

Typing - အိုလိုလို

Cover - noel

Proof - ကင်းကောင်

PDF - nyisay 10/1/2011

ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ

ဖေမြင့်

စာမူခွင့်ပြုအမှတ်

၅၃/၉၉(၁)

မျက်နှာထိုးခွင့်ပြုအမှတ်

၁၂၄/၉၉(၃)

ဘာကြောင့်ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရမည်လဲ

အရင်းအနှီးဟူသည် ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်သည်။ ကြွယ်ဝမှုဖြစ်သည်။ နေဖြစ်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဟူသည် အရင်းအနှီးကို တိုးပွားအောင် လုပ်သည့်သဘောဖြစ်သည်။ အကျိုးအမြတ် ခံစားရအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ နေနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောဆိုသည့်အခါ မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတများဟူ၍ သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ(Natural Resources) ဟူ၍လည်း သုံးတတ်ကြသည်။ သို့သော် သည်နေ့ခေတ်တွင်တော့ လူအရင်းအမြစ်များ (Human Resources)ဟူသော စကားကိုပါ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သုံးစွဲလာကြသည်။

အချို့တိုင်းပြည်များဆိုလျှင် သဘာဝ၏ မျက်နှာသာပေးခြင်း မခံကြရပါ။ တိုင်းပြည်ဧရိယာ မကျယ်ဝန်း။ မြေပေါ်မြေအောက်တွင် အဖိုးထိုက်ရတနာတွေလည်း မည်မည်ရရ မရှိ။ သို့သော် တိုင်းသူပြည်သား အများစုက အစွမ်းအစရှိသည့်အခါ သယံဇာတ အရင်းအနှီးတွေ၏ အထောက်အပံ့ကို မရသော်လည်း တိုင်းပြည်ကြီးပွားအောင် ကြံဆောင်နိုင်ကြသည်။ မိမိတို့လက်ထက်တွင် ချမ်းသာအောင်မြင်နေလျှင်လည်း ယင်း မျှဖြင့် မတင်းတိမ်၊ မကျေနပ်။ အနာဂတ်အတွက် စိတ်အေးရအောင် မိမိတို့ သားမြေးများကို ဆက်လက်ထူထောင်သည်။ သူတို့တစ်တွေ သူတစ်ပါး နိုင်ငံသား တွေထက် လူရည်လူသွေး ပြည့်ဝအောင် ငွေအားလူအားသုံးကာ မပြတ်ပျိုးထောင် ပြုစုပေးသည်။

တိုင်းပြည်၏ လူအရင်းအမြစ်များ ကြွယ်ဝဖွံ့ဖြိုးအောင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ သို့မဟုတ် တိုင်းပြည်၏ ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းပင်တည်း။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တိုင်းသူပြည်သား လူကြီးလူငယ်များ၏ ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် လိုအပ်သကဲ့သို့၊ လူတစ်ဦးချင်းတို့အနေနှင့်လည်း မိမိလက်ရှိ အခြေအနေထက် မြင့်တက်လိုလျှင်၊ သို့မဟုတ် မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများထက် ခေါင်းတစ်လုံး သာလိုလျှင် မိမိဦးနှောက်ကို သူတစ်ပါးထက် ဖွံ့ထွားသန်မာအောင် အင်အား ဖြည့်တင်းခြင်း ပျိုးထောင်လေ့ကျင့်ခြင်းများ ပြုလုပ်ဖို့ လိုပေသည်။

ဦးနှောက်ဖွံ့ထွားအောင် သို့မဟုတ် လူတစ်ဦးချင်းတို့၌ အစွမ်းအစတက်လာအောင် ထောက်ကူနိုင်သော အရာကား ‘ပညာ’ ဖြစ်သည်။

ပညာဟုဆိုလျှင် လူများစုတို့က စာသင်ကျောင်းကို ပြေးမြင်ကြသည်။ ပထမ အရွယ်မှာ ပညာဟူသော စကားကို သွားသတိရကြသည်။ ပညာဟူသည် ပထမအရွယ် အတွင်း စာသင်ကျောင်း၌ ရှာရသည့်အရာဟူ၍ မှတ်ယူကြသည်။

မှန်သင့်သလောက် မှန်ပါသည်။ သို့သော် ပညာဟူသည် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပထမအရွယ်တို့၌သာ ကန့်သတ်ထားရမည့်အရာ မဟုတ်။

‘လူတိုင်းအတွက် ပညာရေးနှစ်ခုရှိသည်။ တစ်ခုက အခြားသူများထံမှရသော ပညာရေးဖြစ်၍၊ ပိုအရေးပါသော နောက်တစ်ခုက မိမိကိုယ်ကို ပေးသော ပညာရေး ဖြစ်သည်’ ဟူသော စကားတစ်ခုရှိသည်။ ကျောင်းသင်ပညာနှင့် ကိုယ်တိုင်ရှာပညာ (self education) ကို ခွဲခြား ပြောဆိုသော စကားပေတည်း။

လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မည်သူက လူစွမ်းလူစိုရှိသလဲ ဟူသောအချက်သည် နှစ်ဦးအချင်း ကျောင်းသင်ပညာပေါ်တွင် မူတည်သော်လည်း ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှ ‘ကိုယ်တိုင်ရှာပညာ’ က အဓိက ကျလာမြဲဖြစ်သည်။

ယခုစာအုပ်တွင် ကိုယ်တိုင်ရှာပညာတို့ဖြင့် မိမိဦးနှောက် ဖွံ့ဖြိုးကြွယ်ဝအောင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် လမ်းညွှန်ပြနိုင်မည့်စာများကို စုစည်းပေးထား ပါသည်။

ဤစာများအနက် အချို့မှာ စာရေးသူ၏ ပြုစုရေးသားချက်များ ဖြစ်၍ အများစုတို့မှာ မော်တီမာ ဂျေဒက်ဒလာ၊ လီယို ဘပ်စကာ ဂလီယာ၊ ဂျေကေ လေ့ချ်မန်း စသည့် နိုင်ငံတကာတို့၌ ထင်ရှားသော ကိုယ်တိုင်ရှာပညာ ပါရဂူတို့၏ ရေးသားချက်များကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာများကို ဖတ်ရှုခြင်းအားဖြင့် စာဖတ်သူတို့၌ မိမိဘဝကို စာအုပ်စာပေဖြင့် မြှင့်တင်လိုသော ဆန္ဒများ ထက်သန်နိုးကြားကြသကဲ့သို့၊ ယင်းအတွက် အထောက်အကူ ပြုမည့် နည်းလမ်းကောင်းများလည်း အများအပြား ရရှိနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် မိပါသည်။

၂၀၁၂၊ ၁၉၉၆

ဖေမြင့်

စာဖတ်ခြင်းဖြင့်ဘဝတိုးတက်မှုရရှိလိုလျှင်

‘ဘာတွေ ဖတ်နေလဲ’

စာဖတ်သူချင်းတွေလျှင် သည်လိုပဲမေးလေ့ရှိသည်။

‘ဘယ်လို ဖတ်သလဲ’ ဟူ၍ကား မေးခဲလှသည်။

သို့သော် စာဖတ်သူချင်းအတူတူ ဘယ်သူက ပို၍ စာအုပ်စာပေ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားသွားရသလဲ ဟူသော အချက်ကား မေးခဲလှသည့် ထိုဒုတိယ အမေးပေါ်တွင် မူတည်နေပေသည်။

‘စာကို ဘယ်လိုဖတ်သလဲ’

မှန်သည်။

စာအုပ်တစ်အုပ်မှ လူတစ်ယောက် ဘာရသလဲ ဟူသည် ထိုစာအုပ်ကို ၎င်းလူ ဘယ်လိုဖတ်သလဲ ဟူသော အချက်ပေါ်တွင် မူတည်သည်။

မြန်မာစာပေထဲက ကောင်းပေ၊ ညွန့်ပေ ဆိုတာမျိုးဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာ့စာပေ အဆီအနှစ် ဆိုတာမျိုးကိုပဲ ဖြစ်စေ ကောက်လှန်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကိုယ်တကယ် စိတ်မဝင်စား သော်လည်း အခြားစာအုပ်သမားများနှင့် တွေ့လျှင် အဲဒီစာအုပ်ကြီး မိမိဖတ်ပြီးပြီ ပြောနိုင်အောင် ဟူ၍ အခြောက်တိုက် အချိန်ကုန်ခံ ဖတ်ရှုသူများမှာ ထိုစာအုပ်ထဲမှ ဘာအနှစ်သာရ တစ်ခုမျှရလိုက်မည်မဟုတ်ပေ။

သို့သော် လူအတော်များများမှာ ထိုသို့အချိန်ကုန်ခံရကျိုး မနပ်သော သဘောကို မသိ၊ မိမိတို့အတွက် အကျိုးကျေးဇူး မရှိသည့်အဖြစ်ကိုလည်း မရိပ်မိဘဲ စာဘယ်နှစ်အုပ် ဖတ်ပြီးပြီဟူ၍ ဝင့်ကြွားဂုဏ်ယူနိုင်ရန်သာ လုံးပန်းနေကြပေသည်။

ဒီအပတ်ထဲ ဖတ်တာ ဘယ်နှစ်အုပ်ရှိသွားပြီ။

ပြီးခဲ့တဲ့ တစ်လအတွင်း ဘယ်နှစ်အုပ်။

တစ်နှစ်လုံး အတွင်းမှာတော့ ဘယ်လောက်။

စသဖြင့် ဖတ်သည့် အရေအတွက်ကိုသာ စာရင်းတင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြသူများမှာ သူတို့အလေးထားသည့် အရေအတွက်ကိစ္စဘက်တွင် စံချိန်တင်ချင်တင် နေနိုင်ကြမည် ဖြစ်သော်လည်း စာအုပ်မှ ဘာအသိပညာ ဗဟုသုတရသလဲ စစ်ကြောကြည့်လျှင်မူ ဘာမှ ရေရေရာရာ မရှိလှသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

စာအုပ်ထဲမှာ ပါလာသည့် ဗဟုသုတ အချက်အလက်များကို သူတို့ မသိရှိ၊ မမှတ်သားမိကြ။ စာအုပ်က တင်ပြသည့် စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာ အချက်အလက်များကို သူတို့မမြင်ကြ။ မစဉ်းစား မဆင်ခြင်မိကြ။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်က ပေးသည့် သင်ခန်းစာ၊ စာအုပ်တွင် ပါသည့် လောကအမြင် ဟူသည်တို့ကိုလည်း သူတို့မရရှိကြ။ တစ်နည်း ပြောရလျှင် စာဖတ်ခြင်းကြောင့် သူတို့ဘဝမှာ ဘာတစ်ခုမျှ တိုးမလာပေ။

သာမန်အားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် သည်လူတွေသည် အကျိုးမရှိသော အလုပ်တစ်ခုအတွက် အချိန်ကုန်ခံနေကြသည်ဟု မြင်စရာအကြောင်းရှိ၏။ စင်စစ် ထို့ထက် ဆိုးပေသည်။ သူတို့သည် အကျင့်ဆိုးတစ်ခုကို မွေးမြူနေကြခြင်း ဖြစ်၏။

အလုပ်တစ်ခုကို ပေါ့ပေါ့တန်တန်လုပ်တတ်သည့် အကျင့်။

စာဖတ်သည့် အလုပ်ကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ လုပ်သူသည် အခြားကိစ္စရပ်များတွင်လည်း တို့ကနန်း ဆိတ်ကနန်း စမ်းကြည့်လိုက် ချထားလိုက် လုပ်တတ်၏။ လုပ်ဖူးသည်ဆိုရုံ မြည်းစမ်းကာ တကယ်စိတ်အားလူအား စိုက်ထုတ်ရမည့်အချိန်၌ အသာရှောင်ထွက်သွားတတ်သည့် ပေါ့တန်လျော့ရဲသော စိတ်ဓာတ်ပိုင်ရှင်မျိုး ဖြစ်လာတတ်၏။

စာအုပ်အငှားဆိုင်သို့ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် သွားနေကြသူများကို စိစစ်ကြည့်ပါ။

စာကို အလေးအနက် တန်ဖိုးထား ဖတ်ရှုနေကြသူတွေ၊ စာအုပ်စာပေမှ အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရယူမည် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကြိုးစားနေကြသူတွေလည်း ရှိပါသည်။

သို့သော် တော်တော်များများကမူ ဘာအလုပ်မှ လေးလေးနက်နက် တက်တက်ကြွကြွ လုပ်မနေသူတွေ အားအားယားယား ပေါ့ပေါ့တန်တန်သမားတွေသာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလိမ့်မည်။

သူဖတ်သော စာအုပ်ကိုလည်း အကဲခတ်ကြည့်ပါ။

ခပ်လွယ်လွယ် ခပ်ပေါ့ပေါ့ ဝတ္ထုတွေကို အသည်းအသန် အရေးတကြီး လုဖတ်နေသည်။ သို့သော် သူများထက်ဦးအောင် မဖတ်ရမှာ စိုးသဖြင့်သာ အသည်းအသန် ဖြစ်နေရသည်။ စာအုပ် လက်ထဲရောက်လာတော့ လေးလေးစားစား ဖတ်သလား ကြည့်ပါ။ မဖတ်။ ရှုပ်ရှုပ် ရှုပ်ရှုပ်နှင့် သုံးနာရီမပြည့်မီ စာမျက်နှာ သုံးရာကျော်ရှိသည့် စာတစ်အုပ် သူပြီးသွားလိမ့်မည်။

သူ ဘာလုပ်နေသလဲ။

သူ စာဖတ်တာ ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိသလဲ။

စာတွေ သည်လိုဖတ်နေသဖြင့် သူတစ်နေ့ ဘာဖြစ်လာမည် ရည်မှန်းထားသလဲ။

မမှန်းပါ။

သူ့မှာ ဘာရည်ရွယ်ချက်မှ မရှိသလို ဘာအလားအလာမှလည်း မရှိပါ။ စာဖတ်စလူငယ်လေးတွေသာ မဟုတ်၊ စာဖတ်သက် လေးငါးဆယ်နှစ် သို့မဟုတ် သည်ထက်မက ရှိနေသူ အတော်များများပင် သည်ပုံစံအတိုင်း ဖတ်နေကြသည်။ ဤသည်မှာ စာဖတ်ခြင်း မဟုတ်။ မူးယစ်ထုံထိုင်းဆေး တစ်မျိုး စွဲနေသည့်သဘော ဖြစ်နေသည်။

တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက ပြောကြသည်။ စာဖတ်စာရွယ်မှာ ဘာဖြစ်ဖြစ် ဖတ်ပါစေ။ မစိုးရိမ်ပါနဲ့။ အချိန်တန်လျှင်၊ စာဖတ်သက် ရင့်လာလျှင် အဆင့်တက်လာလိမ့်မယ်။ စာကောင်း ပေကောင်းကို ရွေးဖတ်တတ်လာမယ်။ အဆင့်ရှိတဲ့စာမျိုးမှ ကြိုက်တတ်လာ လိမ့်မယ်ဟု ဆိုကြသည်။

သည်လောက် မလွယ်ပါ။ စာအုပ်စာပေကို တန်ဖိုးထားသော စိတ်၊ စာအုပ် စာပေကြောင့် မိမိဘဝ တိုးတက်စေရမည်ဟူသော ရည်မှန်းချက်နှင့်၊ စာကောင်း ပေကောင်းကို ရွေးချယ်ကာ လေးလေးစားစား ဖတ်ရှုမှတ်သားမှသာ တကယ် အကျိုးရှိမည် ဟူသော အသိမျိုး ခေါင်းထဲတွင် ရှိမနေပါက စာဖတ်သက် မည်မျှကြာ သော်လည်း စာသမားကောင်း ဖြစ်လာမည်မဟုတ်ပါ။

တစ်ဖန်၊ စာဖတ်ခြင်းကြောင့် မိမိဘဝအတွက် အကျိုးကျေးဇူး တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်မှန်းကြသူများထဲတွင်လည်း ရှေ့ပိုင်းက ဆိုခဲ့သလို ကြီးကျယ်သော ဘယ်စာအုပ်ကြီးကို ငါဖတ်ပြီးပြီးဟု ပြောနိုင်ရေးဘက်သို့ လမ်းလွဲကာ စာပကာသနသမား ဖြစ်သွားကြသူတွေ အများပင်ရှိသည်။

စာပကာသနသမားများမှာ စာအုပ်ကောင်း စာအုပ်သန့်များကိုကား ရွေးချယ်ပါ၏။ သို့သော် အလျင်အမြန် ပြီးအောင် ရှုပ်ဖတ် ကျော်ဖတ်ကြ၊ လင်းတမျို မျိုချကြသည်ဖြစ်ရာ အစာမကြေရောဂါ စွဲကပ်ကာ နောင်တွင် စာမြင်လျှင် ကြောက်သလို မုန်းသလိုဖြစ်လာပြီး ဟန်ဆောင် ပန်ဆောင်ပင် မဖတ်ရဲ ဖြစ်သွားတတ်သည်။

ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူ တစ်ယောက်အနေနှင့် စာအတွက် မိမိအချိန်ကုန် လူပန်း ခံသလောက် စာမှ မိမိအတွက် ထိုက်တန်သော အကျိုးကျေးဇူးရရှိလိုသည်ဆိုလျှင်၊

စာဖတ်ရာ၌ ရိုးသားမှုရှိရန် လိုသည်။

စာကို လေးစားယုံကြည်ရန် လိုသည်။

စာထဲက ရတနာကို အလွယ်တကူ လက်ဖြန့်ခံယူ၍ မရ၊ ကိုယ်တိုင် တူးဆွယူငင်မှ ရမည်ဟူ၍လည်း သဘောပေါက်ထားရန် လိုသည်။

စာကို အရေအတွက် အမြောက်အမြား ဖတ်ရှုနေစရာ မလို။ ဖတ်သမျှ စာ၏ အနှစ်သာရကို မိမိဦးနှောက်ထဲ အသွေးအသားထဲ စိမ့်ဝင်အောင် စုပ်ယူ သိမ်းဆည်း နိုင်ရန်သာ လိုသည်။

သည့်အတွက် ဘယ်သို့လုပ်မည်နည်း။

‘စာအုပ်များထဲမှ အနှစ်သာရတွေ စုပ်ယူရရှိလိုပါက စာ၅မိနစ်ဖတ်ပြီးတိုင်း ၄၅မိနစ်စာမျှ ပြန်လှန်စဉ်းစားသုံးသပ်မှု ပြုပါ’

ဟူ၍ ‘ရစ်ချတ်လဂယ်လီယင်း’ အမည်ရှိ အင်္ဂလိပ် စာပေပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးက အကြံပြုခဲ့သည်။

စာကို စေ့စပ် သေချာစွာ ဖတ်ပါ။ စာရေးသူ၏ အဓိက ဆိုလိုရင်း အချက်များကို ဖော်ထုတ်စိစစ်ပါ။ ထို့နောက် ယင်းတို့ကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် သုံးသပ် ဆင်ခြင်ကာ မသင့်သည်တို့ကို ပယ်၍ ကျိုးကြောင်း သင့်မြတ်သည် မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသည့် အချက်များကို လက်ခံမှတ်သားပါဟူသော သဘောဖြစ်သည်။

‘ဂျွန်လော့ခ်’ အမည်ရှိ ပညာရှိကြီးကလည်း၊

‘စာဖတ်ခြင်းက ကျွန်ုပ်တို့အား အသိပညာ အချက်အလက်များ ခင်းကျင်း ပြသရုံသာ ပြသသည်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းကသာ ယင်းအသိပညာ အချက်အလက်များကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်လာစေသည်’ ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်

စာဖတ်ပါ။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါ။ ပြီးလျှင် မှတ်သားသင့်သည်ကို မှတ်သားပါ။

သည်လို စာဖတ်သူမျိုးသည် အသိပညာ ကြွယ်ဝလာလိမ့်မည်။ စာကြောင့် သူ့ဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာလိမ့်မည်။ သူစာဖတ်ခြင်းသည် သူ့ဘဝကို ပြုစုပျိုးထောင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိဘာသာ မိမိသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ ချကာ ပညာဆည်းပူးလေ့လာနေသည့် သဘောမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။

စာကို နှစ်ရှည်လများ စနစ်တကျ ဖတ်ရှုလာသူသည် တက္ကသိုလ် ကောလိပ်မှာ ကဲ့သို့ ဘွဲ့လက်မှတ် တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိသော်လည်း တက္ကသိုလ် ကောလိပ် ဘွဲ့ရ လာသူထက်မက အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်နှင့် ဗဟုသုတတွေ ကြွယ်ဝကာ လူ့လောက ဘဝနယ်ပယ်စုံ၌ ဦးဆောင် လှုပ်ရှားနိုင်သူ တစ်ဦး ဖြစ်လာလိမ့်မည်။

‘အေဗရာဟမ် လင်ကွန်း’ ကို ကြည့်ပါ။

လူပျိုပေါက် အရွယ်တွင် စာ စသင်ခဲ့ရသည့် ‘လင်ကွန်း’ သည် စာတတ်စကားလ စာကိုအငမ်းမရ ဖတ်ချင်သောကာလက ရွေးဖတ်စရာ စာအုပ်များများ မရခဲ့၊ သူနေထိုင်ရာ ကျေးလက် တောရွာတွင် တွေ့ရှိရသမျှ စာအုပ်များကိုသာ ညက်ညက်ကြေအောင် ဝါးစားခဲ့ရသည်။

သို့သော် ကံအားလျော်စွာ ထိုစဉ်က ကျေးလက်တောရွာမှာ သူတွေ့ခဲ့ရသည့် စာအုပ်များသည် စာကောင်းပေကောင်းများ၊ ဂန္ထဝင်စာပေကြီးများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အရေအတွက် မများလှသည့် စာအုပ်ကောင်းများကို ဝါးမျိုခွင့် မိမိအသွေးအသားထဲတွင် မပြတ်စီးဆင်းလည်ပတ်နေအောင် စုပ်ယူသိမ်းဆည်းခွင့်ရခဲ့သည့် ‘လင်ကွန်း’ သည် သည်စာအုပ်များက ပေးသည့် အသိအမြင်များ၊ ထိုအသိအမြင်များကို ဖော်ကျူးသည့် ပီပြင်ပြောင်မြောက်သော ဝေါဟာရ စကားလုံးများ၊ ယင်းစကား ယင်းအမြင်များက တိုက်တွန်းလာသည့် လုပ်ရပ်များအားဖြင့် သူ့ဘဝ စတင်ရာ ကျေးလက်တောရွာနှင့် တောမြို့တောနယ်တစ်ခွင်တွင် ဦးဆောင်နိုင်သူ တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။

ထို့နောက် ထိုအခြေခံမှ စတင်ကာ သူ့နိုင်ငံ၌သာမက ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင်ပါ ထင်ရှားသူ လေးစားခံရသူတစ်ဦးဖြစ်အောင် ဆက်လက်တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

‘လင်ကွန်း’ သည် ကွယ်လွယ်ချိန်အထိ စာကို လေးလေးစားစား ဖတ်ရှုသူတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ စာဖတ်သည်။ သုံးသပ်ဝေဖန်သည်။ လေ့လာကျက်မှတ်သည်။ အလျဉ်းသင့် သလို ကိုးကားသုံးစွဲသည်။ စာက ပေးသော အသိအမြင်ကို လက်တွေ့ဘဝ ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရာ၌ အသုံးပြုသည်။

သူသည် တစ်သက်လုံး စုပေါင်းမှ ကျောင်း၁၂လမျှ နေခဲ့ရသူဖြစ်သော်လည်း ဥပဒေပညာနှင့် အထွေထွေစာပေ ဗဟုသုတဘက်တွင် တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူ ဘွဲ့ရပုဂ္ဂိုလ် များကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သည်အထိ မိမိကိုယ်ကို ကိုယ်တိုင်ရှာပညာဖြင့် မြှင့်တင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

‘လင်ကွန်း’ ကား စာဖတ်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်ဝဆုံး ခံစားသွားရသည့် စံနမူနာပြ စာဖတ်သမားကောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ပေသည်။

စာကို စိစစ်ဝေဖန်သောစိတ်ဖြင့် ဖတ်ရှုသင့်ကြောင်း၊ စာဖတ်ရုံဖြင့် မပြီး ဖတ်ပြီးသည့်စာကို စဉ်းစားသုံးသပ် စိစစ်ခံယူတတ်မှသာ စာမှ အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဆိုခဲ့သည်။

ဤသည်မှာ ပြဿနာတစ်ကဏ္ဍ ဖြစ်၏။

နောက်ထပ် စဉ်းစားရန် တစ်ချက် ကျန်သေးသည်။

မည်သည့် စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုမည်နည်း ဟူသော အချက်။

မိမိအား အကျိုးပြုမည့် စာကောင်းပေကောင်းကို ရွေးချယ် ဖတ်ရှုလိုသူများ အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်သည့် လမ်းညွှန်ချက်တချို့ ရှိသည်။

တရားသေ မှတ်ထားရန်ကား မဟုတ်။ စဉ်းစား ဝေဖန်၍ အသုံးပြုရန် ဖြစ်သည်။

‘အိမာဆင်’ ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက စာဖတ်သမားများ သတိပြုရန် အချက် သုံးရပ်ကို ပြောကြားခဲ့သည်။

(၁) သက်တမ်းတစ်နှစ် မပြည့်သေးသည့် စာအုပ်များကို မဖတ်ပါနှင့်။

စာနယ်ဇင်းများကို မဆိုလိုပါ။ ပေါ်ပင်စာအုပ်မျိုး၊ ရေရှည်တည်တံ့ရန် မသေချာသော စာအုပ်မျိုး၊ (သို့မဟုတ်) တကယ်တန်ဖိုးရှိမှာ မသေချာသော စာအုပ်မျိုးကို မဖတ်နှင့်ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂) မထင်ရှား မကျော်ကြားသော စာအုပ်များကို မဖတ်ပါနှင့်။

စာအုပ်တစ်အုပ်သည် တကယ်ကောင်းရိုး တန်ဖိုးရှိရိုး မှန်လျှင် ထင်ရှားရမည်။ ကျော်ကြားရမည်။ မထင်ရှားဘဲ ကောင်းသော စာအုပ်များ ရှိချင် ရှိနေနိုင်ပါသည်။ သို့သော် မသေချာ။ ထို့ကြောင့် ကောင်းကြောင်း သေချာသော စာအုပ်များကိုသာ ဖတ်ကြ။ ၎င်းတို့ချည်း ရွေးဖတ်လျှင်ပင် တစ်သက်လုံး ဖတ်၍ မကုန်နိုင် ဟူသော သဘောဖြင့် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

(၃) မကြိုက်သော စာအုပ်ကို မဖတ်ပါနှင့်။

ကိုယ့်အသိဉာဏ်အဆင့်နှင့် မမီသေး၍ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ကွမ်းဝင်ရာ နယ်ပယ်နှင့် ဝေးလံ၍ဖြစ်စေ၊ မိမိ ဖတ်ကြည့်သည့်အခါ စိတ်မဝင်စားနိုင်၊ နားမလည်နိုင်၊ အရသာ မတွေ့နိုင် ဖြစ်နေသည့် စာအုပ်မျိုးကို နာမည်ဘယ်လောက်ကြီးသည်ဆိုစေ၊ ဘယ် ဆရာကြီးတွေ ဘယ်လောက်တန်ဖိုးထားသည်ဟု ပြောကြသည်ဖြစ်စေ ဒုက္ခခံ၍ မဖတ်နှင့်။ စာမုန်းသွားလိမ့်မည်။ စာကြောက်သွားလိမ့်မည်။

စာအုပ်ကောင်း များစွာထဲမှ လက်ရှိ မိမိ အသိပညာ အဆင့်အတန်း၊ လက်ရှိ မိမိစိတ်ဝင်စားမှုနယ်ပယ်တို့နှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်သော စာအုပ်မျိုးကိုသာ ဖတ်ပါဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် သုံးစွဲသူများအတွက် တန်ဖိုးရှိမည့် လမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အများကိုးကားလေ့ရှိသည့် ‘ဖရန်စစ်ဘော့ကွန်’ ၏ အဆိုအမိန့်တစ်ခုကိုလည်း တင်ပြလိုသည်။

‘ဘော့ကွန်’ က

‘အချို့စာအုပ်များသည် မြည်းစမ်းရန်၊ အချို့ မျိုးချရန်၊ အချို့ကား ညက်ညက်ကြွေအောင် ဝါးကား အစာချေရန်ဖြစ်သည်’ ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အဓိပ္ပာယ်ကား အချို့စာအုပ်များသည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှ ဖတ်ရှုကြည့်ရန်၊ အချို့ကား ဖတ်တော့ဖတ်မည် သို့သော် သိပ်အသေးစိတ် အလေးအနက် မဟုတ်၊ သာမန်မျှ ဖတ်ရန်၊ အချို့စာအုပ်များသာ တကယ်အပြည့်အဝ အလေးအနက် ဖတ်ရှုရန် ဟူ၍ ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းကပင် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုခဲ့ပါသည်။

‘ဘော့ကွန်’ ဆိုခဲ့သည့် စကားသည် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါ၏။ သို့သော် တကယ်လက်တွေ့ ကျင့်သုံးမည် ဆိုသည့်အခါ၌မူ မပြည့်စုံသေးသလို ဖြစ်နေသည်။

ဘယ်စာအုပ်ကို မြည်းစမ်းမည်လဲ။

ဘယ်စာအုပ်ကို မျိုးချကာ ဘယ်စာအုပ်ကို ညက်ညက် ဝါးစားရမည်လဲ။

ပြဿနာတစ်ပိုင်းတစ်စ ကျန်နေသေးသည်။

သို့သော် စာသမားကြီးများအကြောင်း စဉ်းစားကြည့်သည့်အခါ၌မူ အဖြေကို တွေ့လာရသည်။

ဥပမာ-‘လင်ကွန်း’

ဥပမာ-‘ဂန္ဓီ’

ဥပမာ-‘ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း’

စသည့် အောင်မြင်ကျော်ကြား ခဲ့သော စာသမားကြီးများ။

သူတို့သည် စာထဲက အသိပညာ ဗဟုသုတကို လက်တွေ့ဘဝတွင် အထိ ရောက်ဆုံး အသုံးပြုကြသည့် အသုံးပြု စာသမားကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။

သူတို့သည် စာကို အပျော်သဘောဖတ်သူများ မဟုတ်ကြ။ ငယ်စဉ်ကာလ စာအုပ်စာတမ်း များများစားစား မတွေ့ရဖူးသေးစဉ်အခါက နီးစပ်ရာ ရာရာစာကို ဖတ်ခဲ့ ဖူးကြမည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းကာလ သူတို့ဘဝတွင် ဦးတည်ချက် ကိုယ်စီ ရှိလာပြီ၊ သီးသန့်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်၊ သီးသန့်ဘဝလမ်းကြောင်းများ ရှိလာပြီ ဆိုသည့်အခါ၌မူ ထိုလုပ်ငန်း နယ်ပယ် ထိုဘဝလမ်းကြောင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာအုပ်စာတမ်း များကိုသာ သဲသဲမဲမဲ ကြေကြေညက်ညက် ဖတ်ရှုကြသည်။

သူတို့သည် သူတို့ ရွေးချယ်ချမှတ်ထားသည့် သူတို့ဘဝများ အပီပြင် အပြောင် မြောက်ဆုံး တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် စာအုပ်စာပေကို အသုံးပြုသွား ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်၊

စာဖတ်သူ မိတ်ဆွေ။

စာပေဖြင့် သင့်ဘဝ တိုးတက်အောင်မြင်မှု ရလိုသည်ဆိုလျှင်၊

ရှေးဦးစွာ သင်သည် ဤဘဝ၌ အဘယ်သို့သော နယ်ပယ်တွင် ကျင်လည် လှုပ်ရှားမည်၊ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်အောင် ကြိုးပမ်းမည် ဟူ၍ ဦးတည်ရည်မှန်း ထားပါသလဲ။

စဉ်းစားပါ။

ပြီးလျှင် ဖတ်စရာစာအုပ် ရွေးချယ်သည့်အခါ၌ ယင်းဦးတည်ရည်မှန်းချက်နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သယောင်ထင်ရသော စာအုပ်များကို တကယ်ဆက်စပ် မဆက်စပ် သေချာအောင် မြည်းစမ်းကြည့်ပါ။

အတန်အသင့်မျှ ပတ်သက်သည့် စာအုပ်မျိုးဖြစ်လျှင် ခပ်သုတ်သုတ် မျိုချသော နည်းမျိုးဖြင့် ဖတ်ရှုပါ။

မိမိနှင့် လုံးလုံးလျားလျား ဆက်စပ်ပတ်သက်သည့် စာအုပ်မျိုးကိုမူ ညက်ညက် ကြေအောင် ဝါး၊ အစာချေ၊ အသွေးအသားထဲ စုပ်ယူ ဟူသော နည်းမျိုးဖြင့် ဖတ်ရှုပါဟု အကြံပြု တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မိသားစုရဲ့ ထမင်းပိုင်းတက္ကသိုလ်

အီတလီပြည် မြောက်ပိုင်းက ရွာလေးတစ်ရွာမှာ အဖေကြီးပြင်းခဲ့စဉ်က ပညာရေး ဆိုသည်မှာ လူချမ်းသာတွေ၏ အရာသာ ဖြစ်သည်။ အဖေက ဆင်းရဲသား လယ်သမား တစ်ယောက်၏ သား။ သူငယ်ငယ်တုန်းက အလုပ်မလုပ်ရတဲ့ နေ့ဟူ၍ တစ်နေ့မျှ မရှိကြောင်း အဖေ မကြာခဏ ပြောလေ့ရှိသည်။ အားအားယားယားဆိုတာ သူ့ဘဝနှင့် လုံးဝမသက်ဆိုင်။ စင်စစ် အားတယ်ဆိုတာကိုပင် သူနားမလည်နိုင်။ လူဆိုတာ ဘာမှမလုပ်ဘဲ နေလိုရသလား သူ စဉ်းစားမရ။

ပဉ္စမတန်းမှာ အဖေကျောင်းထွက်ရသည်။ အဖေ့ကို ကျောင်းက နတ်တော့ ဆရာနှင့် ရွာဘုန်းတော်ကြီးက တားကြသေးသည်။ သည်ကလေး ကျောင်းပညာဘက်မှာ ပေါက်မြောက်မည့် အလားအလာများစွာ ရှိသည် ဟူ၍။ သို့သော် အဖေကတော့ အလုပ်ခွင်သို့ပင် ဝင်ခဲ့ရပါသည်။

သည့်နောက်မှာတော့ လောကသည်ပင် အဖေ့အတွက် စာသင်ကျောင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ အဖေက ဘာမဆို စိတ်ဝင်စားသည်။ စာအုပ်မှန်လျှင် ဖတ်လိုက်သည်။ တွေ့သမျှ မဂ္ဂဇင်း သတင်းစာကို အလွတ်မပေး။ လူကြီးတွေ စကားပိုင်း ဖွဲ့နေကြတာ တွေ့လျှင်လည်း သူ ဝင်နားထောင်သည်။ သူ့အရင် ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် နေထိုင်ခဲ့သည့် သည်ပစ္စန္ဓရစ်အရပ်၏ ပြင်ပရှိ ကမ္ဘာလောကကြီးအကြောင်း ကြားနာ မှတ်သားရတာ သူသဘောကျသည်။

အဖေ၏ ပညာဗဟုသုတ မက်မောစိတ်၊ ပြင်ပကမ္ဘာကို သိချင် မြင်ချင်စိတ် တွေသည် သူနှင့်အတူ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာများကို ဖြတ်သန်းကာ အမေရိကတိုက်သို့ ဆိုက်ရောက် လာခဲ့သည်။ သည့်နောက်မှာတော့ သည်စိတ်တွေသည် သူ့မိသားစု၊ သူ့သားသမီးများ ထံသို့ပါ လက်ဆင့်ကမ်း ပြန့်ပွားသွားခဲ့သည်။

အဖေ့စိတ်ထဲမှာ သူ့သားသမီးမှန်သမျှ ပညာအပြည့်အဝ သင်ယူခွင့် ရရမည်ဟူ၍ သန္နိဋ္ဌာန်ချထားသည်။

မည်သူမဆို ညအိပ်ရာဝင်ချိန်၌ မနက် အိပ်ရာထထက် နည်းနည်းဖြစ်စေ အသိဉာဏ်ပညာ ပိုရှိနေရမည်။ အကယ်၍ ထိုသို့ ရှိအောင် မလုပ်ဆောင်ပါက လူတစ်ယောက်အနေနှင့် အကြီးမားဆုံးပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်ဟူ၍ အဖေ ခံယူထားသည်။ 'လောကကြီးမှာ လေ့လာ ဆည်းပူးစရာတွေ မကုန်နိုင်အောင် ရှိနေတာကွ၊ လူဆိုတာ မွေးတုန်းက ဘာပညာဗဟုသုတမှ ပါလာတာ မဟုတ်ပေမယ့် သေတဲ့အထိ နလဝိန်းတုံးဘဝနဲ့ နေသွားမယ် ဆိုရင်တော့ အဲဒီလူဟာ လုံးဝအသုံးမကျတဲ့ လူစားဖြစ်မှာပဲ' ဟု အဖေ အမြဲပြောလေ့ရှိသည်။

သူကလေးတွေ အသိပညာမရှာဘဲ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေကြမှာကို အဖေ အလွန်စိုးရိမ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့အား နေ့စဉ် အနည်းဆုံး သုတအသစ် တစ်ခုတော့ ရှာဖွေ မှတ်သားဖြစ်အောင် အမြဲ တိုက်တွန်း ကြပ်မတ်သည်။ တစ်နေ့တာ အတွင်း ဘယ်သူ ဘာတွေ လေ့လာမိခဲ့သလဲ စစ်ဆေးမေးမြန်းရန်နှင့် ၎င်းထံမှ ကျန်လူများ နားထောင် မှတ်သားကြရန်အတွက် အသင့်တော်ဆုံးအချိန်က ညစာ ထမင်းဝိုင်းမှာ အားလုံးစုဝေးမိကြသည့် အချိန် ဖြစ်နေသည်။

သည်တုန်းကမူ ကျွန်တော်တို့က ကလေးပီပီ သည်ကိစ္စကြီးကို စိတ်ညစ်ကြသည်။ တခြားကလေးတွေနှင့် သူမိဘအကြောင်း ကိုယ့်မိဘအကြောင်း နှိုင်းယှဉ်ကြ၊ ဝေဖန် သုံးသပ် ကြတော့ ကျွန်တော်တို့အဖေက တစ်မျိုးကြီးပဲ ဆိုတာ ထင်ရှားနေသည်။

သို့သော် အဖေ့ကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်မှာငြင်းဆန်နိုင်ပါမည်လဲ။ ဒါကြောင့် ညစာစားခါနီး ကိုယ်လက် သုတ်သင်ကြသည့်အချိန် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မင်းဒီနေ့ ဘာမှတ်ထားပြီးပြီလဲ အလျင်စလို မေးမြန်းကြ၍ ကိုယ်က ပြောစရာ မည်မည်ရရ မရှိသေးဘူးဆိုလျှင် ထမင်းစားပွဲ ဝင်မထိုင်ရဲသေးဘဲ အိမ်မှာ မပြတ်သုံးစွဲကြသည့် စွယ်စုံကျမ်းကို ပြေးလှန်ရသည်။ တွေ့သည့် စာ တစ်ခု ကမန်းကတန်း ကောက်မှတ်ရသည်။

ဆိုပါတော့ 'နီပေါပြည်၏ လူဦးရေ'၊

ဟုတ်ပြီ၊ တစ်ခုခုသိပြီ ဆိုတော့မှ ထမင်းစားပွဲ ဝင်ထိုင်ရသည်။ အဲသည်တုန်းက ညစာထမင်းဝိုင်းကို ကျွန်တော် မြင်ယောင်ပါသေးသည်။ စားပွဲပေါ်မှာ ပေစတာ(အီတာလုံ မုန့်ဖတ်)ပန်းကန် အပြည့်အမောက်ကြီး။

မုန့်ဖတ်တွေ ကွယ်နေသဖြင့် တစ်ခါတလေ ကျွန်တော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ ထိုင်နေသည့် ကျွန်တော့်နှမမျက်နှာကိုပင် မမြင်ရ။

ထမင်းဝိုင်းက ဇွန်းသံ၊ပန်းကန်သံအပြင် အပြန်အလှန် စကားပြောသံတွေနှင့်ပါ ဆိုတော့ အမြဲညံ့နေတတ်သည်။ အမေက အင်္ဂလိပ်စကား မပြောတတ်သဖြင့် ထမင်းဝိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ဇာတိ ပိဒမွန့်စကားပဲ ပြောကြသည်။ အပြင်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကြုံခဲ့ကြားခဲ့ကြသမျှ သတင်းတွေ ဖောက်သည်ချကြသည်။ အဖေနဲ့ အမေက ကျွန်တော်တို့စကားကို အသေးအဖွဲ့ကိစ္စဖြစ်စေ ခပ်ပေါ့ပေါ့ သဘောမထား။ ဂရုတစိုက် နားထောင်သည်။ ပြီးလျှင်တော့ မှတ်ချက်တစ်ခုခု ချစမြဲဖြစ်သည်။

‘ဟုတ်တယ်၊ သားလုပ်တာ သိပ်မှန်တာပေါ့’

‘လူမိုက်၊ ဒါလောက်တောင် ညံ့ရသလား’

‘အေး အဲဒါ ကိုယ့်ထိုက်နဲ့ ကိုယ့်ကံ ခံရတာပဲ’

‘ဒီလိုပေါ့ကွယ်၊ လောကကြီးမှာ ခြောက်ပြစ်ကင်း သဲလဲစင်ဆိုတာ ဘယ်ရှိနိုင်ပါ့မလဲ’

‘ကြည့်စမ်း၊ ငတုံး၊ အိမ်က ဒါလောက်သင်ပေးထားလျက်နဲ့’ စသည်ဖြင့် မှတ်ချက်တွေက တိုတိုရှင်းရှင်း လိုရင်းသာ ဖြစ်သည်။

ပြောဆိုစားသောက်၍ ပြီးစီးကြပြီဆိုတော့မှ တကယ့်ပွဲကြီး စသည်။ သည်အချိန်က ကျွန်တော်တို့ အကြောက်ဆုံးအချိန်။ တစ်နေ့တာအတွင်း အသစ်လေ့လာမှတ်သားမိခဲ့သမျှကို ဝေမျှရမည့်အချိန်။

အဖေက စားပွဲထိပ်မှာ။ သူက ကုလားထိုင်ကို နောက်ဘက်နည်းနည်းဆုတ်ပြီး ထိုင်သည်။

ဝိုင်နီ တစ်ဖန်ခွက် ငဲ့သည်။ ပြီးလျှင် အနံ့ပြင်းပြင်း အီတလီ ဆေးပြင်းလိပ်ကို မီးညှိပြီး ခပ်ပြင်းပြင်း တစ်ချက်ရှိက်သွင်းမည်။ ထို့နောက် ဆေးလိပ်မီးခိုးများကို မှုတ်ထုတ်ရင်း သူ့မွေးထားသော သားသမီးများကို စေ့စေ့စပ်စပ် လိုက်ကြည့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ကို ကြည့်နေသည့် အဖေမျက်နှာကို ပြန်ကြည့်ရင်း အဖေ ဘာတွေ ပြောလိမ့်မလဲ စောင့်စားနေရသည့် အချိန်ပိုင်းကလေးမှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အတော် အနေရ အထိုင်ရ ခက်လှသည်။ အဖေကတော့ ကျွန်တော်တို့ကို သည်လို တမင်တကာ အချိန်ယူပြီး ကြည့်ထားမှဟု ဆိုသည်။ တော်ကြာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကြီးပြင်း သွားကြလျှင် သူသေသေချာချာ မကြည့်လိုက်ရဘဲ ရှိလိမ့်မည်ဟူ၍ သူပြောလေ့ ရှိသည်။

ပြောသည့်အတိုင်းလည်း သားသမီးတွေမျက်နှာကို တစ်ယောက်ချင်း စေ့ငှအောင် ကြည့်တတ်သည်။

နောက်ဆုံးကျတော့မှ ကျွန်တော်တို့အထဲမှ တစ်ယောက်နှင့် ဦးစွာပထမ ပွဲစတင်သည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်ပဲ အလှည့်ကျသည် ဆိုပါစို့။

‘ဖိလစ်’ ကျွန်တော့်နာမည်ကို အရင်ခေါ်လိုက်မည်။ ‘ကဲ ငါ့သား ဒီနေ့ ဘာတွေ သိလာသလဲ၊

‘ပြောစမ်းပါဦးကွာ’

‘ကျွန်တော် ဒီနေ့ နီပေါပြည်ရဲ့ လူဦးရေ’

ကျွန်တော်ပြောတုန်း အားလုံး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက် နေမည်။

သည်အခါမျိုးမှာ ကျွန်တော် အမြဲအံ့အားသင့်ရတာ၊ တို့အဖေကြီးကတော့ တစ်မျိုးကြီးပဲ ဆိုတာ အမှန်ပါပဲကွာဟု ထပ်လောင်းအတည်ပြုမိရတာ တစ်ခု ရှိသည်။ ဒါက

အဖေသည် ကျွန်တော် ဘာလေးပဲ ကောက် ပြော ပြော အသေးအမွှား အလကားဟု ဘယ်တော့မှ ယူဆလေ့မရှိသည့်အချက် ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံး သူက ကျွန်တော်ပြောလိုက်သည့် ကိစ္စကို ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ အရေးကြီး သည့်ပမာ အလေးအနက် စဉ်းစားဟန်ပြုမည်။

‘နီပေါပြည်ရဲ့ လူဦးရေ၊ အင်း ဟုတ်ပြီ’

သည့်နောက် သူက စားပွဲ တစ်ဖက်စွန်းမှာ ထိုင်နေသည့် အမေ့ဆီသို့ လှမ်းကြည့်ကာ ‘အမေကြီးရေ၊ မင်းသိသလားကွာ၊ နီပေါပြည်မှာ လူဦးရေ ဘယ်လောက် ရှိသလဲ’ ဟု မေးလိုက်မည်။

အမေ့ထံမှ တုံ့ပြန်စကားများကလည်း သိပ်ကောင်းသည်။ တည်ကြည် လေးနက်လွန်း နေသော ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးဝိုင်းကို ပေါ့ပါးသွက်လက်သွားအောင် အမေ လုပ်ပေးစမြဲ ဖြစ်သည်။

‘နီပေါပြည်တဲ့လား၊ ဟင့်အင်း။ လူဦးရေ သိဖို့ ဝေးလို့ အဲဒီတိုင်းပြည် ဘယ်နားရှိမှန်းတောင် မသိဘူး’

ဟော အမေ့အဖြေလည်း နောက်ဆုံးတော့ အဖေ့ခွင်ထဲပဲ ဝင်သွားသည်။

‘ကဲ ဖိလစ်ရေ၊ မင်းတို့အမေကို နီပေါပြည် ဘယ်နားမှာ ရှိလဲ ပြရအောင် ကမ္ဘာ့မြေပုံစာအုပ်ကြီး သွားယူစမ်းပါဦးကွာ’

အဲသည်နောက် မိသားတစ်စုလုံး မြေပုံစာအုပ်ထဲမှာ နီပေါပြည်ကို လိုက်ရှာ ကြမည်။

သည်လိုပဲ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ကိုယ် မှတ်သားလာခဲ့တာကို အလှည့်ကျ ပြောသွားရသည်။ သည်အပေါ်မှာ ဆွေးနွေးကြ မှတ်သားကြရသည်။ အနည်းဆုံး

ဗဟုသုတ အချက်အလက်သစ် ခြောက်ခုလောက် မရဘဲနှင့်တော့ ကျွန်တော်တို့ ညစာထမင်းဝိုင်း သိမ်းလေ့ မရှိ။

သည်နေ့စဉ် ပညာဝိုင်း၏ အံ့ဖွယ်တန်ဖိုးကို ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ မသိခဲ့ပါ။ ကလေးများ သဘာဝ ကျွန်တော်တို့သည် ဝိုင်းကို စိတ်မရှည်နိုင်ကြ။ ကျွန်တော်တို့လောက် ပညာရည်မဝသည့် အိမ်နီးချင်းသူငယ်ချင်းများနှင့် ဆော့ကစားချင်လှပြီးဖြစ်၍ ဖင်တကြွကြွ။

သည်ကနေ့ ပြန်ပြောင်း စဉ်းစားမိသည့် အချိန်ကျမှ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးအောင် သင်ကြားပေးခဲ့သည့် အဖေ၏ နည်းစနစ် တန်ဖိုးရှိလှပုံကို ကျွန်တော် မြင်မိသည်။ အဖေစနစ်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ အတူတကွ ကြီးပြင်းရင့်ကျက်ခွင့် ရခဲ့ကြသည်။ တစ်ဦး၏ ပညာရေးတွင် တစ်ဦးက ပံ့ပိုးကူညီခွင့် အပြန်အလှန်ခံစားခွင့်များ ရခဲ့ကြသည်။

အဖေကား ကျွန်တော်တို့ ဘဝတစ်လျှောက် ဩဇာသက်ရောက်မှု အကြီးမားဆုံး ဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ အမူအရာကို စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ ကျွန်တော်တို့ စကားကို နားစွင့်ခြင်း၊ ကျွန်တော်တို့ လေ့လာမှတ်သားမှုများကို ဂရုထားခြင်း၊ ကျွန်တော်တို့၏ တန်ဖိုးကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းများအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရင်၌ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ လေးစားယုံကြည်စိတ်များ ကိန်းအောင်းစေခဲ့သည်။

ကောလိပ်တက်စ စောစောပိုင်းကာလမှာပင် ပညာရေးဘက်သို့ လိုက်ရန် ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သင်ကြားမှု အတတ်ပညာ၌ တိုင်းပြည်တွင် အထူးချွန် အထင်ရှားဆုံးဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထံ ကျွန်တော် နည်းခံခွင့် ရခဲ့သည်။

သင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အတတ်ပညာကို သဘောတရားရော လက်တွေ့ပါ ဆည်းပူး တတ်မြောက်ခဲ့ပြီ ဆိုသည့်အခါတွင်မှ ကျောင်းက ကျွန်တော့်ပါမောက္ခများသည် ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်ကတည်းက အဖေနားလည်သိရှိခဲ့သည့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆည်းပူး လေ့ကျက်မှု၏ တန်ဖိုး ဟူသည်ကို ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းထဲ ထည့်သွင်း ပေးနေခြင်းပါတကား ဟူ၍ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ကာ များစွာ နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်မိရပါသည်။

လူသားအတွက် သင်ယူနိုင်မှုစွမ်းရည် ကြီးမားလှပုံကို အဖေ သဘောပေါက် ခဲ့သည်။ အသိပညာ ဗဟုသုတ ဟူသည် အဘယ်မျှ သေးမွှားသည်ဖြစ်စေ၊ လူသားအား နှိုအနေထက်တော့ ပို၍တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်စွမ်းရှိသည်သာ ဖြစ်ကြောင်း သူနားလည်ခဲ့သည်။

‘လူမှာ သက်တမ်းသာ အကန့်အသတ် ရှိတယ်။ သင်ယူနိုင်မှုစွမ်းရည်ကတော့ အကန့်အသတ်မရှိဘူး။ လူတစ်ယောက် ဘာတွေ ဘယ်လောက် သင်ယူ တတ်မြောက်ခဲ့ သလဲ ဆိုတဲ့ အချက်ပေါ် မူတည်ပြီး သူဘယ်သူဘယ်ဝါ ဆိုတာ ဖြစ်လာရတာ’ ဟူ၍ အဖေပြောခဲ့သည်။

အဖေ၏ ပညာရှာဖွေပုံ နည်းစနစ်က ကျွန်တော့်ထံ၌ တစ်သက်တာလုံးပင် စွဲမြဲခဲ့သည်။ သည်ကနေ့အထိ ညဘက် အိပ်ရာထဲ လဲတော့မည်ပြုတိုင်း ‘ဖိလစ်၊ ဒီနေ့ ဘာတွေ သိလာသလဲ ပြောစမ်းပါဦး’ ဆိုသော အဖေစကားသံကို ကျွန်တော် ပြန်ကြားယောင်စမြဲ ဖြစ်သည်။

တစ်ခါတလေ သည်နေ့ ဘာလေ့လာမှတ်သားမိခဲ့သည် ဟူ၍ ပြောစရာတစ်ခုမျှ ပြန်စဉ်းစားမရသည့်အခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်မအိပ်နိုင်။ တစ်နေ့လုံး ဘယ်လောက် ပင်ပန်းခဲ့သည်ဖြစ်စေ အိပ်ရာထဲမှ လူးလဲထကာ စာအုပ်စင်ဆီ ပြေးသွားပြီး တစ်ခုခု ရှာဖတ်သည်။ မသိသေးတာ တစ်ခုခု ရှာဖွေတွေ့ရှိ မှတ်သားမိပြီဆိုတော့မှ သည် တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးခြင်းသည် အချည်းနှီး အလဟဿ မဟုတ်ပြီ ဟူသော အသိဖြင့် ကျွန်တော်ရော ကျွန်တော့်အသိစိတ်အာရုံထဲက အဖေပါ စိတ်ချလက်ချ အိပ်စက် အနားယူနိုင်ကြတော့သည်။

ဟုတ်သည်လေ။ တစ်နေ့သောအခါ နီပေါပြည်၏ လူဦးရေအကြောင်း လေ့လာထားခြင်းမျိုးမှ အကျိုးကျေးဇူး တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိမလာဟု မည်သူမျှ မပြောနိုင်ဘူး မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်တို့မိသားစုရဲ့စာဖတ်ဝါသနာ

ပြီးခဲ့သည့် ခရစ္စမတ် အားလပ်ရက်မှာ ကျွန်တော့်သား နှစ်ယောက်စလုံး မအားလပ်ကြ။ ၁၅နှစ်အရွယ် သားအငယ် ဂျေး(Jay)က သူ့ကိုယ်ပိုင်စုဆောင်းငွေနှင့် ရက်သတ္တနှစ်ပတ် စကီးစီး ခရီးထွက်သည်။ သူ့ထက် အသက်နှစ်နှစ်ကြီးသည့် သားကြီး ကော့ဒ်(Kord)က အားလပ်ရက်မှာ ဝင်ငွေရအောင် ကုန်တိုက်တစ်ခုတွင် ခေတ္တအလုပ် ဝင်လုပ်သည်။ ပြီး ညနေစောင်းတိုင်းလည်း ရည်းစားနှင့် လျှောက်လည်သည်။

သို့သော် သည်ကြားထဲကပင် ဂျေးက စကီးစီးသည့် စခန်းမှာ ခေတ္တ အနားယူသည့် အချိန်ပိုင်းများအတွင်း တော်စတိုင်း၏ စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဝတ္ထုကြီး တစ်အုပ်လုံး ပြီးအောင် ဖတ်ခဲ့သည်။ ကော့ဒ်ကလည်း အလုပ်သွား အလုပ်ပြန် ရထားပေါ်မှာပင် မီလတန်၏ နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း မော်ကွန်းလင်္ကာကြီးကို ဖတ်ပြီးခဲ့ သည်။

‘ဒီအတိုင်းဆိုတော့ ကျွန်မတို့ အစီအစဉ် အောင်မြင်တယ် ဆိုရမှာပေါ့’ အလုပ်မအားလပ်သည့်ကြားကပင် သားတို့ စာဖတ်မပျက်ကြကြောင်း သိရသည့်အခါ ဇနီးသည်က ဝမ်းမြောက်စွာ ဆိုသည်။ ကလေးတွေမှာ စာဖတ်ဝါသနာ ပျိုးထောင် ပေးနိုင်ရန်အတွက် လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်လောက်က စတင်၍ ကျွန်တော်တို့ အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ကြသည့် အစီအစဉ်ကလေးကို သူ ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့က မွေးသော ကလေးများ ကျွန်တော်တို့နည်းတူ စာအုပ်စာပေကို အရသာခံတတ်၊ တန်ဖိုးထားတတ်ကြစေလိုသော စေတနာအရင်းခံဖြင့် သည်အစီအစဉ်ကို စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုပ်ရှင်တွေ၊ ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်တွေ၊ အားကစားတွေ၊ ကျောင်းစာတွေ မည်မျှ လွှမ်းမိုးနေပါစေ။ ကျွန်တော်တို့ ကလေးများမှာ စာပေချစ်စိတ်၊ စာအုပ်စာပေ၌ မွေ့လျော်သည့်စိတ်များ ကိန်းအောင်းသွားစေရမည်။ သူတို့ဘဝ

တစ်လျှောက် အဘယ်မျှလောက် အလုပ်များသည့် ကာလမျိုး ကြုံရသည်ဖြစ်ပါစေ၊ စာဖတ်ချိန် မရ ဆိုတာမျိုး မရှိစေရဟူ၍ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းဖြတ်ထားခဲ့ကြသည်။

မိဘအတော်များများပင် ကလေးများကို ကျောင်းမနေမီ အရွယ်၌ ပုံပြင်တို ကလေးများ ဖတ်ပြဖူးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကလေးတွေ စာဖတ်တတ်ပြီ ဆိုသည့်အခါ၌မူ သူတို့ဘာသာ ဖတ်ပေစေတော့ဟု သဘောထားလိုက်တတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ကလေးတွေ အတော် စာတတ်လာသည်အထိ တချို့စာအုပ်များကို ဖတ်မြဲ ဖတ်ပြ ခဲ့ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း သူတို့တစ်တွေ စာဖတ်ဘယ်လောက် သွက်လာပြီလဲ၊ ဖတ်သည့်စာကို ဘယ်လောက် နားလည်သဘောပေါက်သလဲ အကဲခတ်နိုင်ရန် တမင်တကာ သူတို့ကို ဖတ်ပြခိုင်းတာမျိုး လုပ်တတ်သည်။ သည်အခါမျိုးတွင် သူတို့ ကလည်း စိတ်ပါလက်ပါပင်။

ဆိုပါတော့။

ကျွန်တော့်ဇနီးသည် ဘက်ဇိက 'သားတို့ရေ မေမေ ဒေါက်တာ ဒူးလစ်တဲလ် ဝတ္ထု ဖတ်လို့ မပြီးသေးဘူးကွာ၊ ဘယ်လိုအဆုံးသတ်သလဲ သိချင်နေတယ်၊ မေမေ ပန်းကန် ဆေးနေတုန်း သားတစ်ယောက်က နောက်ဆုံးအခန်းလေး ဖတ်ပြပေးပါလားကွာ' ဟု ပြောလျှင် ကော့ဒ်ရော ဂျေးပါ မဆိုင်းမတွ စာအုပ်ပြေးယူက ဖတ်ပြတတ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ကလည်း စာဖတ်သည့်အလုပ်ကို နှစ်သက်စရာ ပျော်မွေ့စရာ ဖြစ်အောင် အမြဲ ဂရုပြု စီစဉ်ပေးလေ့ ရှိခဲ့သည်။

တစ်နေ့ သားကြီးကော့ဒ်ကို စတင်ကာ သူ့ဆန္ဒအတိုင်း အိပ်ရာခုတင်ဘေးမှာ စားပွဲတစ်လုံး စာကြည့်မီးတစ်လုံးနှင့် သူ့အကြိုက်ဆုံး လက်ရွေးစင် စာအုပ်တစ်တန်း စီစဉ် နေရာချထား ပေးသည်။ စာကို စားပွဲမှာ ထိုင်၍ဖတ်၊ အိပ်ရာထဲ ဝင်ပြီးလျှင်တော့ ဆယ့်ငါးမိနစ်ပဲ ဖတ်ခွင့်ရမည်၊ ပြီးလျှင် မီးမှိတ်ရမည်ဟူ၍ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ပေးသည်။

နောက်တွင် ဂျေးကပါ တောင်းဆိုသဖြင့် သူ့အတွက်လည်း အလားတူပင် အိပ်ရာဘေးမှာ စာအုပ်စင်၊ စာအုပ်စားပွဲ ပြင်ဆင်ပေးရသည်။

ယခုဆိုလျှင် ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်စလုံးမှာ ကိုယ်ပိုင်စာအုပ်တွေ အိပ်ခန်းနံရံ တစ်ခြမ်းစာလောက်စီ ရှိနေကြပြီ။ ပြီး အိပ်ရာဝင်ချိန် စာဖတ်သည့်အကျင့်နှင့် အချိန်အား နည်းနည်းရတိုင်း စာအုပ်ကောက်ကိုင်တတ်သည့် အလေ့အထများလည်း စွဲမြဲနေခဲ့ပြီ။

တချို့ကလေးတွေက စာအုပ်မှန်သမျှကို ကျောင်းစာအုပ်နှင့် အတူတူလို မြင်ကာ ကောက်ကိုင်ရမှာ ကြောက်နေတတ်ကြသည်။ သည်ကလေးမျိုးတွေမှာ စာဖတ်ဝါသနာ ရရှိလာရန် မလွယ်ကူတော့။

ကျွန်တော်တို့ကမူ သားတို့အတွက် စာအုပ်နှင့် လက်တွေ့ဘဝအကြား စိတ်ဝင်စားဖွယ် စပ်ဟပ်ဆက်သွယ်မှုလေးများ လုပ်ပေးနိုင်ရန် အမြဲဂရုထားခဲ့ကြသည်။ သူတို့ စာဖတ်တတ်စ ခပ်စောစော ကာလကတည်းကပင် မီးရထားအကြောင်း ဖတ်ပြီးလျှင် မီးရထားဝင်းထဲသွားကာ ရထားတို့ လှုပ်ရှားသွားလာပုံ သဘာဝကို လက်တွေ့ပြသသည်။ 'ကလေးများအတွက် ရှေးဟောင်းသုတေသန' ဆိုသော ဘာသာရပ် မိတ်ဆက် စာအုပ်ကလေးများ ဖတ်ပြီးသည့်နောက်တွင် ကျောက်ကျင်းဟောင်းတစ်ခုထဲ ဆင်းကာ ကျောက်ခေတ်လူသားတွေ သုံးစွဲခဲ့သည့် ကျောက်လက်နက်များလိုလို ဘာလိုလို ကျောက်သားအပွဲအစများကို လိုက်လံရှာဖွေကြည့်ရှုကြ၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ကြသည်။ တစ်ဖန် ငှက်အကြောင်း စာအုပ်များ ဖတ်ပြီးလျှင် ကျွန်တော်တို့ သားအဖတစ်တွေ ငှက်တို့၏ သဘာဝကို စောင့်ကြည့်လေ့လာသော အလုပ် လုပ်ကြည့်ကြပြန်သည်။ သည်လိုပဲ စာအုပ်တွေ ဖတ်ကာ ကလေးများကို ကျွန်တော်တို့ လေဆိပ်၊ တိရစ္ဆာန်ရုံ၊ ပြတိုက် စသည်များသို့ လိုက်လံ ပြသခဲ့ကြသည်။

စာဖတ်ခြင်းသည် လက်တွေ့ အသုံးဝင်မှုအတွက်လည်း ဖြစ်စေရမည် ဟူသော အချက် ထင်ရှားအောင် ပြသနိုင်ရန် ကျွန်တော်တို့ တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစားခဲ့ကြခြင်း

ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် အတော်ငယ်ရွယ်စဉ်မှာပင် စာအုပ်ကို သူတို့ထိထိရောက်ရောက် အသုံးပြုတတ်ခဲ့ကြသည်။

ဥပမာ၊ အားကစားကိစ္စတွင် သူတို့ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဖအေနှင့် သားများ အတူကစားပြီး လက်တွေ့ သင်ပေးတာတွေ ရှိသည်။ တစ်ဖက်ကလည်း ကစားနည်း စာအုပ်တွေ ရှာဖွေပေးသည်။ သည်စာအုပ်တွေ ဖတ်ကာ သူတို့နှစ်ယောက် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် သင်တာထက် ပို၍ တိုးတက်မှု ရခဲ့ကြသည်။

တစ်နှစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ လှေကလေးတစ်စင်း ဝယ်သည်။ ရွက်မပါ တက်နှင့် လှော်ရသော လှေကလေး ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ် ဆောင်းတွင်းတစ်လျှောက်လုံး ကော့ဒ်က ရွက်လှေအကြောင်း၊ ရွက်တိုက်ခြင်း အကြောင်း စာအုပ်စာတမ်းတွေ ရှာဖွေဖတ်ရှုသည်။

ထိုအချိန်က သူ့အသက် ဆယ်နှစ်ပဲ ရှိသေးသည်။ နောက်နှစ်တွင် လှေကလေးကို ရေချသည့်အခါ သူက လှေမှာ ရွက်တပ်ကာ ကန်တွင်း လူးလာ ခေါက်တို့ ရွက်လွှင့်သည်။ သည့်နောက် ရွက်လွှင့်ခြင်းအတတ်၊ ရေကြောင်းအတတ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းတွေ ဆက်ဖတ်ကာ နောက်တစ်နှစ် နွေရောက်သောအခါ၌ သူက ကိုယ်ပိုင်လှေကို ရွက်လွှင့်ရုံမက အခြားအခြားသော လူကြီးများကိုပါ လှေလှော်ရွက်တိုက်နည်းပညာများ သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေ ရှာနိုင်ခဲ့သည်။

စာအုပ်များက ရသည့် ဗဟုသုတကို လက်ငင်း လက်တွေ့ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းထက် ပို၍ အရေးကြီးသည့် စာအုပ်ကျေးဇူးတစ်ခုက လူစိတ်ဓာတ် လူစရိုက် အမျိုးမျိုးနှင့် လူ့ဘဝ၏ သဘောသဘာဝတို့ကို သိမြင်ကာ အကောင်းနှင့်အဆိုး၊ ဆောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာ ခွဲခြားနားလည်တတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သည်အသိအမြင်တွေက မတ်တို့န်းတို့၊ ရှောင် အို ကာဆေးတို့လို စာရေးဆရာကြီးများ၏ လေးနက်သော စာပေတွေ ဖတ်လာသည့်အခါမှ ပို၍ ရလာနိုင်သည်။

လူငယ်များ ကြုံရတတ်သည့် စာဖတ်ခြင်း ဆိုင်ရာ အသွင် ကူးပြောင်းမှု အဆင့်။

အချို့လူငယ်များသည် ကလေးဘဝက ဖတ်ခဲ့သည့် ပုံပြင်များ၊ လွယ်လွယ်ပေါ့ပေါ့ ဝတ္ထုများမှ တစ်ဆင့် တက်ကာ လူကြီးအဆင့် ရင့်ကျက်သော စာပေများ ဖတ်ရမည့် အချိန်၌ ပြန်လန်သွားတတ်ကြသည်။ စာရင့်များက သူတို့အတွက် လေးလွန်း ခက်လွန်းနေပြီး စာနုများကလည်း ဖန်တစ်ရာတေကာ ပျင်းရိပြီးငွေစရာ ကောင်းလာသည့် အခါ ၎င်းလူငယ်များအဖို့ ဖတ်စရာ စာမရှိ ဖြစ်လာတတ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ကလေးများကို သည်အကူးအပြောင်းအဆင့်မှာ ထပ်လောင်း အားဖြည့်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ကျွန်တော်နှင့် ဘက်ဖီက ညစာစားအပြီးမှာ စာဖတ် အစီအစဉ်တစ်ခု တစ်ဆက်တည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။

အစပိုင်းတွင် သားနှစ်ယောက် သဘောမတူချင်။ သူတို့မှာက ညစာ စားပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တန်းပြေးရမည့် အရေးကိစ္စတွေ အမြဲ ရှိနေတတ်သည်။ လက်လွတ် မခံချင်သည့် တိစ္ဆိအစီအစဉ် တစ်ခုခုသော်လည်းကောင်း၊ အိမ်စာ လုပ်စရာသော် လည်းကောင်း၊ ဒါမှမဟုတ် သူငယ်ချင်းဆီ သွားရန်သော်လည်းကောင်း သူတို့ အရေးကြီးနေတတ်သည်။

သူတို့ ကန့်ကွက်သည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ဘက်က နည်းနည်းတော့ လျှော့ရသည်။ 'စာဖတ်အစီအစဉ်က ဆယ်မိနစ်ထက် မပိုစေရပါဘူးကွာ' ကျွန်တော်က ညှိသည်။ သည်လောက်ဆိုတော့ သူတို့လည်း မငြင်းသာတော့။

သို့သော် တကယ်ဖတ်ကြသည့်အခါ၌ စာဖတ်ချိန်က မိနစ်နှစ်ဆယ်ထက် ဘယ်တော့မှ မလျော့။ စတီဗင်ဆင်၏ ရတနာကျွန်း၊ ဒင်နီယယ်ဒီဖိုး၏ ရော်ဘင်ဆင် ကရူးဆိုးတို့လို ဆွဲဆောင်အားကောင်းသော ဝတ္ထုမျိုးတွေ ဖတ်ကြသည့်အခါမျိုးတွင်ကား နှစ်ယောက်သား ငေးမောနားထောင်ကာ စာဖတ်ချိန်က တစ်နာရီ တစ်နာရီကျော်မျှပင် ကြာသွားတတ်သည်။

သူတို့ စိတ်ဝင်စားနေသည့်အခါ ရှည်ရှည်ကြာကြာ ဖတ်သော်လည်း၊ အတော်အတန် ဖတ်ကြည့်၍ သူတို့ စိတ်ဝင်စားပုံ မပေါ်သည့် စာအုပ်မျိုးကိုမူ ခပ်မြန်မြန်ပင်

ရပ်ထားလိုက်တတ်သည်။ ‘ဆယ်မိနစ်’ ဟု အမည်ပေးထားသည့် ထမင်းဝိုင်းအပြီး စာဖတ်ပွဲကလေးကို စာဖတ်ပျော်စေမှု အဓိကဟု ကျွန်တော်တို့ သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ သည်ဝိုင်းမှာ ဆွဲအားကောင်းသည့် ဝတ္ထုတွေချည်း ရွေးဖတ်ခဲ့ကြ သည်တော့ မဟုတ်။ ချားလ်စ်ဒါဝင်၊ ဂျန်ဘန်ညွန့်၊ ရပ်ဖ်ဝေါ်လဒ် ဒီအီမာဆင်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ လေးနက်ရင့်ကျက်သော စာအုပ်စာတမ်းများကိုပါ ဖတ်ရှုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကျမ်းရင်းကြီးများကို အစအဆုံး ကောက်ဖတ်နေကြသည်တော့ မဟုတ်။ ဒါဝင်ဆိုလျှင် ပထဝီဒေသန္တရနှင့် သဘာဝ လေ့လာရေးဆိုင်ရာ ‘ဘီဂဲလ် သင်္ဘောခရီးစဉ်’ မှ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အခန်းများ၊ ဘန်ညွန့်ဆိုလျှင် Pilgram’s Progress ခရစ်ယာန်ဘာသာရေး ဝတ္ထုထဲမှ အချို့အစိတ်အပိုင်းများ၊ ဒီမာဆင်ဆိုလျှင် သူ၏ နာမည်ကျော်ကြားပြီး လူငယ်များအတွက် အရေးပါလှသည့် ‘ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး’၊ ‘မိတ္တဗလ’ စသည့် အက်ဆေးကောင်းများကို ရွေးနုတ်ပြီး ဖတ်ရှုကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်ခါ၌ ဂျိုးဇက်ကွန်းရက်ဒ်၏ Heart of Darkness ဝတ္ထုကို ကျွန်တော် ဖတ်ပြသည်။ သုံးလေးမျက်နှာ ဖတ်ပြီးသည့်နောက် ခဏရပ်ကာ ဘယ်လိုလဲ လိုက်နိုင်ရဲ့လား၊ ခံစားလို့ ရရဲ့လားဟု ကျွန်တော်မေးကြည့်သည့်အခါ ကော့ဒ်က ‘သိပ်တော့ မရဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မရပ်ပါနဲ့၊ ဆက်ဖတ်ပါ’ ဟု ဆိုသည်။

ကလေးတွေသည် တချို့ကိစ္စများတွင် ကိုယ်တိုင် လုံးစေ့ပတ်စေ့ ပြန်မရှင်းပြတတ် သော်လည်း ရတန်သရွေ့ရသော သဘော၊ နားလည်တန်သရွေ့ နားလည်သော သဘောကား ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် စာအုပ်သစ်များ ရှာဖွေ ဖတ်ရှုခြင်း ဆိုသည်ကလည်း လူသစ် မိတ်ဆွေသစ်များ တွေ့ဆုံဆက်ဆံခြင်းနှင့် သဘောချင်း ဆင်တူသည်။ လူတစ်ယောက်နှင့် ပထမဆုံး စတွေ့ရချိန်မှာ သူ့အကြောင်း ဘယ်လောက်မှ များများစားသိလိုက်ရမည် မဟုတ်။ သို့သော် သူ့အကြောင်း ကောင်းကောင်း မသိရရှိနှင့်ကား သူ့အပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု လျော့ပါးမသွား၊ လျှို့ဝှက် နက်နဲခြင်း၊ နောက်ကွယ်၌ ပုန်းခိုနေသော အဖြစ်အပျက် အကြောင်းချင်းတများ ရှိလိမ့်မည်ဟု

မှန်းဆနိုင်ခြင်းများကြောင့်ပင် မိမိသေသေချာချာမသိရသေးသော ထိုသူသည် ပို၍ စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်လာနိုင်သည်။ စာအုပ်များသည်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင်။

ထို့ပြင် သေသေချာချာ ပတ်ပတ်နပ်နပ် မဖတ်နိုင်သေးသော်လည်း စာအုပ် တစ်အုပ်ကို အတန်အသင့် စိတ်ဝင်စားစွာ တွေ့သိထားလိုက်ခြင်းသည်ပင် အနည်းနှင့် အများတော့ အကျိုးရှိတတ်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ကျောင်းမှာ ဆရာကဖြစ်စေ၊ တခြားစာဖတ်သူ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ယောက်က ဖြစ်စေ သည်စာအုပ်အမည် သို့မဟုတ် စာရေးသူအမည်ကို ဖော်ထုတ်ညွှန်းဆိုလာသည့် အခါမျိုးတွင် တခြားသူတွေလည်း သည်စာအုပ်ကို စိတ်ဝင်စားကြ တန်ဖိုးထားကြပါကလားဟု သတိပြုမိကာ နောက်တစ်ကြိမ် စိတ်ဝင်စားမှုအသစ်နှင့် ပြန်ရှာဖတ်ကြည့်မိပြီး သည်အချိန်ကျမှ စာအုပ်က ပေးသည့် ရသနှင့် အတွေးအမြင်များကို ပြည့်ပြည့် ၀၀ ခံစားရနိုင်တာမျိုးလည်း ကြုံရတတ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ၌မူ ‘ဆယ်မိနစ် စာဖတ်ပွဲ’ အတွက် ရွေးချယ်ထားသည့် စာအုပ်က ခပ်လွယ်လွယ် ခပ်ရှင်းရှင်း ဖြစ်နေတတ်သည်။ သည်အခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်တို့ လူကြီးတွေ မဖတ်တော့ဘဲ သားတို့အထဲက တစ်ယောက်ယောက်ကို ဖတ်ကြည့်ခိုင်းတတ်သည်။ အချို့စာများ၊ အထူးသဖြင့် လင်္ကာသွားဖြင့် ရေးထားသည့် စာများမှာ အသံထွက်၍ ဖတ်ရန် အထူးသင့်လျော်သော စာများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကလေးတော်တော်များများမှာ လင်္ကာဖတ်ရမှာကို ပို၍ပင် ကြောက်တတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ သားတို့အား စတီဗင်ဗင်းဆင့်ဘီနေး၏ John Brown's Body ကို ဖတ်ခိုင်းခြင်းဖြင့် လင်္ကာကို နှစ်သက်ကျွမ်းဝင်စေခဲ့သည်။ John Brown's Body မှာ အမေရိကန် ပြည်တွင်းစစ်၏ သရုပ်ကို ဖော်ကျူးသည့် အထူးလက်ရာမြောက်သော လင်္ကာသွားဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်ရာ သားတို့ များစွာ နှစ်သက်စွဲလမ်းခဲ့ကြသည်။

တစ်ကြိမ်တွင်မူ ကျွန်တော်က ရှိတ်စပီးယား၏ အသောပြဇာတ်များ (အဖုံးပါး ဈေးချိုကော်ပီ) လေးအုပ်တိတိ ဝယ်လာခဲ့ပြီး စာဖတ်ပွဲတွင် တစ်ယောက်တစ်အုပ်စီ ကိုင်ကာ A Midsummer Night's Dream ပြဇာတ်ကို ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဇာတ်လမ်းများ ဖတ်သလို ဝိုင်းဖွဲ့၍ ဖတ်ကြသည်။ ဘားနဒ်ရှော၏ Saint Joan ပြဇာတ်ကိုလည်း

အလားတူပင် အတိအဆောင်တစ်ယောက်နေရာမှာ ဖတ်သူ တစ်ယောက်စီ တာဝန်ယူ၍ ဖတ်ကြသည်။ သည်ဝိုင်းတွင်မူ အဓိက အတိအဆောင်ဖြစ်သူ သူရဲကောင်း အမျိုးသမီး ဂျိုးအောင်အောင်အဖြစ် ဘက်ဇိက ပီပီပြင်ပြင် အသံသရုပ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်က စာကြည့်တိုက်မှ ကျွန်တော့်အတွက် ငှားရမ်းလာသော စာအုပ်တစ်ထပ်ကို ဧည့်ခန်းစားပွဲပေါ် တင်ထားမိသည်။ စာအုပ်အသစ်တွေ မြင်လျှင် ကော့ဒ်ရော ဂျေးပါ မနေနိုင်။ တစ်အုပ်ချင်း ကောက်ကိုင်ကာ လှန်လှောကြည့်ရှုကြသည်။ သည်တွင် ကျွန်တော် စိတ်ကူးတစ်ခု ရသွားသည်။ တစ်ပတ်တစ်ခါ စာကြည့်တိုက်သွားကာ စာအုပ် တစ်ပွေတစ်ပိုက်စီ ငှားယူလာပြီး စားပွဲပေါ်မှာ ပုံထားပေးသည်။ တချို့စာအုပ်တွေ သူတို့ ကိုင်ရုံ ကိုင်ကြည့်ပြီး ပြန်ချထားကြသည်။ သို့သော် သူတို့ အရမ်းသဘော ကျသွားသည့် စာအုပ်မျိုးလည်း တစ်အုပ်စ နှစ်အုပ်စ ပါလာတတ်သည်။ သူတို့ သေချာပေါက် အကြိုက်တွေ့နိုင်မည့် စာအုပ်မျိုးလည်း တစ်အုပ်တလေတွေ့ ပါအောင် ကျွန်တော် တမင်တကာ ရွေးထည့်လာတတ်တာလည်း ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ စာဖတ်ပွဲ၏ အဓိက ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော ရုပ်မြင်သံကြားစက် အနီးမှာလည်း မဂ္ဂဇင်းများနှင့် အခြားစာအုပ်စာတမ်းအချို့ ကျွန်တော် တမင်ထားပေးသည်။ တစ်နေ့ ကျွန်တော့်သား ဂျေးက ဖွင့်ထားသော တီဗွီ နံဘေးမှာ ထိုင်ကာ တီဗွီဖန်သားပြင်မှ အလင်းရောင်ဖြင့် အလေးစား ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ်ကို သဲသဲမဲမဲ ဖတ်နေတာ မြင်ရသည့်အခါ ကျွန်တော် အကြီးအကျယ် ဝမ်းမြောက်သွားသည်။ တခြားအိမ်များမှာ တီဗွီက စာအုပ်စင်ကို အနိုင်ယူနေသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ အိမ်မှာတော့ စာအုပ်က အသာရနေဆဲဆိုတာ သည်မြင်ကွင်းနှင့်ပင် ထင်ရှားနေပြီ မဟုတ်လား။

သူတို့ ကျောင်းသွားတက်ကြသည့်အခါမှာလည်း ကျောင်းမှာ သူတို့ ဖတ်ရှုသည့် စာအုပ်တွေကို စာရင်း ရေးမှတ်ထားရန် ကျွန်တော်တို့ မှာကြားလိုက်သည်။ သည်အလေ့ အကျင့်ကို နောက်ပိုင်းလည်း သူတို့ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်ရာ သူတို့ စာရင်းများကို သုံးသပ်ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် သူတို့၏ စိတ်ဝင်စားမှုတွေ ပြောင်းလဲလာပုံ၊ ဘဝ၌ သူတို့ အဓိက

စိတ်အဝင်စားဆုံးအရာကို တွေ့ရှိရွေးချယ်မိသွားကြပုံ အဆင့်ဆင့်တို့ကို ရှင်းလင်း ထင်ရှားစွာပင် ကျွန်တော်တို့ တွေ့မြင်ကြရသည်။

တစ်ကြိမ်တွင် ကော့ဒ်က ရေငုပ်သင်္ဘောများ၊ စစ်သင်္ဘောများ၊ စစ်လေယာဉ်ပျံများ အကြောင်းတွေချည်း အချိန် အတော်ကြာရှည်စွာ သဲသဲမဲမဲ လိုက်ဖတ်နေခဲ့ရာ ကျွန်တော်တို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ 'အင်း သည်အတိုင်းသာဆိုရင် တို့သား ဘယ်တော့များမှ စစ်ပွဲပြင်ပ တခြားကိစ္စတွေဆီ ပြောင်းပြီး စိတ်ဝင်စားလာပါမလဲ' ဟူ၍သာ အချင်းချင်း သက်ပြင်းတချချ ပြောနေကြရသည်။

သည်နောက်မှာတော့ သူက စာကြည့်တိုက်မှ ချာချီ၏ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၊ ဆစ်ဒနီဗေး၏ ကမ္ဘာစစ်၏ မူလဘူတ စသည့် စာအုပ်များ ငှားယူလာတာ တွေ့ရသည်။ စစ်လက်နက် ပစ္စည်းများနှင့် စစ်ပွဲများအကြောင်း လိုက်ဖတ်ရင်းက သမိုင်းကို သူတွေ့ရှိလာသည်။ သူ စိတ်ဝင်စားမှုက စစ်ရေး စစ်ရာများမှနေ၍ သမိုင်းဘက်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာသည်။ ယခုတော့ တက္ကသိုလ်မှာ သူသမိုင်းကို အဓိကပြု လေ့လာလျက် ရှိနေပြီ။

ဂျေးကလည်း အစပထမတွင် စုံထောက်ဝတ္ထုတွေ အငမ်းမရ ဖတ်သည်။ သိပ္ပံပညာကျော် အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ အထူးစိတ်ဝင်စားသည်။ နက္ခတ္တဗေဒပညာ စာအုပ်များ ရှာဖွေစွန့်စား သွားလာသူများ၏ စွမ်းဆောင်အောင်မြင်မှုများအကြောင်း စာအုပ်များကို သဲသဲမဲမဲ ဖတ်ရှုသည်။ နောက်တော့မှ တဖြည်းဖြည်း သူ့စိတ်ဝင်စားမှုများက သိပ္ပံနှင့် သင်္ချာဘက်တွင် စူးစိုက်သွားသည်။

စာဖတ်သည့်နေရာ၌ လူငယ်လေးများအနေနှင့် လတ်တလော နှစ်သက်ရာ အစာကို အငမ်းမရ စားသည့်သဘောမျိုး ရှိတတ်သည်။ သို့သော် အဖတ်အနာများလာလျှင်ကား မိမိအတွက် ကောင်းရာ သင့်ရာကို သိတတ် ရွေးချယ်တတ်လာသော သဘော ရှိပါသည်။

‘လူသည် မိမိနှစ်သက်ရာ စိတ်ဝင်စားစရာ စာမျိုးကိုသာ ဖတ်ရှုသင့်သည်’ ဟူ၍ ဆင်ဖြူရယ်ဂျွန်ဆင်ကလည်း ပြောဖူးသည်။ ‘ဒီစာအုပ်က ဖတ်သင့်တယ်’၊ ‘ဟောဒီဟာလဲ အကျိုးပြုစာအုပ်၊ မဖြစ်ဖြစ်အောင် ဖတ်’ စသည်ဖြင့် အတင်းတိုက်တွန်းသည့် သဘောမျိုး လုပ်ပါက ဖတ်ခိုင်းလေ မဖတ်ချင်လေ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်လာပြီး နောင်တွင် စာအုပ်ပင် မုန်းသွားနိုင်သည်။

ကော့ဒ်နှင့် ဂျေးတို့ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ဆိုသလို မူခင်းကိစ္စ လိင်ကိစ္စ အသားပေး စာအုပ်မျိုးတွေချည်း ဇောက်ချဖတ်နေကြသည့် တစ်ချိန်က ကျွန်တော် အတော်နေမထိထိုင်မသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်ကို သတိရသည်။ ဘက်ဇီကတော့ ကျွန်တော့်ထက် စိတ်အေးအေး ထားနိုင်သည်။ ‘နောက်ကျတော့လည်း ကိုယ်နဲ့ တကယ်ဆိုင်တာကိုပဲ ရွေးသွားပါလိမ့်မယ်၊ မဆိုင်တာတွေကို ဘေးဖယ်ထားခဲ့မှာပါ’ ဟုဆိုကာ ကျွန်တော် အတင်းဝင်၍ ပိတ်ပင်သည့် သဘောမျိုး မပြောဆိုဖြစ်အောင် သူတားသည်။

တကယ်လည်း ဟုတ်သည်။ စာကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖတ်ရှုခွင့်ရသော ကလေးများသည် လူမှုဘဝ ပြဿနာပေါင်းစုံကို ကိုယ်တွေ့ကြုံစရာမလိုဘဲ စာမှတစ်ဆင့် သိမြင်ကာ သင်ခန်းစာ ရရှိနိုင်ရာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ဖူး မှားဖူးမှ ငါမှားခဲ့ပေတာကိုးဟု သင်ခန်းစာ ယူနိုင်သည့် စာမဖတ်သူ ကလေးများထက် များစွာ တစ်ပန်းသာပေသည်။

စာဖတ်ခြင်းကား ကလေးများအား လူ့လောကတွင် ကျင်လည်ရမည့် ကာလ တစ်လျှောက် ကောင်းသော မှန်သော အကျိုးရှိသော အလုပ်များကို ရွေးချယ် လုပ်ကိုင် ဖြစ်အောင် လမ်းဖွင့်ပေးသည့် တကယ်တန်ဖိုးရှိသော အကျင့်ကောင်း တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ စာဖတ်ဝါသနာသည် ကလေးများအား ကျွန်တော်တို့ ပေးအပ်နိုင်သည့် အကောင်းဆုံး အမွေအနှစ် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုချင်သည်။

သို့သော် သတိပြုစရာတစ်ခုတော့ ရှိသည်။

ကလေးများသည် နောင်တစ်နေ့ မင်းတို့ဘဝအတွက် အကျိုးရှိလိမ့်မယ်ဆိုသော တိုက်တွန်းစကားသက်သက်ဖြင့်ကား စာဖတ်လာကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ စာဖတ်ခြင်းတွင် အရသာတွေ ပျော်မွေ့၍သာ စာကို ဖတ်ကြလိမ့်မည်။ သူတို့ ယင်းကဲ့သို့ စာပေ၌ မွေ့လျော်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည့် အကောင်းဆုံးနည်းကား လူကြီးများ ကိုယ်တိုင် သူတို့နှင့်အတူပါဝင်ကာ စာဖတ်ပိုင်းဖွဲ့သောနည်းသာ ဖြစ်သည်ဟူ၍။

(မူရင်း။ ။ John Kord Lagemann ၏ We Made Books a Family Affair)

စာအုပ်ထဲမှ အနှစ်သာရကို အပြည့်ဝဆုံး ရယူခြင်း

ကျွန်တော့်သားကြီး ကော့ဒ်က စာအုပ်မှန်သမျှ သဲသဲမဲမဲ ဖတ်တတ်သည့် စာဖတ် ဝါသနာအိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သို့သော် တစ်ညမှာတော့ စာတစ်အုပ်ကို သူ ဘယ်လိုမှ ဖတ်မရနိုင်ဖြစ်နေတာ တွေ့ရသည်။ ရှေ့ဆုံးက စာသုံးလေးမျက်နှာကို သူ တိုး၍မရ။

စာအုပ်က ကျွန်တော် အလွန်နှစ်သက်သည့် စာရေးဆရာကြီး ဝီလျံဖော့ကနား၏ The Sound and the Fury ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော် ချက်ချင်း သိလိုက်သည်။ ရှေ့ဆုံးအခန်းမှာ ဖော့ကနားက ဂေါက်သီးရိုက်ပွဲတစ်ခုအကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် ဖော်ပြပုံက ရိုးရိုးမဟုတ်၊ ဂေါက်သီးကစားခြင်းကို ဘာမှ နားမလည်သည့် ဉာဏ်ရည်ချို့တဲ့သော လူငယ်လေးတစ်ယောက်၏ အမြင်ဖြင့် ရေးဖွဲ့ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဲသည်တော့ နားလည်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာက ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဒေါ့စတို ယက်စကီး၏ The Brothers Karamazov ကို စတင်ဖတ်ရှုရသည့်အခါ အဖွင့်စာမျက်နှာမှာပင် အတော်ဒုက္ခ ရောက်ခဲ့ဖူးတာ ပြန်သတိရပြီး အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ကျင့်သုံးခဲ့သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ကော့ဒ်အား ပြောပြလိုက်ရသည်။

‘ရှေ့ဆုံးအခန်းကို ကျော်လိုက်ကွာ၊ ဇာတ်လမ်းသိအောင် အတော်အတန် ဆက်ဖတ်လိုက်၊ နောက်တော့မှ ရှေ့ဆုံးအခန်း ပြန်ဖတ်’

ဂေါက်သီးရိုက်ခန်းကို ကျော်လိုက်ပြီး ဝတ္ထုထဲ တကယ်ရောက်သွားပြီဆိုတော့ သူ လက်က မချနိုင်တော့။ ထမင်းစားဖို့ပင် မနည်းခေါ်ယူရသည်။

ဝါရင့်စာဖတ်သမားတွေမှာ သည်လိုနည်းကလေးတွေ ရှိသည်။ များသော အားဖြင့်တော့ စာဖတ်ပုံနည်းလမ်းဟူ၍ သဘောမထား အမှတ်မဲ့ ကျင့်သုံးနေမိသည့် အလေ့အထများ ဖြစ်သည်။

တစ်ခါက ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ် စာနယ်ဇင်းပညာကျောင်းမှ မဟာဌာနမှူးကြီး အက်ဒဝပ်ဘားရက် သူ့ထံသို့ ရောက်လာသည့် စာအုပ်အသစ်တစ်ပုံကို လှန်လှောကြည့်ရှုနေတာ ကျွန်တော် အကဲခတ်ကြည့်ဖူးသည်။

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကောက်ယူကာ ရှေ့က အမှာစာကို တစ်ချက်ကြည့်သည်။ ထို့နောက် မာတိကာကို ခပ်သွက်သွက် ဖတ်လိုက်ပြီး နောက်ဘက်ပိုင်းရှိ အက္ခရာစဉ်အညွှန်းကို ကိုးကားစာအုပ်စာရင်းကို လျှောက်ကြည့်သည်။ ထို့နောက် စာအုပ်အတွင်းပိုင်းကို လှန်လှောကာ အဓိက ကျပုံရသည့် ကိုးကားစာပိုဒ်အချို့ကို ဖတ်သည်။ ထို့နောက် စာရေးသူအကြောင်း အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်ကို ဖတ်ကြည့်သည်။

သည်လိုဖြင့် ဆယ့်လေးငါးမိနစ်ခန့်မှာပင် စာအုပ်ဆယ်အုပ်လောက်ကို သူအကဲခတ်ပြီးကာ ဆက်လက်ဖတ်ရှုရန်အတွက် စာအုပ် သုံးအုပ် ရွေးချယ်ဖြစ်လိုက်သည်။

‘စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လျှပ်ဖတ်ကြည့်တာဟာ ရေနံသမားတွေ ရှေ့ပြေးလေ့လာမှု လုပ်သလိုပဲကွ၊ သိသင့် သိထိုက်တာလေးတွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံသိထားပြီးတော့မှ နေရာရွေးတူးတဲ့ အခါ ဗလာတွင်းတွေ သိပ်မတူးမိဘူးပေါ့ကွာ’ ဟု သူက မှတ်ချက်ချသည်။

လူအများတို့ စိတ်တွင် စာအုပ်ဆိုသည်မှာ စာမျက်နှာတစ်မှ စ၍ တောက်လျှောက် ဖတ်ရှုသွားရန်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူတတ်ကြသည်။

သည်အယူအဆ လုံးဝမှားသည်ဟူ၍တော့ မဆိုလိုပါ။

ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှ စာပေလေ့လာရေးဆိုင်ရာဗျူရို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဝီလျံပယ်ရီကလည်း တကယ့်ဆရာကြီးများ၏ အရေးကြီးသော စာအုပ်စာတမ်းများကိုမူ ယင်းသို့ စာမျက်နှာ (၁) မှ စတင်ကာ မကျော်မလွှား ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့်သာ ပြည့်ပြည့်ဝဝ နားလည်သိရှိနိုင်မည်ဟု ဆိုပေသည်။ သို့သော် ဤနည်းမှာ အလွန်အချိန်ကုန် လူပန်းခံရသော နည်းဖြစ်ရာ စာအုပ်တိုင်းအတွက်ကား ၎င်းအတိုင်း ကျင့်သုံးရန်မလိုဟု အကြံပေးပါသည်။ စာဖတ်ချိန် ဖောဖောသီသီ မရှိသည့် စာသမားတစ်ယောက်အနေနှင့်

စာအုပ်တစ်အုပ်၌ စာရေးသူ၏ အဓိက ဆိုလိုချက်သည် ဘာလဲ။ သူ့ဘယ်အချက်ကို ဦးတည်တင်ပြနေခြင်းဖြစ်သလဲဆိုတာ သဘောပေါက်လျှင်ပင် လုံလောက်ပြီဟု သူက ဆိုသည်။

ကျွန်တော့်အနေနှင့်မူ ဝတ္ထုမဟုတ်သော စာအုပ်များ ဖတ်သည့်အခါ၌ များသော အားဖြင့် နိဂုံးမှ စတင်၍ ဖတ်ရှုကြည့်လေ့ရှိသည်။ ဤသည်မှာ သိပ္ပံသမားများ၏ နည်းလည်း ဖြစ်သည်။ သိပ္ပံသမားတိုင်းလိုလိုပင် သိပ္ပံဆိုင်ရာ စာအုပ်များ၊ သုတေသန စာတမ်းများ၊ သိပ္ပံဆိုင်ရာဆောင်းပါးများ ဖတ်ကြသည့်အခါ၌ နိဂုံး သို့မဟုတ် နောက်ဆုံး ပိုင်းတွင် ပါသည့် အကျဉ်းချုပ်ကို အရင်ဖတ်စမြဲ ဖြစ်သည်။ သူ ဘာဆိုလိုသလဲ၊ ဘာကို တင်နေသလဲ၊ အယူအဆ အသစ်ကိုလား၊ ထူးခြားတဲ့ တွေ့ရှိချက်လားဆိုသည်ကို အကဲခတ်ကြည့်ပြီး စိတ်ဝင်စားလောက်သည် ထင်မှ ရှေ့ပိုင်းသို့ လှန်ကာ အဆိုပါ နိဂုံးကောက်ချက်သို့ ရောက်ရှိစေသည့် သူ၏ တွေ့ရှိချက်၊ လေ့လာမှတ်သားချက်၊ စုစည်းတင်ပြချက်များကို လိုက်လံဖတ်ရှုလေ့ရှိသည်။

ဤသည်မှာ တတ်နိုင်သမျှ အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း စာတစ်ခုမှ အနှစ်သာရကို အများဆုံး ရယူခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ၌မူ စာတစ်အုပ်ကို အစမှ စဖတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အဆုံးမှ စဖတ်သည် ဖြစ်စေ ဘယ်လိုမှ တိုးမပေါက်နိုင်ဘဲ ရှိတတ်သည်။ သည်အနေအထားမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့ ဒဿနိကဗေဒ ပါမောက္ခ ဂျိမ်းစ်ပရက် ပြောလေ့ရှိသော စကားတစ်ခွန်း ရှိသည်။

‘စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အတင်းအဓမ္မဖတ်ဖို့ မကြိုးစားကြနဲ့ကွ၊ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကြိုးစားဖတ်ကြည့်ပြီး ဘာမှဖမ်းလို့ ဆုပ်လို့ မရဖြစ်နေရင် ဆက်မဖတ်ဘဲ အသာ သိမ်းထားလိုက်။ နောက် တော်တော်ကြာတော့မှ တစ်ခါပြန်ဖတ်ကြည့်။ မရသေးရင် သိမ်းထားလိုက်။ ပြီးတော့မှ တစ်ခါဖတ်၊ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဖတ်လို့ ရလာလိမ့်မယ်’ ဟူ၍ သူအကြံပေးတတ်သည်။

ကိုလံဘီယာ တက္ကသိုလ် အထွေထွေပညာကျောင်းမှ စာဖတ်မှုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘာသာရပ် တာဝန်ခံ ယူဂျင်း အာလစ်ချ်ကမူ ပညာရပ်တစ်ခုကို လေ့လာသည့်အခါ၌ တစ်အုပ်တည်းကို မူသေ စူးစိုက်မဖတ်ဘဲ သုံးလေးအုပ် ထားရှိကာ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် လဲလှယ် ကူးပြောင်းဖတ်ရှုကြည့်ရန် အကြံပေးသည်။ ထိုသို့ဖတ်ခြင်းဖြင့် တစ်အုပ်က တစ်အုပ်ကို အလင်းရောင်ပေးကာ စာအုပ်အားလုံး သို့မဟုတ် ပညာရပ်တစ်ခုလုံးကို နှံ့စပ်နားလည်စေသည်ဟု ဆိုပါသည်။

တကယ်တန်ဖိုးရှိသည့် စာအုပ်ကောင်းများသည် လေးလံခက်ခဲသည်။ ၎င်းတို့ကို တော်ရုံလူ မဖတ်နိုင် ဟူ၍ လူအများ အထင်ရှိတတ်ကြသည်။ ဤသည်မှာ လူအများ၏ စာဖတ်နိုင်မှု စွမ်းရည်ကို လျှော့တွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ခပ်တိမ်တိမ် ခပ်ပေါ့ပေါ့ စာအုပ်တွေ ခပ်ညံ့ညံ့ စာရေးဆရာတွေရဲ့ စာအုပ်တွေသာ ဖတ်ရလွယ်တယ်၊ ဖတ်ပျော်တယ်ဟူ၍ ယူဆကြခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အက်ဆေး ဆရာလည်းဖြစ်၊ ဝေဖန်ရေးသမားလည်း ဖြစ်သူ ဂဒ်ခရစ်ချ်က ဆိုသည်။

‘အသုံးမကျတဲ့ စာအုပ်တွေထက် ဖတ်ရခက်တာ ဘယ်ရှိမလဲ။ ခပ်ညံ့ညံ့စာအုပ်မျိုး ဖတ်ရလို့တော့ ဘယ်တော့မှ မပျော်ဘူး။ အတိမ်စား၊ အပေါ့စား စာအုပ်လောက် လက်ထဲလေးတာလဲ မရှိဘူး’ ဟူ၍ သူက အပြတ်ပြောခဲ့သည်။

မှန်သည်။ စာအုပ်ဖတ်သည့် အလေ့အထ ကျကျနန ရှိလာပြီဆိုသည့်အခါ၌ စာလေးပေလေး ဆိုသည်မှာ အံ့ဩစရာ ကောင်းလောက်အောင် ဖတ်ရလွယ်လာ ဖတ်ပျော်လာသည်ကို တွေ့ရပေမည်။

ဝါရင့် စာဖတ်သမား တစ်ယောက်၏ လက်ထဲ၌ ခဲတံတစ်ချောင်းသည် စာအုပ်ထဲက အနှစ်သာရတွေကို တူးဆွဖော်ယူပေးသည့် လက်နက် ကိရိယာတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။

နယူးယောက်မြို့တော် ကောလိပ်မှ စာပေပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ဂျွန်သာလ်ဝေါလ် က သူ့စာဖတ်ပုံ စာဖတ်နည်းကို ဤသို့ ပြောပြသည်။

‘ကျွန်တော်စာဖတ်တဲ့နည်းက စာအုပ်ထဲက အဓိကကျတဲ့ စာပိုဒ်တွေကို မျဉ်းသားတယ်။ အဲဒီစာပိုဒ်ဘေးမှာ နံပါတ်စဉ် ထိုးတယ်။ ပြီးတော့ စာအုပ်နောက်ဆုံးပိုဒ်က စာမျက်နှာလွတ်မှာ နံပါတ်စဉ်ရယ်။ အဲဒီစာပိုဒ်က ပြောတဲ့ အဓိက အကြောင်း အချက်ရယ်ကို အညွှန်း (index) ပုံစံမျိုး ရေးထားလိုက်တယ်။ ကိုးကားစရာကိစ္စ ရှိလာတဲ့အခါ ဥပမာ အချစ်၊ သေခြင်းတရား၊ အခွန်အတုပ် စသည်ဖြင့် အကြောင်းရပ် တစ်ခုခုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်စာရေးသူက ဘယ်လိုပြောခဲ့တယ်ဆိုတာမျိုး ပြန်ညွှန်းစရာ ရှိလာတဲ့အခါ ကျွန်တော် စောစောက ပြောခဲ့သလို စာအုပ်ဖတ်ရင်း တစ်ခါတည်း ရေးမှတ်ထားခဲ့တဲ့ အညွှန်းတွေထဲ လိုက်ရှာရင် အလွယ်တကူ ပြန်ရတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်ထားပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာပေမယ့် ကိုယ်ထုတ်ထားတဲ့ အညွှန်းတွေ ပြန်ကြည့်လိုက်ရင် အခုပဲ ဖတ်ပြီးသလောက်နီးပါး ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပြန်ရတယ်။ သူများစာအုပ်၊ စာကြည့်တိုက်က ငှားဖတ်တဲ့ စာအုပ်တွေကိုလဲ အညွှန်းထုတ်လိုက်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ စာအုပ်ပေါ်မှာတော့ ရေးလို့ မဖြစ်ဘူးပေါ့။ သီးသန့် စာရွက်လွတ်တစ်ခုမှာ အကြောင်းအရာနဲ့ စာမျက်နှာနံပါတ်၊ စာပိုဒ်နံပါတ်တွေ စနစ်တကျရေးပြီး သိမ်းထား လိုက်တယ်။ နောက်ပိုင်း ကိုယ်လက်ထဲမှာ စာအုပ် ရှိမနေပေမယ့် အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ ဘာတွေပါတယ်ဆိုတာ အညွှန်းစာရွက်ကြည့်ရုံနဲ့ သိနေနိုင်တယ်။ တကယ်လို့ တိတိကျကျ ကိုးကားဖို့ လိုတယ်ဆိုရင်တော့ စာအုပ်ပြန်ရှာပေါ့’

စာတစ်အုပ်ကို ဖတ်ကာ အခန်းလိုက် အကျဉ်းချုပ်များ ရေးမှတ်သော နည်းကား ထိုစာအုပ်ကို ကောင်းစွာ နားလည်စေမှု၊ စာအုပ်ပါ အနှစ်သာရများကို စွဲမြဲစွာ မှတ်သားမိစေမှုအတွက် အလွန် ထိထိရောက်ရောက် အထောက်အကူပြုသော နည်းဖြစ်သည်။

နယူးယောက်တိုင်းမ်စ် သတင်းစာမှ ဖန်းစဝပ်ဖောင်းလ်သည် ဖတ်သမျှစာကို အကျဉ်းချုပ် ရေးလေ့ရှိသူဖြစ်သည်။ သူက သည်အလုပ်ကို မပျက်မကွက် လုပ်ဖြစ်ရန်

အတွက် အကျဉ်းချုပ် ရေးသည့်အခါတိုင်းပင် သူ ယခု ရေးသားနေသော စာများသည် သတင်းစာတိုက်မှ စာတစ်လုံး တစ်ဒေါ်လာနှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူမည့်စာများ ဖြစ်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ် လှည့်ဖြားခိုင်းစေလေ့ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

သို့သော် သည်လိုအကျဉ်းချုပ်တွေ အညွှန်းတွေ ထုတ်နုတ်ရေးသားနေခြင်းသည် စာဖတ်သော အလုပ်ကို နှေးကွေး မသွားစေနိုင်ဘူးလားဟု မေးစရာရှိသည်။ စာဖတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်ကြီး မော်တီမာ အက်ဒလာကတော့ ယင်းသို့ အရှိန်နှေးသွားအောင်ပင် တမင် လုပ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ သာမန်အားဖြင့်မူ စာဖတ်မြန်ခြင်းကို ဉာဏ်ရွှင်ခြင်း၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်ယူတတ်ကြသည်။ ဤသည်မှာ လွဲမှားသော အယူအဆဖြစ်သည်။ တချို့စာအုပ်များမှာ မြန်မြန်ဖတ်သင့်သည် မှန်သော်လည်း တချို့ကိုမူ ဖြည်းဖြည်းပင် ဖတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ တချို့ဆိုလျှင်မူ အထူးစိတ်ရှည်ဖွဲ့ရှိစွာဖြင့် အချိန်ယူကာ ဖတ်ရှုမှ ရပေသည်။

စာအုပ်အသီးသီးကို သူ၏ တန်ဖိုးရှိသည့်အားလျော်စွာ ဖတ်သင့်သည့် ပုံစံအသီးသီးဖြင့် ဖတ်တတ်မှသာလျှင် တကယ်စာဖတ်တတ်သူ ဖြစ်ပေသည်။ စာအုပ်ကောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်လောက်များများ ဖတ်ပြီးသလဲ ဆိုသော အချက်ထက် ဘယ်လောက်များများ ခေါင်းထဲ ဝင်သွားသလဲဟူသည်က ပို၍ အရေးကြီးပေသည်။

အပြောကျယ်လှသည့် စာအုပ် သမုဒ္ဒိပြင်ဝယ် သတိမရှိ၊ ဦးတည်ချက်မရှိသော စာဖတ်သူတို့ မျက်စိလည်လမ်းပျောက်ကာ ဘယ်ခရီးမှ မရောက် ဘယ်သောင်ကမ်းမှ မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေနိုင်ပေသည်။

စီးပွားရေးပညာရှင် စတူးဝပ်ချေ့စ်ကတော့ သည်ပြဿနာမျိုးကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် နည်းလမ်းတစ်ခု ပေးထားသည်။ သူက သိသင့်သိထိုက်သော အရာများဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာရင်းတစ်ခု ပြုစုသည်။ (နောင်တွင် သည်ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သူ စာအုပ်တစ်အုပ်

ရေးသားခဲ့သည်။ စာအုပ် သမုဒ်ပြင်တွင် ကျင်လည်ခဲ့သည့် သူ၏ လေ့လာရေး ခရီးစဉ်များ၏ ရလဒ်များအကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။)

သူ့ စာဖတ်ခရီးစဉ်က ငါဘာတွေ သိချင်သလဲဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ် မေးမြန်းခြင်းဖြင့် စတင်သည်။ ထို့နောက်တွင် သိချင်သည့်အရာကို ရှာ၍ ဖတ်သည်။

ရှေးဦးစွာ စကြဝဠာကြီးအကြောင်း စူးစမ်းရာမှ စတင်သည်။ ထို့နောက် စကြဝဠာအနန္တထမှ နေစကြဝဠာအကြောင်း။ ထို့နောက် ကမ္ဘာသို့ ဆင်းလာသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သက်ရှိတို့၏ မူလအစ။ လူသား ဖြစ်ပေါ်လာပုံ။ သည့်နောက်တွင်တော့ လူသား၏ လှုပ်ရှားမှုအထွေထွေကို စူးစမ်းလေ့လာရင်း ဘောဂဗေဒ၊ စိတ်ပညာ၊ မနုဿဗေဒနှင့် ဘာသာရေးစာပေ စသည်များထဲ ရောက်ရှိသွားသည်။ နယ်ပယ်က မသေးငယ်။ အရေအတွက်ကလည်း မနည်းလှ၊ သို့သော် ထိုက်ထိုက်တန်တန်ပင် အကျိုးခံစားရသည်။

သံစုံတေးဂီတဝိုင်းခေါင်းဆောင် ဂိုင်းဟယ်ရီဆင်ကတော့ စာဖတ်ဒိုင်ယာရီ မှန်မှန် ရေးလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာပြီဟု ဆိုသည်။

‘ကျွန်တော် ဖတ်တဲ့စာအုပ်နဲ့ စာရေးသူရဲ့ နာမည်ကို မှတ်တမ်းတင်တယ်။ ပြီးတော့ ဒီစာအုပ်အကြောင်းကို စာတစ်ကြောင်းဖြစ်ဖြစ် ရေးတယ်။ ပြီးတော့ ဒီစာအုပ်အပေါ် ကျွန်တော့်အမြင်၊ ဒီစာအုပ်ဖတ်ပြီး ကျွန်တော် ခံစားရတဲ့ အချက်၊ မြင်လိုက်တဲ့ အချက် အဲဒါလဲ ရေးထားလိုက်တယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်နေရင်းမှာပဲ ဒီစာအုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ဘယ်လိုပြောမလဲဆိုတာ စဉ်းစားသွားတယ်။ ဒီလိုစဉ်းစားတဲ့အခါ ဒီစာအုပ်ရဲ့ အဓိက ဆိုလိုချက်ဟာ ဘာလဲဆိုတာ ပေါ်လာတယ်။ ဖတ်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ စာဖတ်မှတ်တမ်း စာအုပ်ထဲ အဲဒီအချက်ကို ရေးချလိုက်တော့ ခေါင်းထဲမှာ ပိုပြီး တိတိကျကျ စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖြစ်သွားတယ်။ နောက်ပိုင်း အတော်ကြီး ကြာပြီးတဲ့အခါမှာလဲ ကျွန်တော် မှတ်တမ်းစာအုပ် ကောက်လှန်လိုက်ရင် စာတစ်အုပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လောက်တိုတိုလေးပဲ ရေးထားတာ ဖြစ်ပါစေ အဲဒါလေးနဲ့တင်ပဲ

စာအုပ်ရဲ့ အငွေအသက်၊ သူ့ရဲ့ အနှစ်သာရ၊ သူ့အထဲမှာ ပါတဲ့ အဓိအချက်တွေ အားလုံးဟာ ခေါင်းထဲ ပြန်ပေါ်လာတယ်။ ဒီလိုသာ ရေးမှတ်ထားတာ မရှိဘူးဆိုရင် ဖတ်ပြီး ဘာမှ ကျန်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အားလုံး အစပျောက်သွားမယ်' ဟူ၍ သူက ပြောပြခဲ့သည်။

စာဖတ်ခြင်းသည် အခြားသော ဘဝအရသာများကိုလည်း ပို၍ ပီပီပြင်ပြင် ခံစားရအောင် မြှင့်တင်ပေးတတ်သည်။ မကြာမီက ကျွန်တော် ဘီးထိုပင်၏ ဆိုနာတာ တေးသွား ဓာတ်ပြားတွဲတစ်တွဲနှင့်အတူ ဘီးထိုပင်၏ ပေးစာများ စာအုပ် တစ်အုပ်ပါ ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ပေးစာများကို ဖတ်ပြီး သည့်နောက်တွင် တေးဂီတဆရာကြီး ဘီးထိုပင်နှင့် ပို၍ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သွားကာ သူတေးသံများ နားဆင်ရသည်မှာ ပို၍ လေးနက် ပို၍ အရသာ ရှိလာပေသည်။

စာဖတ်ခြင်းက လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးစပ်အောင်လည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံး ပေးတတ်သည်။ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က သူ မီးရထား စားသောက်တဲ့မှာ ထိုင်ကာ စီးနင်းလိုက်ပါရင်း ဂျိမ်းစ်အဂ္ဂီး၏ A Death in the Family ဝတ္ထုကို ဖတ်ရှုရာမှ ရရှိခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံကလေးတစ်ခုကို ပြောပြဖူးသည်။

“ကျွန်တော်က တောက်လျှောက် ထိုင်ဖတ်လာတာဗျ။ အစားအသောက်လဲ တစ်စက်ကလေးမှတောင် မြည်းမကြည့်မိဘူး၊ ဘေးဘီလဲ လှည့်မကြည့်မိဘူး၊ စာအုပ်အလယ်ပိုင်းလောက်ရောက်တော့ မျက်ရည်တွေ ပါးပေါ် စီးကျလာတယ်။ အဲဒီတော့မှ မျက်ရည်တွေသုတ်၊ ငါ မျက်ရည်ကျတာ ဘယ်သူမှ မမြင်ပါစေနဲ့လို့ ကြိတ်ဆုတောင်းနေတုန်း မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ ထိုင်နေတဲ့ လူစိမ်းတစ်ယောက်က ကိုယ်ချင်းစာတဲ့ လေသံနဲ့ ပြောတယ်၊ “ကျွန်တော်လဲ ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်တုန်းက ဖြစ်တာပဲဗျ” တဲ့။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဒီလူကို တစ်သက်လုံး သိကျွမ်းလာခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက်လို ရင်းနှီးသွားတယ်၊ အဲဒီနေ့ ညနေပိုင်း တစ်လျှောက်လုံး တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် စကားပြောလို့ သိပ်ကောင်းသွားတယ်၊ အဲဒီကတည်းက အဲဒီလူနဲ့ တကယ့် မိတ်ဆွေအရင်းအချာ ဖြစ်သွားတယ်”

အင်း၊ ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က စာဖတ်ချိန်မရဘူးဗျာဟု သင်ဆိုချင် ဆိုပါမည်။

စာဖတ်ချိန်ဆိုသည်က ယူတတ်လျှင် ရစမြဲဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဆောင်းရာသီက အသက် ဆယ့်ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိ ကျွန်တော့်သား ဂျေး စကီးစီးရာမှ ပြန်ရောက်သည့်အခါ သူ့ပစ္စည်းတွေ ကူညီ သိမ်းဆည်းရင်း ဘွတ်ဖိနပ်များထဲမှ စာရွက်တွေ အထပ်လိုက် တွေ့ရသဖြင့် ဆွဲထုတ်ကြည့်မိသည်။ ဖိနပ်တစ်ဖက်ထဲမှာ ဗာဂျီးလ်၏ Aeneid မော်ကွန်းလင်္ကာကြီး၏ ရှေ့ပိုင်းစာမျက်နှာ ၁၀၀ တွေ့ပြီး နောက်ဖိနပ် တစ်ဖက်ထဲမှာ ပေါလ်ဂရေ့ဖ်၏ Golden Treasury ကဗျာ ပေါင်းချုပ်စာအုပ်မှ စာမျက်နှာ အတော်များများ ထွက်လာသည်။

“စကီးစီးဖို့အတွက် တောင်ထိပ်ကို စက်ကြိုးကုလားထိုင်နဲ့ တက်တဲ့အခါ ကုလားထိုင်စီးရင်း စာဖတ်ချိန် ရတယ်။ တစ်ရက်မှာ ခြောက်ခေါက်ဆိုတော့ စာဖတ်ချိန် စုစုပေါင်း သုံးနာရီလောက် ရှိတယ်။ အင်္ကျီထဲ စာတစ်အုပ်လုံး ထည့်ယူဖို့ မလွယ်တော့ စာမျက်နှာ နည်းနည်းစီ ဖြတ်ပြီး ထည့်သွားရတယ်” ဟု ဂျေးက ရှင်းပြသည်။

စာအုပ်များအပေါ် အကြင်နာကင်းရာ ရောက်တာတော့ အမှန်ပင်။ သို့သော် အဖုံးပါး ဈေးချိုစာအုပ်များ ဖြစ်၍ သည်လို သုံးမည်ဆိုလျှင်လည်း သုံးနိုင်ပါသည်။ အရေးကြီးသည်က စာဖတ်ဖြစ်ဖို့ မဟုတ်လား။ သည်လို အနေအထားမျိုးမှာပင် သူ စာကို ဖတ်ဖြစ်အောင် ဖတ်နေတာ သိရသည့်အတွက် ကျွန်တော် ဝမ်းမြောက်မိသည်။

ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ ဟိုနေရာလည်း စာအုပ်၊ သည်နေရာလည်း စာအုပ်၊ နေရာတကာ စာအုပ်တွေချည်း ဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်တော့်ဇနီးက မကြာခဏ ဆူပူတတ်သည်။ တကယ်တော့ သူ့ကိုလည်း အပြစ်မဆိုသာ။ စာအုပ်တွေက ကော်ဖီ စားပွဲခုံ၊ အိပ်ရာဘေးက စားပွဲခုံတွေပေါ်မှာသာမက ပြတင်းပေါက် ဘောင်ပေါ် မှာရော၊ ရေချိုးခန်းထဲ မီးဖိုချောင်ထဲပါမကျန် ရောက်နေတတ်သည်။ (မီးဖိုချောင် ရောက်နေသည့် စာအုပ်များကတော့ အိမ်ရှင်မနှင့်ပဲ ဆိုင်ပါလိမ့်မည်။) ကျွန်တော့်သား ဂျေး

စာဖတ်ဝါသနာအိုးဖြစ်လာတာ အိမ်မှာ သည်လို စာအုပ်တွေ အနံ့အပြား ရှိနေခြင်း၏ အကျိုးဆက်တစ်ခုပဲဟု ကျွန်တော်တော့ ယူဆသည်။

အိမ်ဖြူတော်သို့ အလည်ရောက်ခဲ့သူတစ်ယောက်က သမ္မတ ကနေဒါသည် ဧည့်သည်များ လက်ခံတွေ့ဆုံရန် သက်မှတ်ထားသည့် အချိန်ပိုင်းအတွင်း သူ့အခန်းမှ ဧည့်သည်တစ်ယောက် ထွက်၍ နောက်တစ်ယောက် ဝင်မလာမီစပ်ကြား ရသမျှ အချိန်ကလေးတွင် မဂ္ဂဇင်းထဲမှ ဖတ်လက်စ စာကို မရအရ ကောက်ဖတ်နေတတ်ကြောင်း ပြောပြဖူးသည်။

“သမ္မတကြီး ရုဇဗွဲကတော့ စိတ်ကူးအတော်များများကို လူတွေနဲ့ စကားပြောရင်း ရလေ့ရှိတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ စာထဲက အများဆုံး ရတာပဲ” ဟူ၍ ကနေဒါက ဆိုသည်။

မှန်သည်။ အကောင်းဆုံး စာဖတ်သမားဖြစ်ရန် စာမှ အကျိုးကျေးဇူးအများဆုံး ခံစားရရှိရန်အတွက် အရေးအကြီးဆုံး သတိပြုရန်အချက်ကား ရသမျှအချိန်မှာ စာဖတ်ပါ ဟူ၍သာ။

[မူရင်း။ ။ J.K.Lagemann ၏ Getting the Best Out of Books]

တစ်ဦးသင်ကောလိပ်

‘ကောလိပ်ကျောင်း မတက်နိုင်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ သူများထက် တစ်ပန်းရှုံးသွားပြီပေါ့။ ကောလိပ်ကပေးတဲ့ ပညာမျိုး အပြင်မှာ ဘယ်ရနိုင်ပါ့မလဲ’

ဒါက သားသမီးပညာရေးအတွက် အခက်အခဲတွေနေသည့် မိဘအသိုင်းအဝိုင်း များအကြား ညည်းတွားပြောဆိုလေ့ ရှိကြသည့် စကားတစ်ခွန်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် လက်မခံပါ။ တက္ကသိုလ် ကောလိပ်ကြီးများသည် တိုင်းပြည်၏ ပညာမဏ္ဍိုင်များဖြစ်တာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် သူတို့ဆီမှာ သင်ကြားပေးနေသည့် အချို့သော ပညာရပ်တွေသည် မိမိဘာသာ အိုးအိမ်မကွာ လေ့လာဆည်းပူး၍လည်း ရနိုင်ပါသည်။

ဘာကြောင့် သည်လို ပြောနိုင်ရသနည်း။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် အိမ်မှာ ကောလိပ်ကျောင်းတစ်ကျောင်း အောင်မြင်စွာ ဖွင့်လှစ်ထားနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကောလိပ်က ကျွန်တော့်သမီးကြီး ဂျိုးနီအတွက် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သမီးအသက် ဆယ့်ခြောက်နှစ်။

အဲသည်တုန်းက ကျွန်တော်တို့ မိသားစု နယ်မှာ နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နှင့် အနီးဆုံး အထက်တန်းကျောင်းသည် ဆယ်မိုင်ကျော် ဝေးသည်။ သမီးမမျှ မနက်ခြောက်နာရီခွဲ အိပ်ရာမှ ထကာ ကျောင်းကားမီအောင် ဒရောသောပါး ပြေးရသည်။ ညနေ သူပြန်ရောက်လာတော့ နေဝင်ဖျိုးဖျ ရှိနေပြီ။ နေဝင်စောသည့် ဆောင်းတွင်းဘက် ဆိုလျှင် မလွယ်။ ညစာကို မြန်မြန်စားသောက်ပြီးနောက် သန်းခေါင်သန်းလွဲအထိ စာကျက်ရသည်။ ပြီးလျှင် အိပ်ချင်ငိုက်မျဉ်းနေသော မျက်လုံးကို အတင်းဖြုတ် နာရီနှိုးစက် ပေးပြီး အိပ်ရာထ လေးဖက်တွား ဝင်ရသည်။ မနက်တွင် နှိုးစက်သံဖြင့် အထိတ်တလန့် နိုးကာ အိပ်ရာမှ ထပြီး တစ်နေ့တာ ပညာရေးဘဝ စရပြန်သည်။

ကျန်းမာရေးအတွက် ကစားရန်စား လုပ်ချိန် မရ။ အိမ်နီးအိမ်နား သွားလာ လည်ပတ်ချိန် မရ၊ ခြံဝင်းခြံပြင် ခြေဆန့်လက်ဆန့်ပင် လျှောက်ချိန်မရ။

ကြာတော့ မိခင်က စိုးရိမ်လာသည်။

‘သမီးတော့ သည်အတိုင်း ဆက်သွားနေရင် မကြာခင် ဆေးရုံတင်ရလိမ့်မယ်။ သူ့ကို ရှင် အိမ်မှာ စာသင်ပေးလို့ မရနိုင်ဘူးလား’

ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။

သို့နှင့် တစ်နေ့မှာ ဂျီးနီအား နံနက် ကိုးနာရီတိတိတွင် ကျွန်တော့် စာကြည့်ခန်းထဲဝင် နေ့လယ်တစ်နာရီထိုးမှ ပြန်ထွက်ဟူသော အစီအစဉ်ဖြင့် ပညာရေး စတင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းစဖွင့်သည့် နေ့မှာ သူ့စားပွဲပေါ်သို့ ပထမဆုံး စာအုပ်သုံးအုပ် တင်ပေးလိုက်သည်။ မကောလေး၏ အက်ဆေးများ (Macaulay's Essays)၊ တာတာရန်ဒ တာရပ်စကွန် (Tartarin de Tarascon) နှင့် ဟပ်ကယ် ဗယ်ရီဖင်း (Huckleberry Finn)။

မကောလေးမှာ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး သမိုင်းကျမ်းပြု ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်၍ သူ၏ အက်ဆေးများမှာ အင်္ဂလိပ်စကားပြေ အရေးအသားအရာ၌လည်းကောင်း၊ မိမိ အယူအဆ စာဖတ်သူထံ စီးဝင်အောင် စီစဉ်တင်ပြပုံ၌လည်းကောင်း စံနမူနာယူလောက်သော စာများ ဖြစ်သည်။ တာတာရန် ဒတာရပ်စကွန်မှာ ပြင်သစ် စာရေးဆရာကြီး အယ်လဖွန်ဒေ ဒေါဒေး (Alphonse Daudet) ၏ အထင်ရှားဆုံး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဒေါဒေး၏ စာများမှာ ဒေသခံလေ့ အငွေ့အသက်၊ လူမှုရေး ဝေဖန်ချက်နှင့် သရော်ချက်များကြောင့် ဆွဲဆောင်မှု ရှိလှသည်။ ဟပ်ကယ် ဗယ်ရီဖင်းကား အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး မတ်တိုင်း၏ ကျော်ကြားလှသော လူငယ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်၍ အမေရိကန် လူငယ်တိုင်း အတွက် မဖတ်မဖြစ် ဝတ္ထု၊ နိုင်ငံတကာ လူငယ်များအတွက်လည်း အထူးနှစ်သက်စရာ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းချိန် လေးနာရီအတွင်း စာ တကယ်ဖတ်ချိန်ကို သုံးနာရီသာ သတ်မှတ်ပေးထားသည်။ သုံးနာရီကို နာရီဝက် ခြောက်ကြိမ်ခွဲပြီး တစ်ကြိမ်နှင့် တစ်ကြိမ်အကြားတွင် ဟိုငေးသည်ငေး ငေးရန် ရောက်တတ်ရာရာ တွေးရန် အချိန် ဆယ်မိနစ်စီ၊ အလယ်ပိုင်း တစ်ချိန်တွင်မူ အညောင်းအညာ ဆန့်ရန်အတွက် ဆယ်မိနစ်ပိုကာ နားချိန် မိနစ်နှစ်ဆယ် ဟူ၍ သတ်မှတ်ပေးထားသည်။

ငေးချိန် တွေးချိန် ဆယ်မိနစ်ဆိုသည်မှာ ဂျိန်းအား မျက်စိ အညောင်းပြေအောင် ဟူ၍ ပေးထားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း တကယ့်ရည်ရွယ်ချက်က သည့်ထက်ပိုသည်။ ဖတ်ပြီးသည့်စာကို ပြန်လှန်စဉ်းစားသုံးသပ်မိစေရန် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။

စာဖတ်သူအား အစအဆုံး ဆွဲခေါ်သွားနိုင်ခြင်းသည် ဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ်၏ အရည်အချင်း တစ်ရပ် ဖြစ်သည်မှန်သကဲ့သို့ ဖတ်နေရင်းက ခဏခဏချကာ စာအုပ်က ပေးသော အတွေးလမ်းစများအတိုင်း လိုက်ပါစဉ်းစားမိရခြင်းသည်လည်း စာအုပ်ကောင်း တစ်အုပ်၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်ကတော့ ဂျိန်းအား 'သမီး၊ သည်ကြား ဆယ်မိနစ်တွေမှာ သမီးသဘော၊ နှုတ်ခမ်းဆိုးဆေး အကြောင်းဖြစ်စေ၊ ဇာခန်းဆီးအကြောင်းဖြစ်ဖြစ် ကြိုက်ရာတွေး၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အေးအေးဆေးဆေးနေ' ဟု ပြောထားသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် သိသည်။ စာဖတ်သူတစ်ယောက်သည် စာထဲက အတွေး၊ စာထဲက အကြောင်းအရာ၊ ထူးခြားသည့် စာအရေးအသားတို့ကို မတွေးမိဘဲ မနေနိုင်။ စာနာရီဝက် ဖတ်ပြီးလျှင် ဖတ်ပြီးသမျှ အကြောင်းကို ဆယ်မိနစ် ပြန်တွေးဟုဆိုလျှင် အလုပ်သဘော ဆန်သွားမည်။ သည်အတိုင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေခိုင်းလိုက်သည့်အခါ၌မူ အလုပ်ဟု သဘောမထားဘဲ စာဖတ်စဉ်က စိတ်ဝင်စားခဲ့မှုဖြင့်ပင် အရှိန်မပျက် ဆက်လက်စဉ်းစား တွေးတောမိသည့် အလေ့အထ ရလာပေသည်။

စာပေလေ့လာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့အား ကျွန်တော် ညွှန်ကြားချက်တစ်ခုတော့ ရေးပေးခဲ့တာ ရှိသည်။

‘စာအုပ် အသစ်တစ်အုပ် စဖတ်ခါနီးတိုင်းမှာ စာရေးသူအကြောင်းကို စွယ်စုံကျမ်းထဲ လိုက်ရှာပြီး ဖတ်ပါ။ သူမွေးတဲ့နေ့ သေတဲ့နေ့ဆိုတာတွေကို အတိအကျ မှတ်သားစရာ မလိုဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်ခေတ်လောက်က မွေးတယ်၊ ဥပမာ ပြည်တွင်းစစ် ကာလကလား၊ လွတ်လပ်ရေး မတိုင်မီလား၊ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးစလား စသဖြင့် အဲသလောက်တော့ မှတ်သားဖို့ လိုတယ်။ ပြီးတော့ စာအုပ်များများ ဖတ်မိလာပြီဆိုတဲ့အခါ အခု အသစ်ဖတ်မယ့် စာအုပ်ရေးသူဟာ အရင်ဖတ်ပြီးတဲ့ ဘယ်စာအုပ်ရေးသူနဲ့ တစ်ခေတ်တည်း တစ်ပြိုင်တည်း ဖြစ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူကတော့ ဘယ်တိုင်းပြည်မှာ၊ သူတို့ တိုင်းပြည်နှစ်ပြည်က အခြေအနေ ဘယ်လိုကွာခြားတယ် စသဖြင့် ဆက်စပ် မှတ်သားတဲ့ အလေ့အကျင့်လေး လုပ်ပေးရမယ်။ သမိုင်းအချက်အလက် တွေနဲ့ ပတ်သက်ရင်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုအကြောင်း ဖတ်ရရင် အရင် ကိုယ်မှတ်သားဖူးတဲ့ အလားတူဖြစ်ရပ်မျိုး ဒါမှမဟုတ် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရပ်မျိုးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ဆက်စပ်ကြည့်ရင် ပိုပြီး မှတ်သားမိတယ်။ ပိုပြီးလဲ သဘောပေါက်တယ်။ အဲဒီခါ သင်ခန်းစာရမယ်၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင် ပိုရှိလာမယ်။ ဝတ္ထုမဟုတ်တဲ့ စာအုပ်မျိုးကိုလည်း ဝတ္ထုဖတ်သလိုပဲ တောက်လျှောက်သာ ဖတ်သွားပါ။ ဒါပေမဲ့ အဓိပ္ပာယ်နားလည်သလိုလိုနဲ့ တကယ်တိကျကျလည်း နားမလည်လိုက်ဘူးဆိုတဲ့ စာပိုဒ်မျိုး စာကြောင်းမျိုး ကြုံလာရင်တော့ သည်အတိုင်း ကျော်မသွားနဲ့၊ နောက်တစ်ခေါက် ပြန်ဖတ်။ စာရေးသူ ဘာကိုဆိုလိုတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါစေ။ စာထဲမှာ လူပုဂ္ဂိုလ် အမည်၊ အရေးအခင်း အဖြစ်အပျက် အမည်တစ်ခုခု တွေရတယ်ဆိုပါစို့။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်သူဘယ်ဝါ အဲဒီ အဖြစ်အပျက်ဟာ ဘယ်လိုဘာညာ ကိုယ်မသိဘူး ဆိုပါစို့။ လောလောဆယ် နာမည်ကိုပဲ မှတ်ထားပြီး ဆက်ဖတ်ကြည့်။ စာအုပ်ထဲမှာ အဲဒီလူ အဲဒီအဖြစ်အပျက်အကြောင်း ပိုပြီး ရုပ်လုံးပေါ်အောင် ထင်ထင်ရှားရှား များများစားစား ရေးထားတာမျိုး တွေချင် တွေလာ ရလိမ့်မယ်။ တစ်ကြိမ်သာ တွေ့ခဲ့ပြီး နောက်ထပ် မတွေ့ရတော့ဘူးဆိုရင်တော့ သည်လူ သည်အဖြစ်အပျက်အကြောင်းကို တစ်နေ့တာ စာဖတ်ချိန်အဆုံးမှာ စွယ်စုံကျမ်းတို့ တခြား သက်ဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းစာအုပ်တို့ထဲမှာ လိုက်ရှာ ဖတ်ကြည့်ပါ။ အဲဒါတွေဟာ သိဖူး ကြားဖူးသင့်တဲ့ဟာတွေ ဖြစ်လိမ့်မယ်’

ဤသည်ကား ကျွန်တော်တို့ သားအဖ၏ ‘ကားတစ်(စ်)ကောလိပ်’ မှာ တရားဝင် စာနှင့်ပေနှင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ဖူးသည့် တစ်ခုတည်းသော ညွှန်ကြားချက် ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့ လေးနာရီ အစီအစဉ်ကို ဂျိုးန့် မကျေမနပ် မဖြစ်ပါ။ သည်အတွက် သူတစ်ပါးမှ မညည်းညူခဲ့ပါ။ စာဖတ်ခြင်းကို သူ တဖြည်းဖြည်း ပို၍ နှစ်သက်လာခဲ့သည်။ နေမကောင်းသည့် နေ့များမှာပင် အိပ်ရာထဲမှာ သူ ဖတ်သည်။ အလှပြင်ဆိုင်မှာ ဆံပင်ကောက်နေရင်း ရှိလာ အတ္ထုပ္ပတ္တိလို စာအုပ်မျိုးကို သူ ဖတ်သည်။

အိမ်တွင်းကောလိပ် သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးမှာပင် ကျွန်တော် သူ့အတွက် မူသေစာအုပ်စာရင်း ရေးဆွဲခြင်း မရှိပါ။ ယေဘုယျ သဘောထားလေး တစ်ခုတော့ ကျွန်တော် ချမှတ်ထားတာ ရှိသည်။ ၎င်းမှာ ဖတ်ရန် စာအုပ်များ ရွေးသည့်အခါ၌ အကြောင်းအရာထက် စာရေးသူအမည်ကို ဦးစားပေး ရွေးမည်ဟူသော သဘောထား ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ သမီးအား တကယ် ဦးနှောက်ကောင်းသူ၊ စိတ်စွမ်းအား ကြီးမားသူများနှင့် တစ်နေ့လျှင် လေးနာရီမျှ ဆက်ဆံတွေ့သိစေလိုသော သဘော ဖြစ်သည်။

သည်လူတွေနှင့် အကျွမ်းဝင်စေလိုသည်။ သူတို့ စကားတွေကို သဘောပေါက် နားလည်ကာ သူတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နှစ်သက်မွေ့လျော်တတ်သူ၊ သူတို့ ဉာဏ်ရည် အဆင့်အတန်းမျိုးမှာ ကျင်လည်လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်းရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်လာစေလိုသည်။

သမီးအတွက် ကျွန်တော် နောက်တစ်သုတ် ရွေးဖြစ်ခဲ့သော စာအုပ်များမှာ ဟတ်ဇလစ်(William Hazlitt)၏ သိပ္ပံနည်းကျ စဉ်းစားတွေးတောခြင်း သို့မဟုတ် စဉ်းစားခြင်း အတတ်ပညာ(Thinking As a Science)၊ အီမာဆင်(R.W.Emerson)၏ အက်ဆေးများ(Essays)၊ သောရိုး(H.D.Thoreau)၏ ဝေါ်လဒင်(Walden)၊ ဂျိမ်းစ် ရပ်ဆဲ လိုဝယ်(James Russell Lowell)၏ သုံးသပ်ဝေဖန်စာများ၊ ဝီလျံ ဂျိမ်းစ်(William James)၏ ဟောပြောပို့ချချက်အချို့၊ သောမတ်စ် ကာလိုင်းလ်(Thomas Carlyle)၏ ရှိလား အတ္ထုပ္ပတ္တိ(Life of Schiller)၊ ဟားပတ် စပင်ဆာ(Herbert Spencer)၏ ဆောင်းပါးအချို့၊

မက်ဆေးလ်(Mackail)၏ လက်တင်စာပေ (Latin Literature)နှင့် အက်ဒီဆင်(Joseph Addison)၏ အက်ဆေးများ(Essays) ဖြစ်သည်။

သမီး လေ့လာဖတ်ရှုဖြစ်သမျှ စာအုပ်များကိုမူ မှတ်တမ်းတင် စာရင်းပြုစုခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ အကြောင်းက စာဖတ်ရာတွင် အရေအတွက်ကို ဦးစားမပေးမိစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စာဖတ်သမား တစ်ယောက်သည် ဘယ်စာအုပ်ထဲက ဘာရသည်၊ ဘယ်သူ့ အတွေးအခေါ် အယူအဆများက ဘယ်လိုရှိသည် ဟူသော အချက်များတွင် အာရုံမဝင်ဘဲ၊ ဘယ်စာအုပ် ဖတ်ပြီးပြီ၊ ဘယ်သူ့စာအုပ်တွေတော့ အားလုံးပြတ်သွားပြီဟူ၍ စာအုပ်စာရင်း ထဲမှာ နီပြာခဲတံနှင့် ရေးခြစ်မှတ်တမ်းတင်သော အလုပ်ကို ပို၍ နှစ်သက်သွားလျှင် လွဲပေပြီ။

ဂျီးနီအား စာမေးပွဲစစ်သလို စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းမျိုးလည်း ကျွန်တော်တစ်ပါးမျှ ပြုလုပ်လေ့ မရှိပါ။ အလွန်ဆုံး သူ့သဘော သူ့အယူအဆကို တီးခေါက်ကြည့်တာလောက်ပဲ ရှိသည်။ ဥပမာ 'ဂိုထေ (Goethe) ကို သမီး ဘယ်လိုမြင်သလဲ' ဆိုတာမျိုး တစ်ခါတလေ ကျွန်တော် မေးတတ်သည်။ သူကလည်း သူမြင်သည့်အတိုင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လိုရင်းကို ဖြေသည်။ 'အလကား လူကြီးပါ ဖေဖေရာ' ဆိုတာမျိုး။ ဂျာမန် စာပေပါရမီရှင်ကြီး ဂိုထေအား ငယ်ရွယ်စဉ်က အချစ်ရေးကိစ္စများကို အကြောင်းပြုကာ သူ မကျေနပ်နိုင် ဖြစ်နေခဲ့သည်။

စာပေ လေ့လာဆည်းပူးရာ၌ ကျွန်တော်တို့ ထားရှိခဲ့သည့် သဘောထားတစ်ခု ရှိသေးသည်။ ၎င်းမှာ စာဖတ်ခြင်းသည် နှစ်သက် ပျော်မွေ့စရာ အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်ရမည် ဟူသော အချက် ဖြစ်သည်။

စာအုပ်သည် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဖြစ်သွားမှာ၊ စာအုပ်ကို ကြောက်သွား မုန်းသွားမှာ ကျွန်တော် မလိုလား။

ကျွန်တော့်သမီး ဂျီးနီသည် ကျောင်းတွင် ပြင်သစ်စာ နှစ်နှစ်သင်ဖူးသည်ကို အကြောင်းပြ၍ သူ့အား ပြင်သစ်ဝတ္ထုမူရင်း ဖတ်ရန် ကျွန်တော် ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် သုံးလလောက် စမ်းကြည့်ပြီးသည့်နောက်တွင် သူ မလိုက်နိုင်မှန်း ကျွန်တော် သိသွားသည်။

ဆက်ဖတ်ခိုင်းနေလျှင် သူ့အား နှိပ်စက်ရာ ရောက်တော့မည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်သစ်စာ ဖတ်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်တစ်နာရီ၌ ‘ဒေသန္တရ ဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးရာ’ ဘာသာရပ်ကို အစားထိုးပေးလိုက်သည်။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက လူများနှင့် ရပ်ဝေးမြေခြား ဒေသများ အကြောင်းတို့ကို ဖတ်ရှုကာ လူတို့၏ မတူသော ဓလေ့ထုံးစံနှင့် လူမှုဘဝ အခြေအနေများအကြောင်း ဗဟုသုတ ရရှိစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်၏။ သည်အတွက် ရွေးချယ်ပေးခဲ့သော စာအုပ်များထဲတွင်မူ စတီဗင်ဆင် (R.L. Stevenson) ၏ ဝေလီမာ ပေးစာများ (Wailima Letters)၊ လော့ဒ် ဖရက်ဒရစ် ဟင်မီလ်တန် (Lord Frederick Hamilton) ၏ ပျောက်ကွယ်လေသည့် ပကာသနများ (Vanished Poms of Yesterday) နှင့် အန်ဒရေ မော်ရွာ (Andre Maurois) အက်ဒွပ်ဘုရင်ခေတ် (Edwardian Era) စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

များသောအားဖြင့် ကျွန်တော် ရွေးပေးသော စာအုပ်များမှာ သက်တမ်းရင့် စာအုပ်တွေ ဖြစ်သည်။ ခေတ်ပေါ် စာအုပ်များမှာ တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့ သမီးဘာသာ ဖတ်ရှုမိမည်သာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယူဆကာ ကျွန်တော် ချန်လှပ်ထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ချုပ်၍ပြောရလျှင် ကျွန်တော့်ကောလိပ်ကျောင်းမှာ ပညာသင်ရခြင်းသည် ရှေးဆန်ဆန် စာကြည့်တိုက်တစ်ခုအတွင်း ရောက်ရှိနေခြင်းနှင့် ပမာတူသည်ဟု ပြောလိုသည်။

ဆီးနင်း မုန်တိုင်း ကျ၍ အပြင်လောကထဲ ထွက်မလည်နိုင်သည့် ကာလမျိုးမှာ သည်လို စာကြည့်တိုက်တစ်ခုထဲ တံခါးပိတ်ပြီး နေရသည့်အခါ မည်မျှ အရသာ ရှိပါသနည်း။ အပျင်းပြေသည်။ ဗဟုသုတတွေ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားနေသည်။ ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ရင်း ကမ္ဘာ့အနှံ့ ရောက်နေမည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေနှင့် တွေ့နေဆုံနေ စကားပြောနေရမည်။

အဲသည် အနေအထားမျိုးလေးကို ကျွန်တော် ကြိုက်ပြီး သဘောကျနေတာ ကြာပြီ။ စင်စစ် ကျွန်တော်သာမဟုတ် လူအတော်များများပင် တွေ့ဖူးသတိပြုဖူးကြတာ တစ်ခု ရှိသည်။ ၁၈၆၀-၇၀ ဝန်းကျင်က လူလားမြောက်ခဲ့ရသည့် တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်သည်။

သည်ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ အလွန်ဉာဏ်ထက်မြက်သူ ပညာဗဟုသုတ ကြီးမားသူတွေ ကျွန်တော်တို့ တွေရဖူးသည်။ သူတို့ကို မေးမြန်းလေ့လာကြည့်သည့်အခါ ကျောင်းပညာ ကောင်းကောင်း မသင်ဖူးကြ။ ငယ်စဉ်က ပျော်မှုပါးမှုဖြင့် အချိန်ကုန်နိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးလည်း မရှိကြပဲ မိဘ သို့မဟုတ် ဦးလေး ဘကြီး စသူတို့၏ နေအိမ် စာကြည့်ခန်းထဲရှိ စာအုပ်ဟောင်းများကြားမှာ မွေ့လျော်ခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားရလေ့ရှိသည်။

တကယ် စိစစ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကမ္ဘာတွင် ကြီးကျယ်ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အများအပြားပင် စာအုပ်ပုံများကြားမှာ ပညာကို မိမိဘာသာ တူးဆွရှာဖွေရင်း ပညာဉာဏ် ကြီးမားသူ ဦးစီးခေါင်းဆောင်နိုင်သူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့၏ တစ်ဦးသင် ကောလိပ်ကျောင်းသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြတ်သန်း ခဲ့ရသည့် အနေအထားမျိုးနှင့် ဆင်တူအောင် တမင် ဖန်တီးတည်ဆောက် ယူထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်သည်။

ဇနီးသည်ကမူ သမီးအတွက် တကယ်တမ်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါ့မလားဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်သေးသည်။

‘ခြောက်လလောက်နဲ့တော့ သိသာထင်ရှားတဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှု တွေ့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ သည့်နောက်ပိုင်းမှာတော့ မြင်လာရပါလိမ့်မယ်။ တကယ်ရေရှည် ထိုက်ထိုက် တန်တန် အကျိုးကျေးဇူးက နောက် ဆယ့်လေးငါးနှစ်မှာမှ ထင်ထင်ရှားရှား ခံစားလာရမှာ။ အဲဒီအချိန်ကျတော့ သမီးဟာ သူလိုငါလို ကြီးပြင်းခဲ့သူတွေနဲ့ သိသိသာသာ ကွာခြားနေတာ တွေ့ရလိမ့်မယ်။’

အိမ်တွင်းပညာရေး စတင်သည့် ရက်ပိုင်းက ကျွန်တော် အဲသလို ပြောခဲ့သည်။

ကြီးမားသော အကျိုးရလဒ်များကို အချိန်ယူ စောင့်ဆိုင်းရမည်ဖြစ်သော်လည်း အာနိသင် အစအနလေးများတော့ များမကြာမီမှာပင် မြင်တွေ့လာရသည်။ သမီး၏

စကားအပြောအဆို အသုံးအနှုန်းများ တိုးတက်လာသည်။ ‘အဲလိုလေ၊ သိတယ် မဟုတ်လား၊ သူ့ဟာက ဘာမှန်းလဲမသိဘူး၊ မိုက်တော့မိုက်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘာခေါ်မလဲ’ စသည့် အပြောအဆိုမျိုးတွေ လျော့ပါးကာ သူ့စိတ်ထဲ ရှိသည့်အရာကို အတိကျ အမှန်ကန်ဆုံး စကားလုံးများဖြင့် သုံးနှုန်းပြောဆိုရန် အားထုတ်စ ပြုလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

သူ့စဉ်းစား တွေးတောပုံများလည်း ပို၍ ရင့်ကျက်လာသည်။ ယခင်ကထက် ပို၍ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် စဉ်းစားတတ်လာသည်။ သည်ကာလအတွင်း သူ၏ လူမှုဆက်ဆံရေး ဘဝမှာလည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက် ရှိနေသည်။ သူငယ်ချင်းများနှင့် စကားစီးထွက်သည်။ ဧည့်ခံပွဲတွေ သွားသည်။ ကျောင်းမှာ ပြုလုပ်သည့် ကပွဲများသို့လည်း မှန်မှန်ရောက်သည်။ အိမ်မှာလည်း သူ့သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းတွေ မပြတ် ဝင်ထွက်နေကြသည်။

ခြုံငုံပြောရလျှင်တော့ အဘက်ဘက်က အဆင်ပြေလျက် ရှိသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့အိမ် ပညာရေးအစီအစဉ်မှာ အားနည်းချက် ကလေးတွေ၊ အကန့်အသတ်ကလေးတွေ ရှိနေတာတော့ အမှန်ပဲ ဖြစ်သည်။ သိပ္ပံ၊ သင်္ချာ စတဲ့ ဘာသာရပ်တွေ ခင်ဗျား သင်ပေးနိုင်မလားဟု မေးလျှင် မသင်ကြားနိုင်ပါဟူ၍ ကျွန်တော် ဖြေရပါမည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့အတွက်က သည်ကိစ္စသည် ပြဿနာမဖြစ်ပါ။ သမီးက သည်ဘာသာရပ်တွေကို စိတ်ဝင်စားသည် မဟုတ်။ သည်ဟာတွေနှင့် ပတ်သက်လျှင် သူ့အဖို့ ကျောင်းမှာ ယခင်သင်ကြားခဲ့သမျှနှင့် လုံလောက်ပြီ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အကယ်၍ ကျွန်တော့်မှာ သားတစ်ယောက် ရှိမည်။ သူကလည်း သိပ္ပံဘက် စက်မှုပညာဘက်မှာ စိတ်ဝင်စားသူ ဖြစ်နေမည်ဆိုလျှင်မူ သူ့ကို အိမ်မှာချည်း ထား၍ မဖြစ်တော့။ သူ့အတွက် အသင့်တော်ဆုံးနေရာသည် သိပ္ပံ သို့မဟုတ် စက်မှုအင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းကောင်းကောင်း

တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို တကယ် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေလိုလျှင် ထိုကျောင်းမျိုးသို့ ပို့နိုင်အောင် ကျွန်တော် ကြိုးစားရပေမည်။

သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော် တစ်ခု ပြောချင်သေးသည်။ သိပ္ပံကျောင်း စက်မှုကျောင်းများတွင် ရနိုင်သည့် တကယ်လက်တွေ့နည်းနာများ ကျွန်တော် သင်ကြား မပေးနိုင်သော်လည်း သူ့ကို သိပ္ပံအတွေး၊ သိပ္ပံစိတ်ဓာတ်နှင့် သိပ္ပံသမား၏ စူးစမ်းလေ့လာမှု အလေ့အထများ ရသွားအောင်ကား ကျွန်တော့်စာကြည့်ခန်းထဲက စာအုပ် စာတမ်းများ နှင့်ပင် ပျိုးထောင်ပေးလိုက်နိုင်ပါသေးသည် ဟူ၍။

ဤသည်မှာ အတင်းကပ်၍ပြောခြင်း မဟုတ်။ စာကြည့်ခန်းတစ်ခုအတွင်း တစ်ကိုယ်တည်း ရှာသော ပညာ သို့မဟုတ် ပိုမိုတတ်ကျွမ်းသူတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် ရှာသော ပညာသည် တန်ဖိုးမနည်းကြောင်း သိစေချင်၍ ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သမီး ဂျီးနီအနေနှင့် ကျောင်းမနေရသဖြင့် ကျောင်းနေဘက် အပေါင်းအသင်း ဆိုတာမျိုး (နောင် ကြီးပြင်းလာသည့်အခါ၌လည်း) ကျောင်းမှာ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့သည့် ငယ်သူငယ်ချင်းဆိုတာမျိုး မရှိဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍လည်း ထောက်ပြစရာအကြောင်း ရှိပါသည်။

ကျောင်းသွားဖော် စာသင်ဖော်ဆိုတာမျိုး သူ့မှာ မရှိဖြစ်သွားတာတော့ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းတော့ ချို့တဲ့မနေပါ။ ပြီး လူမှုဆက်ဆံရေး ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးချင်း၏ စရိုက်သဘာဝနှင့် မိမိကိုယ်ကို သတိပြု ပျိုးထောင်နိုင်မှု ပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ တချို့ လူငယ် လုံမငယ်များမှာ တက္ကသိုလ် ကောလိပ်၌ ဘွဲ့ရသည်အထိသာ နေလာခဲ့သည်။ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်း ဟူ၍ မည်မည်ရရမရှိခဲ့။ ရင်းနှီးဖော်ရွေသူ ပေါင်းတတ်သင်း တတ်သူများကား လူတစ်ယောက်နှင့် လေးနှစ်နေလာစရာမလို၊ လေးရက်၊ လေးနာရီနှင့်ပင် ငယ်ပေါင်း ကြီးဖော်ပမာ ရင်းနှီးသွားနိုင်သည်။

ထို့ပြင်လည်း တချို့မိဘများ အရေးတကြီး တွက်ချက်တတ်သည့် အရာတစ်ခု ရှိသေးသည်။ ကိုယ့် သားသမီးကို ယေးလ်တို့၊ ဟားဗတ်တို့လို တက္ကသိုလ်ကြီးမျိုး

ပို့လိုက်လျှင် ဟိုမှာရှိသည့် ဘဏ်သူဌေးသား၊ သမ္မတသား၊ ဝန်ကြီးသားတွေနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကာ နောင်တစ်နေ့ အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီး ရမည်။ ကျောင်းတုန်းက အဆက်အသွယ်ကောင်းတွေကို အားကိုးပြုကာ အောင်မြင်ကြီးပွားသွားနိုင်သည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် လက်မခံပါ။ ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်း၏ အထောက်အပံ့ကို မျှော်ကိုးသော စိတ်ဓာတ်သည် လူငယ်တစ်ယောက်အား တိုးတက်မှုမဖြစ်စေဘဲ အညွန့်သာ ကျိုးသွားစေနိုင်သည်ဟု ကျွန်တော် မြင်ပါသည်။

ကျွန်တော့် တစ်ဦးသင်ကောလိပ် အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ အများဆုံး ကန့်ကွက်နိုင်သည့် အချက်တစ်ခု ရှိပါသေးသည်။

‘ခင်ဗျားက ခင်ဗျားသမီးကို ပညာဗဟုသုတ ပြည့်ဝတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်အောင် သင်ပေးနိုင်တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့မှာက ကျုပ်တို့သမီးကို ပညာတတ်အောင် သင်ပြီး အိမ်မှာ အလှူကြည့်ရုံသက်သက် ထားနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့အတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနိုင်မယ့် အလုပ်တစ်ခု ရအောင်လဲ ရှာပေးရဦးမှာ။ အဲဒီအတွက် သင့်တော်တဲ့ သင်တန်းမျိုး တက်ရမှ ဖြစ်မှာ’ စသဖြင့် ပြောနိုင်ပါသည်။

သည်အတွက် ကျွန်တော့်ဘက်ကလည်း ပြောစရာ ရှိပါသည်။ ဘယ်သင်တန်းဟာ သူ့အတွက် သင့်တော်တဲ့သင်တန်းလို့ ဆိုမလဲ။ ကျွန်တော် မေးချင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာ သင်တန်းတွေက ပေါလှသည်။ လူတွေကလည်း သင်တန်းတစ်ခု တက်လိုက်လျှင် အလုပ်အကိုင်တစ်ခု သေချာသွားမည်ဟု ထင်နေကြသည်။ တကယ်လက်တွေ့မှာ အဲသည်အတိုင်း မဖြစ်ကြတာကို မသိကျိုးကျွန် ပြုနေကြသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လိုက်ကြည့်ပါ။ အကောင်းဆုံး ကောလိပ်ကျောင်း၊ နာမည်ကြီး သင်တန်းကျောင်းများက ဆင်းလာပြီး သူ ယူခဲ့သောဘွဲ့ သူ တက်ခဲ့သော သင်တန်းနှင့် ဘာမှမဆိုင်သည့် အလုပ်မျိုးတွေ ဝင်လုပ်နေကြသည့် လူငယ် လူရွယ်တွေ ဘယ်လောက်များပါသနည်း။ သည်ကောလိပ်တွေ သည်သင်တန်းတွေ မတက်ဘဲလည်း

သူတို့ သည်အလုပ်တွေမှာ ဝင်လုပ်၍ ရနိုင်ကြသည်ပင်။ ပြီး တချို့လူများဆိုလျှင် ကိုယ် သင်လာသည့်ပညာနှင့် မဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းနယ်ပယ်မှာ ၎င်းလုပ်ငန်းနှင့် ဆိုင်သည့် သင်တန်းကျောင်းများက ဆင်းလာခဲ့သူများကို ကျော်လွှားကာ ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုနေနိုင်ကြတာလည်း နေရာအနှံ့ မြင်တွေ့နေရသည်။

သည်ကိစ္စသည် ကောလိပ်များ သင်တန်းကျောင်းများ၏ အပြစ် မဟုတ်သလို၊ ၎င်းကျောင်းများသို့ တက်ရောက်ခဲ့သူများ၏ အပြစ်လည်း မဟုတ်ပါ။ ပြဿနာအရင်းခံကား ကျောင်းသင်ပညာ၏ အစွမ်းသတ္တိကို တကယ် အရှိအမှန်ထက် ပိုတွက်မိတတ်ကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသင်ပညာသည် သူတန်ဖိုးနှင့်သူ ရှိပါသည်။ သို့သော် သူချည်း သက်သက်ဖြင့်ကား တံခါးမှန်သမျှ ပွင့်သွားမည်တော့ မဟုတ်ပါ။

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရလျှင် ကျွန်တော့်သမီးကို ကိုယ်တိုင် ပညာသင်ကြား ပေးစဉ်က သမီးကြီးလာသည့်အခါ မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်မည်။ အိမ်မှာ သင်ပေးသော ပညာသည် အလုပ်အတွက် မည်သို့ အထောက်အကူ ပြုစေရမည် ဟူ၍ တွက်ချက် ထားခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ အသိပညာ ဗဟုသုတဘက်တွင် တတ်နိုင်သမျှ ကျယ်ဝန်းဖွံ့ဖြိုးမှု ရှိအောင် ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ရန်သာ ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။

အကယ်၍ တစ်နေ့သောအခါ သမီးဖြစ်သူက 'ဖေဖေ ဘာလို့ သမီးကို ဆရာဝန်ဖြစ်အောင် သင်မပေးတာလဲ' ဒါမှမဟုတ် 'သိပ္ပံပညာရှင်ဖြစ်အောင် ဘာလို့ သင်မပေးခဲ့သလဲ' ဆိုတာမျိုး မေးလာမည်ဆိုလျှင်တော့ ကျွန်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရမည်မှာ အမှန်ပင်။ သို့သော် အဲသည်အလုပ်မျိုးတွေကို သူ ရော်ရမ်းတမ်းတ မနေဘဲ၊ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတတ်မှု၊ ပါးရည်နပ်ရည် ရှိမှု၊ အများ၏ သဘောကို သိနားလည်မှု စသည့် အရည်အချင်းများဖြင့်ပင် အောက်ခြေမှ ထိပ်ဆုံးအထိ တက်လှမ်း နိုင်သည့် လုပ်ငန်းဌာနများစွာတို့ထဲမှ တစ်ခုခုတွင် လုပ်ကိုင်ရန်သာ သမီး ရွေးချယ်မည် ဆိုပါက အိမ်ကောလိပ်မှာ လေ့လာဆည်းပူးခဲ့သော ပညာသည် သမီးအတွက် အများကြီး အထောက်အကူ ပြုသွားလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။

စာကြည့်တိုက်များ စာအုပ်စင်များမှာ ပညာကို ကိုယ်တိုင် တူးဆွရှာဖွေခဲ့သော သူသည် ဘွဲ့လက်မှတ် တစ်စုံတစ်ရာ၏ ကျားကန်ပေးမှုကို မခံရသော်လည်း လူရည်လူသွေး အရာ၌ ဖွန်းနှင့်ခွံကျွေးခံခဲ့ရသူများထက် ညံ့လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

လက်တွေ့လောက၌ အောင်မြင်မှု ရ မရ ဆိုသည်မှာလည်း ဘွဲ့လက်မှတ်ထက် ပညာဉာဏ် ဗဟုသုတနှင့် လူရည်လူသွေးတို့အပေါ်တွင်သာ ပို၍ မူတည်နေသည် မဟုတ်ပါလား။

(မူရင်း။ ။ Philip Curtis ၏ A College for One)

စာဖတ်ရတာ ပျော်စရာ

ဦးစွာပထမ ပြောလိုသည်က စာဖတ်ခြင်း၏ အရသာ ဖြစ်သည်။ စာ၏ အရသာဟူသည်ကို လူတိုင်း ခံစားတတ်သည် မဟုတ်။ စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖတ်ရှုရစဉ်အခါ ရင်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော နှစ်သက်ခြင်း ပီတိဆိုသည်မျိုးကို တစ်ခါမျှ မခံစားဖူးရှာသည့် အလွန်ကံဆိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း လောကကြီးမှာ ရှိပါသည်။

သူတို့ခမျာတွေအနေနှင့် ငယ်စဉ်အခါက စာကြောက်အောင် ခြောက်သည့် ဆရာ တစ်ယောက်ယောက်နှင့် ကြုံခဲ့ရဖူးတာ ဖြစ်ချင် ဖြစ်နိုင်သည်။ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ ကိုယ်တိုင်က မိမိတို့၏ ဉာဏ်ရည် အစွမ်းအစကို လျှော့တွက်ကာ စာအုပ် စာတမ်းကြီးများ ဆိုတာ ငါ့ထက် အဆမတန် အဆင့်အတန်းမြင့်သော အရာတွေ ဟူ၍ သဘောထား ရှောင်ရှားမိခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

အကယ်၍ သူတို့အနေနှင့် ဇွဲကလေး နည်းနည်း တင်းမည်။ ထောက်ထားစာနာမှု ရှိသော သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ယောက်၊ စာကြည့်တိုက်မှူး တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် လူကြီးမိဘ စသည်တို့၏ လမ်းညွှန်ကူမမှုကို ရရှိမည်ဆိုက စာ၏ အရသာဆိုသည်ကို ခံစားတတ်လာကာ စောစောစီးစီး မခံစားခဲ့ခြင်းအတွက်ပင် နှမြောတသမိကြမည် ဖြစ်သည်။

ပုံဝတ္ထု နားထောင်ခြင်းကို ကလေးများ နှစ်သက်စွဲလမ်းကြတာ အားလုံး အသိဖြစ်၏။ စာပုံနှိပ်စက် မပေါ်သေးမီကာလ၊ စာအုပ်ဆိုတာတွေ ရှားလည်း ရှားပါး၊ ဈေးလည်း အလွန်ကြီးလှသည့်အခါကမူ လူကြီးများလည်း ယနေ့ခေတ် ကလေးများကဲ့သို့ ပုံပြင်ဆရာ သို့မဟုတ် စာပြောဆရာအနီး ဝိုင်းရံကာ ဇာတ်နိပါတ် ပုံပြင်များ နားထောင်လေ့ ရှိခဲ့ကြဖူး၏။

ရှေးဂရိတို့သည် လင်္ကာပုံပြင်ဆရာတို့၏ စာပြောကွက်စိပ်ပွဲများတွင် နားဆင်ကာ မိမိတို့ ဘေးဘိုးများ စွန့်စား တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည့် ထရီဂျန် စစ်ပွဲကြီးအကြောင်း အံ့သြဝင်စားစွာ မှတ်သားကြရ၏။

အလယ်ခေတ် ဥရောပတွင်လည်း အရပ်တကာလည်၍ လင်္ကာပုံပြင်များ ရွတ်ဆို ပြောကြားတတ်သည့် စာပြောဆရာများ ခေတ်စားခဲ့၏။ တစ်ရပ်တစ်ကျေးသို့ မသွားနိုင်၊ မလည်နိုင်၊ ကိုယ်တိုင် မရောက်နိုင်ကြသူများမှာ ထိုခေတ်က အရေးပါလှသည့် ကရုဏ်းဆိတ် စစ်ပွဲကြီးနှင့် စစ်ချီရာ စစ်တိုက်ရာ နယ်မြေဒေသများကြောင့် စာပြော ကွက်စိပ်များ အားဖြင့်သာ ကြားနာကြရပေသည်။

ယနေ့ခေတ် လင်္ကာဆရာ ပုံပြင်ဆရာကား သူ့ဖန်တီးချက်ကို နှုတ်ဖြင့် လက်ဆင့်မကမ်းတော့ပြီ။ သူ့မှာ သိလိုသူ တစ်ဦးချင်းထံ အသက်သာ အဆင်ပြေဆုံး နည်းဖြင့် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်မည့် ကိရိယာတစ်ခု ရှိနေပြီ။

သေသပ်စွာ ချုပ်လုပ်ထားသည့် ပုံနှိပ်စာအုပ်။

သို့သော် စာအုပ်ဖြစ်သွားသဖြင့် အပြောနှင့် မဆိုင်တော့ပြီဟု မယူဆပါနှင့်။ ကဗျာ လင်္ကာဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုမဟုတ်သည့် အခြား စာအုပ်စာတမ်းများဖြစ်စေ စာရေးသူက စာဖတ်သူအား စကားပြောနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သင့်အတွက် စိတ်ဝင်စား စရာ တစ်ခုခု ပြောပြရန် သူ ကြိုးစားနေခြင်းသာ ဖြစ်မည်။

သင် ဘာကို စိတ်ဝင်စားသလဲ၊ သင် စိတ်ဝင်စားတာတွေ အားလုံး စာထဲမှာ ရှိနေသည်။

ဥပမာ ဆိုပါစို့။ ကျွန်တော်က လူတွေကို စိတ်ဝင်စားသည်။ လူတွေနှင့် တွေ့ချင် ဆုံချင် စကားပြောချင်သည်။ လူတွေ အကြောင်း သိချင်သည်။

စာအုပ်များ ဖတ်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော့် လိုအင်ဆန္ဒတွေ အားလုံး ပြည့်ဝရလေသည်။

ကျွန်တော် တွေ့ဖူးသည့် အလွန် မှတ်သားလောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့သည် စာအုပ်များထဲမှာသာ ရှိကြသူများ ဖြစ်၏။ သူတို့သည် စာရေးသူတို့၏ စိတ်ကူးလောက

ထဲမှနေ၍ စာမျက်နှာများပေါ်သို့ ကူးပြောင်းလာကြ၏။ ထိုမှတစ်ဖန် ကျွန်တော်၏ စိတ်အာရုံကမ္ဘာထဲ ရောက်ရှိကြပေသည်။

စာအုပ်များမှနေ၍ မိတ်ဆွေသစ်တွေ ကျွန်တော် ရသည်။ အသိုင်းအဝိုင်း သစ်တွေထဲမှာ ကျွန်တော် ကျင်လည်ရသည်။ စကားလုံးသစ်တွေ ကျွန်တော် ကြားရသည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် စာအုပ်တွေသည် ကျွန်တော့်အတွက် အဖော်သဟာ အသစ်တွေ ပေးသည်။ သည်အဖော်တွေက သူဘာကောင်၊ ငါဘာကောင် ဆိုပြီး လက်မ မထောင်။ မတူမတန်သလို သဘောမထား။ ပြီး သူက တစ်ရပ်မှာ ကိုယ်က တစ်ရွာမှာ ဟူ၍လည်း ဝေးလံကွဲကွာနေစရာအကြောင်း မရှိသူတွေ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က လူတွေအပေါ် စိတ်ဝင်စားသော်လည်း အခြားလူများကျတော့ ကျွန်တော့်လောက် စိတ်ဝင်စားချင်မှ ဝင်စားလိမ့်မည်။ အချို့က 'ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ' ဆိုသော အကြောင်းထက် 'ဘာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ' ဆိုတာမျိုးကို ပို၍ စိတ်ဝင်စားသည်။

'ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ' ဆိုသည်က သမိုင်းဦးခေတ် လူသားမှသည် သိပ္ပံစွန့်စားခန်း ဝတ္ထုများထဲမှာ ပါသည့် စူပါမင်းများအထိ စာအုပ်များထဲက လူသားအားလုံးကို ညွှန်းလိုခြင်း ဖြစ်၍၊ 'ဘာတွေ ဘယ်လို' ဆိုသည်ကမူ စုံထောက်မောင်စံရှား ဝတ္ထုများထဲမှ စုံထောက်ကြီး ဦးစံရှား၏ အမှုအခင်းအကြောင်း ရှင်းပြချက်မျိုးမှသည် သိပ္ပံဆိုင်ရာ တွေ့ရှိချက်များ အကြောင်း၊ ကလေးများကို ပြည်သူ့နီတိဆိုင်ရာ သင်ကြားပေးမှုများအကြောင်း စသည်တို့အထိ အဖုံဖုံသော အကြောင်းကိစ္စများ ပါဝင်နိုင်လေသည်။

စာဖတ်ခြင်းကား စိတ်၏ ကစားရွှင်မြူးမှုတစ်ခုဖြစ်၍ သူ့မှာ ကာယအားကစား အလုပ်များနှင့် ဆင်တူသော အပိုင်းများ ရှိ၏။ အားကစားကိစ္စမှာလိုပင် စာဖတ်ခြင်း၌လည်း စိတ်အားထက်သန်မှု အတွေ့အကြုံရှိမှု ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုတို့က များစွာ စကားပြောတတ်၏။ စာဖတ်ခြင်းအရသာဟူသည် သူများပြောတာ တစ်ခုခု ကြားသိရခြင်းသက်သက်တွင် မူတည်သည် မဟုတ်။ အားကစားကိစ္စ၌ ကာယစွမ်းအားစိုက်ထုတ်လှုပ်ရှားရခြင်းသည်ပင်

အရသာတစ်ခု ဖြစ်သကဲ့သို့ စာဖတ်ခြင်းတွင်လည်း ဦးနှောက်စွမ်းအား သို့မဟုတ် စိတ်အင်အား စိုက်ထုတ်လှုပ်ရှားနေခြင်းသည်ပင် အရသာ ဖြစ်ပေသည်။

စာဖတ်နေစဉ်၌ သင်၏ စိတ်ကူးဉာဏ်သည် စာရေးသူ၏ အတွေးအခံများနှင့် အတူတွဲဖက် ကွန့်မြူးမည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ သူ့ထက်ပင် သင့်အတွေးများက သာလွန် ကျယ်ဝန်း သွားနိုင်သေးသည်။ သင့်အတွေ့အကြုံများကိုလည်း စာရေးသူ၏ အတွေ့အကြုံ များနှင့် နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်ကာ သူနှင့် အလားတူ ကောက်ချက်မျိုး၊ သို့မဟုတ် ကွဲပြားသော ကောက်ချက်မျိုး သင် ချမိနိုင်သည်။ ထို့ပြင် သူ့စိတ်ကူး သူ့အတွေ့အကြုံများကို နားလည်သဘောပေါက်လာသည်နှင့်အမျှ သင့်စိတ်ကူး သင့်အတွေးအကြံများ ပို၍ ဖွံ့ဖြိုးရင့်သန်လာမည် ဖြစ်သည်။

စာဖတ်ခြင်းဆိုသည်မှာ မြေပဲလှော် ဝါးရတာနှင့်လည်း သဘောချင်း ဆင်တူသည်။ မြေပဲတစ်စေ့ စပါးမိလျှင် ရပ်၍ မရချင်။ တစ်စေ့ပြီး တစ်စေ့ ဆက်ဝါးချင်နေတတ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်လျှင်မူ စာအုပ်ဟူသည် တစ်အုပ်ချင်း သီးခြားစီ တည်နေသည့် အရာများ ဖြစ်ကြသည်။ စာအုပ်တိုင်းပင် သူ့ကိုယ်ပိုင် အကြောင်းအရာနှင့် သီးသန့် ရပ်တည်နေကြသည်။ မိသားစုတစ်စုစီ နေထိုင်ကြသည့် ကိုယ်ပိုင်လုံးချင်း အိမ်ကလေးများ ပမာပင်။

သို့သော် မြို့တစ်မြို့တည်း သို့မဟုတ် လမ်း တစ်လမ်းတည်းမှာ တည်ရှိနေသည့် အိမ်ကလေးများကို သူ့ဘာသာ သီးခြားနေသူများဟု ဆို၍ရပါမည်လော။ သီးခြား နေသည့်အပိုင်းမှာ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေတာတွေလည်း ရှိနေသေးသည်။ သူတို့ထဲမှာ တူရာတူရာတွေ ရှိနေသည်။ ပြီး သူတို့တစ်တွေ စုပေါင်းပြီး ရပ်ကွက် ဖြစ်နေသည်။ မြို့ပြ ဖြစ်နေသည်။

စာအုပ်များထဲမှာ လိုက်ကြည့်လျှင်လည်း သည်သဘော တွေရလိမ့်မည်။ စာကို တစ်အုပ်ချင်း သီးသန့် ဖတ်၍ ရသည်။ သီးခြား စဉ်းစား၍လည်း ရသည်။ သို့သော် ဟိုစာအုပ် သည်စာအုပ်တွေ အနှံ့ဖတ်လာရင်း သည်စာအုပ်ထဲက အတွေးတစ်ခု

နောက်တစ်အုပ်မှာ တစ်ထပ်တည်း တူညီစွာ တွေ့လာရနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် သည်စာအုပ်က အတွေးနှင့် ဟိုစာအုပ်က အတွေး အတော်နီးစပ်တာ ဒါမှမဟုတ် လုံးဝ ဆန့်ကျင်နေတာ သွားတွေ့နိုင်သည်။

သည်အခါ စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့် တစ်အုပ် ဆက်စပ် ပတ်သက်လာပြီ။

စာအုပ်ဆိုတာ လူ့ပြဿနာ လူ့အကြောင်းကိစ္စတွေကိုသာ အဓိက ရေးကြတာ ဖြစ်သည်။ လူ့ကိစ္စ၊ လူ့ပြဿနာဆိုတာတွေက ဆင်တူယိုးမှားတွေသာ ထပ်တလဲလဲ ဖြစ်တတ်ကြသည် ဖြစ်ရာ သည်အကြောင်းအရာတွေကို စာရေးသူအသီးသီးက စာအုပ် အသီးသီး ထဲမှာ ရေးကြသည့်အခါ တူညီတာ ထပ်နေတာတွေ တွေ့ရနိုင်သလို၊ ကိစ္စ တစ်ရပ်တည်းကိုပင် မတူညီသော ခေတ်ကာလများအတွင်း အမြင်မတူသော စာရေး သူများက ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ ကွဲပြားခြားနားစွာ သုံးသပ်တင်ပြသွားကြတာတွေ ကိုလည်း နှိုင်းယှဉ် ဖတ်ရှုရနိုင်သည်။

သည်အခါမျိုးတွင် သည်စာအုပ်ကြောင့် ဟိုစာအုပ်ကို နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်လည် လုန်လှောမိရတာ၊ မဖတ်ရသေးသည့် အခြားစာအုပ် တစ်အုပ်ကိုလည်း မေးမြန်း ရှာဖွေ ဖတ်ရှုကြည့်ရတာတွေ ရှိလာသည်။

စာအုပ်တစ်အုပ်အပေါ် တစ်အုပ် ဆက်စပ် လွှမ်းမိုးသွားသည့် သဘော။

စာအုပ်တွေသည် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်ကို ဆက်စပ် ပေါင်းကူး ပေးတတ်သည်။ ပြီး သူ့မှာ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်သဖွယ် တစ်အုပ်မှတစ်အုပ် ဆင့်ကဲပေါက်ဖွား ဖြစ်ပေါ်တတ်သော သဘောလည်း ရှိသည်။ ဘယ်ခေတ် ဘယ်အခြေအနေမှာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ရေးသားသွားခဲ့သည့် ဘယ်စာအုပ်ကို အခြေပြုကာ သည်ခေတ်ကာလ အလားတူ အနေအထားမှာ သည်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သည်စာအုပ် ထွက်ပေါ်လာရသည် ဆိုတာမျိုး။

ဒါကြောင့်လည်း ဘယ်စာအုပ်ဖြစ်စေ၊ တစ်အုပ်အုပ်ကောက်ဖတ်မိကာ အဲသည် စာအုပ်ထဲက အတွေးစတစ်ခုမှာ သင်ငြိတွယ်မိပြီဆိုလျှင်ပင် သည်အတွေးစနှင့်

နီးနွယ်ဆက်စပ်သော အတွေးမိသားစုကြီး တစ်ခုထဲသို့ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲသော စာအုပ်များဖြင့် သင် ရောက်ရှိကျင်လည်ကာ ထိုအတွေးဆရာတို့ ဖော်ပြသည့် လောကအကြောင်း၊ လူ့အကြောင်းတွေ သိရှိမက နောက်ဆုံး သင့်ကိုယ်သင်ပါ သဘောပေါက်မိရှာဖွေတွေ့ရှိမိမည် ဖြစ်သည်။

စာအုပ်ဆိုသည်က စာဖတ်သူထံမှ အားစိုက်ထုတ်မှုကို တောင်းဆိုတတ်သော သဘောလည်း ရှိသည်။ သို့သော် အခါခပ်သိမ်း တောင်းဆိုသည်တော့ မဟုတ်။ ထို့ပြင် သူတောင်းဆိုတိုင်းလည်း သင် ခံယူစရာ မလို။ သူတောင်းဆိုချက်ကို သင် လိုက်လျောမည် မလိုက်လျောမည်၊ သို့မဟုတ် ဘယ်အတိုင်းအတာထိပဲ လိုက်လျောမည်ဟူသည်မှာ သင့်သဘောအတိုင်းသာ ဖြစ်မည်။

ကောက်ဖတ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နှစ်သက်မိရသည့် စာအုပ်မျိုး၊ ပထမစာမျက်နှာမှာပင် ရယ်စရာ မောစရာတွေ ပါနေသည့် စာအုပ်မျိုးတွေကိုချည်း သင်ဖတ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ဖြစ်၏။ ဒါမှမဟုတ် သူများတကာက အလွန် ဖတ်ရခက်သော စာအုပ်၊ အတွေးအခေါ် အသစ်အဆန်းတွေချည်းပဲမို့ သိပ်နက်နဲရှုပ်ထွေးသော စာအုပ်ဟု လက်ရှောင်ထားတာကိုမှ သင် ရွေးချယ်ကာ အတွေးဝင်္ကပါထဲမှာ ဦးနှောက်အား စိုက်ထုတ်ရင်း ကျင်လည်ကျက်စားရသည်ကို နှစ်သက်စွာ အရသာခံမည်ဆိုလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။

နောက်တစ်ခုက စာဖတ်သည့်ကိစ္စသည် ဘာမှ ဝေယျာဝစ္စ မများခြင်း ဖြစ်၏။ ခရီးသွားတုန်း ဆောင်သွားလျှင်လည်း ရသည်။ ရာသီဥတု မကောင်း၍ အပြင်မထွက်နိုင်သည့် အခါ အိမ်မှာ သူ့ကို အဖော်ပြုနေ၍လည်း ရသည်။ ထို့ပြင် စာဖတ်ရင်းက ရပ်ချင်သည့်နေရာမှာ ရပ်ကာ သင် တွေးချင်သလောက် တွေးတောနေမည် ဆိုလျှင်လည်း ဖြစ်၏။ အတွေးပြတ်မှ ပြန်ဖတ်ရုံသာပင်။ ဒါမှမဟုတ် သည်နေရာ သည်စာမျက်နှာတွေကို သိပ်စိတ်မဝင်စားတော့လျှင်လည်း ရှေ့စာမျက်နှာဆီ ကျော်လွှား ဖတ်ရှု၍ ရ၏။ ရုပ်ပုံမြင်သံကြား ကြည့်သည့်အခါမှာလို ဇာတ်ကားကောင်းတုန်း ကြော်ငြာတွေ ကြားဖြတ် ဝင်လာသဖြင့် မကျေမနပ် ဖြစ်ရတာမျိုးလည်း ကြုံစရာ မရှိ။ ပြီး စာအုပ်ဟူသည်

တစ်ယောက်တည်း ထိုင်ဖတ်နေလျှင်လည်း ရသည်။ ကောင်းကွက် ကလေးများ တွေ့လျှင် အနီးအနားမှာ ရှိသူတွေကို အသံထွက် ဖတ်ပြကာ ဝေမျှ၍လည်း ရသည်။ ဒါမှမဟုတ် နားထောင်ရန် ဝါသနာပါသူများနှင့် တွေ့ပါက စာအုပ် အစအဆုံးကိုပင် အသံနေ အသံထားနှင့်တကွ အားရပါးရ ဖတ်ပြနိုင်ပေသေးသည်။

သို့သော် တစ်ခုတော့ သတိထားရလိမ့်မည်။ စာအုပ်ဆိုသည်က သူ့ကို တကယ်အရသာခံဖတ်မှ အရသာ တွေ့တတ်သော သဘော ရှိသည်။

အချို့လူများမှာ ပညာဗဟုသုတ တိုးပွားရန်အတွက် တစ်နေ့ စာဘယ်နှစ်မျက်နှာ အပြီး ဖတ်မည်ဟု သန္နိဌာန် ချမှတ်ကာ နေ့စဉ် လျာထားချက် ပြည့်မီအောင် အသည်းအသန် ကမန်းကတန်း ဖတ်ကြ၏။ အချို့မှာလည်း လူကြီးတစ်ယောက်ယောက်က ဖတ်ကြည့်စမ်းပါ။ သိပ်ကောင်းတယ်၊ သိပ်ဖတ်သင့်တယ်ဟု ညွှန်းထားသော စာအုပ်မျိုး ဆိုလျှင် အတင်းအားခဲပြီး ဖတ်တတ်ကြရာ စာ၏ အရသာကိုကား မခံစားရဘဲ ရှိနေ တတ်ကြသည်။

သို့သော် သည်ကိစ္စအတွက် စာအုပ်မှာ အပြစ်မရှိ။ အပြစ်ရှိသူကား စာဖတ်ပုံ ဖတ်နည်း နေရာမကျသောငှါး လူများကိုယ်တိုင်သာ ဖြစ်၏။ သူတို့၏ အဖြစ်မှာ ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ အပန်းဖြေခရီး ထွက်လာသည်ဆိုပြီး ပင်လယ်လှိုင်းများနှင့် ငွေသောင်ယံဖြူလွလွမှ ခရစ်ကလေးများကို အာရုံမဝင်စားနိုင်ဘဲ၊ တန်းလန်းထားခဲ့ရသည့် အလုပ်ကိစ္စများ အတွက်သာ တကြောင့်ကြကြ ဖြစ်နေသူမျိုးနှင့် တူနေ၏။ သည်လူမျိုး အနေနှင့် ပျော်စရာမကောင်းသော သူ၏ အပန်းဖြေခရီးအတွက် ပင်လယ်ကမ်းခြေကို အပြစ်တင်နေပါက တရားမည် မဟုတ်ပေ။

စာဖတ်သူများအနေနှင့်လည်း အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၏ အဖြစ်ကို သင်ခန်းစာယူရန် လို၏။

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ပါ။ သို့သော် မကြိုက်လျှင် ဆက်မဖတ်ပါနှင့်။ ပြန်သာ ချထားလိုက်ပါ။ ပြီးလျှင် နောက်တစ်အုပ် စမ်းကြည့်ပါ။ သင့်အတွက် အဓိပ္ပာယ်

တစ်စုံတစ်ရာရှိသော သို့မဟုတ် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော စာအုပ်မျိုးတွေမှသာ ယင်းစာအုပ်နှင့် သက်သောင့်သက်သာ နေလိုက်ပါ။ ယင်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုနေရသော အချိန်ကာလသည် သင့်အတွက် ကျေနပ်နှစ်သက်ဖွယ် အချိန်ကာလတစ်ခု ဖြစ်နေ ပေလိမ့်မည်။

ထို့ပြင် ထိုသို့ လက်ထဲတွင် စာအုပ်တစ်အုပ် ကိုင်ကာ နှစ်သက်ဖွယ် အချိန်ကာလလေးများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြတ်သန်းရင်း သင်နှိုက် အသိဉာဏ်ပညာ တိုးပွားလာမည်။ စိတ်ကောင်း၊ နှလုံးကောင်း၊ အမူအကျင့်ကောင်းတွေ တိုးတက် ကိန်းအောင်းကာ ပို၍ ပို၍ ရင့်ကျက်ပြည့်ဝလာမည်ဆိုက သင်သည် စာဖတ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးကျေးဇူး ခံစားခံရသူတစ်ဦး ဖြစ်ချေပြီ။

(မူရင်း။ ။ Bennett Cerf ၏ It's Fun to Read)

လူငယ်တစ်ဦး၏ စာအုပ်စင်

စာဖတ်ဝါသနာ အခြေတည်စ လူငယ်တစ်ဦး၏ စာအုပ်စင်ငယ်တစ်ခုကို မကြာမီက ကြည့်ရှုခဲ့ရ၏။

လူငယ်မှာ ၁၉၉၁ - ၁၉၉၂ ပညာသင်နှစ်က အခြေခံပညာ အထက်တန်း အောင်ခဲ့သူ ဖြစ်၍ အသက် ၁၇နှစ်အရွယ် ရှိ၏။

ကျောင်းစာကို မှန်မှန်ကျက်မှတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး အခြေခံပညာ အထက်တန်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာ အပါအဝင် ဘာသာအချို့၌ ဂုဏ်ထူးရခဲ့၏။

အထက်တန်း ကျောင်းသားဘဝ တစ်လျှောက် ကျောင်းစာမှအပ ပြင်ပ စာအုပ်စာတမ်းများကို ဖတ်ရှုလေ့ မရှိခဲ့။ မဂ္ဂဇင်းများ၊ ရုပ်ပြစာအုပ် စာစောင်ငယ်များကိုပင် သူများစွာ စိတ်မဝင်စားခဲ့။ သို့သော် စာမေးပွဲအပြီး ကျောင်းပိတ်ရက်ရှည်ရသော ကာလတွင်မူ အချိန်ကို တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးပြုလိုသောစိတ်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် အခြား ဗဟုသုတစာပေများကို လေ့လာဖတ်ရှုရန် သူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ကံအားလျော်စွာ သူ၌ စာဖတ်ဝါသနာပါသော ဖခင်၊ စာအုပ် အစုအဆောင်း ကောင်းသော ဦးလေးတစ်ယောက်နှင့် သူ့အား အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားပေးခဲ့သည့် စာပေသမား ဆရာတစ်ယောက်လည်း ရှိနေသည်။

သုံးဦးစလုံးပင် သူ့အား စာဖတ်ရန် မကြာခဏ တိုက်တွန်းလေ့ရှိကြ၍ သူ စာအုပ်ကို စိတ်ဝင်စားကြောင်း ပြသလာသည့်အခါ သူ့အား သူနှင့် သင့်လျော်မည့် စာအုပ်စာတမ်းများ ရှာဖွေပေးခြင်း လမ်းညွှန်ခြင်း အကြံပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။

ဘယ်စာအုပ်ကို မဖြစ်ဖြစ်အောင်ဖတ် ဟူ၍ကား အတင်း တိုက်တွန်းခြင်း မပြုကြဘဲ သူ စိတ်ဝင်စားရာ သူ ဝါသနာပါရာ လမ်းကြောင်းအတိုင်း သူ့ဘာသာ ဖွံ့ဖြိုးသွားပါစေ ဟူ၍သာ ၎င်းတို့ သဘောထားခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

လူငယ်၏ စာအုပ်စင်ကို ကျွန်တော် ကြည့်ရှုရသည့်အချိန်၌ သူ၏ စာဖတ်သက်တမ်းမှာ တစ်နှစ်ခန့်ရှိပြီ ဖြစ်သည်။

သို့သော် အစပိုင်းတွင် ခပ်ကဲ့ကဲ့ဖြစ်၍ သေသေချာချာ ဖတ်သည်က သုံးလေးလသာ ရှိသေးသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။

သူ့စာအုပ်စင်ကလေးမှာ သေးသေးလေး ဖြစ်သည်။ စာအုပ်များကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် စီတင်ထားသည်။ စာအုပ်တွေက သေးသေးပါးပါးတွေ များသည်။ အုပ်ရေ စုစုပေါင်း တစ်ရာနီးပါးလောက်ပဲ ရှိသည်။

စာအုပ်များကို အကဲခတ်ကြည့်လိုက်သည့် အခါ၌မူ ထူးခြားချက်တစ်ခု သွားတွေ့ရသည်။ သူ့စာအုပ်စင်တွင် မြန်မာဘာသာ စာအုပ်များ မတွေ့ရပေ။

‘မြန်မာစာ မဖတ်ဘူးလား’ မေးသည့်အခါ

‘ဖတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ပိုင်တော့ မရှိဘူး၊ အဖေ့စာအုပ်စင်က ယူကြည့်တဲ့အခါ ယူကြည့်တယ်၊ ဦးလေးဆီက ငှားဖတ်တာလဲ ရှိတယ်’

‘ဘာတွေ ဖတ်လဲ’

‘သိပ်တော့ များများ မဖတ်ပါဘူး၊ ဆရာကြီး ရွှေဥဓါင်း တစ်ယောက်လောက်ပဲ သေသေချာချာ ကြိုက်ပြီး ဖတ်ဖူးတာ ရှိတယ်’

‘ဟုတ်လား၊ ဘယ်စာအုပ်တွေပါလိမ့်’

‘တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနဲ့ စုံထောက် မောင်စံရှားဝတ္ထုတွေ ဖတ်ပါတယ်၊ စုံထောက် မောင်စံရှားကတော့ သဘောကျလို့ မကြာခဏ ထပ်ဖတ်ဖြစ်တယ်’

‘တစ်သက်တာမှတ်တမ်းကော ကြိုက်ရဲ့လား’

ကြိုက်ပါတယ်၊ ဖတ်ရတာ အရသာရှိတယ်၊ ဆရာကြီးက အရေးအသား အရမ်းကောင်းတာပဲ၊ ရေးလိုက်ရင် အပိုင်ချည်းပဲ၊ မိမိရရ အသားပါပါ ရေးတယ်၊ ထူးထူးခြားခြား မှတ်သားစရာတွေလဲ အများကြီး ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဦးလေးဆိုရင် ဒီစာအုပ်ကြီးထဲက တချို့အပိုဒ်တွေကို အကြောင်းတိုက်ဆိုင်တိုင်း အလွတ် ရွတ်ရွတ် ပြတတ်တယ်’

ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းမှာ သူ၏ ဦးလေး၊ ဘကြီးများ အပါအဝင် သူတို့မိသားစု အစဉ်အဆက် ကြိုက်နှစ်သက်ခဲ့သော စာရေးဆရာကြီးဖြစ်ရာ လူကြီးများ ကြိုက်ကြ ကိုးကားကြလွန်းသဖြင့် သူ ဖတ်ဖြစ်ကာ သဘောကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ် ဆရာတို့၏ စာအုပ်စာတမ်းများနှင့်ကား သူ နီးစပ်ခြင်း မရှိခဲ့။

သူ့စာအုပ်များကို အသေးစိတ် ကြည့်ရှုမိသည့်အခါ၌မူ ကျွန်တော် အတော်ပင် စိတ်ဝင်စားသွားမိသည်။

စာအုပ်တွေကတော့ စာအုပ်ကောင်းလေးတွေ ဖြစ်သည်။ သုတ ရသ မျှမျှတတ ရှိသည်။

အဓိက ကတော့

Ladder Edition, Stories Retold, Shorter Classics, Special Student Edition. စသည့် စာစဉ် အမည်များတပ်၍ ထုတ်ဝေကြသည့် အင်္ဂလိပ်စာ လွယ်လွယ်ဖြင့် ပြန်ရေးထားသော ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုငယ်များ၊ သုတ ကျမ်းငယ်များ ဖြစ်သည်။

Sir Walter Scott ၏ Ivanhoe;

Charles Dickens ၏ David Copperfield;

Alexander Dumas ၏ The Count of Monte Cristo;

Jonathan Swift ၏ Gulliver's Travels;

H.G.Wells ၏ The War of the Worlds;

Jack London ၏ The Sea-Wolf;

Conrad Richter ၏ The Light in the Forest စသည် ဝတ္ထုများ။

M. Cousins ၏ Thomas Alva Edison;

N.R. Campion ၏ Patrick Henry;

Carl Sandburg ၏ Prairie Town Boy;

E.F. Dodd ၏ Sir Ronald Ross;

Sterfan Lorant ၏ The Life of Abraham Lincoln;

L. Barnett ၏ The Universe and Dr.Einstein စသည့် ရုက္ခဝင် အတ္ထုပ္ပတ္တိ
စာအုပ်များ။

A. Mandelbaum ၏ Electricity: The Story of Power;

M.J. Adler နှင့် C.V. Doren တို့၏ How to Read a Book;

David Le Roi ၏ The Scottie Book of Inventions;

W. Lotspeich ၏ Discoveries in Science: How They Are Made;

John Scott ၏ Hunger: Man's Struggle to Feed Himself;

Henry David Thoreau ၏ Walden;

L. Fermi ၏ The Story of Atomic Energy;

V. & N. Kovalik တို့၏ The Ocean World စသည့် သိပ္ပံနှင့် သုတ အတွေ့တွေ စာအုပ်များ။

‘စာအုပ်တွေ အတော်စုံတာပဲ၊ စာအုပ်ကောင်းတွေချည်းပဲ၊ ဘယ်က ရှာပြီး စုထားတာလဲ’

‘အဖေ့စာအုပ်စင်ထဲက လျှောက်မွှေးထားတာတွေ ပါတယ်၊ တချို့လဲ ဆရာပေးတာ ကျွန်တော့် ဦးလေးပေးတာတွေ ရှိတယ်၊ ကျွန်တော့်ဘာသာ လမ်းဘေး စာအုပ်တန်း တွေမှာ လိုက်ကြည့်ပြီး ရွေးဝယ်ထားတာတွေလဲ ပါတယ်၊ ကိုယ် ဖတ်နိုင်လောက်တဲ့ အဆင့်တွေပေါ့၊ တချို့စာအုပ်တွေက မူရင်းတွေဆိုတော့ ဖတ်ရတာ ခက်တယ်၊ ကျွန်တော် သိပ်ဖတ်လို့ မရဘူး။ အကြောင်းအရာ ကြိုက်လို့ ဝယ်ထားတာ၊ နောက် တဖြည်းဖြည်း အင်္ဂလိပ်စာ ပိုဖတ်နိုင်တဲ့အခါ ဖတ်မလို့’

‘ကောင်းပါတယ်ကွာ၊ ဒီလိုပဲ ကြိုးစားဖတ်ရင်း တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် တိုးတက်လာမှာပေါ့။ ဒါနဲ့ ဒီစာအုပ်အပါးတွေ၊ အလွယ်ရေး စာအုပ်တွေထဲက ဘယ်နှစ်အုပ် လောက် ဖတ်ပြီးပြီလဲ’

‘တစ်ဝက်ကျော်လောက်တော့ ဖတ်ပြီးပါပြီ၊ တချို့လဲ တစ်ပိုင်းတစ်စ ဖတ်ကြည့်ပြီး ဆက်မဖတ်ဖြစ်တာတွေလဲ ရှိပါတယ်။’

‘ဒါနဲ့ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ ဘယ်ဟာတွေ အကြိုက်ဆုံးလဲ’

‘ကျွန်တော်က ပင်လယ်ထဲက ဝတ္ထုတွေ ပိုသဘောကျတယ်၊ ထရဲရှား အိုင်လင်းတို့၊ ကောရဲလ် အိုင်လင်းတို့၊ ရော်ဘင်ဆန် ကရူးဆိုးတို့ ဖတ်လို့ သိပ်ကောင်းတယ်၊ ဆီးဂုလ်ဖ်လဲ ကြိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူကတော့ တစ်မျိုးပေါ့လေ’

‘ဘယ်လိုတစ်မျိုးလဲ’

‘သူက ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းထက် ဂုဏ်လောဆင် ဆိုတဲ့ သဘောကက်ပတိန် အကြောင်း သူ့စိတ်သဘောထားတွေ သူ့စကားတွေကို စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင် ရေးတယ်’

‘ထရဲရှား အိုင်းလင်းထဲမှာလဲ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ ဇာတ်ကောင်တွေ ပါတာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ဘယ်လိုပြောမလဲ၊ နည်းနည်း ရှင်းတယ် ခေါ်မှာပေါ့၊ နားလည်လွယ်တယ်၊ လာဆင်ကတော့ ပုံစံတစ်မျိုးပဲ၊ ဒီလူက လူဆိုး လူကြမ်းကြီး။ ဒါပေမဲ့ ဒါဝင်ရဲ့ အီဇောလူရှင်း သီအိုရီလိုဟာမျိုးတွေလဲ သူ သိတယ်’

‘မဆိုးပါဘူး၊ မင်းဝတ္ထုတွေရဲ့ ကွဲပြားတဲ့ သဘောလေးတွေ သတိပြုမိသားပဲ၊ များများ ဖတ်လာတဲ့အခါ ပိုသိလာလိမ့်မယ်။ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ တချို့က ဇာတ်လမ်းကို အားပြုပြီး ရေးတယ်၊ တချို့က ဇာတ်ကောင်ကို အားပြုပြီး ရေးတာ ရှိတယ်၊ ဇာတ်လမ်းအားပြုတဲ့ ဝတ္ထုတွေမှာ ဇာတ်ကောင်တွေက များသောအားဖြင့် မူသေစရိုက်တွေ၊ သိပ်ရပ်လုံးမကြွဘူး၊ တကယ့်လူအစစ်နဲ့ သိပ်မတူဘူး။ ဇာတ်ကောင်အားပြုတဲ့ ဝတ္ထုတွေကျတော့ ဇာတ်ကောင်တွေက ပိုပြီး လှုပ်တယ်၊ လူအစစ်နဲ့ ပိုတူတယ်၊ ဥပမာ စောစောက ပြောတဲ့ ထရဲရှား အိုင်းလင်း ဆိုပါတော့၊ သူ့အထဲမှာပါတဲ့ ချိုင်းထောက်နဲ့ လူဆိုးကြီး လောင်း ဂျန် ဆစ်လဗားဆိုရင်လဲ အတော့်ကို ထူးခြားတဲ့ ဇာတ်ကောင်ပဲ၊ စာရေးဆရာက သူ့စိတ်ဓာတ်စရိုက်ကိုလဲ အတော်လေး ဖော်ပြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဝတ္ထုက သူ့ချည်း အသားပေးထားတာ မဟုတ်ဘူး။ ဝတ္ထုထဲမှာ သူ့အပြင် တခြားအရေးပါတဲ့ ဇာတ်ကောင်တွေ အတော်များများ ပါသေးတယ်။ ပြီးတော့ ဆစ်လဗား အပါအဝင် ဒီဇာတ်ကောင်တွေ အားလုံးဟာ စာရေးဆရာ ဆင်ထားတဲ့ ရတနာသိုက်ဇာတ်လမ်းထဲမှာ မင်းက လူကောင်းနေရာ နေ၊ မင်းက လူဆိုးလုပ် စသဖြင့် နေရာချပေးတဲ့အတိုင်း လှုပ်ရှားကပြရတဲ့ သဘော ရှိတယ်။ စာရေးဆရာ တော်လွန်းလို့သာ ဒီဝတ္ထုဖတ်ပြီးတဲ့ အခါမှာ ဒီဇာတ်ကောင်တွေကို မမေ့နိုင်ဖြစ်ကြရတာ။

‘တကယ်တော့ ထရဲရှား အိုင်းလင်းက ဇာတ်လမ်းကို အားပြုတဲ့ ဝတ္ထု၊ သူ့အထဲက ဇာတ်ကောင်တွေကလဲ အဓိကအားဖြင့်တော့ မူသေ ဇာတ်ကောင်တွေ၊ ဥပမာ အားဖြင့်တော့ မူသေဇာတ်ကောင်တွေ၊ ဥပမာအားဖြင့် ဆရာဝန်ကြီး လီဗီဆေးဆိုရင် စိတ်ကောင်း ရှိမယ်၊ အမြော်အမြင် ရှိမယ်၊ ကပ္ပတိန် စမောလက်က တည်ငြိမ်မယ်၊ သတ္တိ ရှိမယ်၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား၊ ဝတ္ထုအစအဆုံး ဒီတိုင်း သွားမယ်၊ မူသေ သဘောတွေ၊ ဒီဝတ္ထုထဲမှာ အဓိက ဆွဲသွားတာ ဇာတ်လမ်းပဲ၊ ရင်တမမ ရင်တမမနဲ့၊ အဓိက ဇာတ်ကောင်ဖြစ်တဲ့ လူငယ်လေး ဂျင်မ့်ကို လူဆိုးကြီးတွေ ပင်လယ်ဓားပြ လူကြမ်းကြီးတွေကြားထဲမှာ လှုပ်ရှားခိုင်းထားတာဆိုတော့ တစ်လျှောက်လုံး တထိတ်ထိတ် ဖြစ်စရာတွေချည်းပဲ။ အဲဒီ တထိတ်ထိတ်က စာဖတ်သူကို ဆွဲဆောင်သွားတာ။

‘ဆီးဝုလ်ဖ်လို ဟာမျိုးကျတော့ ဇာတ်လမ်းလဲ ပါတော့ ပါတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျဲကျဲလေးပဲ ပါတယ်၊ သူက ဇာတ်ကွက် အလှည့်အပြောင်းတွေနဲ့ ဆွဲဆောင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဇာတ်ကောင်ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ စရိုက်သဘာဝနဲ့ ဆွဲဆောင်တာ၊ ဇာတ်လမ်းက သူ့စရိုက်တွေ ပီပြင်အောင် ပြည့်စုံအောင် ဖော်နိုင်ဖို့အတွက်သာ အထောက်အကူ ပြုပေးရတာ၊ ဆီးဝုလ်ဖ်ထဲမှာ စောစောက မင်းပြောတဲ့ လာဆင်၊ လာဆင်ဟာ ဘယ်လိုလူစားလဲ ပြောမယ်ဆိုရင် စောစောက ဆရာဝန်ကြီးတို့၊ ကပ္ပတိန်တို့လို တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်းနဲ့ အပြီး မပြောနိုင်ဘူး၊ တစ်အုပ်လုံး ဖတ်ရင်းနဲ့မှ တဖြည်းဖြည်း သူ့အကြောင်းတွေ သူ့ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေကို သိလာရမှာ။ လာဆင်ကို ကြည့်လိုက်ရင် တကယ့်လူထူးလူဆန်း နားလည်ရခက်တဲ့ လူစားမျိုးလို့ ထင်ရမယ်၊ ဒါပေမဲ့ အပြင်လောကမှာ အဲဒီလို နားလည်ရခက်တဲ့လူတွေ ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့လူတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရိုးစင်းတယ် ထင်ရတဲ့လူက ဆန်းနေတတ်တယ်။ ဇာတ်ကောင်စရိုက် အားပြုတဲ့ ဝတ္ထုဆိုတာ အဲဒီလို နားလည်ရခက်တဲ့ လူထူးခြားတွေအကြောင်း၊ ဒါမှမဟုတ် သာမန်လို့ ထင်ရတဲ့ လူတွေကိုယ်တိုင် တကယ်တမ်း ကျတော့ နားလည်ရခက်ပုံ၊ ထူးခြားဆန်းကြယ်ပုံအကြောင်းကို ဖော်ပြတဲ့ ဝတ္ထုတွေ၊ ဇာတ်လမ်းကြိုက်တဲ့လူတွေကတော့ ဒီလိုဝတ္ထုမျိုးတွေကို သိပ်အရသာ မတွေ့တတ်ကြဘူး။

‘ဒါပေမဲ့ လူ့စရိုက်သဘာဝကို စိတ်ဝင်စားတတ်ကြသူတွေအတွက်ကတော့ ဒီဝတ္ထုမျိုး ဖတ်ရတာလဲ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထုများ ဖတ်ရသလို ရင်တမမနဲ့ လက်က မချနိုင်ဘူး၊ စာဖတ်သက်ရင့်လာ ဘဝအတွေ့အကြုံရှိလာ လူတွေအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု ပိုများလာတဲ့ အခါ ဒီဝတ္ထုမျိုးကို ပိုအရသာခံမိလာမယ်၊ ပိုလဲ တန်ဖိုးထားမိလာမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဇာတ်ကောင်စရိုက်တွေက မူရင်းဝတ္ထုတွေမှာမှ ပိုမိုပြင်တယ်။ အလွယ်ပြန်ရေးတဲ့ စာအုပ်တွေကျတော့ အတော်လေး လျော့သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရသလောက်တော့ ရတာပေါ့လေ၊ ပြီး မူရင်းဝတ္ထုတွေက ဖတ်ရတာ ခက်ဦးမယ်၊ သိပ်ခက်တာတွေ ပင်ပန်းခံပြီး မဖတ်နဲ့၊ စာဖတ်တယ်ဆိုတာ ဦးနှောက်ရင့်သန်အောင် လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်တာဖြစ်သလို စိတ်ကြည်နူးမှု စိတ်ကျေနပ်မှုလဲ ရှိစေရမယ်။ သိပ်ခက်ခဲ ပင်ပန်းလွန်းရင် စာကြောက်သွားနိုင်တယ်၊ ဟောဒီမှာ မင်းမှာလဲ ရှိတာပဲ၊ Pleasure and Purpose ဖတ်ပြီးပြီလား’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ သုံးလေးပုဒ်လောက်တော့ ဖတ်ပြီးပါပြီ၊ စူးအက်တူးမြောင်း ဖောက်တဲ့ ဖာဒီနန် ဒလက်ဆက်အကြောင်း၊ မဒမ်ကျူရီ၊ အင်ဒရူး ကာနက်ဂျီ၊ နောက်လဲ တစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်လောက် ဖတ်ဖြစ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဖတ်ရတာ လွယ်သလား၊ ခက်သလား’

‘Ladder တွေလောက်တော့ မလွယ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သိပ်အခက်ကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖတ်လို့ရပါတယ်’

‘အဲဒါဆို ကျန်တဲ့အပုဒ်တွေလဲ ဖတ်ကြည့်ပါဦး၊ သူ့အထဲမှာ ဝတ္ထုတိုလေးတွေလဲ ပါတယ်၊ သူက သုတ ရသ မျှအောင် စုထားတယ်၊ စာအုပ်နာမည်က သူ့စာအုပ်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြထားတာ၊ Pleasure and Purpose တဲ့၊ စာဖတ်တယ်ဆိုတာ စိတ်ကြည်နူးမှု စိတ်ကျေနပ်မှု (Pleasure) ဖြစ်စေရမယ်၊ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖို့ ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် (Purpose)လဲ ပါစေရမယ်ဆိုတဲ့ သဘော။ ဝတ္ထုတွေ ဖတ်တဲ့အခါမှာ Pleasure ဘက်က ပိုမယ်၊ ဒါပေမဲ့ လူ့ဘဝ လူ့လောကအကြောင်းလဲ သိခွင့်ရမယ်၊

ဝတ္ထုမဟုတ်တဲ့ စာမျိုးတွေက ဝတ္ထုတွေလောက် ဖတ်ရတာ အရသာရှိမှာ မဟုတ်ဘူး၊ သို့သော် သူတို့လဲပဲ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်ရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုနဲ့ ဖတ်ပျော်နိုင်တယ်၊ စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ သူ့ဆီက အကြောင်းအရာ အချက်အလက် ဗဟုသုတတွေ ရတဲ့အတွက် တန်ဖိုးရှိတယ်၊ မင်းက ဘယ်ဟာမျိုးတွေ ပိုစိတ်ဝင်စားသလဲ’

‘ကျွန်တော်က ဝတ္ထုတွေလဲ ကြိုက်တော့ ကြိုက်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သိပ္ပံနဲ့ အထွေထွေ ဗဟုသုတ စာအုပ်တွေ ပိုစိတ်ဝင်စားတယ်လို့ ပြောရမယ် ထင်တာပဲ၊ တချို့ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေက စာအရေးအသားလှတာတွေ သဘောကျတယ်၊ အဲဒါမျိုး တွေရင် ကူးပြီး ကျက်ထားကြတယ်၊ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒါမျိုး ဝါသနာမပါဘူး၊ အဖြစ်အပျက်တွေ အချက်အလက်တွေ ပိုစိတ်ဝင်စားတယ်၊ ပြီးတော့ လူတွေအကြောင်းလဲ ဖတ်ရတာ ပျော်တယ်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေပေါ့။ အက်ဒီဆင်အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုရင် တစ်နေ့ကမှ ဝယ်လာတာ၊ အဲဒီနေ့ပဲ ကျွန်တော်ပြီးအောင် ဖတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို သိပ္ပံတီထွင်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ စိတ်ဝင်စားတယ်၊ ပြီးတော့ သူ့ဘဝ အတွေ့အကြုံတွေ သူ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ သူ့လုပ်ပုံကိုင်ပုံ ထူးခြားတာလေးတွေကိုကလဲ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်၊ ရယ်ရတာလေးတွေလဲ ပါတယ်၊ သူ့နာမည် သူမေ့နေတာလိုဟာမျိုး’

‘အေး၊ ကောင်းပါတယ်ကွာ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ စိတ်ဝင်စားတာ ကောင်းတယ်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိဖတ်တယ်ဆိုတာ ကမ္ဘာမှာ အထူးခြားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ သိကျွမ်းခွင့်ရတာနဲ့ တူတယ်၊ နည်းနည်းပါးပါး သိရတာ မဟုတ်ဘူး။ တရင်းတနှီး သိရတာ၊ ဒီလူတွေ ဘာကြောင့် လူတကာထက် ထူးချွန်ထင်ရှားလာရသလဲ၊ ထူးချွန်အောင် ဘယ်လို ကြိုးစားခဲ့ကြသလဲ၊ ဘဝ အခက်အခဲတွေကို ဘယ်လို ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြသလဲ၊ သူတို့ နည်းလမ်းတွေ ကိုယ် သိရမယ်၊ သူတို့ စိတ်ဓာတ်တွေ ကိုယ် လေးစားမိရမယ်၊ သူတို့ကို အားကျအတုယူပြီး ကိုယ်တိုင်လဲ ထူးချွန်တဲ့လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားချင် စိတ်တွေ ထက်သန်လာနိုင်တယ်။ တကယ် ထက်သန်ပြီး ကြိုးစားရင် ကိုယ်လဲ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိတော့ ဖြစ်လာနိုင်တာပဲ။’

‘ပြီးတော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ ဖတ်တဲ့အခါ အဲဒီအတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်ရဲ့ အကြီးမားဆုံး အရည်အချင်းဟာ ဘာလဲ၊ သတ္တိလား၊ ဇွဲလုံ့လလား၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်လား၊ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်း ရှိမှုလား၊ သူ့ရဲ့ အားနည်းချက်ကကော ဘာလဲ၊ ဒေါသကြီးတာလား၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ညံ့ဖျင်းတာလား၊ ဝီရိယနည်းတာလား၊ အဲဒီအားနည်းချက်ကြောင့် သူ့ဘဝမှာ ဘယ်လိုထိခိုက်ခဲ့ရသလဲ၊ ဒါလေးတွေ စူးစမ်းဆင်ခြင်တဲ့ စိတ်နဲ့ဖတ်၊ အဲဒီက ရတဲ့ အသိတရားကို ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ဘဝမှာ အသုံးချ၊ အဲဒါဆိုရင် အတ္ထုပ္ပတ္တိဖတ်တဲ့အလုပ်ကနေ အကျိုးကျေးဇူး ကောင်းကောင်း ခံစားရမယ်။ ကဲ၊ ဒါနဲ့ ဒါလေးတွေကကော ဘယ်လိုလဲ၊ အစုံပါပဲလား၊ general knowledge တွေ၊ အမယ် Rachel Carson ရဲ့ The Sea Around Us, ဒါက original ပဲ၊ မင်းဖတ်လို့ရရဲ့လား’

‘သိပ်မရဘူး၊ ကျွန်တော်က The Ocean World ဖတ်ပြီး သဘောကျလို့ ဒီစာအုပ်လဲ အကြောင်းအရာချင်း ဆက်စပ်တယ်ဆိုပြီး အဖေ့ဆီက ယူထားတာ’

‘ဒီ Nuclear Weapons ကော ဖတ်ပြီးပြီလား’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်က Physics လဲ ဝါသနာပါတာဆိုတော့ ဒီစာအုပ်မျိုး ဖတ်ရတာ လွယ်တယ်၊ စိတ်လဲ ဝင်စားတယ်၊ သိချင်တာတွေလဲ ပါတာကိုး၊ အကုမုလုံးလုပ်နည်းတွေ၊ အကုမုလက်နက်ရဲ့ စွမ်းအားတွေ ပါတယ်၊ ဒါနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ကျွန်တော့်ဆီမှာ The Story of Atomic Energy ရှိတယ်၊ လော်ရာ ဗာမီ ရေးတာ၊ အကုမုသိပ္ပံပညာရှင်ကြီး အင်နရီကိုဗာမီရဲ့ ဇနီး၊ သူက အကုမုသိပ္ပံ သမိုင်းကြောင်းကို ရေးထားတာ၊ အတော်ကောင်းတယ်။ နောက်တစ်အုပ်က The Nuclear Years၊ ဟောဒီမှာ၊ ဒါကတော့ အကုမုလက်နက် မပြန့်ပွားရေး ဆွေးနွေးကြတာ၊ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ကြတာတွေ အကြောင်းပါ၊ SALT တို့ ဘာတို့၊ ကျွန်တော် သဘောလောက်ပဲ ဖတ်ကြည့်ပါတယ်’

‘အေး၊ ကောင်းပါတယ်ကွာ၊ မင်း ဖတ်တာတွေ အတော် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စုံစုံလင်လင် ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ အကြံပေးချင်တယ်၊ မြန်မာစာအုပ်လဲ ဖတ်ဖို့၊

အခုလိုပဲပေါ့၊ ဝတ္ထုရော မြန်မာမှု မြန်မာ့သုတတွေ မြန်မာ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေပါ မျှမျှတတ တွဲပြီး ဖတ်။ ဘယ်စာအုပ် ကောင်းသလဲ၊ သင့်တော်သလဲ ဆိုတာတော့ လူကြီးတွေနဲ့ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးမေးမြန်းကြည့်ပေါ့။ အဲဒါဆို အမျှတဆုံး အာဟာရ ရသွားမယ်၊ စိတ်ကို ကျန်းမာကြံ့ခိုင်စေတဲ့ အာဟာရ။ စာဖတ်တယ်ဆိုတာက ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြုစုပျိုးထောင် တာပဲ၊ ပြုစုတဲ့နေရာမှာ ဘက်စုံ မျှမျှတတ ဖွံ့ဖြိုးအောင် ပြုစုရတယ်၊ အစုံဖတ်ရမယ်၊ တချို့က ဝတ္ထုဖတ်တာ သိပ်မကြိုက်ဘူး၊ သိပ်အကျိုးမရှိဘူး ထင်ကြတယ်။ ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ ဝတ္ထုဆိုတာ လူတွေအကြောင်း ရေးထားတာ။ လူ့လောကအကြောင်း၊ လူတွေရဲ့ ဘဝ၊ လူတွေရဲ့ ကံကြမ္မာ၊ လူတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ အဲဒါတွေ ရေးထားတာ။ ဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ် ဖတ်ရင် အရသာခံစားရသလို လူသဘော လူသဘာဝတွေလဲ ပိုပြီး မြင်တတ် သိတတ်လာတယ်။

‘လူဆိုတာ လူ့အကြောင်း သိဖို့လိုတယ်၊ ပိုသိတဲ့ လူဟာ ပညာရှိပဲ၊ လူသဘောကို သိတဲ့အခါ ကိုယ်နဲ့ ဆက်ဆံရသူတွေအပေါ် ပိုပြီး နားလည်နိုင်တယ်၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်တယ်၊ အမြော်အမြင်ရှိရှိ ဆက်ဆံနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဝတ္ထုဆိုတာလဲ သူ့တန်ဖိုးနဲ့သူ ရှိပါတယ်။ သူ့ကိုလဲ ဖတ်ပါ၊ ဒါပေမဲ့ စောစောက ပြောသလို ဝတ္ထုမဟုတ်တဲ့ တခြားစာတွေလဲ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မျှမျှတတ ဖတ်ပေါ့။ လူဆိုတာ အလုံးစုံတော့လဲ မသိနိုင်ဘူး၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိသမျှ စာအုပ်တွေလဲ မင်း မဖတ်နိုင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အခြေခံအားဖြင့်တော့ ဘာမဆို နည်းနည်းစီ သိတယ်ဆိုတာမျိုး၊ အဲ ဘာမဆို နည်းနည်းစီ ဆိုတာလဲ များသေးတယ်၊ အတော်များများ ကိစ္စတွေမှာ နည်းနည်းစီ သိတယ်၊ အကြမ်းဖျင်း idea ရှိတယ် ဆိုတာမျိုးဖြစ်ရင် ကိုယ့်ဘဝမှာ ကြုံတွေ့လာရတဲ့ ပြဿနာတွေ ကိစ္စဝိစ္စတွေကို နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် အမြော်အမြင်ရှိရှိနဲ့ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းသွားနိုင်လိမ့်မယ်၊ ပညာရှိတယ်ဆိုတာ အဲဒါပဲ။ Knowledge ဆိုတဲ့ သုတအသိ များလာတဲ့အခါ Wisdom ဆိုတဲ့ ပညာဉာဏ် အမြော်အမြင် ဖြစ်လာတယ်၊ စာသမားအတွက် အဓိက ဆုလာဘ်ဟာ အဲဒီ Wisdom ပဲ’

‘ကျွန်တော်လဲ အဲဒီ ဆုလာဘ်မျိုး ရချင်ပါတယ်။ လောလောဆယ် ကျွန်တော် ဖတ်နေတာဟာ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့်တော့ နည်းမှန်လမ်းမှန်ပေါ့နော်၊ မြန်မာစာအုပ် စာတမ်းတွေပါ ထပ်ဖြည့်ဖတ်သွားပါ့မယ်’

‘ကောင်းတယ်၊ အခုအတိုင်းကပဲ တဖြည်းဖြည်း ထပ်ဆင့် ချဲ့ထွင်ပြီး ဖတ်သွား၊ အင်္ဂလိပ်စာမှာ မူရင်းစာအုပ်တွေ တဖြည်းဖြည်း တက်ဖတ်နိုင်အောင် ကြိုးစား၊ အလျင်တော့ မလိုနဲ့။ မြန်မာစာအုပ်စာတမ်းလဲ လူကြီးတွေ မေးမြန်းပြီး ဖတ်၊ အဲသလို သွားရမယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေရှည်အတွက် ပြောချင်တာတစ်ခု ရှိသေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာမှာ Jack of all trades and master of none ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခု ရှိတယ်၊ ဟိုစပ်စပ် သည်စပ်စပ် အစုံသိသလို တတ်သလိုနဲ့ တကယ်တမ်းကျတော့ ဘယ်ဟာမှ မကျွမ်းကျင်ဘူး ဆိုတဲ့စကား၊ စွယ်စုံဆိုတာ မကြိုက်တဲ့သဘောနဲ့ ပြောတာ။

‘မှန်တယ်၊ စွယ်စုံပါရဂူဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လောကကြီးမှာ လူဆိုတာ ဟိုစပ်စပ် သည်စပ်စပ်နဲ့ ရပ်တည်လို့လဲ မရဘူး။ တစ်ခုခုမှာ ပါရဂူမြောက်မှ လူရာဝင်မယ်၊ တန်ဖိုးထားခံရမယ်၊ အောင်မြင်မယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုခုမှာ ပါရဂူမြောက်နေတယ်၊ ကျန်တာတွေ ဘာမှမသိဘူးဆိုရင်လဲ ခပ်ကြောင်ကြောင် လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အကောင်းဆုံးက လူဟာ အခြေခံအားဖြင့်တော့ ကိစ္စအတော်များများမှာ နည်းနည်းစီ သိထား နားလည်ထားသင့်တယ်။ ဒီအခြေခံအပေါ်မှာမှ ထပ်ဆင့်ပြီး ဘယ်ကိစ္စမှာတော့ တကယ်ကျွမ်းကျင်သူ ပါရဂူဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့အဆင့်ထိ ရောက်အောင် ကြိုးစားသင့်တယ်လို့ ပြောချင်တယ်’

‘စာဖတ်တဲ့နေရာမှာလဲ ဒီသဘောမျိုး ထားသင့်တယ်၊ ဘဝတစ်ခုလုံးနဲ့ ပတ်သက်လို့လဲ ဒီသဘောအတိုင်း ရှိသင့်တယ်၊ မင်းဘဝမှာ ဘယ်နယ်ပယ် ဘယ်ကိစ္စမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် ဖြစ်ရမယ်လို့ ရည်မှန်းထားသလဲ၊ အဲဒီ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဖြစ်အောင် ကြိုးစား၊ အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်ချင်သလား၊ ဆရာဝန် ဖြစ်ချင်သလား၊ ရှေ့နေ ဖြစ်ချင်သလား၊ ထူးချွန်တဲ့ အင်ဂျင်နီယာ၊ ထူးချွန်တဲ့ ဆရာဝန်၊ ထူးချွန်တဲ့ ရှေ့နေဖြစ်ချင်ရင် အင်ဂျင်နီယာပညာ၊ ဆေးပညာ၊ ဥပဒေပညာတွေမှာ တစ်ဖက်ကမ်းခတ်အောင် ကြိုးစား

ရမယ်။ ဒါ အဓိက၊ ဒါပေမဲ့ ဒါနဲ့ပြီးသလားဆိုတာ မပြီးဘူး၊ တံတားဆောက်မယ့် အင်ဂျင်နီယာဟာ သံအကြောင်း၊ သစ်အကြောင်း၊ တံတားနည်းပညာအကြောင်း သိရုံနဲ့ မပြီးဘူး၊ အလုပ်သမားအကြောင်း သိရဦးမယ်၊ စီမံအုပ်ချုပ်တတ်ရဦးမယ်၊ အလုပ်သမားတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို သိပြီး သူတို့အသီးသီးရဲ့ ရင်ထဲမှာ ဒီတံတားကြီးကို အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးတွေ ကိန်းအောင်း လာအောင် အားပေးတာ၊ စည်းရုံးတာ၊ လှုံ့ဆော်တာ၊ သူတို့ အခက်အခဲ သူတို့ ပြဿနာတွေကိုလဲ နားလည် သိတတ်စွာနဲ့ ဖြေရှင်းပေးတာ၊ အဲဒီလို အရည်အချင်းမျိုးတွေပါ ရှိမှ ခက်ခဲတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတစ်ရပ် ပြီးမြောက်အောင် ဦးစီးဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ထူးချွန်အောင်မြင်သော အင်ဂျင်နီယာဖြစ်မှာ။ ဆရာဝန်အလုပ်၊ ရှေ့နေအလုပ်လဲ ဒီအတိုင်းပဲ၊ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း တစ်ခုလုံးနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ ဉာဏ်အမြော်အမြင် (Wisdom) ရှိရမယ်၊ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်မှာ Expert ဖြစ်ရမယ်၊ Jack of all trades and master of one ဒါမှမဟုတ် တချို့ပိုထူးချွန်တဲ့ လူများကျတော့ master of some အဲသလို ဖြစ်ရမယ်။ ဒါဆိုရင် အောင်မြင်တဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်မယ်၊ အောင်မြင်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်နိုင်မယ်။

‘အဲဒီတော့ စာဖတ်တဲ့နေရာမှာ ကိုယ့်ဘဝ လမ်းကြောင်းနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ဖတ်၊ အခြေခံအားဖြင့်တော့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ ဗဟုသုတ ဉာဏ်အမြော်အမြင် ရှိအောင် ဖြည့်ဆည်း၊ ပြီးရင်တော့ ကိုယ့်ဘဝနဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်တဲ့အပိုင်းမှာ တကယ်ကျွမ်းကျင် တတ်သိအောင် ဖတ်၊ ရှေ့နေလုပ်မယ့်သူဆိုရင် ဥပဒေရေးရာ၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ စာမျိုးကို အဓိကထားပြီး ဖတ်၊ နိုင်ငံရေးသမား လုပ်မယ့်သူဆိုရင် နိုင်ငံရေး သဘော တရားတွေ နိုင်ငံသမိုင်းတို့ နိုင်ငံရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့ နိုင်ငံရေးမိန့်ခွန်းတို့လို ဟာမျိုးတွေကို ဇောက်ချပြီး ဖတ်။ အဲဒါ စာကို အကျိုးအရှိဆုံး ဖတ်တဲ့နည်းပဲ’

စာဖတ်သည့်အလုပ်ကို ထက်သန်တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်နေသော စာအုပ်စင်နှင့် လူငယ်ကို မြင်ရသည်မှာ ကြည်နူးစရာ အားရစရာ ကောင်းလှသည်။

သူ့မှာ အကန့်အသတ်မရှိသော အနာဂတ် အလားအလာတွေ ရှိနေသည်။

သူသည် လိမ္မာယဉ်ကျေးသူ၊ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်လာနိုင်သကဲ့သို့ ပညာဉာဏ်ပြည့်ဝကာ ထူးချွန်ထက်မြက်သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်လာနိုင်သည်။

ပညာဉာဏ် အမြော်အမြင်ဟူသည် လူတစ်ယောက်၏ ဘဝ၌ အဖိုးတန်ဆုံး အရင်းအနှီး ဖြစ်သကဲ့သို့ ပညာဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များဟူသည်လည်း တိုင်းပြည် တစ်ပြည်၏ ဂုဏ်သရေနှင့် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်မှုကို ဆောင်သည့် တန်ဖိုးအရှိဆုံး အရင်းအနှီးများ ဖြစ်သည်။

ပညာဉာဏ်ကြီးများသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေများလေ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် ထွန်းကား စည်ပင်လေပင်။

ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင်ကား စာအုပ်စင်နှင့် လူငယ်လေးတွေ နိုင်ငံတစ်လွှားမှာ ပေါ်ပေါက်လာကြပါစေ၊ သူတို့တစ်တွေ လွတ်လပ်စွာ ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်ခွင့်ရအောင် အားပေး ထောက်ပံ့မည့် ဦးလေး ဘကြီးများလည်း တိုးပွားလာပါစေ။ သူတို့အတွက် စာအုပ် စာတမ်းကောင်းများလည်း ပေါ်ပေါ်များများ ပေါ်ထွက်လာပါစေ ဟူ၍သာ လိုက်လံလှံ့ဆုတောင်းနေမိပါသည်။

ဒိုင်ယာရီ

“မနှစ်က ဒီနေ့မျိုးမှာ ဘာဖြစ်သလဲ သိလား”

နံနက်စာ စားပွဲတွင် ခင်ပွန်းသည်အား ကျွန်မ မေးမိသည်။

“ဟင့်အင်း၊ ဘာဖြစ်တုံး”

သူက ကော်ဖီကို ငုံ့သောက်လိုက်ပြီး မေးသည်။

ကျွန်မက ပေါင်ပေါ်မှာ တင်ထားသည့် ငါးနှစ် ခိုင်ယာရီလေးကို ဖွင့်ကာ ပြန်ဖြေသည်။

“မနှစ်က ဒီနေ့မျိုးမှာ နွားစားကျက် ဝင်းတံခါးနားက ဆီးနှင်းပြင်အစပ်မှာ အဝါရောင် ကရိုကပ်စ် ပန်းကလေးနှစ်ပွင့် ကျွန်မတို့ တွေ့ရတယ်လေ”

ခင်ပွန်းသည်၏ မျက်နှာ လင်းသွားသည်။

“ဟာ ဟုတ်သားပဲ၊ ကိုယ် မေ့နေတယ်၊ ဘာကြောင့် အဲသလောက် အစောကြီး ပွင့်သလဲမသိဘူးနော်၊ ကိုယ်တို့ စဉ်းစားလို့ မရကြဘူး”

ကရိုကပ်စ်တွေက ဧပြီလဆိုလျှင်တော့ ကျွန်မတို့ ခြံထဲမှာ ဝေနေအောင် ပွင့်စမြဲဖြစ်သည်။ သူတို့က နွေဦးရာသီ၏ အလှကို ဖော်ကျူးသည့် ပန်းတွေ။ သို့သော် ဧပြီရောက်ဖို့ အများကြီး လိုသေးသည့်အချိန် မမျှော်လင့်ဘဲ ကရိုကပ်စ် နှစ်ပွင့် တွေ့တော့ နွေဦးရာသီ၏ သတ္တိကို ကျွန်မတို့ တကယ်ပဲ အံ့သြချီးကျူးမိခဲ့ရသည်။

ခဏကြာတော့ ကျွန်မက ဆိုသည်။

“ဒီနေ့ ဆီးနှင်းတွေ စပြီး အရည်ပျော်ပြီ မောင်ရဲ့၊ ခြံထဲ သွားကြည့်ကြရင် မကောင်းဘူးလား၊ ကရိုကပ်စ်လေးတွေ တွေ့လိုတို့ဌာပေ၊ လိုက်မလားဟင်”

သည်လိုဖြင့် ကျွန်မဒိုင်ယာရီလေးက တစ်ချိန်က ဝမ်းမြောက် ကြည်နူးမိခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခုကို ပြန်၍ အစဖော်ပေးခဲ့ပြန်သည်။ ဒိုင်ယာရီလေးသာ မရှိခဲ့လျှင် ထိုနေ့က အဖြစ်အပျက်ကို အမှတ်ရလိမ့်မည် မဟုတ်။

ကျွန်မကို သည်ဒိုင်ယာရီစာအုပ် လက်ဆောင်ပေးသူက ကျွန်မယောက်မ ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ သူ့ရှေ့မှာ ကျွန်မ ညည်းမိသည်။

“ဦးနှောက်ကလဲ ဆန်ခါပေါက် ကျနေတာပဲ၊ ဘာမှ အဖတ်မတင်ဘူး၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်းမှာ သူ့ဟာနဲ့သူ အမှတ်တရလေးတွေ ရှိတာပေါ့၊ အခုတော့ ခေါင်းထဲ ဘာမှကို မကျန်ဘူး၊ ဒီကနေ့ ကြာသပတေးနေ့ပဲ ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား၊ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂါနေ့အကြောင်း ကျွန်မ လာမမေးနဲ့ ဘာမှ မမှတ်မိတော့ဘူး”

အဲသည်စကား ပြောပြီးသည့်နောက်မှာ သူ့ဆီက ဒိုင်ယာရီတစ်အုပ် ရသည်။ ဒိုင်ယာရီနှင့်အတူ စာကလေးတစ်စောင်ပါ ပူးတွဲပါလာသည်။

“မင်းပြောတဲ့ အမှတ်တရလေးတွေကို သိမ်းဆည်းထားပေးမယ့် စာအုပ်၊ နေ့စဉ် ရေးပါ၊ မင်းအတွက် အရေးကြီးတာတွေပဲ ရေးပါ၊ နောက်ဆုံးစာကြောင်းဟာ ချစ်စရာအကောင်းဆုံး၊ အမှတ်ရစရာ အကောင်းဆုံး စာကြောင်း ဖြစ်ပါစေ” ဟူ၍ သူ ရေးလိုက်သည်။

ကျွန်မ စာအုပ်ကလေးကို မယုံမရဲစိတ်နှင့် ကြည့်နေမိသည်။ အကြောင်းကလည်း ရှိသည်။ လူအတော်များများနည်းတူ ကျွန်မလည်း ဒီနှစ်တော့ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း ရေးဖြစ်အောင် ရေးမည်ဟု အကြီးအကျယ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချကာ သုံးလေးရက် ရေးပြီး သည့်နောက် ဆက်မရေးဖြစ်တော့ဘဲ သိမ်းဆည်းထားလိုက်မိတာမျိုးတွေ ကြုံခဲ့ဖူးပြီ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

သို့သော် ဒီတစ်ကြိမ်တော့ ကျွန်မ ကြိုးစားကြည့်ဦးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်မိသည်။

ဤသည်က လွန်ခဲ့သော လေးနှစ်က ဖြစ်သည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တကယ်ပင် အကောင်အထည်ဖော်ဖြစ်ခဲ့သည်။ လေးနှစ်အတွင်း ကျွန်မ တစ်ရက်မှ ဒိုင်ယာရီ အရေးမပျက်ခဲ့။

ယောက်မဖြစ်သူ၏ အကြံပြုချက်အပြင် ကျွန်မဘာသာ ကျွန်မချမှတ်ခဲ့သည့် ဒိုင်ယာရီရေးခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်တစ်ခု ရှိသေးသည်။

ပထမအချက် က ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း သိုသိုသိပ်သိပ် ရေးသားရေး။ ဒိုင်ယာရီကို အခြားလူ တစ်စုံတစ်ယောက် မတော်တဆ ကောက်ဖတ်မိလျှင် ကျွန်မမျက်နှာ ပူမိရသည့် အရေးအသားမျိုး ပါမသွားအောင် ကျွန်မ အမြဲသတိပြုသည်။

ဒုတိယအချက် က ကိုယ့်လက်ရေးကိုယ် ကောင်းကောင်း ဖတ်နိုင်အောင် ရှင်းလင်းပီသစွာ ရေးသားရေး။

တတိယအချက်၊ နေရာကျဉ်းကျဉ်းထဲမှာ တတ်နိုင်သမျှ အချက်အလက်များများ ရေးနိုင်အောင် လိုရင်းတိုရှင်း ရေးသားရေး။

များသောအားဖြင့် ကြေးနန်းစာလို တိုတိုပြတ်ပြတ်ပဲ ရေးသားသည်။ ဥပမာ ကရိုကပ်စ်ပန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးမှတ်ထားပုံက "အဝါရောင် ကရိုကပ်စ်နှစ်ပွင့်၊ ဆီးနှင့်၊ စားကျက်ဝင်းတံခါး" ဟူ၍။

ဒါလောက်ဆိုလျှင် လုံလောက်ပြီ။ သည်စကားလုံးများနှင့်ပင် မှတ်ဉာဏ်က ပြန်လည်နိုးထကာ ယမန်နှစ် မတ်လ အဲသည်နေ့က အတွေ့အကြုံနှင့် ခံစားမှုတွေ အားလုံး ပြန်ပေါ်လာသည်။

ယခုတော့ သည်ဒိုင်ယာရီလေးက ကျွန်မအတွက် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အဖော်ကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ။ ဘဝကို ပို၍ ပို၍ ပြည့်ဝအောင် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဖြည့်ဆည်းပေးနေသည်။

သူ့အကျိုးပြုချက်များစွာထဲမှ တချို့ကို ဖော်ပြပါမည်။ စဉ်းစားဖတ်ရှုကြည့်ပါ။ သင်လည်း ဒိုင်ယာရီ ရေးကြည့်မည်ဆိုက အလားတူအကျိုးကျေးဇူးများ ခံစားရမှာ မူချဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဒိုင်ယာရီသည် အလွယ်တကူ ရည်ညွှန်းကိုးကားနိုင်သော စာအုပ် ဖြစ်သည်

ပြီးခဲ့သည့် ဘုရားသခင့် ကျေးဇူးတော်ပွဲနေ့က အိမ်မှာ အတူတကွ ညစာစားသုံးသူ ဆယ်ယောက်ရှိခဲ့တာ၊ ဆယ့်ငါးပေါင် ကြက်ဆင်က သိပ်သေးလွန်းနေတာတွေကို ဒိုင်ယာရီလေးက ပြန်ပြီး သတိဖော်ပေးသည်။ ကမ္ဘာ့ခြေကန် ကြီးကျယ်သည့် ကိစ္စတွေတော့ မဟုတ်။ သို့သော် ကျွန်မအတွက်တော့ အများကြီး တန်ဖိုးရှိသည်။ သည်နှစ်အတွက် ပြင်ဆင်သည့်အခါ ချိန်ဆ၍ ရသည်။

အလားတူပင် နောက်ဆုံး သွေးချိန်တုန်းက ကျွန်မတို့ သွေးပေါင်ချိန် ဘယ်လောက်စီ ရှိကြသည်ဆိုတာ ဒိုင်ယာရီထဲမှာ အလွယ်တကူ လှန်ကြည့်၍ ရသည်။ စပါးကျိုကြီး ခေါင်မိုးအသစ်လဲတာ ဘယ်နေ့ကလဲ သိချင်လျှင်လည်း ထိုနည်းတူပင်။

ကျွန်မဒိုင်ယာရီက ငါးနှစ်စာ တစ်ပေါင်းတည်းဆိုတော့ သည်လို နောက်ကြောင်း ပြန်ကြည့်ရသည့် အခါမျိုးမှာ ပို၍ အဆင်ပြေသည်။ ဒိုင်ယာရီဟောင်းတွေ ပြန်ဆွဲထုတ်ပြီး လိုက်လှန်ကြည့်နေစရာ မလိုတော့။

ဒိုင်ယာရီက မိမိကိုယ်ကို ပို၍ သိနားလည်စေသည်။

ကျွန်မဒိုင်ယာရီထဲမှာ ပျော်စရာ ရွှင်စရာ စိတ်ချမ်းသာစရာ အဖြစ်အပျက်ကလေး များကိုသာ အဓိကထား မှတ်သားလေ့ ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံမူ ကြောက်စိတ်၊ ဒေါသစိတ်၊ မနာလိုစိတ်တို့လို အပျက်စိတ်များကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်လိုက်မိတတ်သည်။

သည်ဟာတွေ ချရေးမိသဖြင့် ခံစားရသည့် အကျိုးကျေးဇူးတစ်ခုကတော့ ရင်ထဲ ပေါ့သွားခြင်းပဲ ဖြစ်သည်။ ဒိုင်ယာရီထဲ ရေးချလိုက်ပြီးသည့်အခါ အပျက်စိတ် ခံစားမှုတွေ ငြိမ်သက်လျော့ပါးသွားလေ့ရှိသည်။ နောက်ပိုင်း သည်ဟာတွေ ပြန်ဖတ်မိသည့်အခါ၌မူ

ဘာမဟုတ်တဲ့ အသေးအဖွဲ့ကိစ္စလေးတွေအတွက် ငါ ဒီလောက်ထိ ခံစားခဲ့၊ စိတ်လှုပ်ရှား မိခဲ့ပါ ကလားဟု သိမြင်ကာ မိမိကိုယ်ကို အံ့အားသင့်မိရသည်။ သို့သော် နောင်တွင် ငါ သည်လောက် အလွယ်တကူ စိတ်မလှုပ်ရှားမိအောင် ထိန်းသိမ်းမည်ဟု ဆင်ခြင်နိုင်ခွင့် ရသဖြင့်လည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်း အကျိုးရှိပြန်ပါသည်။

များသောအားဖြင့်ကား ကျွန်မတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို ပြန်လှန်စစ်ကြောင်း မရှိ၊ အမှတ်မဲ့ပင် နေမိတတ်ကြသည်။ သို့သော် ရက်သတ္တပတ် အတော်များများ ကြာအောင် နေ့စဉ် ဒိုင်ယာရီရေးလာပြီး၊ အခါအားလျော်စွာ ပြန်လှန်ဖတ်ရှုမိသည့်အခါ၌မူ မိမိ တစ်စတစ်စ သိမြင်လာမည် ဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးတွေကို ငါ နှစ်သက်တယ်၊ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးတွေမှာ ငါ စိတ်ချမ်းသာတယ် ပျော်ရွှင်တယ်၊ ဘယ်လို အနေအထားမျိုးကတော့ ငါ့အတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ ဖြစ်ရတတ်တယ် စသည်ဖြင့် သတိပြုမိလာပေမည်။

ဒိုင်ယာရီ ရေးသည့် အလေ့အကျင့် မရှိမီတုန်းက ကျွန်မ စိတ်ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျခြင်းများ ဖြစ်သည့်အခါတိုင်း ကိုယ့်ကိုကိုယ် မကျေမနပ်ဖြစ်ကာ ပြန်တင် ငြို့ငြင်နေမိတတ်သည်။ နောက်ပိုင်းတော့ ဒိုင်ယာရီကို ပြန်လှန်ဖတ်ရှုရင်း စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း၊ စိတ်တက်ကြွခြင်းများသည် လူ၌ တစ်လှည့်စီဆိုသလို ဖြစ်ပေါ်နေတတ်သော အရာများပါ တကား၊ အထူးသဖြင့် အံ့ဆိုင်းထိုင်းမှိုင်းသော ရာသီများတွင် ကျွန်မ စိတ်ဓာတ် ကျတတ်၍ နေခြည်တောက်ပသော နေ့များတွင် တက်ကြွရွှင်လန်း တတ်ပါကလား ဆိုသည်များကို ကျွန်မ သဘောပေါက်လာခဲ့သည်။ စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း အတွက် မိမိကိုယ်ကို အပြစ်မတင် တော့။ စိတ်ဓာတ်ကျသော ကာလသည်လည်း တစ်ကြိမ်မှာ သုံးရက် ထက်တော့ မပိုဆိုတာ သိကာ ကျွန်မ စိတ်သက်သာစွာ နေနိုင်လာသည်။

ဒိုင်ယာရီက မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်များ လျော့ပါးမသွားအောင် ထိန်းသိမ်း ပေးမည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခန့်က သင် ဘယ်ကိစ္စအတွက် အကြီးအကျယ် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ နေခဲ့သလဲ မှတ်မိပါသလား။ နှစ်နှစ် မမှတ်မိလျှင် တစ်နှစ်တုန်းကကော။ သင်မေ့သွားပြီ။ ဒိုင်ယာရီကတော့ မမေ့။ ပြန်ဖတ်ကြည့်လျှင် အဲဒီတုန်းက သင်ဘာတွေ တွေးပြီး စိတ်ညစ်ခဲ့သလဲဆိုတာတွေ ပြန်တွေ့ရလိမ့်မည်။ အဲဒါတွေသည် တကယ်တမ်း ပြန်စဉ်းစားကြည့်တော့ ပူပန်လောက်စရာ တစ်ခုမှ မဟုတ်ဆိုတာလည်း သဘောပေါက်ကာ ငါ အကြောင်းမဲ့ စိတ်သောက ရောက်ခဲ့ရတာပဲ။ မခံယူတတ် စိတ်မထားတတ်လို့ စိတ်ချမ်းသာမှု နည်းပါးခဲ့ရတာပဲဟု သတိပြု ဆင်ခြင်မိလာလိမ့်မည်။

ကျွန်မတို့ ပူပန်မိခဲ့သော အရာများစွာသည် တကယ့်လက်တွေ့၌ ဖြစ်ပျက်လာခြင်း မရှိခဲ့။

တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မတို့ဘဝ၌ ဝမ်းနည်းစရာ ကြေကွဲစရာများ ကြုံရတတ်သည် မှန်ပါ၏။ သို့သော် ကြေကွဲစရာ တစ်ခုအတွက် ကျွန်မတို့ ထာဝရ ကြေကွဲမနေ။ ပျော်စရာ ရွှင်စရာ ကြည်နူးစရာလေးများသည်လည်း သူ့အလှည့်နှင့်သူ ပေါ်လာစမြဲဖြစ်သည်။

၁၂နှစ်လုံးလုံး ကျွန်မနောက်က အရိပ်ပမာ လိုက်ပါနေခဲ့သော သိုးစောင့်ခွေးလေး ကပ်(ပ) သေဆုံးသွားတော့ ဒိုင်ယာရီထဲမှာ “ဒီနေ့ ကပ်(ပ)ကို သပြီဟ်သည်၊ တော်ပြီ၊ နောက်ထပ် ခွေးမမွေးတော့၊ သူတို့သေလျှင် အသည်းကွဲရသည်” ဟူ၍ ရေးသားခဲ့သည်။ သည်ရေးသားချက်ကို ပြန်ဖတ်ရသည့်အခါ တကယ်ပင် ပြန်၍ ကြေကွဲရပါသည်။ သို့သော် သည်လိုရေးပြီး တစ်နှစ်ခန့်အကြာမှာတော့ “ဒီနေ့ ကားလ်(ကျွန်မ ခင်ပွန်း)က အိမ်ကို သိုးစောင့်ခွေးပေါက်လေးတစ်ကောင် ယူလာခဲ့သည်၊ ငါ ချစ်လိုက်တာ၊ သူဘာကြောင့် အစားပြန်မဖြည့်ဘဲ ဒီလောက်ကြီး ကြာအောင် ဆိုင်းနေခဲ့လိမ့်” ဟူ၍ ရေးထိုးထားတာ တွေ့ရပါသည်။

ဒိုင်ယာရီက လောကဝန်းကျင်ကို ပို၍ နီးကြားသိမြင်စေသည်။

လောကဝန်းကျင်ကို မသိကျိုးကျွန်ပြုကာ အနေကြာသော် ကျွန်မတို့ စိတ် အာရုံတွေ ထုံထိုင်းလာတတ်သည်။ လူတိုင်းလိုပင် နေ့စဉ်ဘဝ၌ ကြုံတွေ့ရနိုင်သည့်

တစ်ဒင်္ဂါလုလေးများ၊ သာယာကြည်နူးဖွယ် အခိုက်အတန့်ကလေးများကို ဖမ်းယူ၍ ခံစားတတ်ဖို့ လိုသည်။ ဒါတွေသည် စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ ငြီးငွေ့ညစ်ညူးခြင်းဒဏ်ကို ဖြေဖျောက် ပေးမည့် စိတ်အပန်းဖြေစရာ အိုအေစစ်ကလေးများသဖွယ် ဖြစ်သည်။

ဂရုစိုက် ကြည့်ရှုမှတ်သားသည့် အလေ့အထ နည်းပါးလာသည့်အခါ သည် ဟာလေးတွေကို ကျွန်မတို့ သတိမမူမိတော့။ အလေးထားရကောင်းမှန်း မသိတော့။ ဒိုင်ယာရီ မှန်မှန်ရေးနေသည့်အခါ၌မူ သည်တစ်နေ့တာအတွက် အမှတ်တရ ဖြစ်စရာ ဘာလေးတွေ ရှိသလဲဆိုသည်ကို စူးစမ်းဖော်ထုတ်သည့် အလေ့အထ နီးကြားလျက် ရှိရာ အခြားသူများအဖို့တွင် အမှတ်မထင် ရှိနေနိုင်သည့် နေပူပြီးစ မိုးရွာချသဖြင့် မြေနံ့သင်းပျံ့ခြင်း၊ လမ်းဘေးတစ်လျှောက်မှာ အဝါရောင် လိပ်ပြာလေးတွေ လူးလာပျံ့သန်း နေခြင်း၊ ငှက်ပြာလေးတစ်ကောင် လွမ်းတေးဆိုနေခြင်း စသည့် စိတ်နှလုံးထဲတွင် လှိုက်ခနဲ ဖိုခနဲ ခံစားမိရမည့် ဝန်းကျင်သဘာဝ အလှကွက်ကလေး များသည်လည်း အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်လာကာ တစ်နေ့တာအတွက် စိတ်ကြည်နူးစရာတွေ ဖြစ်လာပေသည်။

ဒိုင်ယာရီက ကြိုတင်မြင်ယောင် မျှော်မှန်းတတ်သည့် စိတ်များ ထက်သန် နီးကြားစေသည်။

နောက်ဖြစ်မည့်အရာများကို ကြိုတင်မြင်ယောင် မျှော်မှန်းရခြင်း၏ အရသာကို ကျွန်မ ယခင်က မခံစားဖူးခဲ့။ ယခုတော့ မနက်ကော်ဖီသောက်ချိန်ရောက်တိုင်း ကျွန်မဒိုင်ယာရီထဲ ရေးမှတ်ခဲ့တာတွေကို ပြန်လှန်ကြည့်ကာ သည်ကနေ ဘာတွေ တွေ့ရမလဲ မြင်ယောင်မှန်းဆပြီး စိတ်ကြည်နူးတက်ကြွရသည့် အရသာကို ကျွန်မ နေ့စဉ်ခံစားနေရပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ မှတ်သားထားခဲ့တာလေးတွေက မကြီးကျယ်။ မနစ်က ဒီနေ့မျိုးမှာ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် စိတ်ဝင်စားမိတာလေးများ။ ဥပမာ ဆီးနှင်းပေါက်တွေ တွဲရွဲနီနေသည့် ပင့်ကူအိမ်ငယ်၊ ဒါမှမဟုတ် ဆောင်းညဆည်းဆာမှာ ကြားရသည့် ဇီးကွက်အော်သံ၊ စသည်ဖြင့်။ အသေးအဖွဲ့ဟု ထင်ရပေမယ့် သည်ဟာလေးတွေကို ဟိုစဉ်တုန်းကလို ထပ်တွေ့ရလေမလား မျှော်လင့်မှန်းဆရခြင်းက အရသာ။

ဓာတ်ကြိုးတန်းပေါ်က ငှက်ပုတီးတွေ စိမ်းညိုရောင်ကနေ ဘယ်အချိန်မှာ ရွှေဝါရောင် ပြောင်းသွားသလဲ။ ကွင်းပြင်ကျယ်ထဲမှာ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး တိတ်ဆိတ် နေခဲ့ရာက မတ်လ ဘယ်နေ့ညနေစောင်းက စပြီး ငှက်ပေါက်ကလေးတွေရဲ့ နွေဦးအကြို တေးဆိုသံတွေနဲ့ စိုးစီညံလာမလဲ။ ဒိုင်ယာရီသာ ရေးမထားမိခဲ့လျှင် သည်အရသာတွေကို ခံစားနိုင်ခွင့် ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်။

ညဘက် ရောက်လာပြီ အလုပ်တာဝန်တွေ ပြီးစီးပြီဆိုလျှင် သည်တစ်နေ့တာ အတွက် အမှတ်ရစရာကလေးတွေ စိတ်ပျက်စရာကလေးတွေ စိတ်မျက်စိထဲမှာ တန်းစီ၍ ပေါ်လာကြသည်။ တစ်နေ့တာမှတ်တမ်းရဲ့ နောက်ဆုံးစာကြောင်းမှာ ချစ်စရာအကောင်းဆုံး အမှတ်ရစရာအဖြစ် ဘာကို ရေးတို့ မှတ်တမ်းတင်မည်လဲ၊ စဉ်းစားရပြီ။ ခြံဝင်းထဲက ကွန်ကရစ်လမ်းကို ထိုးခွဲထွက်လာတဲ့ ပန်းပွင့်လား၊ ကျွန်မတို့ ကြောင်အိုကြီး လရောင်အောက်မှာ ပိုးဖလံတွေ လိုက်ဖမ်းနေပုံလား၊ မိုးရိပ်မိုးရောင် မမြင်ရဘဲ ကောင်းကင်မှာ သက်တံနှစ်စင်း ပြိုင်တူထွက်နေတာကိုလား။ စဉ်းစားရသည် ကပင် ပျော်စရာ။

ယခုတော့ ကျွန်မ အမှတ်တရ သိမ်းဆည်းချင်သည့် အရာကလေးတွေသည် ကျွန်မဆီက ကွယ်ပျောက်မသွားနိုင်တော့ပြီ။ ကျွန်မ ဒိုင်ယာရီလေးက ကျွန်မ၏ နေ့ရက်များကို စုစည်းသိမ်းဆည်းပေးထားပြီး သူသည်ပင်လျှင် ကျွန်မ အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်း၏ သက်သေ အထောက်အထားတစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ သူ့ရဲ့ စာမျက်နှာတိုင်း သည်ပင် ကျွန်မအတွက် ချစ်စရာ နှစ်သက်စရာ အမှတ်တရ ပစ္စည်းလေးတွေ ဖြစ်နေပြီ။ ဘယ်အချိန်ကာလ ဘယ်နေရာဌာနမှာဖြစ်စေ သည်အမှတ်တရလေးတွေကို ပြန်လည် ခံစားချင်သည်၊ သည်တစ်အင်္ဂလေးတွေမှာ ပြန်လည်နေကြည့်ချင်သည်ဆိုလျှင် ချက်ချင်းပင် ပြန်လည်နေထိုင် ခံစားနိုင်ခွင့် ကျွန်မမှာ ရှိခဲ့ချေပြီ။

(မူရင်း။ ။ Aletha Jane Lindstrom ၏ A Diary for Living)

အတ္ထုပ္ပတ္တိများ

သို့မဟုတ်

မိတ်ဆွေကောင်းများနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည့် မိတ်ဆွေကောင်းများ

လူ့ဘဝ၏ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးစရာများထဲတွင် နှစ်သက်ဖွယ် အကောင်းဆုံးတစ်ခုက စိတ်ဝင်စားစရာ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆုံတွေ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤကမ္ဘာ၌ လေးစားမှတ်သားဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များလှသည်။

သိပ္ပံပညာကျော်များ၊ တီထွင်သူများ၊ ပန်းချီပန်းပု အနုပညာရှင်များ၊ စစ်သူရဲကောင်းများ၊ နိုင်ငံပြု သုခမိန်များ၊ တွေးခေါ်ရှင်၊ စာပေပညာရှင်များ စသည်ဖြင့်။

အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့မှာ အချိန်အားလည်း ရှိမည်၊ ကမ္ဘာအနှံ့ လျှောက်သွား နိုင်အောင် ယာဉ်ရထား စီစဉ်နိုင်မည်၊ စရိတ်စကလည်း ရှိမည်၊ သားရေသေတ္တာ ထဲမှာလည်း မိတ်ဆက်စာတွေ တစ်ထပ်ကြီး ပါနေမည်ဆိုလျှင်ပင် ကျွန်တော်တို့ လေးစားသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ချင်သိချင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို စုံစေ့အောင် လိုက်လံ တွေ့ဆုံရန် မဖြစ်နိုင်။ အနည်းအကျဉ်းမျှနှင့် တွေ့ဆုံနိုင်ဖို့ပင် မနည်းကြီး ကြိုးစားရလိမ့်မည်။

သို့သော် သည်လူတွေအားလုံးနှင့် ရင်းနှီးသိကျွမ်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းတစ်ခုတော့ ရှိသည်။ ယင်းကား သူတို့အကြောင်း ရေးသားထားသည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်များကို ဖတ်ရှုခြင်းပေတည်း။

အတ္ထုပ္ပတ္တိဟူသည် တကယ်ရှိသော လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းသာ မှန်ပါက အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်အား အခန်း တစ်ခန်းတည်းအတွင်း အတူတွေ့ဆုံနေရဘိသကဲ့သို့ ထင်ထင်ရှားရှား ပီပီပြင်ပြင် မြင်ရမည် ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် အပြင်၌ လူချင်း တကယ်ဆုံတွေ့ရမည်ဆိုလျှင်လည်း အလွန်ဆုံး လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ခွင့် ရရုံ၊ နေကောင်းရဲ့လား ဘာညာစသည်ဖြင့် ပဋိသန္ဓာရစကား ဆိုရုံမျှသာ ရှိမည်။ သည့်ထက်ပို၍ကား ရင်းနှီးနိုင်ခဲ့လိမ့်မည် မဟုတ်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရသည့်အခါ၌မူ

သူ ငယ်ငယ်တုန်းက ဘယ်လို၊ အလုပ်ခွင်ထဲရောက်တော့ ဘယ်ပုံ၊ သူ့မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းများက ဘယ်သူဘယ် ဝါတွေဆိုတာအပြင် သူကြိုက်သည့် အဝတ်အထည် အရောင်အသွေးကအစ သူနှင့် ပတ်သက်တာမှန်သမျှ အကုန်လုံး သိကျွမ်းခွင့်ရမည် ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းပြောရလျှင် အတ္ထုပ္ပတ္တိဟူသည် လူတစ်ယောက်၏ဘဝကို သေချာစွာ စူးစိုက်ကြည့်ရှုခွင့်ရသည့် ပြတင်းပေါက် တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ အရေးအသား ကောင်းသော အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဆရာတို့၏ လက်ရာများကား ပို၍ ကြီးမားကျယ်ဝန်းပြီး မြင်ကွင်းလည်း ရှင်းလှသော ပြတင်းတံခါးများ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း လူအများအပြားပင် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေများကို နှစ်သက်ကြခြင်း ဖြစ်၏။

အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖတ်သောသူသည် ယနေ့သက်ရှိထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များကိုသာ တွေ့ဆုံခွင့် ရနိုင်သည် မဟုတ်။ ယခင် ယခင် ရာစုနှစ်များက သက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့်လည်း ရင်းနှီးသိကျွမ်းခွင့် ရနိုင်၏။ သိသင့် သိထိုက်သော လူယောက်ျား၊ လူမိန်းမတို့၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်းများကား ကမ္ဘာ့သမိုင်းတည်းဟူသော အချိန်ကာလပြင်ကြီး တစ်လျှောက် ဧရာမ လူပဒေသာပြပွဲကြီးတစ်ခု စီတန်းလှည့်လည်လာသည့်ပမာ တစ်မျှော် တစ်ခေါ် ပျံ့နှံ့ဖြန့်ကျက်လျက် ရှိ၏။ အတ္ထုပ္ပတ္တိများသာ မဖတ်ရှုရပါက သည်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သိကျွမ်းမိနိုင်စရာအကြောင်း မရှိတော့ပေ။

အတ္ထုပ္ပတ္တိပြုစုသူ တစ်ယောက်အနေနှင့် သူ ရေးသားမည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်သည် သက်ရှင်နေထိုင်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်က သူ့အတွက် ရေးသားပြုစုရပိုလွယ်သော သဘော ရှိ၏။ ဥပမာ ဂျိမ်းစ်ဘော့ဇဲလ် ဆိုပါစို့။ (သူ၏ ဆင်မြူရယ် ဂျွန်ဆင် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်သည် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေသမိုင်း၌ အထင်ရှားဆုံးလက်ရာများတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်၏။) ဘော့ဇဲလ်သည် သူ ရေးသားပြုစုမည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင် ဒေါက်တာဂျွန်ဆင်နှင့် တရင်းတနှီး နေထိုင်ခွင့် ရ၏။ ဂျွန်ဆင်၏ အပြုအမူ၊ ဂျွန်ဆင်၏ အပြောအဆိုများကို

သတင်းထောက်ကောင်း တစ်ယောက်ပမာ မျက်စိဖွင့် နားစွင့်ကာ အားပါးတရ မှတ်သားနိုင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိပြုစုပြီး ဆိုသောအခါ၌ ဂျန်ဆင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိန်ဝါ၊ အပေါ်စီး ဆက်ဆံတတ်သည့် ဂျန်ဆင်၏ ဟန်ပန်မှုရာနှင့် သူ့စကား သူ့လေသံက အစ ပီပြင်ထင်ရှားစွာ အကွေရာ တင်နိုင်ခဲ့၏။

အကယ်၍ အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်သည် လောလောဆယ် မရှိတော့ပြီဆိုက သူ့ အကြောင်းကို ယခင်ရှိနှင့်ပြီးသည့် အထောက်အထား မှတ်တမ်းမှတ်ရာများမှ ကောက်ယူ ဆက်စပ်၍သာ ပြန်လည်ပုံဖော်ရမည်ဖြစ်ရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိပြုစုသူအတွက် သက်ရှိ ထင်ရှား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအကြောင်း ရေးသားရသည်ထက် ပို၍ ခက်ခဲသွားပေသည်။ သို့သော် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို မိမိ၏ ရာဇဝင်ကိုကား သူကျင်လည်ရာ ဝန်းကျင်တို့၌ အနည်းနှင့် အများ ခြွင်းချန်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆရာ၏ တာဝန်မှာ ထိုပြန့်ကျဲကျန်ရစ်သည့် ရာဇဝင် အစအနများကို စုစည်းကာ လူ့ဘဝတစ်ခုအဖြစ် ပြန်လည်အသက်ဝင် လှုပ်ရှားလာနိုင်အောင် ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ အသက်ဝင်အောင် ဖန်တီးနိုင်ခြင်း (ဝါ) ရှေးက ရှိခဲ့သည့် ဧရာမ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအား အရှိ ပကတိ လူသားများအဖြစ်သို့ ပြန်လည် ခေါ်ယူ ပေးနိုင်ခြင်း သည်လည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းတို့၏ အရည်အချင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ဂျော့ဝါရှင်တန် ဆိုပါစို့။ ဒေါ်လာငွေစက္ကူကို ဖြန့်ကြည့်လျှင်လည်း သူ့ရုပ်သွင်ကိုတော့ မြင်နိုင်၏။ ငွေစက္ကူပေါ်၌ ဝါရှင်တန်သည် တင်းတင်းစေ့သော နှုတ်ခမ်း၊ တည်ငြိမ်စူးစိုက်သော အကြည့်တို့ဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သူ တစ်ဦးအသွင် မြင်တွေ့ရ၏။ သို့သော် သူ၏ ရုပ်သွင်သည် ပုံမှန်သဘာဝထက် လွန်ကဲစွာ ထည်ဝါခန့်ညားလွန်းနေသည်။ အပြင်မှာ တကယ် သက်ရှိထင်ရှား နေထိုင်ဖူးသူတစ်ဦးနှင့် မတူ၊ မလှုပ်မယှက် ရုပ်ပုံတစ်ခုသက်သက်မျှ ဖြစ်နေသည်။

ဝါရှင်တန်အကြောင်း ရေးထားသည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းတစ်အုပ်ကို ဖတ်လျှင်မူ သူ့အား ပီပီသသ လူနှင့်တူစွာ မြင်လာရမည် ဖြစ်၏။ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက်

သက်စွန့်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူအဖြစ် မြင်ရမည်။ မအောင်မြင်လျှင် ပုန်ကန်မှုဖြင့် ကြိုးပေးခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိလျက် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်ကို လုပ်ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့သူအဖြစ်လည်း သိခွင့်ရမည်။ ထို့ပြင် သူသည် လူသာမန်တို့ထက် အလိုအလျောက် ကြီးကျယ်မြင့်မားနေသူ မဟုတ်၊ သူ့မှာလည်း ချို့ယွင်းအားနည်းချက်တွေ ရှိသည်။ ဝေခွဲမရ ဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်တာမျိုး ရှိသည်။ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းတာ၊ အရေးနိမ့်လေပြီလား စိုးရိမ်ပူပန်တာတွေ ရှိသည်ဆိုသည်များလည်း သိခွင့်ရလိမ့်မည်။ တစ်ဖန် သူသည် ယင်းသို့ နိမ့်ကျသွားသော စိတ်တွေအောက်မှာ အညံ့ခံ နူးထောက်မသွားဘဲ သည်စိတ်တွေကို ဆန့်ကျင် တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့ သဖြင့်သာ အများထက် ကြီးကျယ်မြင့်မားလာခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိသိမြင်ခွင့်ရမည် ဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ဓာတ်ပုံ သို့မဟုတ် ပုံတူပန်းချီကား တစ်ချပ်သည်လည်း လူတစ်ယောက်အား ပြန်လည် အသက်ဝင်လာစေနိုင်လောက်သော အစွမ်းသတ္တိ ရှိတတ်ပါသည်။ သို့သော် ရုပ်ပုံက ပြန်ဖော်ပေးနိုင်သည့် အသက်သည် ထိုရုပ်ပုံ ရိုက်ကူးသော သို့မဟုတ် ထိုပန်းချီကား ရေးဆွဲသော သက်တမ်း အပိုင်းအခြား တစ်ခုအတွက်မျှသာ ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ကဗျာကျော် လောင်းဖဲလို၏ ရုပ်ပုံများကို ကြည့်လျှင် မှတ်ဆိတ် ဖားဖားနှင့်သာ တွေ့ရမြဲဖြစ်ရာ သည်ပုံကို ကြည့်ရုံဖြင့် သူ၏ ကလေးဘဝကိုလည်းကောင်း၊ ကဗျာလင်္ကာ ရေးဖွဲ့စ လူငယ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ မြင်ယောင်မိစရာ အကြောင်းမရှိချေ။ ဆီစာရီ၏ ကျောက်သားရုပ်တုကို ကြည့်လျှင်လည်း ကိုယ်ပေါ်ရှိ ဝတ်ရုံကြောင့်သာ ရှေးရောမ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိရှိရနိုင်မည်။ သူ့စိတ်၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့ပညာ၊ သူ့အယူအဆများကိုကား ဘာတစ်ခုမျှ သိခွင့်ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်လိုက်သောအခါ၌မူ စာသင်ခန်းထဲ၊ ပြခန်းထဲက ဆီစာရီ၏ ကိုယ်တစ်ပိုင်းရုပ်တုသည် အသက်ဝင် ရှင်သန်လာကာ သူ့အား ရှေးခေတ်က သူ့မိတ်ဆွေ ရောမပညာရှိများ ရောမနိုင်ငံရေးသမားများ သိခဲ့ကြသလို တရင်းတနီး သိခွင့်ရလာပေမည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းတို့သည် စာဖတ်သူအား ရှေးလူများနှင့် ပတ်သက်၍ “ဝတ်စုံက ချည်နှောင်ပေးထားသော” အစွဲများကိုလည်း ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပေးတတ်လေသည်။

ဥပမာ နပိုလီယန်ဆိုလျှင် ဘောင်းဘီကျပ်နှင့်၊ အနားလုန် ဦးထုပ်နှင့်။ ရစ်ချတ်ဘုရင်ဆိုလျှင် ချပ်ဝတ်တန်ဆာနှင့်။ သည်လိုပဲ ခေါင်းထဲမှာ စွဲနေမိတတ်သည်။ သူတို့သည် ရှေးခေတ်က လူများ၊ ကျွန်တော်တို့ခေတ်နှင့် မတူ၊ ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်က လူများနှင့် နှိုင်းယှဉ် စဉ်းစား၍ မရနိုင်သည့် သီးခြားတစ်ဘာသာ ပုဂ္ဂိုလ်များ အဖြစ် မြင်နေမိတတ်သည်။

ဒါက မှားသည်။ မတူညီသော အဝတ်အစားများကြောင့် သူတို့နှင့် ကျွန်တော်တို့အကြား တံတိုင်းခြားသလို ဖြစ်သွားသည်။ သူတို့ကို ကျွန်တော်တို့နည်းတူ သွေးနှင့်သားနှင့် လူများအဖြစ်ပင် မမြင်မိချင်တော့။

အဝတ်အစားကွာခြားမှု၏ အာနိသင်က ကြီးသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်တစ်ရာ တစ်ထောင်မှ မဟုတ်။ ဆယ်လေးငါးနှစ်က ရိုက်ထားသည့် ကိုယ့်မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းများ ဓာတ်ပုံကို ကြည့်လျှင်ပင် ကိုယ် မေ့လျော့နေပြီ ဖြစ်သည့် ထိုနှစ်ပိုင်းက အဝတ်အစား ဖက်ရှင်များနှင့်မို့ စိမ်းသလို ဆန်းသလို ရယ်ချင်စရာလို ဖြစ်သွားတတ်သည် မဟုတ်လား။

အချိန်ကာလသည် အဝတ်အစားများကို ရှေးဝတ်စုံအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ ပစ်တတ်သည် မှန်၏။ သို့သော် အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းများကလည်း အချိန်ကာလ၏ စိမ်းကားစေမှုကို ပြန်လည် ချေဖျက်နိုင်စွမ်း ရှိပေသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖတ်နေသူအတွက် အေဗရာဟမ် လင်ကွန်းတို့၊ ဂျိုးအော့ဖ်အာခ်တို့ အကြောင်းတွေသည် ရှေးက မဟုတ်၊ ယခုလက်ငင်း မိမိမျက်စိအောက်မှာ ဖြစ်ပျက်နေ သလို ပီပြင်ထင်ရှားလာစမြဲ ဖြစ်သည်။ လီယိုနာဒို ဒါပင်ချီ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖတ်သူအတွက်လည်း ရီနေဆွန်းခေတ် အီတလီသည် ကိုးရိုးကားရား ဝတ်စုံများ ဝတ်ထားသည့် သူစိမ်းတစ်ရံဆံ တို့၏ နေရာမဟုတ်တော့။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကိုယ် နေ့စဉ်မြင်တွေ့နေရသူ တို့၏ နေရာ ဖြစ်လာသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းသည် လူပုဂ္ဂိုလ်များကိုသာ ပြန်၍ အသက်သွင်းပေးသည် မဟုတ်၊ ခေတ်ကာလများကိုပါ ရှင်သန်လှုပ်ရှား လာစေနိုင်စွမ်း ရှိသည်။ သူတို့ကြောင့်ပင် ကမ္ဘာ့လောကသည် ပို၍ ကြီးများကျယ်ပြောလာရသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ် သက်ရှင် နေထိုင်ချင့်စဖွယ် နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာရသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ ဖတ်ရှုခြင်းကြောင့် ရရှိလာနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးတစ်ခုက လောကဝန်းကျင်ရှိ အခြင်းအရာ အကြောင်းကိစ္စအများအပြားပင် မိမိအတွက် ပို၍ အဓိပ္ပာယ် ကျယ်ဝန်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။ လူစီပါစတာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖတ်ထားမိသည့်အခါ နွားနို့ကို ကျိုချက်ခြင်းအကြောင်းသည်ပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်လာသည်။ ခရစ္စတိုဗာ ကိုလံဘတ်စ်အကြောင်း ဖတ်ဖူးသော လူငယ်များအတွက် ပထဝီဘာသာ ကမ္ဘာလုံးကြောင်း သင်ခန်းစာသည် ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ မဟုတ်တော့။ ထို့အတူ ဆော့ခရစ္စတီအကြောင်း ဖတ်ထားဖူးသူအတွက်လည်း ဂရိပြည်သည် သွားရောက်လည်ပတ်ချင်စရာ နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေက အတုယူစရာ စံနမူနာများ ပေးသလို ဘဝအခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်နိုင်စေမည့် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်မှုများလည်း ပြုပေသည်။

သည်ကနေ့ ထိပ်ဆုံးမှာ ထားနေသည့်အရာ အတော်များများပင် တစ်ချိန်က အငြင်းပယ်ခံ အနိမ့်ခံခဲ့ရသည်ဆိုတာမျိုးလည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကြောင့် သိခွင့်ရသည်။ ဥပမာ ယနေ့ ကမ္ဘာကျော် ဟောပြောချက်များ စာရင်းတွင် ထိပ်တန်းက ပါဝင်နေသည့် လင်ကွန်း၏ ဂက်တီစဘတ်မိန့်ခွန်းသည် ထိုစဉ်က လက်ခုပ်ဩဘာ နည်းပါးခဲ့တာ၊ မအောင်မြင်သော မိန့်ခွန်းတစ်ခုအဖြစ် အများမြင်ခဲ့ကြသည် ဆိုတာမျိုး။ ယနေ့ထိ ကမ္ဘာကျော်ကြားဆဲ ဖြစ်သည့် ကဗျာဆရာ ဂျွန်ကီခမျာ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ လေးစား သိမှတ်ခြင်း မခံခဲ့ရရှာ ဆိုတာမျိုး။ (ဂျွန်ကီသည် အသက် ၂၅ နှစ်အရွယ်မှာပင် တီဘီ ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ခါနီးနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည့် ကဗျာစာအုပ်ပါ တမ်းချင်းကဗျာများကြောင့် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အကြီးအကျယ် ကျော်ကြားခဲ့သည်။)

ပြီး ဂီတဆရာကြီး ဘီးထိုပင် လုံးဝနားမကြားသည့် အချိန်တွင်မှ သူ၏ အကောင်းဆုံး သံစဉ်တေးသွားများ သီကုံးနိုင်ခဲ့တာ။ ကမ္ဘာကျော် မီလတန် မျက်စိ ကွယ်သွား ချိန်တွင်မှ သူ၏ အပြောင်မြောက်ဆုံး လင်္ကာကြီးကို ရေးဖွဲ့နိုင်ခဲ့တာ။

သည်လိုပင် အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းတိုင်းမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်တွေ၏ သတ္တိစွမ်းအား တွေကို မြင်ရစမြဲ ဖြစ်သည်။

မိမိထက်သန် ယုံကြည်သည့် အရာကို ဖွဲ့နုပုံကြီးစွာ ဆောင်ရွက်တတ်သူများ၊ အနှောင့်အယှက် အခက်အခဲများကြောင့် ဒူးထောက် နောက်ဆုတ်လေ့ မရှိသူများ၊ လေးစား မှတ်သားဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်များ။

အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသားခံရသူ ပုဂ္ဂိုလ် အများအပြားပင် ၎င်းတို့နှင့် နီးစပ်သူ ရင်းနှီးခင်မင်သူများ အမြင်၌ သူလို ငါလိုပါပဲဟု ထင်မြင်မိတတ်ကြသည်။ သူလို ကိုယ်လိုဖြစ်သည့် အပိုင်းတွေမှာ သူလိုကိုယ်လို ဖြစ်တာလည်း အမှန်ပဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် နီးစပ်သူတွေ သတိမမူမိကြသည့် ထူးခြားချက်ကလေးတွေတော့ သူတို့မှာ ရှိစမြဲ ဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့်လည်း သူတို့က နီးစပ်သူ မိတ်ဆွေများထက် ထူးခြားထင်ရှားလာရခြင်း ဖြစ်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းတွေက ထိုထူးခြားချက်များကို မီးမောင်း ထိုးပေးတတ်သည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိကို သိထားသည့်အခါ လူတစ်ယောက်၏ လုပ်ရပ်များကို ပို၍ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် သုံးသပ်ရှုမြင်လာနိုင်သော သဘောတစ်ခုလည်း ရှိသေး၏။

ဥပမာ ရိုတ်စပီးယား ဆိုပါစို့။ ရိုတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များကို ဖတ်ရှုသူ၊ သူပြဇာတ်များ တင်ဆက်ကပြသည်ကို ကြည့်ရသူတစ်ဦးအနေနှင့် ရိုတ်စပီးယားဆိုသော လူပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မသိလျှင်လည်း ထိုပြဇာတ်များအပေါ် နှစ်သက် ခံစားနိုင်မှု လျော့ပါးသွားလိမ့်မည် မဟုတ်။ သို့သော် သူပြဇာတ်များကို စွဲစွဲမြဲမြဲ လေ့လာလိုက်စားသူ၊ စနစ်တကျ သုံးသပ်ဝေဖန်မည့်သူများအတွက်မူ ရိုတ်စပီးယား ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဇာတ်ရေးသူ သက်သက် မဟုတ်၊ ဇာတ်ရုံအလုပ်ကို တစ်သက်လုံး လုပ်လာသူ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ဇာတ်ထဲတွင် ပါဝင် သရုပ်ဆောင်တတ်သူဖြစ်ကြောင်း

သိရှိရပါက လေ့လာသောအလုပ်၊ ဝေဖန်သုံးသပ်သော အလုပ်သည် ပို၍ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလာပေသည်။

ထိုခေတ်က ပြဇာတ်ရေးသူတို့မှာ ဇာတ်ဆရာများ၊ ဇာတ်ပွဲသွင်းသူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် အတွက်လောက်သာ ဇာတ်ရုံသို့ ရောက်တတ်ကြသော်လည်း ရှိတ်စပီးယားကမူ ဇာတ်ရုံအသစ် ဆောက်လုပ်သည့်နေရာမျိုး၌ပင် ပါဝင်ခဲ့၏။ ထိုခေတ်က လန်ဒန်တွင် အကောင်းဆုံးဟု ဆိုရသည့် ဇာတ်ရုံကြီးတစ်ရုံကို ကိုယ်တိုင် ကမကထပြု တည်ဆောက်ပြီး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလည်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့၏။ သူသည် ပရိသတ်၏ သဘော၊ ဇာတ်ခုံ၏ သဘောတို့ကို သိကာ ဇာတ်ခုံကို ဇာတ်ကွက်နှင့် လိုက်ဖက်အောင်လည်း ပြုပြင်ဖန်တီးတတ်သဖြင့် သူ့ပြဇာတ်များ ပိုမိုအောင်မြင်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်၏။

သူ့ခေတ်က ဇာတ်သဘင်ဝေဖန်သူများမှာ ရှိတ်စပီးယားကို ပြဇာတ် ရေးသမားကောင်းအဖြစ် မယူဆခဲ့ကြ။ အဓိက အကြောင်းက သူ့အား လူကြိုက် များလွန်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ တကယ်အဆင့်မြင့်သော ဇာတ်မှန်လျှင် ပရိသတ် နည်းရမည်။ ပညာသည် လူနည်းစုသာ ကြိုက်ကြမည်ဟူသော အယူအဆအရ လူကြိုက် များသော ရှိတ်စပီးယား ပြဇာတ်များမှာ အပေါစား လူပြိန်းကြိုက်များအဖြစ် သတ်မှတ် ခံခဲ့ရသည်။

သို့သော် လူကြိုက်များတိုင်း အပေါစားမဟုတ်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်တွင် ယနေ့ထိ ထင်ရှားတွင်ကျန်နေခြင်းဖြင့် ရှိတ်စပီးယားက သက်သေထူခဲ့ပြီ။

ပြဇာတ်ကိုသာ လူကြိုက်များသည် မဟုတ်၊ ရှိတ်စပီးယား ကိုယ်တိုင်အားလည်း ရင်းနှီးခင်မင်သူများလှသည်။ သူ့မိတ်ဆွေ ဇာတ်သဘင် သရုပ်ဆောင်နှစ်ဦးဆိုလျှင် သူ့ကို လေးစား ချစ်ခင်လွန်းသဖြင့် သူရေးသည့် ဇာတ်စာမှန်သမျှကို တရိတသေ သိမ်းဆည်းခဲ့ကြရာ သူတို့ကျေးဇူးကြောင့်ပင် ယခုအခါ ထင်ရှားသည့် ရှိတ်စပီးယား၏ ပထမဆုံး ပြဇာတ်ပေါင်းချုပ်စာအုပ် (First Folio Edition) ထွက်ပေါ်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းများသည် ဝေးလံသော အတိတ်ကို အနီးသို့ ခေါ်ဆောင်ပေး၏။ ပကတိ မျက်မှောက်နှင့် တူစေ၏။ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်ကျက်စားရာ ကမ္ဘာကြီးကိုလည်း ကာလရော ဒေသပါ ဆွဲဆန့်ကာ ပို၍ ကြီးမားကျယ်ဝန်းစေ၏။ ထို့ပြင် သာမန်အားဖြင့် အနီးကပ် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ခေတ်ပြိုင်လူများနှင့်သာ သိကျွမ်းနိုင်စရာ ရှိသည့် ကျွန်တော်တို့အား သမိုင်းခေတ် အဆက်ဆက်မှ လေးစားမှတ်သားဖွယ် လူသားများနှင့်ပါ ရင်းနှီးခင်မင်ခွင့်ရအောင် စွမ်းဆောင် ဖန်တီးပေးပေသည်။

(မူရင်း။ ။ Marchette Chute ၏ Biographies Bring New Companions)

စာအရေးအသားဖြင့်အရသာ

ကျွန်တော်တို့ ကြော်ငြာလုပ်ငန်းဆိုသည်က အကြိတ်အနယ် အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ငန်းမျိုး ဖြစ်သည်။ အပူတပြင်း အသည်းအသန်ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် ရိုးနေသောကိစ္စဟုပင် ဆိုရလိမ့်မည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံမှ ခါတိုင်း ကြုံရိုးကြုံစဉ်ထက်ပင် ပို၍ စိတ်ပင်ပန်းစရာ နေ့မျိုး ကြုံရတတ်ပါသည်။

ဆိုပါစို့။ တစ်နေ့ကဆိုလျှင်လည်း အလုပ်တိုက်မှ အိမ်အပြန် ကျွန်တော့် သားရေအိတ်ထဲမှာ ပြဿနာတွေ အပြည့်အသိပ် ပါလာခဲ့သည်။ ရရန် သေချာထားပြီးသား ကန်ထရိုက်အလုပ်ကြီးတစ်ခုက နောက်ဆုံးအဆင့်ကျမှ ပျက်တော့မလို ဖြစ်နေသည်။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ အကြီးအကဲနှစ်ယောက်ကလည်း တကယ် စာချုပ်ချုပ်ရမည့် အချိန်တွင် ရှောင်တောင်တောင် လုပ်နေသည်။ သည်ကြားထဲ အလုပ်သမားသပိတ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက် သဖြင့် ကျွန်တော် စီစဉ်ထားသည့် လုပ်ငန်းတစ်ခု မစတင်နိုင် ဖြစ်နေရသည်။ သည်လုပ်ငန်းထဲမှာ ကျွန်တော် ငွေရင်း အတော်များများ ထည့်ထားပြီးသားဖြစ်၍ ကျွန်တော့်အနာဂတ်သည်ပင် အဲသည်လုပ်ငန်းအပေါ်မှာ မူတည်နေသလို ဖြစ်နေသည်။

အဖြေရှာမရသည့် ပြဿနာပေါင်းစုံက ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ကို ဝိုင်းအုံတိုက်ခိုက် နေစဉ် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားကလည်း လူကို သက်သာမှု မပေး။ ကျွန်တော်တို့ ဆစ်ဒနီ (သြစတေးလျ) နွေဥချမ်းက မအေးချမ်း၊ ပူလောင်အိုက်စပ်၍ နေသည်။

ကျွန်တော် စာအုပ်တစ်အုပ် ကောက်ယူကာ သက်တောင့်သက်သာရှိသော ကုလားထိုင် တစ်လုံးမှာ ဝင်ထိုင်သည်။ ပြီးလျှင် သည်လို လူပင်ပန်း စိတ်ပင်ပန်း ဖြစ်ချိန်မျိုးမှာ ကျွန်တော် မှီဝဲလေ့ရှိသည့် အကောင်းဆုံးဆေးဝါးကို ကျွန်တော် စားသုံးခြင်း ပြုသည်။ ဆေးက စာကို အေးအေးဆေးဆေး အနေးကွေးဆုံး ဖတ်ရှုခြင်း။

စာအုပ်စင်မှာ ကျွန်တော်ယူခဲ့သည်က နိုင်ငံတကာ သတင်းထောက် ပင်းဆင့်ရီးအန်း (Vincent Sheean) ၏ ကိုယ်တွေ့သမိုင်း (Personal History) အမည်ရှိ

စာအုပ်။ သည်စာအုပ်ထဲက အခန်းတိုနှစ်ခန်းကို ကျွန်တော် သုံးနာရီတိတိ အချိန်ယူ၍ ဖတ်လိုက်သည်။ စာတစ်ပိုဒ်ချင်းကို အရသာ ခံသည်။ စာတစ်ကြောင်းချင်း၊ အရေးအဖွဲ့ အသုံးအနှုန်း တစ်ခုချင်း၊ စာတစ်လုံးချင်းကို စဉ်းစားသည်။ မြင်ယောင်သည်။ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။ ရှီးအန်း ရေးခြယ်ပြသော မြင်ကွင်းတွေ တစ်ခုချင်းသည် ကျွန်တော့် သိစိတ်အာရုံထဲတွင် ပီပြင်ထင်ရှားလာသည်။ ပူအိုက်လှသော ဆစ်ဒနီညထဲမှာ ကျွန်တော် မရှိတော့။ စကားတစ်လုံးချင်းကို အပြည့်အဝ ရသခံစား သုံးဆောင်ရင်း ကျွန်တော်က သတင်းထောက် ရှီးအန်းနှင့်အတူ တရုတ်ပြည်သို့ တစ်ခေါက်၊ ထို့နောက် ရုရှားသို့တစ်ကြိမ် လိုက်ပါခွင့် ရခဲ့သည်။ စာရေးဆရာ ရှီးအန်း၏ ကမ္ဘာထဲတွင် ကျွန်တော် နစ်မြေပါသွားခဲ့သည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် သူ့စာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော် သုံးနာရီကြာမျှ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စာအုပ်ကို ချထားလိုက်သည့်အချိန်၌ ကျွန်တော့်ခေါင်းက လုံးဝ လန်းဆန်း ကြည်လင်နေခဲ့ပြီ။ နောက်တစ်နေ့နံနက်၌ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲတွင် ရှီးအန်းစာအုပ်ထဲက ရေရှည်ကို တွေးပါ ဟူသော အယူအဆတစ်ရပ် နိုးကြားလျက် ရှိနေခဲ့သည်။ ဟုတ်သည်။ လတ်တလောကိစ္စ၊ ယာယီကိစ္စတွေကိုချည်း သိပ်တွေးတောနေ၊ ခံစားပူပန်နေ၍ မဖြစ်။ ကျွန်တော် အလုပ်စားပွဲမှာ ထိုင်ကာ ကျွန်တော့်ပြဿနာတွေကို ရေရှည်လုပ်ငန်းအမြင်နှင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်သည်။

သပိတ်ကိစ္စသည် နှေးတာနှင့် မြန်တာပဲ ရှိမည်။ တစ်ချိန်မှာ ပြီးရမည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ အဲသည်တော့ ပြီးသွားသည့်အခါ ဘာလုပ်မလဲ ဆိုတာပဲ စဉ်းစားစရာ ရှိသည်။ ဒါကို စဉ်းစားပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည့် အစီအစဉ်များ ကျွန်တော် ကြိုတင် ချမှတ်ထားလိုက်သည်။ ဟိုကုမ္ပဏီမှ အကြီးအကဲနှစ်ယောက်သည်လည်း ကြာကြာတော့ ရှောင်နေကြလိမ့်မည် မထင်။ သတ်မှတ်သည့်အချိန် ရောက်လျှင်တော့ ကျွန်တော်နှင့် တွေ့ကြုံဖို့ပဲ များသည်။ အကယ်၍ မတွေ့ကြဘူးဆိုလျှင်လည်း ကျွန်တော် ဘာတတ်နိုင် မည်လဲ။ တခြားဖောက်သည်များ လိုက်ရှာရုံပဲပေါ့။ အဲသည်တော့ အရေးကြီးဆုံး အလုပ်တစ်ခုတည်းမှာပဲ ကျွန်တော် အာရုံစိုက်ဖို့ ရှိတော့သည်။ ကန်ထရိုက်အလုပ်

လက်လွတ်ဆုံးရှုံးမသွားရေး။ သည်အတွက် စဉ်းစား၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေ မြန်မြန်ဆုံးဖြတ်၊ မြန်မြန်လုပ်။

အေးဆေးနေေးကွေး စာဖတ်ခြင်းဆေးက သည်တစ်ခါတွင်လည်း ကျွန်တော့်အား စိတ်ဖိစီးမှုဒဏ်မှ လွတ်မြောက်သက်သာစေမှု၊ ရသခံစားရမှု၊ အသိအမြင် ကျယ်စေမှုတို့ အပြင် နေ့စဉ် ဘဝပြဿနာများ ဖြေရှင်းရာ၌ပါ ကူညီမှု ပြုခဲ့ပြန်ပါပြီ။

တန်ဖိုးရှိလှသော သည်စာဖတ်နည်းကို ကျွန်တော် စတင်တွေ့ရှိခဲ့သည်က စင်္ကာပူရှိ ချန်ဂီ သုံပန်းစခန်းမှာတုန်းက ဖြစ်၏။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်မှာ စင်္ကာပူမြို့ကြီး ဂျပန်လက်အောက် ကျရောက်သွားခဲ့သည်။ အဲသည်တုန်းက ကျွန်တော့်အသက် ၁၉ နှစ်၊ ရာထူးတာဝန်က ဩစတြေးလီယန် အမြောက်တပ်မှာ တပ်ကြပ်ကြီး။ သုံပန်းစခန်းသို့ တန်းစီမချီတက်မီ ကျွန်တော်တို့ အထုပ်အပိုးပြင်ဆင်ရန် အချိန်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ယောက်လျှင် ကျောပိုးအိတ် တစ်အိတ်စာစီ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ ယူဆောင်ခွင့် ပြုထားသည်ဖြစ်ရာ သည်အိတ်ထဲမှာ ဘာတွေ ထည့်ယူသွားမလဲ စဉ်းစားကြရသည်။ ချန်ဂီအရောက် ၁၇မိုင်တိတိ လမ်းလျှောက်ရမည်ဆိုတာလည်း ထည့်တွက်ရသည်ဖြစ်ရာ မရှိမဖြစ်တာက လွဲလျှင် အခြား လေးလေးလံလံတွေ ထည့်နေ၍ မဖြစ်။ ကျွန်တော်တို့ အရာရှိကတော့ စဉ်းစဉ်းစားစား အကြံဉာဏ်တစ်ခု ပေးသည်။ “စာအုပ်တစ်ယောက် တစ်အုပ်စီတော့ ထည့်ယူခဲ့ကြကွာ” ဟူ၍။

သို့နှင့် ကျွန်တော်လည်း ကျောပိုးအိတ်ထဲ စာတစ်အုပ် ထည့်ယူဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ယူခဲ့သည့် စာအုပ်က လင်ယုတန် (Lin Yutang) ၏ ဘဝနေနည်း အရေးကြီးပုံ သို့မဟုတ် အသက်ရှင်နေရေး အလေးထားအပ်ပုံ (The Importance of Living) ဟူသော စာအုပ်။ စာအုပ်အမည်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ လက်ငင်းရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရတော့မည့် စစ်အကျဉ်းသားဘဝနှင့် ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင်ပင် တိုက်ဆိုင်နေပါချေသည်။ ထို့ပြင် သည်စာအုပ်သည်ပင် ကျွန်တော့်အား သုံးနှစ်ခွဲမျှသော အကျဉ်းသား

ဘဝတစ်လျှောက် စိတ်မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ရပ်တည်ရှင်သန်နိုင်ရေးအတွက် အထောက်အကူပေးမည့် စာအရေးဖတ်ခြင်း အလေ့အထကို အစပြုပေးခဲ့သည့် စာအုပ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ယခင်တုန်းကမူ ကျွန်တော် တကယ်စိတ်ဝင်စားသည့် စာအုပ်မျိုးဆိုလျှင် ရှေ့ဘာဆက်လာမလဲ သိချင်စေနှင့် တစ်မျက်နှာပြီး တစ်မျက်နှာ တရကြမ်း လှန်ဖတ်သွားမိစမြဲ ဖြစ်သည်။ ယခုတော့ ကျွန်တော် ကပ်စေးနှဲရတော့မည်။ နောက်ဆုံး ကြွင်းကျန်သည့် ဒဂီးတစ်ပြားကို သုံးစွဲရတော့မည်သူပမာ စာတစ်ကြောင်းချင်း စာတစ်လုံးချင်းကို တော်ရုံနှင့် မကုန်အောင် ဆွဲဆန့်ရတော့မည်။ တစ်မုံစိမ့် အရသာခံ၊ ညက်ညက်ကြေအောင် ဝါး၊ ဖြည်းဖြည်းချင်း မျိုချ၊ တစ်ဖန်ပြန်၍ စားမြုံ့ပြန်ဟူသော နည်းမျိုးဖြင့် မှီဝဲစားသုံးရတော့မည်။

ချန်ဂီ သုံပန်းစခန်းသို့ ရောက်စ ရက်များအတွင်း ကျွန်တော် လင်ယုတန်စာအုပ်ကို ကျောပိုးအိတ်ထဲမှ သုံးလေးကြိမ် ထုတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ စာအုပ်အဖုံးကို ကြည့်သည်။ အနှောင့်ကို ကြည့်သည်။ ချုပ်ပုံချုပ်သားကို ကြည့်သည်။ အတွင်းဖုံး သရုပ်ဖော်ပုံကို ကြည့်သည်။ ပြီး ပြန်ထည့်ထားလိုက်သည်။ တစ်နေ့ကျတော့မှ နေဝင်စ အချိန်လောက်မှာ ကျွန်တော် အကျဉ်းစခန်း ခြံဝင်းထဲက ထင်းပုံတစ်ပုံမှာ ထိုင်ကာ မီးရောင်ထိန်ထိန်အောက်၌ စာအုပ်ကို စတင် လှန်လှောမိသည်။ သို့သော် စာအုပ်အမည်ပါ စာမျက်နှာနှင့် သူ့နောက် ကပ်လျက်ပါသည့် အဖွင့်စာမျက်နှာထက် မပို။ သည့်နောက်၊ အမှာစာချည်း စာဖတ်ချိန် သုံးချိန်၊ ပြီးလျှင် မာတိကာက နှစ်ညနေ။ မာတိကာကလည်း ရှည်တော့ အရှည်သား။ စာသုံးမျက်နှာခွဲ ရှိသည်။ အခန်းခေါင်းစဉ် တစ်ခုစီအောက်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ခေါင်းစဉ်ခွဲအမည်များပါ ရေးထိုးပေးထားသည်။ သည်ဟာတွေ ပြီးတော့မှသာ စာကိုယ်ထဲက စာမျက်နှာတစ်သို့ ရောက်လေသည်။

ညစဉ်ညတိုင်း သည်ရတနာ စာအုပ်ကို ကိုင်ကာ ကျွန်တော် ထိုင်ဖြစ်သည်။ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း အခြားအကျဉ်းသားများကတော့ ငြင်းကြ ခုံကြ၊ ဖဲကစားကြ၊ ကျွန်တော့်အနီးမှာပဲ လူးလာခေါက်တုံ့ လျှောက်သူလျှောက်ကြနှင့် ရှိနေသည်။ သို့သော်

ကျွန်တော် သူတို့ကို ဂရုမမူမိ။ တစ်ခါတလေ စာအုပ်ကမ္ဘာထဲ လုံးလုံးလျားလျား နှစ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်နေတတ်သည့် ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ကာ ရူးများ ရူးသွားလေပြီလားဟူ၍ နီးစပ်ခင်မင်သူ သူငယ်ချင်းများ စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်မိတတ်ကြသည်။

အစကမူ သည်စာအုပ် ကုန်မသွားအောင်၊ ကြာကြာခံအောင် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်သက်သက်ဖြင့်သာ အချိန်ဆွဲ ဖတ်နေမိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် နှစ်ပတ်မျှ ကြာသည့်အချိန်၊ စာမျက်နှာ တစ်ဆယ်လောက် ရောက်သည့်အချိန်၌မူ စာအနှေးဖတ်ခြင်း က ပေးသည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ကျွန်တော် စတင်၍ သိမြင်ခံစားလာရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝါကျတစ်ခုသည်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ၌ စကားလုံးစု တစ်ခုသည်သော် လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော့်အတွက် အထူးစိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်သွား တတ်သည်။ သည်အခါ ထိုဝါကျ သို့မဟုတ် စကားလုံးစုကို ဖြည်းဖြည်းဖတ်၊ ပိုင်းခြား စိစစ်ကြည့်၊ ပြီးလျှင် ပြန်ဖတ်၊ အဲသလို လုပ်နေမိတတ်သည်။ တစ်ခါတလေ အဲသလောက်ပဲ မကတော့ဘဲ စာဖတ်တာကို အရှိန်သတ်ထားလိုက်ကာ သည်စကားစု၊ သည်ဝါကျတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည်များကို မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက်ထိ ကြာအောင်ပင် စဉ်းစား တွေးတော နေမိတတ်သေးသည်။ သည်အခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်က ဂီတပညာရှင်ကြီး တစ်ဦး၏ တေးသွားတစ်ကွက်ကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် စမ်းသပ်ခံစားကာ မူလဆရာကြီး၏ အာရုံထဲက ဂီတသံများအတိုင်း ထပ်တူထပ်မျှ ပြန်လည် ဖော်ထုတ် တီးခတ်ပေးနိုင်ရန် အားထုတ်လျက် ရှိသည့် စန္ဒရားဆရာတစ်ဦးနှင့် ပမာတူနေတတ်၏။

လက်ဖက်ရည်ပွဲ တစ်ခုအတွက် ပြင်ဆင်ပုံများအကြောင်း လင်ယုတန် ရေးသားပုံကို ဖတ်ရှုရသည့်အခါ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲတွင် မီးသွေးမီးဖိုမှ မီးရောင်ညီးညီးကို မြင်၏။ လက်ဖက်ရည်ခွက်ငယ်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထိခတ်မိကာ တချင်ချင်မြည်သံကို ကြားရ၏။ လက်ဖက်ရည်၏ ချိုမြသော အရသာနှင့် အနံ့အသက်ကိုပါ တကယ် သောက်နေရသလောက် နီးပါး ခံစားရ၏။ ကျွန်တော့်စာဖတ်ပုံက သေသေချာချာ ပြည့်ပြည့်ဝဝကြီး ဆွဲကပ်စုပ်ယူ ခံစားခြင်းမျိုးဖြစ်ရာ စာအုပ်တစ်အုပ်သည် စကားလုံး

အစုအဝေးကြီး တစ်ခုမျှသာ မဟုတ်တော့ဘဲ တကယ် ကိုယ်တွေ ခံစားရသည့် အတွေ့အကြုံတစ်ရပ်သဖွယ် ဖြစ်လာပေသည်။

လင်ယုတန်၏ စာအုပ်ကို ကျွန်တော် နှစ်လမျှ ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ သည်စာအုပ် ဖတ်ရှုပြီးသည့်အချိန်၌မူ သူ၏ လက်ဖက်ရည် ဒဿနသည် ကျွန်တော့်အတွက် စာဖတ်ဒဿန ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ လက်ဖက်ရည်ကို အလျင်အမြန် ဖျော်သောက်၍လည်း ရသည်။ သို့သော် သေသေချာချာ နှပ်၊ စိတ်တိုင်းကျ ဖျော်စပ်ကာ စနစ်ကျသော အခင်းအကျင်း အပြင်အဆင်များဖြင့် အေးအေးဆေးဆေး အရသာခံ သောက်သုံးခြင်းက များစွာပို၍ တန်ဖိုးရှိသည် ဟူသော ဒဿန။

နောက်ပိုင်း၌ ဂျပန်များကို ဆွေးနွေးစဉ်းရုံးနိုင်သဖြင့် စင်္ကာပူရှိ နာမည်ကျော် ရက်ဖဲလ်စ်စာကြည့်တိုက်မှ စာအုပ်ရာပေါင်းများစွာ ကျွန်တော်တို့ ရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်ကတော့ လင်ယုတန်၏ လက်ဖက်ရည်သောက်နည်း လမ်းညွှန်အတိုင်းပင် စာဖတ်ရာ၌ ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေခဲ့သည်။

သည် စာဖတ်နည်းကြောင့် ကျွန်တော်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကသာ အချုပ်အနှောင် ဘဝမှ မလွတ်သော်လည်း စိတ်ကမူ ကမ္ဘာအနှံ့အပြားသို့ လွတ်လပ်ပေါ့ပါးစွာ လှည့်လည် ကျက်စားနေနိုင်ခဲ့သည်။

ဝီလျံ အယ်လဘတ် ရော်ဘင်ဆင် (William Albert Robinson) ၏ ရေနက်ပိုင်းနှင့် စဉ်းသောင်တိမ် (Deep Water and Shoal) စာအုပ်နှင့်အတူ ကျွန်တော် ချန်ဂီမှ ရွက်လွှင့်ခဲ့သည်။ ညအချိန် လူတွေ ပြတ်သိပ်နေသည့် ကျွန်တော်တို့ အကျဉ်းခန်း သမံတလင်းမှာ လှဲလျောင်းရင်း တဖြည်းဖြည်း ငိုက်မျဉ်းလာကာ လှိုင်းပုတ်သဖြင့် ကြွချည်ကျချည် ဖြစ်နေသော ကျွန်တော့်သင်္ဘောရှိ နွေးထွေးသော ကယ်ဗင်ခန်းထဲမှာ တငြိမ်ငြိမ် အိပ်ပျော်သွားရတတ်သည်။ နောက်နေ့ကျတော့ မုန်တိုင်းတိုက်နေသည့်ကြားထဲ ကျွန်တော် ကုန်းဘတ်ပေါ် တက်လာမည်။ ဝီပီပြင်ပြင် ရေးထားသည့် စာတစ်ပိုဒ် နှစ်ပိုဒ် ဖတ်ပြီးသည့်အခါ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပဲ့ကိုင်တော့သည်။ နားမှာ

လေတိုးသံတွေ တဝိုးဝိုး တရွှီးရွှီး မြည်ဟည်းနေမည်။ ခေါင်းက ဆံပင်တွေက ပင်လယ်ဆားငန်ရည်နှင့် မပြတ် ထိတွေ့နေရသဖြင့် ကြမ်းတမ်းထူပျစ်နေမည်။ နောက်အခန်းသစ် စချိန် ပို၍ ငြိမ်သက်သော ပင်လယ်ပြင်သို့ ရောက်လာချိန်ကျမှသာ တင်းတင်းဆုပ်ထားသော ပဲ့ထိန်းဘီးကို ကျွန်တော့်လက်က လွှတ်တော့မည်။

ပင်လယ်ခရီးစဉ်က ရက်သတ္တပတ် ရှစ်ပတ်နီးပါးမျှ ကြာခဲ့ပါသည်။ ယခင်က စာဖတ်သည့် နည်းမျိုးနှင့်ဆိုက ဘယ်လောက်မျှ ရလိုက်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ယခင်နှင့် ယခုက ဆစ်ဒနီဆိပ်ကမ်းကို စပိဘုတ်စီး၍ ကြည့်ခြင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင် ရွက်သင်္ဘောပေါ်မှ တငြိမ့်ငြိမ့် ခံစားကြည့်ရှုခြင်းများလိုပင် သိသိသာသာ ကွာခြားလှသည်။ အနေးဖတ်ခြင်း ကြောင့် ရော်ဘင်ဆင်၏ အတွေ့အကြုံက ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်၏ အတွေ့အကြုံပမာ စူးရှပီပြင်လာရသည်။

အကျဉ်းစခန်းထဲက ထင်းပုံတစ်ခုခုမှာ ဖြစ်စေ၊ လူသူ ရှင်းသည့် မည်သည့်အခန်းထောင့် တစ်နေရာရာမှာ ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော် ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်ကာ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ၊ ဒဿနကျမ်းများ၊ စွယ်စုံကျမ်းများသာမက အောက်စဖို့ဒ် အဘိဓာန် အကျဉ်းစာအုပ်ကိုပင် ကျွန်တော် အနေးဖတ်နည်းဖြင့် ဖတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့သည်များထဲတွင် အနှစ်သက်ဆုံးတစ်အုပ်က ဒဗလျူဆမ်းမား ဆက်မွန်(W. Somerset Maugham) ၏ အနှစ်ချုပ် (The Summing Up) ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က အကျဉ်းစခန်း ထင်းပုံပေါ်မှာ မဟုတ်တော့။ အစာရေစာ မဝသဖြင့် နွမ်းလျပ်နံရံနံနေသူ တစ်ယောက် မဟုတ်တော့။ ပြင်သစ် ရီးဗီးယားရားရှိ အလွန် သားနားသည့် ဧည့်ခန်းဆောင်တစ်ခုထဲ ရောက်ရှိသွားပြီ။ နှစ်ချို့ပိုင် အကောင်းစားကို အရသာခံလျက်။ ဧရာမ စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော် တစ်ဦးတည်းအတွက် သီးသန့်ပြောကြားသည့် သူ့ဘဝအတွေ့အကြုံ များ၊ သည် အတွေ့အကြုံ များမှ သူ ရခဲ့သည့် ဘဝအသိများ၊ ဉာဏ်အမြင်များအကြောင်းကို ကြားနာလျက်။

ပုံမှန် အမြန်နှုန်းဖြင့် စာဖတ်သူတစ်ယောက်သည် “အနှစ်ချုပ်” ကို နာရီအနည်းငယ်မျှနှင့် အပြီးဖတ်သွားပါလိမ့်မည်။ သို့သော် သူသည် ထိုစာအုပ်ကို ရေးသားသူနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ဖြတ်သန်းခွင့် ရလိမ့်မည် မဟုတ်။ ထိုစာအုပ်ပါ စာ ၃၇၉ မျက်နှာကို ရက်သတ္တပတ် ကိုးပတ်ကြာအောင် ဖတ်ခဲ့သည့် ကျွန်တော်၏ အတွေ့အကြုံနှင့် အကျိုးကျေးဇူးမျိုး သူ ခံစားရလိမ့်မည် မဟုတ်။ စင်ကာပူနေ၏ အပူဒဏ်၊ ကျွန်တော် မပြတ်ကိုင်ခဲ့ လှန်လှောခဲ့သည့် ဒဏ်တို့ကြောင့် “အနှစ်ချုပ်” က စာရွက်တွေ ပဲ့ရွဲ့ကျသည်။ ဖရိုဖရဲ ပြတ်ပျက်ထွက်ကုန်သည်။ နောက်ပိုင်း အခြေအနေ အတော်ဆိုးလာသည့်အခါ ကျွန်တော်က ငှက်ပျောရွက်ခြောက်များ၊ ရာဘာစေးများ အသုံးပြုကာ စာအုပ်ကို ပြန်၍ ချုပ်သည်။ ယခုတိုင် ကျွန်တော့်ဆီမှာ သည်စာအုပ် ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် စာအုပ်စင်ရှိ ကျွန်တော် တန်ဖိုးထားဆုံး စာအုပ်။

ချန်ဂီမှာ နေရစဉ်အတွင်း ကျွန်တော်က စာအုပ်များထဲမှ ကျွန်တော် နှစ်သက်မိသည့် စာပိုဒ်များကို ရေးကူးမှတ်သားသည့် အလေ့အကျင့်တစ်ခုလည်း ရရှိခဲ့ သည်။

ဥပမာ အော်လဒပ်စ် ဟပ်စလေ (Aldous Huxley) ၏ နည်းလမ်းများနှင့် ရလဒ်များ (Ends and Means) ထဲတွင် ပါသည့် “မည်သည့်အရာကိုမဆို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ခံစားနိုင်ရန်အတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှု လိုသည်” ဆိုသော အယူအဆကို တင်ပြသည့် အောက်ပါစာပိုဒ်မျိုး။

“ဝီစကီသောက်စတွင် ပျို့ချင် အန်ချင်သည်။ အဘယ်မျှ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်သော ကောင်လေး ဖြစ်ပစေ၊ ဆေးတံသောက်စတွင် ဗိုက်ထဲ အော်ဂလီဆန်လာစမြဲ ဖြစ်သည်။ ရှိတ်စပီးယား၏ ဆွန်းနက်များသည် ဖတ်စတွင် အဓိပ္ပာယ် မရှိ။ ဘတ်(ခ)၏ တေးသွားများသည်လည်း ကနဦး နားထောင်သူအတွက် ပျင်းစရာ။ ထို့အတူ သင်္ချာညီမျှခြင်းများသည်လည်း မလေ့ကျက်ဖူးသေးသူအတွက် ဧရာမ ကြောက်စရာ။ သို့သော် အချိန်တန်သောအခါ၌မူ လျှို့ဝှက်နက်နဲသလောက် လှပဆန်းကြယ်သော ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရှုရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သေချာစွာ ပြောကိစ္စမ်း

ခြယ်သထားသည့် ဂီတသံစဉ် သံထပ်တစ်ကွက်ကို နားဆင်ရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဂဏန်းသင်္ချာဆိုင်ရာ ပညာသားပါသော ကျိုးကြောင်းဆက်စပ် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပုံတစ်ရပ်ကို တွေ့မြင်သိရှိရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့အတွက် အလှူတရားများ၊ လောကအနှစ်သာရများကို ရုတ်တရက် ထိုးထွင်းသိမြင်လိုက်ရသည့် အတွေ့အကြုံထူးများ ဖြစ်လာပေသည်” ဟူ၍ ဟပ်စလေ ရေးခဲ့သည်။

စာကို တက်သုတ်ရိုက် ဖတ်ရှုသူတစ်ယောက်အနေနှင့် သည်လို တန်ဖိုးရှိသည့် စာပိုဒ်မျိုး တွေ့မြင် မှတ်သားမိလိုက်စရာ အကြောင်းမရှိ။

တစ်ကြိမ်မှာတော့ ကျွန်တော် ရေးကူးထားခဲ့မိသည့် စာပိုဒ်တစ်ခုက စခန်းမှာ လက်ငင်းအသုံးဝင်သွားခဲ့သည်။

တစ်နေ့ ကျွန်တော်တို့ တပ်မှူးကိုယ်တိုင်က အမိန့်တစ်ခု ပေးလာသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အထက်အရာရှိများ ဂျပန်တို့နှင့် ဆက်ဆံရသည့်အခါ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ကျကျနန ရှိစေရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိသည့် ဝတ်စုံအပိုမှန်သမျှကို ၎င်းတို့ထံ ပေးအပ်ရန်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ် မရှိသည့် သူ့အမိန့်ကြောင့် အားလုံး ဒေါသထွက်ကုန်ကြသည်။

သည်အချိန် ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်အိပ်စင်ထက်မှာ စာတစ်ရွက် ချိတ်ဆွဲ ထားလိုက်သည်။ စာရွက်ပေါ်၌မူ တီအီး လောရင့်စ် (T.E. Lawrence) ရေးသည့် ဉာဏ် အမြော်အမြင်၏ မဏ္ဍိုင်ခုနစ်ရပ် (Seven Pillars of Wisdom) စာအုပ်ထဲမှ ကျွန်တော် ကောက်နုတ်ထားသည့် စာတစ်ပိုဒ်။

လောရင့်စ်က

“အာရပ်လောက၌ ယခင် စွမ်းဆောင်အောင်မြင်မှုများ၏ အရှိန်အစော်ကြောင့် အလိုအလျောက် တန်ခိုးအာဏာ စွဲကပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် အကြီးအကဲများက လွဲလျှင် အခြားသူများအတွင်း မျိုးရိုးစဉ်လာ အရသော် လည်းကောင်း၊ ပင်ကိုမူလ သဘာဝများ

အရသော် လည်းကောင်း ဂုဏ်အဆင့်အတန်း ခွဲခြားထားခြင်း မရှိ။ သူတို့ အလိုအရမူ ခေါင်းဆောင်ဟူသည် လက်အောက်ငယ်သား အများနည်းတူ စားသောက်မည်၊ သူတို့ နည်းတူ ဝတ်ကာ သူတို့နှင့် တန်းတူနေထိုင်လျက်နှင့်ပင် ထူးကဲ သာလွန်သော အသွင်သဏ္ဌာန် ပေါ်လွင်နေမည် ဆိုမှသာ တကယ့်ခေါင်းဆောင် အစစ် ဖြစ်ပေသည်” ဟူ၍ ရေးသားခဲ့သည်။

ညတွင်းချင်းပင် ချန်ဂီစခန်းတစ်ခုလုံးမှာ သည်စာရွက်ကလေးတွေ ပလူပျံသွား ခဲ့သည်။ သည့်နောက်တွင်မူ အကြီးအကျယ် ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်လာနိုင်စရာရှိသည့် ပြဿနာသည် တစ်ဖက်မှ သဘောပေါက်သွားခြင်းကြောင့် အလွယ်တကူ ပြီးငြိမ်းသွား ခဲ့သည်။

စာအရေးဖတ်ခြင်းက ကျွန်တော့်အား ချန်ဂီစခန်းဒဏ်ကို ကြုံကြုံခံနိုင်စေမည့် စိတ်ဓာတ်အင်အားများ ပေးခဲ့သလို ယနေ့တိုင်လည်း ကျွန်တော့်အတွက် ကူညီနေဆဲ ဖြစ်သည်။

စာအရေးဖတ်ခြင်းနည်းသည် လက်ဆွဲသားရေအိတ်ထဲမှာ အပြည့်အသိပ် ပါလာသည့် ရုံးက ပြဿနာစာရွက်စာတမ်းများကို ဖတ်ရှုဖြေရှင်းရာ၌ အထောက်အကူ မပြုနိုင်သည်တော့ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ နိုင်ယာဂရာရေတံခွန်က သွန်ဖြာကျသလို အလုပ်စားပွဲပေါ် ဒလဟော ဆင်းလာသည့် ရုံးစာ မြောက်မြားစွာကို မည်သူမျှ သည်နည်းနှင့် ဖတ်ရှုမနေနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်သည်လည်း သည်စာရွက်စာတမ်းမျိုး ကိုတော့ သူများထက် မနွေးအောင် အလျင်အမြန် ရှုပ်ဖတ် ကျော်ဖတ်တတ်စမြဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် တကယ် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား ကြုံရသည့်အခါမျိုး၌မူ ခေါင်းထဲမှာ ရှုပ်ပွနေသည့် နေ့တစ်နေ့ ပြဿနာအတိုအစများကို ရှင်းလင်း ဖယ်ရှားထားနိုင်ရန်အလို့ငှာ အိမ်မှာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်ကာ စာအရေးဖတ်ခြင်း ဆေးကို စားပြီး တခြားကမ္ဘာသို့ တစ်ဒဂံ ရွှေ့ပြောင်းနားခိုမြဲ ဖြစ်သည်။

လင်ယုတန်က ဤသို့ ရေးခဲ့၏။

“စာဖတ်ခြင်းဟူသည် နှစ်မျိုး ရှိ၏။ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ ဖတ်ရခြင်းနှင့် ဇိမ်ခံဖတ်ရခြင်း။ ဒုတိယ အမျိုးအစားကား ဖျော်ဖြေမှုသဘော၊ ချမ်းသာသုခ ခံစားခြင်း သဘော သက်ဝင်၏။ ဈေးသို့သွားခြင်းနှင့် မတူ၊ တောထဲတောင်ထဲ လည်ပတ် လမ်းလျှောက်ရခြင်းနှင့် တူ၏။ အိမ်ပြန်လာသည့်အခါ စည်သွတ်ဘူးများ ပါမလာ၊ တောက်ပရွှင်လန်းသော မျက်နှာသာ ပါလာ၏။ အဆုတ်များထဲတွင်လည်း သန့်ရှင်း လတ်ဆတ်သော လေတွေ အပြည့်ပါလာ၏။” ဟူ၍။

ဤကား စာကို အနေးဖတ်ခြင်း၏ အနှစ်သာရဖြစ်သည်။ စမ်းသပ်ကြည့်ပါကုန်။ ခံစားကြည့်ကြပါကုန်။

(မူရင်း။ ။ Sydney Piddington ၏ The Special Joys of Super-Slow Reading)

စာလေးပေလေးကြီးများကို သက်သာလွယ်ကူစွာ ဖတ်ရှုခြင်း

သည်ကနေ့ လူတွေသည် စာကို အလေးအနက် ဖတ်ရှုလေ့လာနေကြကြောင်း တိုင်းပြည်အနှံ့အပြား ခရီးသွားရင်း ကျွန်တော် တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ သိပ္ပံ၊ ဒဿန၊ ဘာသာရေး၊ ဘောဂဗေဒ၊ နိုင်ငံရေး သဘောတရား စသည့် ခက်ခဲသော ဘာသာရပ်များကို လေ့လာဖတ်ရှုကြသူတွေ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားလာနေသည်။ ယင်း စာလေးပေလေးကြီး များကို ဈေးနှုန်းချိုသာသော အဖုံးပါးစာအုပ်များအသွင်ဖြင့် နေရာအနှံ့အပြားတွင် တွေ့မြင်နေရခြင်းကပင် ယင်းတို့ကို လူဖတ်များလာနေကြောင်း ထင်ရှားသော သာဓက တစ်ခု ဖြစ်သည်။

လူများစုတို့အနေဖြင့် ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ် အသီးသီးကို အထူးပြု လိုက်စားသူများအတွက်သာဟု တစ်ချိန်က မှတ်ယူခဲ့ကြသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ဘာသာရပ်အကြောင်းများကို တကယ် နှိုက်နှိုက်နဲ့နဲ့ စူးစမ်းလိုစိတ် ထက်သန်နေကြကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။

သို့သော် ထိုထက်သန်စိတ်တို့သည် များသောအားဖြင့် တာရှည်မခံ၊ မကြာမတင် မှာပင် ညှိုးရော့ခြောက်ခန်းသွားစမြဲ ဖြစ်ကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြောင်းကား မိမိ၏ ဉာဏ်မျက်စိကို ဖွင့်ပေးလိမ့်မည်ဟု ကြီးမားသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် ဖွင့်ဖတ် လိုက်သော စာအုပ်သည် တကယ် လက်တွေ့တွင် မိမိနားမလည်နိုင်သော၊ မိမိနှင့် အလှမ်းဝေးလှသော စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်နေသည်ဟု တွေ့ထိ ခံစားရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဖတ်ကြည့်မိသူ၏ စိတ်တွင် သည်ဘာသာရပ်ကား အလွယ်တကူ နားလည် နိုင်မည့် ဘာသာရပ်မဟုတ်။ သည်ကျမ်းကို မဖတ်မီ ယင်းဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အခြေခံ ဗဟုသုတ အတော်များများ ဖြည့်ဆည်းထားဖို့ လိုအပ်ဦးမည်ဟူသော အတွေးများ ဝင်လာကာ စာအုပ်ကို ချထားလိုက်မိတတ်ပေသည်။

စင်စစ် မည်သည့်ဘာသာရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်စေ၊ အများဖတ်ရန် ရည်ရွယ်ရေးသားခဲ့သည့် စာအုပ် စာတမ်းများသည် များသောအားဖြင့် သာမန်ဉာဏ်ရည်

ရှိသည့် စာဖတ်သူတစ်ယောက် ဖတ်ရှု၍ နားလည်နိုင်စမြဲ ဖြစ်၏။ အရေးကြီးသည်မှာ ဖတ်ရှုပုံနည်းစနစ် မှန်ကန်ရေးသာ ဖြစ်သည်။ ဘယ်လို ဖတ်ရှုနည်းမျိုးလဲ။

“စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကြေညက်အောင် မဖတ်ရှုမီ ရှေးဦးစွာ အပေါ်ယံရုပ်၍ တစ်ခေါက်ဖတ်လိုက်ပါ” ဆိုသောနည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်မှာ စာဖတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တကယ်အရေးကြီးသလောက် အငြင်းပွားစရာလည်းဖြစ်သော ဥပဒေသ တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်ကာလ များသောအားဖြင့် သင်ကြား သိမှတ်ခဲ့သည်က စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်၍ အထဲမှာ အဓိပ္ပာယ် မသိသော စကားတစ်လုံးပါလျှင် အဘိဓာန်လှန်၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ သို့မဟုတ် အချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်၍ မသေချာလျှင် စွယ်စုံကျမ်းကို ဖွင့်၊ သဘောမပေါက်သည့် စာပိုဒ်များ ရှိလျှင် အဖွင့်ကျမ်း အဖြေကျမ်းများမှာ ရှာဖတ် စသဖြင့် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ကျောင်းသား မဟုတ်တော့သည့်အချိန် စာကြီးပေကြီးများကို ဗဟုသုတအလိုငှာ၊ လှန်လှော ဖတ်ရှုသည့်အခါ၌လည်း ထိုအသိ ထိုအစွဲလေးကြောင့် စာမျက်နှာတစ်မှ စကာ ကျားကုတ်ကျားခဲ အလေးအနက် ဖတ်မိတတ်ကြသည်။

လက်တွေ့ သဘောအရမူ ထိုဖတ်နည်းမှာ လုံးဝ မှားလေသည်။ ခက်ခဲသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ရှု နားလည်နိုင်ရန်အတွက် ယင်းနှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်သော နည်းကို သုံးရ၏။

စာအုပ်ကို လျှောက်လှန်ပြီး သင် နားလည်နိုင်ပုံပေါ်သည့် အစိတ်အပိုင်းများကို အလျင်ရွေးဖတ်ပါ။ ခက်ခဲသော စာပိုဒ်များကို ဒုက္ခခံ၍ ဖတ်မနေပါနှင့်။ ရွံ့နံ့မှာ နစ်သည့် ကားလို ရှေ့မတိုးနိုင် ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ နားမလည်သော စာကြောင်းများ ပို၍ခက်သည့် ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်များမှ ကောက်နုတ်ကိုးကားချက်များကို ကျော်လွှား ထားခဲ့ပါ။

သင် နားလည်သဘောပေါက်မိသော ရေးသားချက်များကိုသာ ရွေး၍ ရွေး၍ ဖတ်သွားရင်း တဖြည်းဖြည်း စာအုပ်၏ အဘော်နှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စုံတစ်ရာ ခိုင်ခိုင်မာမာ ဆုပ်မိကိုင်မိ ရှိလာပါမည်။ ထိုအခါ ခြေကုပ်တစ်ခု ရသလို ဖြစ်လာပြီး ရှေ့သို့ ဆက်တက်ရန် လွယ်ကူလာမည်။ စောစောပိုင်းက နားမလည်၍ ကျော်လွှားခဲ့ရသည့် စာပိုဒ်အချို့နှင့် ပတ်သက်၍လည်း အလင်းရောင်ကလေးတွေ ပေါ်လာကာ နည်းနည်းချင်း ရိပ်စားမိလာနိုင်သည်။ အကယ်၍ တစ်ကြိမ်ပြန်လှန်ဖတ်ကြည့်မိပါက သဘောပေါက်ချင် ပေါက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များကို နားလည်ပါးလည် ဖတ်ရှုရသည့်အခါ အရသာ အလွန်ထူးလှကြောင်း အများ သိကြပါသည်။ သို့သော် ထိုသို့ ရသမြောက်လှသည့် ရှိတ်စပီးယား၏ ဂျူးလိယက်ဆီဇာ၊ ဟင်းမလက်၊ မက္ကဘက် စသည့် ပြဇာတ်များကိုပင် အစ အဆုံး ဇာတ်ရည်လည်အောင် အကြမ်းဖျင်း တစ်ခေါက် မဖတ်ရဘဲ အခန်း(၁)၊ ပြကွက်(၁) မှ စတင်ကာ တစ်ခန်းချင်း၊ တစ်ကွက်ချင်း သဒ္ဒါ ဝါကျ ရှင်းလင်းချက်များ၊ ခက်ဆစ်အဓိပ္ပာယ် ကျက်မှတ်စရာများအားဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ သင်ကြားရသောအခါ ကျောင်းသားကလေးများမှာ ရှိတ်စပီးယား၏ ရသဆိုသည်ကို ပြောသံသာ ကြားရပြီး တကယ်တမ်းကား ခံစားနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ သူတို့ခမျာ အချိန်ကုန်ခံ၍သာ ဖတ်နေရ သော်လည်း ရှိတ်စပီးယား ပြဇာတ်သည် သူတို့ ခေါင်းထဲသို့ မရောက်။ တစ်အုပ်လုံးသာ ကုန်သွားသည်။ ဇာတ်တစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံ၍ မသိကြ။ အဆုံးသို့ ရောက်လျှင် အစကို မေ့သွားကြတော့သည်။

စာသင်ကျောင်းများတွင် ထိုသို့ အလေးအနက် ရိုက်သင်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ခေတ်အဆက်ဆက် စာသင်သား အများအပြားတို့မှာ ရှိတ်စပီးယားနှင့် တွေ့ခဲ့ကြပါလျက် “ပြဇာတ်” ကို မဖတ်မိဘဲ စာသက်သက်မျှကိုသာ ဖတ်ခဲ့ကြရလေသည်။

၎င်းတို့အား ဇာတ်ရည်လည်အောင် အလျင်ဆုံး တစ်ခေါက် ခပ်သွက်သွက် ဖတ်ခိုင်းလိုက်ပြီးနောက် ပြဇာတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ယေဘုယျ သဘောပေါက်အောင် ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးသင့်သည်။ အခြေခံရှိသွားပြီဆိုလျှင် သူတို့အနေနှင့် ပြဇာတ်ကို

အသေးစိတ် ဆက်လက်လေ့လာရင်း ရှိတ်စပီးယား၏ စာလင်္ကာရသကို ခံစားနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။

စာလေးပေလေးကြီး တစ်အုပ်ကို နားလည်ခံစားနိုင်ရန်အတွက် အလျင်ဆုံး အပေါ်ယံရှုပ် တစ်ခေါက် ဖတ်သင့်သည်ဆိုသော အချက်ကို လက်မခံနိုင်သေးပါက ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်နည်းကို ကိုယ်တိုင် စမ်းကြည့်ပါ။

အကယ်၍ သင်သည် ဘောဂဗေဒပညာရှင် တစ်ယောက်မဟုတ်ဘူး ဆိုပါစို့။ ဘောဂဗေဒဆိုင်ရာ ကျမ်းတစ်အုပ်ဖြစ်သည့် အာဒမ်စမစ် (Adam Smith) ၏ “နိုင်ငံတို့၏ ဓန (Wealth of Nations) ကျမ်း” ကို ဖတ်ကြည့်ပါ။ စာမျက်နှာ တစ်က စ၍ တစ်ကြောင်း တစ်ပါဒ မကျန် နားလည်အောင် ဖတ်ပါ။ တစ်မျက်နှာလုံး ကုန်စင်အောင် နားလည်မှ နောက်တစ်မျက်နှာ ဆက်ဖတ်ပါ။ စာမျက်နှာအနည်းငယ်မျှ ရောက်အောင်ပင် အတော်ကြီး အချိန်ကုန် လှပန်းခံ၍ ဖတ်ရကြောင်း တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ဖတ်သဖြင့် အသေးစိတ် ရေးသားချက်အချို့ကို သင် တွေ့ချင် တွေ့လိုက်ရပါမည်။ သို့သော် အဓိက အချက်ကြီး များကိုကား သင် နားလည်သဘောပေါက်လိုက်မည် မဟုတ်ပါ။

ယေဘုယျ ခြုံငုံမိအောင် ခပ်သွက်သွက် တစ်ခေါက် ဖတ်ကြည့်သူကား ဤကျမ်းကြီးတွင် အာဒမ်စမစ်သည် ကုန်ပစ္စည်းတို့၏ ဈေးနှုန်းများကို ဆုံးဖြတ်ပြဌာန်းရာ၌ ဈေးကွက်၏ အရေးပါပုံ၊ လက်ဝါးကြီးအုပ် ချုပ်ကိုင်သောစနစ်၏ ဆိုးရွားပုံများနှင့် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှု ရှိရန် လိုအပ်ပုံ စသည့် ဘောဂဗေဒဆိုင်ရာ သူ့အယူအဆ များကို အခိုင်အမာ တင်ပြထားကြောင်း မာတိကာ ခေါင်းစဉ်များ အချို့စာပိုဒ်များရှိ ရှင်းလင်းပြတ်သားသော အရေးအသားများအားဖြင့်ပင် ရိပ်စားမိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ် ဘာသာရပ်ထဲက၊ ဥပမာအားဖြင့် ဂျွန်စတူးဝပ်မီးလ် (John Stuart Mill) ၏ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အစိုးရ (Representative Government) ကျမ်းကို ဖတ်မည်ဆိုလျှင်လည်း “နိုင်ငံတို့၏

နေ” ကို ဖတ်သကဲ့သို့ ခပ်သွက်သွက် လျှောက်လှန်ဖတ်သောနည်းဖြင့် ပင် စာအုပ်ပါ ဆိုလိုချက်များကို အကြမ်းဖျင်း သဘောပေါက်နိုင်မည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

အချိန်မကုန် လူ မပင်ပန်းဘဲ စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ယေဘုယျအမြင် ရထားပြီဆိုလျှင် ၎င်းစာအုပ်ကို ကြောက်စရာ၊ စိတ်ပျက်စရာ မလိုတော့ရုံမက မိမိ အတန်အသင့် သဘောပေါက်လိုက်မိခြင်းကြောင့်ပင် ပို၍ စိတ်ဝင်တစား ဖြစ်လာပြီး နှိုက်နှိုက်နဲ့နဲ့ လေ့လာဖတ်ရှုသည့် အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မှန်ကန်စွာ ချဉ်းကပ်နိုင်ပါက ၎င်းစာအုပ်များသည် သာမန်စာဖတ် ပရိသတ် အလှမ်းမီသော နေရာမှာပင် ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ဝီလျံဂျိမ်း၊ ဇီဝမွန်ဖရွိုက်၊ ဂျွန်ဂျူဝီ၊ ဘာထရန် ရပ်ဆယ်တို့၏ စိတ်ပညာနှင့် ဒဿနကျမ်းများ၊ ဂယ်လီလီယို၊ နယူတန်၊ ဒါဝင်၊ အိုင်စတိုင်းတို့၏ သိပ္ပံပညာ ကျမ်းများကိုလည်း အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့် နည်းဖြင့်ပင် ဖတ်ရှု၍ ရနိုင်၏။

၎င်းပညာကျော်တို့၏ ကျမ်းများမှာ အထွေထွေ စာဖတ်သမားများအဖို့ လုံးစေ့ပတ်စေ့ နားလည်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ သို့သော် ထိုမျှလောက်လည်း နားလည်ရန် မလိုအပ်ပါ။ အသေးစိတ်ကိစ္စမှာ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်ကို ဇောက်ချ လိုက်စားကြသူတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။ အသိ အမြင်ကြွယ်ဝစေရန်နှင့် အတွေးအခေါ် ရင့်သန်စေရန်အတွက် စာဖတ်ကြသည့် အထွေထွေ စာသမားတို့အနေဖြင့် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အဓိက ဆိုလိုချက်များ၊ ၎င်းတို့၏ နိဿယများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များကို ယေဘုယျနားလည် သဘောပေါက်အောင် ဖတ်နိုင်ရန် လုံလောက်ပေပြီ။

စာအုပ်သည် မိတ်ဆွေကောင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေ့ ရှိကြပါသည်။ သို့သော် စာအုပ်တိုင်းကို အမြဲပေါင်းရသည့် မိတ်ဆွေကောင်းအဖြစ်ချည်းသာ သဘောမထားဘဲ အချို့ကို တစ်ခါတစ်ရံ လမ်းကြုံရင်း နှုတ်ဆက်သိကျွမ်းရသူများ အဖြစ်လည်း မြင်တတ်ရန် လို၏။ အချို့သော သူများ (စာအုပ်များ) မှာ လိမ္မာစွာ ချဉ်းကပ်တတ်မည်ဆိုက

တစ်ကြိမ်တည်း တစ်ထိုင်တည်းနှင့်ပင် သူပြောချင်သမျှ အရာအားလုံး သို့မဟုတ် သူထံမှ ကျွန်ုပ်တို့ သိလိုသမျှ အရာအားလုံးကို သိရနိုင်ပေသည်။

လေးနက်ခက်ခဲသော စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်ကို အပေါ်ယံရုပ်၍ ဖတ်ခြင်းဖြင့် ယေဘုယျအမြင် ရနိုင်ကြောင်း ဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် ယင်းနည်းကား စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်ရှုရာ၌ ပထမအဆင့်အနေနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် ညွှန်းခြင်းသာ ဖြစ်၍ ယင်းနည်း သက်သက်ဖြင့်ကား စာအုပ်၏ ဆိုလိုရင်း အချက်များကို ခြေခြေမြစ်မြစ် ခိုင်ခိုင်မာမာ သိနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောလိုသည်။

ဤဆောင်းပါး၌ ဤစာဖတ်နည်းကို ညွှန်းနေခြင်းမှာ သင် ထိတွေ့နေရမည့် စာအုပ်စာတမ်း ကျမ်းကြီးပေါင်းများစွာကို ကိုင်တွယ်ရန်အတွက် အကောင်းဆုံး (လက်တွေ့ အကျဆုံး) နည်းဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ခေတ်အဆက်ဆက် ဆရာဆရာတို့ ရေးခဲ့သည့် စာပေကျမ်းဂန်များအနက် နည်းနည်းလောက်ဖြစ်စေ ဖတ်ကြည့်သင့်သော စာအုပ်တို့မှာ များလှသည်ဖြစ်ရာ စာအုပ်ပုံကြီးကို ကြည့်ကာ ဖတ်ရန် အချိန်မရ၊ တစ်အုပ်ချင်းကိုပင် အတော် ခက်ခက်ခဲခဲ ဖတ်ရမည်ဟု စိတ်ပျက်နေပါက ဘာစာအုပ်မျှ ဖတ်ဖြစ်မည် မဟုတ်ပေ။

အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့် လျှောက်လှန် ရှုပ်ဖတ်နည်းဖြင့် ဖတ်ထားသောအခါ ဘယ်ကျမ်းထဲမှာ ဘာပါသည်၊ ဘာအကြောင်းတွေ ရေးထားသည် ဟူ၍ ခေါင်းထဲတွင် မှတ်သားမိနေကာ တစ်စုံတစ်ရာ တိတိကျကျ ပြောဆိုရန် လိုအပ်လာသည့်အခါ ဘယ်စာအုပ်ကြီးကို ပြေးလှန်ပြီး အသေးစိတ် အလေးအနက် ဖတ်ရှုကိုးကားရမည်ကို သင် သိနေမည် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် စာအုပ်တစ်အုပ်စီ၏ အသုံးဝင်မှု တန်ဖိုးသည် လူတစ်ဦးချင်း၏ လတ်တလော အသုံးချလိုမှုပေါ်၌ မူတည်သည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်အတွက် အလွန်အဖိုးတန် အသုံးဝင်သည့် စာအုပ်သည် သင့်အတွက် ဘာမှ တန်ဖိုးမရှိ ဖြစ်နေ နိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စာအုပ်ကြီး တစ်အုပ်လုံးမှ သင့်အတွက် အသုံးဝင်သည့်

အရာအားလုံးကို လျှောက်လှန် ရှုပ်ဖတ်သော နည်းဖြင့်ပင် သင် တွေ့ချင် တွေ့လိုက်ရနိုင်သည်။ ထိုစာအုပ်မျိုးကို အစအဆုံး လုံးစေ့ ပတ်စေ့ ဖတ်ရှုနေပါက အချိန်ကုန်ခံ လူပင်ပန်းခံရကျိုးနပ်မည် မဟုတ်ပေ။

စာအုပ်ကြီး တစ်အုပ်ကို ရှုပ်ဖတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကျားကုတ်ကျားခဲ ဖတ်ရန် ဟန်ပြင်ခြင်း မပြုလုပ်မီ ပဏာမ လေ့လာမှုကလေး တစ်ခု ပြုလုပ်သင့်ပါသေးသည်။ ယင်းသို့ လေ့လာရာ၌ အချိန်နည်းနည်းနှင့် အကျိုးများများ ရစေရန် သော့ချက်နည်းအချို့ ပေးလိုပါသည်။

(၁) အဖွင့် စာမျက်နှာကို သေသေချာချာ ဖတ်ပါ။ စကားချီးနှင့် နိဒါန်းတို့ကို ခပ်သွက်သွက် ဖတ်ကြည့်ပါ။ စာအုပ်အမည်ကို အကျယ်ဖွင့်ဆိုသည့် အမည်ခွဲများနှင့်အချီး နိဒါန်းများအရ ဤစာအုပ်သည် ဘာကို အဓိက ဇောင်းပေးရေးသားထားသော စာအုပ်ဖြစ်ကြောင်း ရိပ်စားမိနိုင်၏။

(၂) မာတိကာ ခေါင်းစဉ်များကို ဖတ်ရှုကြည့်ပါ။ မာတိကာသည် စာအုပ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ပြသသည့် အညွှန်းမြေပုံ ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ဤစာအုပ်၌ ဘယ်အပိုင်းကို ဘယ်မျှ အကျယ်ဖွင့်သည် စသည်ဖြင့် သိနိုင်၏။

(၃) စာအုပ်နောက်ပိုင်းရှိ အကွေ့ရာစဉ် အညွှန်းကို ခပ်သွက်သွက် လျှောက်ကြည့်လိုက်ပါ။ စာအုပ်တွင် ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာ နယ်ပယ်အကျယ် အဝန်းကို လည်းကောင်း၊ မည်သည့်စာရေးသူများ ပညာရှင်များကို ကိုးကားထားသည်ကို လည်းကောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းအကွေ့ရာစဉ်အညွှန်းထဲမှ သင် အတန်အသင့် သိထား၊ စိတ်ဝင်စားထားသည့် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုခုကို ညွှန်းထားသည့် စာမျက်နှာ၌ လှန်လှော ဖတ်ကြည့်မိလျှင် ယင်းကဏ္ဍနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စာရေးသူ၏ ရပ်တည်ချက်ကို သင် သိရမည် ဖြစ်သည်။

သည်လောက် ကြည့်လိုက်လျှင် ယင်းစာအုပ်သည် သင့်အတွက် နှိုက်နှိုက်နဲနဲ ဖတ်သင့်သော စာအုပ်လား၊ လျှောက်လှန် ရှုပ်ဖတ်လုပ်သင့်သော စာအုပ်လား ခွဲခြား၍ ရလောက်ပေပြီ။

ရှုပ်ဖတ်ကြည့်ရန် ဆုံးဖြတ်သည် ဆိုက

ရှေးဦးစွာ အရေးကြီးပုံရသည့် အခန်းများကို လှန်ပါ။ အခန်းတစ်ခု၏ အဓိက ဆိုလိုချက်သည် အဖွင့် စာပိုဒ် (များ) ၌ သော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး စာပိုဒ် (များ) ၌ သော်လည်းကောင်း ပါရှိတတ်သည်။ ယင်းနေရာများကို ဦးစားပေး၍ ဖတ်ပါ။

ထိုသို့ဖတ်ရင်း စိတ်ဝင်စားစရာ ကြားစာမျက်နှာအချို့ တွေ့လာရတတ်သည်။ တကယ် စိတ်ဝင်စားသည့်နေရာ၌ ဝင်စားသလောက် ဆက်ဖတ်နေလိုက်မည်၊ တစ်ခါတစ်ရံ လိုအပ်သည်ထင်လျှင် အကွေ့ရာစဉ်အညွှန်းကို ကြည့်ကာ လိုက်ရှာဖတ်ရှုဖြစ်မည်ဆိုလျှင် သင်နှင့် ထိုစာအုပ်သည် အတော်သဟဇာတ ဖြစ်နေပြီ။ စာအုပ်မှ တစ်စုံတစ်ခု ဆုပ်မိကိုင်မိပြီး သည်စာအုပ် ဖတ်မိသည့်အတွက် သင့်၌ တစ်စုံတစ်ရာသော အတိုင်းအတာအထိ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ပြီဟု ဆိုရတော့မည်။

ထို့ပြင် ပို၍ အရေးကြီးသည်က သင်သည် ထိုစာအုပ်ကြီးအတွက် ပင်ပန်းဆင်းရဲ မခံလိုက်ရဘဲ ပေါ့ပါးလွယ်ကူစွာပင် ဖတ်ဖြစ်ခဲ့သည်ဆိုသောအချက် ဖြစ်သည်။ စာအုပ်ကြီး တစ်အုပ်ကို သက်သက်သာသာ ဖတ်ဖြစ်ပြီး နားလည်းလည် အရသာလည်း တွေ့သည့်အခါ စာအုပ်ကြီးကြောက်စိတ် လျော့ပါးသွားပြီး အခြားသော ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင် ဆိုသည်များ ကိုလည်း ကိုင်ရဲဖတ်ရဲ ဖြစ်လာပေတော့မည်။

(မူရင်း။ ။ Dr. Mortimer J. Adler ၏ Hard Reading Made Easy)

ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ

တိရစ္ဆာန်များမှာ သက်ရှင်နေထိုင်မှုအတွက် အထူးတလည် လေ့ကျင့်သင်ကြားစရာ မလိုပါ။

အပျံသင်ခြင်း၊ အစာရှာဖွေမှုအတွက် နည်းယူ မှတ်သားရခြင်း စသည်များကား ရှိပါ၏။ သို့သော် အနာဂတ်အတွက် မျှော်တွေးလုပ်ဆောင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်။ ရည်ရွယ်ချက်ပါသော သင်ကြားမှုမျိုး မဟုတ်။ သဘာဝဗီဇသဘောအရ အလိုအလျောက် လုပ်ကိုင်မိကြခြင်း မျိုးသာ ဖြစ်၏။

လူမှာကား မိမိရောက်ရှိ ရပ်တည်ရာ အရပ်ဒေသနှင့် ခေတ်ကာလတို့၏ တောင်းဆိုချက်နှင့် လျော်ညီစွာ သင်ကြားမှုအလုပ်ကို တမင်တကာ စဉ်းစားစီစဉ်၍ လုပ်ရပေသည်။ တစ်နည်းပြောလျှင် သူ၏ သင်ကြားမှုမှာ ရည်ရွယ်ချက်ပါသော သင်ကြားမှုမျိုး ဖြစ်သည်။

“လူမှန်လျှင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာလေး တစ်ခုတော့ တတ်ထားမှ”

“လယ်ယာကိုင်းကျွန်းလုပ်သူ ဆိုပေမယ့် သေစာရှင်စာလေးတော့ တတ်ထားမှ”

“ဘွဲ့ကလေးတစ်ခုလောက်တော့ ရထားမှ လူရာဝင်မယ်”

“ကွန်ပျူတာ သင်မထားရင် ခေတ်နောက်ကျမယ် ”

စသည့် တွေးတောမှုမျိုး၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုမျိုး၊ အလိုဆန္ဒမျိုးတို့မှတစ်ဆင့် ပညာသင်ကြား လိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်များ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။

ရည်ရွယ်ချက်သည် မိမိကိုယ်တိုင်၏ ဦးခေါင်းမှ ဖြစ်ပေါ်ချင် ဖြစ်ပေါ်မည်။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိကို လွှမ်းမိုးသော မိမိမှီခိုနေရသော မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ၊ ဆရာသမားတို့၏ ဦးခေါင်း၌ ဖြစ်ပေါ်မည်။ မည်သူ့ထံမှ စသည်ဖြစ်စေ လူဟူသည်ကား

ပေါ်ဦးစမှသည် ယနေ့ထိတိုင် ရည်ရွယ်ချက် ရှိစွာ ပညာသင်ရသော သတ္တဝါတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ကနဦးခေတ်က လူသား သင်ကြားရသည့် အတတ်ပညာသည် ပမာဏအားဖြင့် သေးငယ်လှသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အသက် ၁၆ နှစ်ပြည့်လျှင် လူလားမြောက်ပြီဟု ရှေးက ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အမိအဘကို အားကိုး မှီခိုစရာ မလို။ မိမိဘာသာ ရပ်တည်နိုင်ပြီ။ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်နိုင်ပြီ။ မိမိအမျိုးအနွယ်များ ဆက်လက်ပြန့်ပွား အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီ။ မိမိမှ ပေါက်ဖွားမည့် လူမမယ်ကလေးများကို ပြုစုစောင့်ရှောက် နိုင်ပြီ။

အသက် ၁၆ နှစ် ပြည့်မြောက်လျှင် လူတစ်ယောက် တတ်သင့် တတ်အပ်သည့် အခြေခံပညာများ အားလုံး ပြည့်စုံပြီ။ သည်အခြေခံပေါ်တွင် ဘဝအတွေ့အကြုံသာ ထပ်ဆင့် ဖြည့်ဆည်းတော့။

ယနေ့ခေတ်တွင်ကား အလွန်ရိုးစင်းသော ရှေးလူနေမှုစနစ်မျိုး ရှိသေးသည့် အရပ်ဒေသ များက လွဲလျှင် မည်သည့်နေရာတွင်မှ ၁၆ နှစ်နှင့် လူလားမမြောက် နိုင်ကြတော့။ မြို့ပြနေလူသားတစ်ယောက်သည် လူတန်းစေ့ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ပညာအစုစုကို အသက် ၁၆ နှစ်မျှနှင့် မရနိုင်တော့။

သတ္တဗေဒအရ လူလားမြောက်သည်။ အသိပညာ အတတ်ပညာအရ လူလားမမြောက်။

လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၏ ဥပဒေစည်းကမ်း ထုံးစံလေ့များကလည်း သူ့ကို လူလား မြောက်သူ အဖြစ် လက်မခံ။ မဲဆန္ဒပေးခွင့် မပြု။ ရာထူးဌာနန္တရများတွင် ဝင်ရောက် အရွေးချယ်ခံခွင့် မရှိ။ အိမ်ထောင်ပြုလျှင် သားသမီး မွေးနိုင်သော်လည်း သူ့အား အိမ်ထောင်ပြုလောက်သူ ဟူ၍ မယူဆ။

လူ့ယဉ်ကျေးမှုစနစ် တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ လူသည် လူတန်းစေ့ ဘဝရပ်တည်မှု အတွက်ပင် ပညာကို တိုး၍ တိုး၍ သင်ကြားလာရသည်။ လူတန်းစေ့ထက် ခေါင်းတစ်လုံးသာလိုသူကား ခေါင်းတစ်လုံးစာ ပို၍ လေ့လာဆည်းပူးရသည်။

ကံကြမ္မာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အထောက်အပံ့ချင်းသာ မကွာက ဘဝအနိမ့်အမြင့်က ပညာပေါ်တွင် လုံးဝ မူတည်လာသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိဘဝကို မိမိတန်ဖိုးထားသူ၊ အများကြားတွင် အအောင်မြင် အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်လိုသူများသည် ပညာကို သဲသဲမဲမဲ ဆည်းပူးလေ့ကျက်လာသည်။ တစ်နည်းပြောရသော် ဦးခေါင်းထဲတွင် ပုံအော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ပညာကို ကျောင်းမှာ ရှာသည်။ ပြင်ပမှ ရနိုင်သမျှလည်း လေ့လာသိုမှီးသည်။ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရခြင်းသည် ပညာသင်မှု၏ နိဂုံး မဟုတ်တော့။ ကိုယ်တိုင် ဆက်လက် ဆည်းပူးလေ့လာရန် အခြေခံသာ ဖြစ်လာသည်။

သမိုင်းပညာရှင်ကြီး အက်ဒွပ်ဂစ်ဘွန်က “လူတိုင်းမှာ ပညာရေးနှစ်ခု ရှိသည်။ တစ်ခုက အခြားသူများထံမှ ရသော ပညာရေးဖြစ်၍ ပိုအရေးပါသော နောက်တစ်ခုက ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပေးသော ပညာရေး ဖြစ်သည်” ဟု ဆိုခဲ့သည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင်

ကျောင်းသင်ပညာနှင့် ကိုယ်တိုင်ရှာပညာ။

အချို့လူများမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကျောင်းသင်ပညာ ချို့တဲ့ခဲ့ သော်လည်း ကိုယ်တိုင်ရှာပညာ အားကောင်းသဖြင့် တက္ကသိုလ် ပညာတတ်များနှင့် ပန်းချင်း ယှဉ်နိုင်ကြသည်။ အောင်မြင်သူများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

အေဗရာဟမ် လင်ကွန်းသည် ကျောင်းမည်မည်ရရ မနေဖူးသော်လည်း မိမိဘာသာ လေ့လာသင်ကြားရင်း ဥပဒေပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူတိုင်းပြည်၌ ထိပ်ဆုံး အဆင့်ဖြစ်သည့် သမ္မတရာထူးကို သူ ရခဲ့သည်။

ကျောင်းပညာ သုံးလသာ သင်ဖူးသော သောမတ်(စ) အက်ဒီဆင်သည် ပစ္စည်းကိရိယာ အမျိုးပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော် တီထွင်နိုင်သည့် သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ လူသားထုအပေါ် သူတီထွင်မှုများ၏ အကျိုးကျေးဇူး ကြီးမားလွန်းသဖြင့် သူ အသက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့သည့် ခေတ်ကို “အက်ဒီဆင်ခေတ်” ဟူ၍ ဂုဏ်ပြု ချီးကျူး ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

မိမိဘာသာ ပညာရှာရာ၌ ထူးချွန်လွန်းသည့် ပညာရှင်ကြီး အက်ဒီဆင်က သူ့အရည်အချင်းကို ၍သို့ နိမ့်နိမ့်ချချ ပြောဆိုခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်က တီထွင်သူ အစစ်မဟုတ်ဘူးဗျ။ လုံးလုံးလျားလျား ကျွန်တော့် လက်ရာ စစ်စစ်လို့ ပြောနိုင်တာ ဓာတ်စက (Phonograph) တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်က ရေမြှုပ်ဗျ။ သိပ်အားကောင်းတဲ့ ရေမြှုပ်၊ ဘယ်နေရာက ထွက်လာတဲ့ စိတ်ကူးဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော့်ကိုယ်ထဲ စုပ်ယူလိုက်တာပဲ”

အက်ဒီဆင်ကား ပညာ၌ ဝင်စားလွန်းသည့် ရာသက်ပန် စာသင်သားကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ချေသည်။

ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သဖြင့် အကျိုးအမြတ် ကြီးမားစွာ ရရှိခဲ့သူများ အကြောင်း သာဓကဆောင်စရာ များစွာ ရှိသည်။ သူတို့ ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည့် မိမိကိုယ်ကို ပြုစုပျိုးထောင်ပုံ နည်းလမ်းများမှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ အလွန်ကောင်း သလောက် အတုယူနည်းမှီးသူများအတွက် အကျိုးကျေးဇူး ကြီးမားမှာ သေချာသည်။

နမူနာအဖြစ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအကြောင်း ပြောပါမည်။

ပုဂ္ဂိုလ်အမည်က ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင်။

ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင် (Benjamin Franklin) (၁၇၀၆ - ၁၇၉၀) ကို စွယ်စုံပါရမီရှင် (multiple genius) ဟု ခေါ်လေ့ရှိကြသည်။ သည်လို ခေါ်ရ လောက်အောင်လည်း သူ ကျွမ်းကျင်သော ဘာသာရပ်တွေက များလှသည်။

ဘယ်အကြောင်းရပ် မဆို အနည်းအကျဉ်းစီတော့ သူ သိသည်ဟု ဆိုနိုင် လောက်အောင်လည်း နဲ့စပ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ စိတ်ဝင်စားသော အကြောင်းအရာတွေက အကန့်အသတ်မရှိဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။

သူသည် ဆပ်ပြာချက်ခြင်း၊ စာပုံနှိပ်ခြင်း၊ ဂေါ်ဖီထုပ်စိုက်ဖျိုးခြင်း စသည်တို့တွင် စိတ်ဝင်စားသကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး လူမှုရေးဘက်တွင်လည်း ထက်သန်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကြီးကို စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ကြသူများတွင် သူ ရှေ့တန်းက ပါဝင်သည်။ အမေရိကန် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာစာတမ်းနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတို့ အပါအဝင် သူ့နိုင်ငံသမိုင်း၌ အရေးကြီးဆုံး စာချုပ်စာတမ်းကြီး လေးခုတွင် သူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်များအကြောင်း အစောဆုံး စူးစမ်းလေ့လာ ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသူများ ထဲတွင် သူ ပါဝင်သည်။ မိုးကြိုးလွှဲ၊ ဖရန်ကလင် မီးဖို၊ အနီးအဝေးကြည့် မျက်မှန် စသည်တို့ အပါအဝင် ပစ္စည်းကိရိယာအများအပြားကိုလည်း တီထွင်ခဲ့ရာ အမေရိကန်ပြည်၌ သောမတ်(စ) အက်ဒီဆင် မတိုင်မီ ခေတ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် ပြိုင်ဘက်ကင်းသော တီထွင်သူ ပညာရှင်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။ ဘက်စုံ ထူးချွန်လွန်းသူဖြစ်၍ သူ့အား သူ့ခေတ်ကာလ အမေရိကန်ပြည်၏ အကြီးကျယ်ဆုံး လူသား၊ ပြည့်ကျက်သရေဆောင် ပုဂ္ဂိုလ် စသည်ဖြင့်လည်း ချီးကျူးဂုဏ်ပြု ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

အဲသည် ဖရန်ကလင်ကို ၁၇၀၆ ခုနှစ်တွင် မက်ဆာချူးဆက်ပြည်နယ် ဘော်စတွန်မြို့၌ မွေးသည်။ ညီအစ်ကို မောင်နှမ ၁၇ ယောက်ထဲမှာ သူက နံပါတ် ၁၅ ဖြစ်သည်။ မိဘများက ရိုးသားကြိုးစားကြသူများ ဖြစ်သည်။ ဆပ်ပြာချက်သည်၊ ဖယောင်းတိုင် လုပ်သည်၊ ပြီး ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်မှာ တင်ရောင်းသည်။ သို့သော် သားသမီးတွေ များလွန်းတော့ အားလုံး ပြည့်ပြည့်ဝဝ ကျွေးမွေးသုတ်သင် ပညာသင်ရန် မတတ်နိုင်။

ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင်ကို ကျောင်းမှာ နှစ်နှစ်ပဲ ထားနိုင်သည်။ ကျောင်းတွင် ဖရန်ကလင်က စာအဖတ်မှာ အလွန်တော်သည်၊ အရေးမှာ သင့်သည်။ အတွက်မှာတော့

ညံ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ခြုံကြည့်လျှင်တော့ မဆိုး။ ကျောင်းဆက်ထားရန် သင့်သော ကလေးမျိုး။ သို့သော် စီးပွားရေး အခြေအနေ မပေးသဖြင့် ဖခင်က သူ့အား အသက် ၁၀ နှစ်သားမှာပင် ကျောင်းထုတ်လိုက်ရသည်။ သည်အရွယ်မှ စကာ အိမ်မှာ ဖယောင်းတိုင် အလုပ် ဆပ်ပြာချက်သည့်အလုပ်များ ဝင်ကူရသည်။

သို့သော် ဖရန်ကလင် စိတ်အားမငယ်။ ကျောင်းသာ မတက်ရသော်လည်း သူ့ပညာရေးက ဆုံးခန်းမတိုင်ခဲ့။ ကျောင်းတံခါးသာ သူ့အတွက် မဖွင့်ဟခြင်း ဖြစ်သည်။ အသိပညာတံခါးကတော့ ဘယ်တော့မှ ပိတ်မသွားဟု သူ စွဲမြဲ ယုံကြည်ခဲ့သည်။

အိမ်အလုပ်ကို ကူလုပ်ရင်း ရသမျှ စာကို သူ ဖတ်သည်။ အရေးအသား ကောင်းစေရန်အတွက် သူ့ခေတ်က ထင်ရှားသော သတင်းစာတစ်စောင်ကို စံထားပြီး အရေးကျင့်သည်။ အကွရာ သင်္ချာ၊ ဂဲဩမေတြီ၊ ရေကြောင်း အတတ်ပညာ၊ သဒ္ဒါ၊ ယုတ္တိဗေဒ၊ သဘာဝသိပ္ပံ၊ ရုပ်ပိုင်းသိပ္ပံ စသည့် ပညာရပ်များကို မိမိဘာသာ လေ့လာသည်။ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတာလျံ၊ စပိန်နှင့် လက်တင်ဘာသာများကိုလည်း ကိုယ်တိုင် ဆည်းပူးလေ့လာရင်း ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ပညာရှာမှီးသည့်အလုပ်၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ်အသုံးချသည့် အလုပ်တို့ကို တစ်သက်ပတ်လုံး လုပ်ခဲ့ရာ နောင်တွင် သူတိုင်းပြည်၌ ပညာဗဟုသုတ အကြီးမားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သူသည် မိဘအလုပ်ကို ကူလုပ်နေရာမှ အသက် ၁၂ နှစ်သားတွင် အစ်ကိုကြီး တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျိမ်း(စ်)၏ စာပုံနှိပ်စက်၌ အလုပ်သင်အဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည်။ ပုံနှိပ်သမားလုပ်ရင်း သတင်းစာများတွင် ဆောင်းပါးများ ဝင်ရေးရာ သူ့စာများကို လူကြိုက်များခဲ့သည်။ အသက် ၂၄ နှစ်တွင် ပင်ဆီလဗေးနီးယားပြည်နယ် ဖီလဒဲလဖီးယား မြို့၌ ကိုယ်ပိုင်သတင်းစာ ထုတ်သည်။ Poor Richard's Almanac အမည်ဖြင့် အလွန်ထင်ရှားသော ပြက္ခဒိန်နီတိစာအုပ်များကို သူ့အသက် ၁၆ နှစ်မှ ၅၂ နှစ်အရွယ်အထိ နှစ်စဉ် ထုတ်ဝေသည်။

ဖရန်ကလင်သည် လူမှုရေး နိုင်ငံရေးများတွင် လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားခဲ့သော်လည်း ရာထူးအာဏာ ရရှိအောင်ကား ကြိုးစားလေ့ မရှိခဲ့။ သူတိုင်းပြည် အကျိုးရှိရေး၊ သူ အခြေချရာ ဖိလဒဲလဖီးယားမြို့ကြီး တိုးတက်စည်ပင်ရေးတို့အတွက်သာ မပြတ်အားထုတ်သည်။

အသင်းဝင်ကြေး လစဉ်ကြေးတို့ဖြင့် ရပ်တည်သည့် ကမ္ဘာ့ ပထမဆုံးသော စာကြည့်တိုက်ကို ၁၇၃၁ ခုနှစ်တွင် ဖိလဒဲလဖီးယား၌ သူ ထူထောင်ခဲ့သည်။ ပြည်နယ်၏ ပထမဆုံးသော ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့် ပထမဆုံးတက္ကသိုလ်တို့ကိုလည်း သူပင် ဦးဆောင် အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်။ မီးဘေးကြီး မကြာခဏ သင့်ခဲ့သည့် ဖိလဒဲလဖီးယား အတွက် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့တစ်ခု ဖွဲ့စည်းသည်။ ရာဇဝတ်မှုများ ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းကာကွယ် နိုင်ရန် အတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းသည်။ မြို့တော် စည်ပင်ရေးလုပ်ငန်း များစွာ ကိုလည်း ကြံစည်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ဖိလဒဲလဖီးယား သည် ထိုစဉ်က ရှိသည့် အမေရိကန်ပြည်နယ် ၁၃ ခု အတွင်း ခေတ်မီတိုးတက်ဆုံးမြို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။

များပြားလှစွာသော လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တို့တွင် သူ တီထွင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းငယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ရှိသည့်အနက် ဦးနှောက်ဖြည့်တင်းရေးသမားတို့အတွက် ပို၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်မည့် အရာတစ်ခုကို ရွေးထုတ် ဖော်ပြလိုသည်။

၁၇၂၈ ခုနှစ်၊ သူ့အသက် ၂၂ နှစ်တွင် ဖရန်ကလင်သည် သူ့အသိ မိတ်ဆွေများထဲမှ ဉာဏ်အထက်မြက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကို စုရုံးကာ ဂျန်တို (Junto) အမည်ရှိ အသင်းတစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အသင်းသားအားလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် စုပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်ဖြစ်ပြီး Junto ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာလည်း အကျိုးတူလူစု ဟူ၍ပင် ဖြစ်သည်။

ဂျန်တိုအသင်းသားများ တစ်ပတ်တစ်ကြိမ် သောကြာနေ့တိုင်း တွေ့ဆုံကြကာ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ နိုင်ငံရေး၊ သဘာဝသိပ္ပံ၊ စသည့် ဘာသာရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် နှစ်သက်ရာ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုစီကို အသင်းသားတစ်ဦးချင်းက အလှည့်ကျ တင်ကာ ၎င်းကို

ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။ သုံးလတစ်ကြိမ် အသင်းသားတစ်ဦးစီသည် မိမိနှစ်သက်ရာ အကြောင်းရပ်တစ်ခုနှင့် ပတ်သက်သည့် စာတမ်း တစ်စောင်စီ ရေးတင်ရသည်။ စည်းဝေးပွဲများတွင် အသင်းသားများ အကြိတ်အနယ် ဆွေးနွေးကြ ငြင်းခုံဝေဖန်ကြသည်။ သို့သော် ငြင်းခုံမှုသည် အနိုင်ရလိုမှုသက်သက် သို့မဟုတ် ငြင်းရလျှင်ပြီးရော ဟူသော သဘောသက်သက်ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ စူးစမ်းရှာဖွေလိုသော ဆန္ဒ၊ အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်သိမြင် လိုသော ရည်ရွယ်ချက်တို့ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ရမည်ဟူ၍ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ထားကာ ၎င်းအတိုင်း ဖြစ်အောင်လည်း ဝိုင်းဝန်း ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသည်။

ဆွေးနွေးငြင်းခုံကြရာ၌ ကျမ်းဂန် အထောက်အထားများလည်း အမြဲ ကိုးကား တင်ပြရလေ့ရှိရာ နောက်တွင် ယင်းကိစ္စ ပို၍ အဆင်ပြေစေရန်အတွက် ၎င်းတို့ အမြဲ စည်းဝေးရာအခန်းတွင် ၎င်းတို့တစ်ဦးချင်းပိုင် စာအုပ်စာတမ်းများကို စုဝေးထားရှိခြင်းဖြင့် စာကြည့်တိုက်တစ်ခု စတင်မိခဲ့သည်။ ၎င်းစာကြည့်တိုက်သည် နောင်ဖြစ်လာမည့် ဖီလဒဲလဖီးယား စာကြည့်တိုက်ကြီး၏ ရှေ့ပြေး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဂျန်တိုအသင်းသားများ စုပေါင်းလေ့လာကြ၊ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြသည့် အကြောင်းအရာ များကား အမျိုးပေါင်း စုံခဲ့သည်။ အသင်းသားများအတွက် ဖရန်ကလင် ရေးသားဖြန့်ဝေခဲ့သော မေးခွန်း ၂၄ ခုပါ ဆွေးနွေးရန် အကြောင်းအချက် လမ်းညွှန်စာကို ကြည့်လျှင် သူတို့ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည့် ဘာသာရပ် နယ်ပယ်ကျယ်ဝန်းလှပုံကို သိမြင် နိုင်သည်။

မေးခွန်းနမူနာတချို့ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြရလျှင်

- ❖ သင်နောက်ဆုံးဖတ်ခဲ့သည့် စာအုပ် (အထူးသဖြင့် သမိုင်း၊ ကျင့်ဝတ်၊ ကဗျာ၊ ဆေးဝါး၊ ခရီးသွား၊ စက်မှုနှင့် အခြားဗဟုသုတဆိုင်ရာ) များထဲမှ ထူးထူးခြားခြား မှတ်သား လောက်စရာ သို့မဟုတ် ဂျန်တို အသင်းသား များ အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ ဘာတွေ ရှိပါသနည်း။

- ❖ သင် သိကျွမ်းသူများထဲတွင် များမကြာမီက စီးပွားရေးလုပ်ငန်း မအောင် မမြင် ဖြစ်သွားသူ တစ်စုံတစ်ယောက် ရှိပါသလား။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် လုပ်ငန်းပျက်ရသည်ဟု သင် ကြားသိပါ သနည်း။
- ❖ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်စုံတစ်ယောက် လုပ်ငန်း အောင်မြင်ကြီးပွားသည့် အကြောင်း သင် ကြားသိပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် အောင်မြင်သည်ဟု သိရပါသနည်း။
- ❖ လေးစားချီးကျူးဖွယ်၊ အတုယူဖွယ် လုပ်ရပ်တစ်ခု မကြာမီက ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြောင်း သင် ကြားသိထားပါသလား။ သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုစရာ သင်ခန်းစာ ယူစရာ အမှားတစ်ခုခု မကြာမီက ကျူးလွန်ခဲ့သူ တစ်ဦးဦးအကြောင်း သင် ကြားသိထားပါသလား။
- ❖ အသောက်အစား မဆင်ခြင်ခြင်း၊ အလိုဆန္ဒကို ထိန်းချုပ်မှု မပြုခြင်း၊ စသည့် မကောင်းသော အမူအကျင့်များ၊ အသိဉာဏ်အဆင်ခြင် နည်းမှု များကြောင့် ဖြစ်သည့် စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် ဖြစ်ရပ်တစ်စုံတစ်ရာ သင် တွေ့မိ ကြားမိပါသလား။
- ❖ သင့်အသိအကျွမ်းထဲမှ မကြာမီက မကျန်းမာသူ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရသူများ ရှိပါသလား။ ရှိပါက မည်သို့ကုသကြောင်း၊ မည်သည့်ဆေးဝါးများ သုံးစွဲကြောင်းနှင့် ယင်းဆေးဝါးကုသမှုတို့၏ အကျိုးအပြစ်များအကြောင်း သင် ကြားသိခဲ့ရပါသလား။
- ❖ ဂျန်တိုအနေနှင့် လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက် ဖြစ်စေ၊ တိုင်းပြည်အတွက် ဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေများအတွက် ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ အသင်းသားများ

ကိုယ်တိုင် အတွက် ဖြစ်စေ၊ အကျိုးပြုနိုင်မည့် မည်သည့်လုပ်ရပ်တစ်ခု လောလောဆယ် သင် စဉ်းစားမိပါသလဲ။

- ❖ ပြီးခဲ့သည့် အစည်းအဝေး နောက်ပိုင်းရက်များအတွင်း မြို့သို့ အသစ်ရောက်ရှိလာသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် အားပေးကူညီထိုက်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက် သင် သိရှိထားပါသလား။ သူ၏ စိတ်ဓာတ်စရိုက်၊ သူ၏ ကောင်းကွက် ဆိုးကွက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သင် အကဲခတ်မိ ကြားသိမိသည်များ ရှိပါသလား။ ဂျန်တိုအနေနှင့် ထိုသူအတွက် အကျိုးဆောင်နိုင် အားပေးနိုင်သည့် အနေအထားရှိသည်ဟု သင် ထင်မြင်ပါသလား။
- ❖ သင့်တိုင်းပြည်၏ ဥပဒေများထဲတွင် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်သို့ ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြသင့်သည့် ချို့ယွင်းချက် တစ်စုံတစ်ရာ သင် တွေ့ရှိထားပါသလား။ ရှိသင့် ရှိထိုက်သည့် အခြား မည်သည့်ဥပဒေမျိုး လိုအပ်နေသည်ဟု သင် ထင်မြင်ပါသနည်း။
- ❖ မကြာမီ ကာလအတွင်း တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူက သင့်ဂုဏ်သိက္ခာ ကို ထိပါးခြင်းမျိုး ရှိခဲ့ပါသလား။ ဂျန်တိုအနေနှင့် မည်သို့ ကာကွယ် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသနည်း။
- ❖ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူနှင့် ရင်းနှီးသိက္ခမ်းခွင့် ရရန်အတွက် ဂျန်တို အနေနှင့်ဖြစ်စေ၊ အသင်းသားတစ်ဦးဦးက ဖြစ်စေ ကူညီဆောင်ရွက် ပေးမှုမျိုး သင် အလိုရှိပါသလား။
- ❖ သင် ရင်ဆိုင်နေရသည့် အရေးကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် ဂျန်တို၏ အကြံဉာဏ်ကို လိုလားနေပါသလား။

လမ်းညွှန်မေးခွန်းများကို အကဲခတ်ကြည့်လျှင် ဂျန်တိုသည် စာအုပ်ထဲက အသိကို လက်တွေ့ဘဝထဲ၌ အထိရောက်ဆုံး အသုံးပြုသူများ၏ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်၏။ ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင်ရော သူ့မိတ်ဆွေများပါ ဂျန်တိုမှ အကျိုး ကျေးဇူးကြီးစွာ ရရှိခဲ့ကြသည်။ ဒဿန၊ ကျင့်ဝတ်ဗေဒနှင့် နိုင်ငံရေးဘာသာရပ်တို့နှင့် ပတ်သက်လျှင် ဂျန်တိုသည် သူတို့နယ်ပယ်တစ်ခု၌ အကောင်းဆုံး ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဖြစ်သည်ဟု ဖရန်ကလင်က ဆိုခဲ့သည်။

ဦးနှောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် စိတ်အားထက်သန်သူ ကနဦးအဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦးနှင့် စတင်ခဲ့သည့် ဂျန်တိုသည် အသင်းသားများကိုယ်တိုင် နည်းတူ တစ်စထက် တစ်စ ကြီးထွားတိုးတက်ခဲ့ရာ စဖွဲ့သည်မှ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော်အကြာ ၁၇၆၉ ခုနှစ် ရောက်သောအခါ၌ အမေရိကန် တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေး အသင်းကြီး (American Philosophical Society) ဟူ၍ ဖြစ်လာပြီး ထိုအချိန်၌ တိုင်းပြည်တွင် အလွန်ထင်ရှား ကျော်ကြား နေပြီဖြစ်သော ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင်ကိုယ်တိုင်ပင် အသင်းကြီး၏ ပထမဆုံး ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပေသည်။

နာဇီစစ်အကျဉ်းစခန်းမှ စာပေသင်တန်း

“ကွေးမြစ်ပေါ်က တံတား” ရုပ်ရှင်ကားကို တီဗွီမှ ပြတာ မကြာမီက ကြည့်လိုက်ရ၏။ ဇာတ်ကားထဲတွင် စစ်အကျဉ်းသားများဆိုင်ရာ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက် အကြောင်း၊ ယင်းသဘောတူညီချက်အရ အခြားအဆင့် စစ်သည်များကို အလုပ်ခိုင်း၍ ရသော်လည်း အရာရှိများကိုမူ ခိုင်းခွင့် မရှိကြောင်း ဗြိတိသျှသံပန်း စစ်ဗိုလ်ကြီးက ဂျပန်တပ်မှူးထံ တင်ပြတောင်းဆိုနေသည်များကို နားထောင်ရင်း ကျွန်တော့်ထံမှာ ရောက်ရှိနေသည့် စာအုပ်ကလေးတစ်အုပ်ကို သွားသတိရသည်။

စာအုပ်က ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ ကိုညွန့်ဝေ (မိုး) က ဖတ်ရန် ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အင်းစိန်မှာ စာဖတ်ဝါသနာပါသလောက် စာအုပ်အစုအဆောင်း လည်း ကောင်းလှသည့် စာသမားနှစ်ယောက် ရှိသည်။ စာရေးဆရာ အယ်ဒီတာ ကိုညွန့်ဝေမိုးနှင့် ရှေ့နေ ကိုခင်မောင်မြင့်။ သူတို့စာအုပ်စင်များမှာ ကျွန်တော် မွေနှောက် နေကျ ရတနာသိုက်များ ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တော့ ကိုညွန့်ဝေက “ဆရာဖေ ဖတ်ကြည့်ပါ” ဆိုပြီး စာအုပ်ကလေး တစ်အုပ် ပေးသည်။

စာအုပ်အမည်က Reading for Profit အကျိုးရှိအောင် စာဖတ်နည်း။ စာရေးသူအမည်က မောင်ဂိုမာရီ ဘယ်လဂျီယွန် (Montgomery Beligon)။

ရှုတ်တရက်တော့ တွေဖူးနေကျ “စာဖတ်နည်း” စာအုပ်မျိုး တစ်အုပ်ပဲဟု အောက်မေ့လိုက်သည်။ သို့သော် title page (စာရေးသူအမည်၊ စာအုပ်အမည်၊ ထုတ်ဝေရေးတိုက် စသည်များကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြသည့် ပထမ စာမျက်နှာကို) လှန်ကြည့်မိသည့် အခါတွင်တော့ ကျွန်တော် တအံ့တဩဖြစ်သွားသည်။

“အကျိုးရှိအောင် စာဖတ်နည်း” ဟူသော စာအုပ်အမည် ခေါင်းစဉ်ကြီးအောက်၌

၁၉၄၁ - ၁၉၄၂ နှင့် ၁၉၄၃ ခုနှစ်များအတွင်း ဂျာမနီရှိ ဗြိတိသျှအရာရှိ စစ်သုံ့ပန်းများအား ပြောကြားခဲ့သည့် အင်္ဂလိပ်စာပေဆိုင်ရာ ပို့ချချက်များ၊

ဟူ၍ ရေးထိုးထားပြီး စာရေးသူ မောင်ဂိုမာရီ ဘယ်လဂျီယွန်၏ အမည်အောက်၌ “ယခင် ဗြိတိသျှစစ်အကျဉ်းသား အမှတ် ၁၈၂” ဟူ၍ ဖော်ပြထားတာ သွားတွေ့ရသည်။

ရုတ်တရက် ကျွန်တော် နားမလည်နိုင်။ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲတွင် ဂျာမန် စစ်အကျဉ်းစခန်း ဆိုလိုက်သည်နှင့် ဂျူးတွေကို သတ်သည့် အောက်ဇင်စ်၊ ဗျူခင်ဗားလ် စသည့် ငရဲခန်းကြီးများကို ပြေးမြင်၏။ ယခု ဘယ်လိုဖြစ်သည်လဲ။

စာရေးသူ မောင်ဂိုမာရီ၏ အမှာကို ကျွန်တော် အပြေးအလွှား ဖတ်ကြည့်သည်။

အမှာစာမှာ ပါရှိသည်များကို အနှစ်ချုပ်၍ ဖော်ပြရလျှင်၊

ဤစာအုပ်၌ ဂျာမန်အကျဉ်းစခန်းနှစ်ခုအတွင်း စာရေးသူ မောင်ဂိုမာရီ ဟောပြော ခဲ့သည့် စာပေရေးရာ ပို့ချချက် ၉ ပုဒ် ပါဝင်သည်။ ပထမစခန်းတွင် ၁၉၄၁ - ၁၉၄၂ အကူးအပြောင်း ကာလအတွင်း လည်းကောင်း၊ ဒုတိယစခန်းတွင် ၁၉၄၃ မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်လများအတွင်း လည်းကောင်း သူ ဟောပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မောင်ဂိုမာရီ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည့် နေရာများမှာ စစ်သုံ့ပန်းဆိုင်ရာ သဘော တူညီချက် များကို အတော် လေးစားလိုက်နာသော နေရာများ ဖြစ်ဟန်တူ၏။ ရိုးရိုး စစ်သည်များအား ဂျာမန်တို့က အလုပ်စခန်းများတွင် ခိုင်းစေသော်လည်း အရာရှိများကိုမူ လုံးဝမခိုင်းဘဲ ထားရာ အချိန်ပြည့် အားနေကြ၏။ စာအုပ်တွေလည်း သူတို့ထဲတွင် ပေါပေါများများ ရှိနေရာ အားအားယားယားနှင့် စာတွေ ဖိဖတ်ကြသည်။ သည်အထဲတွင် ယခင်က စာဖတ်ချင်လျက် အချိန်မရ၍ ကောင်းကောင်း မဖတ်နိုင်ခဲ့သူတွေ ပါသလို စာဆိုတာကို (ကျောင်းစာက လွဲ၍) မည်မည်ရရ မဖတ်ခဲ့ဖူးသူတွေလည်း အများအပြား ပါဝင်၏။

ကာလအတန်ကြာအောင် စာအုပ်တွေကို ကြုံရာကျပန်း လျှောက်ဖတ်ကြပြီးသည့် နောက်တွင် စာအုပ်တွေအကြောင်း ပြောကြဆိုကြရင်း စာကို အချိန်ကုန်ရုံ အပျင်းပြေ သက်သက် မဟုတ်ဘဲ ယခု ဖတ်ဖြစ်ကြသည့်လက်စနှင့် ကိုယ့်အတွက် ကျေးဇူး တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်အောင် စနစ်တကျ ဖတ်ကြရင် မကောင်းဘူးလားဟူသော အတွေးမျိုး ဝင်လာကြသည်။

ဤတွင် မူလကတည်းက စာသမားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီ ဘယ်လဂျီယွန်၏ စာပေရေးရာ ဟောပြောချက်များ ပေါ်ထွက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။

အကျဉ်းသား စစ်ဗိုလ်များကို ဟောပြောခြင်း ဖြစ်သော်လည်း နောင်တစ်နေ့ စာအုပ်အဖြစ် စုစည်းရန်လည်း ကြိုတင် ရည်မှန်းခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သူ၏ ပို့ချချက်များကို အထွေထွေ စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် ဦးတည်ပြုစုခဲ့သည်။

ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေး အထောက်အကူပေးခဲ့သဖြင့် ကျေးဇူးတင်ရှိရသူများ စာရင်းတွင် ဗြိတိသျှ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ စာအုပ်ဌာနနှင့် အင်္ဂလန်မှာ စာအုပ်စာတမ်း လက်ဆောင် ပေးပို့ကြသည့် မိတ်ဆွေများဟူ၍လည်း တွေ့ရှိရရာ အကျဉ်းသား တစ်ဦးအနေနှင့် အတော် အဆင်ပြေပေတာပဲဟု အောက်မေ့ရသည်။

ဤပို့ချချက် စာမူတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို အကျဉ်းစခန်းမှာပင် လက်နှိပ်စက် ရိုက်ခွင့်ရပြီး စာမူတစ်ခုလုံးကို အင်္ဂလန်သို့ ပေးပို့ခွင့် ရရှိခဲ့ခြင်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဂျာမန်စစ်အရာရှိများကို ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းလည်း အမှာစာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

အမှာစာအောက်၌ ရေးထိုးထားသည့် နေ့စွဲမှာ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလဖြစ်ရာ စစ်ပြီးရန် တစ်နှစ်ခွဲမျှ လိုသေးသည့်အချိန် ဖြစ်သည်။

စာအုပ်ကို စစ်ပြီးစ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှာပင် ပင်ဂွင်း စာအုပ်တိုက်က ပုံနှိပ်ခဲ့၍ ကျွန်တော် ဖတ်ရသော စာအုပ်မှာ ၎င်းပထမနှိပ်ခြင်းမူပင် ဖြစ်သည်။

စာရေးသူ မောင်ဂိုမာရီ၏ ပို့ချချက်များအကြောင်း အကျဉ်းမျှသာ ကျွန်တော် ပြောပါမည်။

ပထမပြောလိုသည်က ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် စာအုပ်စာတမ်းများအကြောင်းကို ကျမ်း မလေးစေဘဲ ဆစ်ပိုင်းဝေဖန် ပြောဆိုနိုင်ပါပေသည်ဟူသောအချက် ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ ၂၈၈ မျက်နှာ ရှိသော ဤစာအုပ်တွင် အခန်း ၉ ခန်း (ပို့ချချက် ၉ ခု) ပါသည်။

The Capital Investment (မတည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု) ဟု အမည်ပေးထားသော ပထမအခန်းတွင် စာကို အကျိုးရှိစွာ ဖတ်ရှုခြင်းဆိုင်ရာ စာရေးသူ၏ အယူအဆကို အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

Profit ဆိုသော စာအုပ်အမည်ပါ စကား၊ Capital Investment ဟူသော အခန်းခေါင်းစဉ် စကားတို့မှာ တမင်တကာ ဘောဂဗေဒ ဝေါဟာရများ သုံးစွဲထားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူပြောချင်သည့် စာမှ ရရှိမည့် အကျိုးအမြတ် ဟူသည် ငွေကြေး မဟုတ်။ ဘဝအသိသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ အကျိုးကျေးဇူး ရှိစေသော စာဟူသည် ဘဝ၌ ဘာတွေ အရေးပါသည် ဘာတွေတန်ဖိုးထားအပ်သည်ကို ပြသော စာ၊ ဘဝ၏ လေးနက်မှုကို သိပြီး ဘဝအပေါ်၌ လေးနက်မှု ရှိစေသော စာမျိုးကို ဆိုလိုကြောင်း သူ ဖွင့်ဆိုသည်။

စာဖတ်သူ၌ တစ်ကိုယ်ရေ အတွေ့အကြုံသာ ရှိသည်။ ထိုအတွေ့အကြုံကိုပင် ကောင်းစွာ မဆင်ခြင် မခံယူတတ်။ စာဖတ်သူ၌မူ ခေတ်အဆက်ဆက် လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ဘဝအစုံစုံ အတွေ့အကြုံစုံကို ရနိုင်သည်။ ဉာဏ်အမြင်မျိုးစုံဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်နိုင်သည်။ ယင်းကြောင့် သူ၏ စရိုက်လက္ခဏာနှင့် အပြုအမူ အကျင့်အကြံတို့ တိုးတက် ကောင်းမွန်နိုင်သည်။ ဘဝ၌ သင့်တော်မှန်ကန်စွာ နေထိုင်တတ်မည်။ အနာဂတ်ကို မြော်မြင်တတ်၍ မိမိဘဝ တိုးတက်မြင့်မားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်စေမည် စသဖြင့် ငွေနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်မရသော စာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို သူ ဖော်ပြသည်။

သို့သော် စာကို အကျိုးရှိစွာ ဖတ်ရန်မှာ စာအုပ်စာပေများအကြောင်း ကောင်းစွာ နားလည်မှု ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောဆို၍ ယင်းအတွက် အဓိက လိုအပ်ချက် ငါးရပ်ကို သူ ထုတ်ဖော်သည်။

ပထမအချက်

စာအုပ်စာပေအကြောင်း၊ ယင်းတို့၏ အနှစ်သာရနှင့် ယင်းတို့က ပေးသည့် အကျိုးကျေးဇူးများအကြောင်း သိလိုလျှင် စာပေသမိုင်းကျမ်းများ၊ စာပေအညွှန်းစာအုပ်များ၊ ကောက်နုတ်ချက် စာစုများသက်သက် ဖတ်ရှုရုံဖြင့် မလုံလောက်။ စာရေးသူတို့၏ လက်ရာ မူရင်းများကို ကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက်ဖတ်ကြည့်ရင်းသာ တကယ်တမ်း သိလာနိုင်မည်။ (စာ၏ တန်ဖိုးကို သူတစ်ပါးပြောဖြင့် မသိနိုင်၊ ကိုယ်တွေ့ဖြင့်သာ ရေရေရာရာ သိနိုင်မည်။)

ဒုတိယ

ယင်းစာများကို ဖတ်ရှုရာ၌ သိလိုကြားလိုစိတ်၊ ခံယူလိုစိတ်၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော လေးစားစိတ်တို့ဖြင့် ဖတ်ရန် လို၏။ (သို့မှသာ သူပေးသမျှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိနိုင်မည်။)

တတိယ

စာကောင်း ပေကောင်းဟု မည်သူက ညွှန်းသော်လည်း မိမိဖတ်ရှု၍ ပျင်းရိငြီးငွေ့ဖွယ် ဖြစ်နေလျှင် မဖတ်သင့်။ (စာ ဟူသည် နှစ်သက်ကျေနပ်မှုလည်း ပေးနိုင်ရမည်။)

စတုတ္ထ

စာကို ရောက်တတ်ရာရာ မဖတ်၊ ဦးတည်ချက် တစ်စုံတစ်ရာအားဖြင့် စနစ်တကျ စုရုံးဆက်စပ် ဖတ်ရလိမ့်မည်။ (ဥပမာ၊ ပထမအချက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဂန္ထဝင်တွင် ထင်ရှားသည့် မူရင်းလက်ရာ တစ်ခုကို ဖတ်သည့်အခါ၊ ယင်းကို ပိုမိုနားလည်သိရှိ

ခံစားမိစေရန်အတွက် ယင်းနှင့် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အခြား ဂန္ထဝင်မြောက် မူရင်းလက်ရာ အချို့ကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းစာအုပ်ဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလ နောက်ခံအကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြသည့် အခြား စာအုပ်စာတမ်းများကိုလည်းကောင်း ဖတ်ရှုမည်။)

ဤသို့ ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ပဉ္စမအချက်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့် အရည်အချင်းများ တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်လာမည်။

ပဉ္စမ

တကယ်တမ်း စာပေအရာဝင်သော စာအုပ်နှင့် သာမန်(သို့မဟုတ်) အနိမ့်စား စာအုပ်မျိုးကို ခွဲခြားတတ်ရမည် ဟူ၍။

ယင်းအင်္ဂါငါးရပ်သည် စာမှ အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရရှိနိုင်ရေးအတွက် လူတိုင်း ပေးရမည့် အခြေခံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပြီး ယင်းတို့နှင့် လျော်ညီစွာ စာကို ရွေးချယ် ဖတ်ရှုတတ်အောင် နည်းပေးလမ်းညွှန်မှုများ သူ ပြုလုပ်သည်။

နောက်ပိုင်း အခန်း ရှစ်ခန်းကား အသေးစိတ် လမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်သည်။ အခန်းခေါင်းစဉ်များမှာ (၂) ဝတ္ထုရှည် (novels)၊ (၃) တီထွင်ဖန်တီးမှုစာ (ဝါ) ဝတ္ထု (fiction) နှင့် အစစ်အမှန် (truth)၊ (၄) စာလေးပေလေးကြီးများ၊ (၅) ကောင်းသော သာ၍ကောင်းသော အရေးအသားများ၊ (၆) ပြဇာတ် စာပေ၊ (၇) လင်္ကာ ပြဇာတ်၊ (၈) ကဗျာ၊ (၉) ကဗျာ “သစ်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုရှည်အခန်းတွင် စာဖတ်သူအား ဘဝနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားမှုနှင့် ယှဉ်သည့် နက်ရှိုင်းသော အသိတရားများ ပေးစွမ်းနိုင်သည့် ဝတ္ထုကောင်းတို့၏ သဘောကို ဥပမာ သာကေများနှင့်တကွ ရှင်းပြသည်။ နာမည်ကျော် လူကြိုက်များ ဝတ္ထုကြီး သုံးပုဒ် (James Hilton ၏ Random Harvest; E.M. Forster ၏ A Passage to India; နှင့် Charles Dickens ၏ Bleak House) တို့ကို အသေးစိတ် နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ကာ ဘယ်ဝတ္ထုက ဘာကြောင့် သာမန်မျှ ဖြစ်သွားရပြီး၊ ဘယ်ဝတ္ထုက လမ်းခုလတ်မျှဖြစ်ကာ၊

မည်သည့်ဝတ္ထုက ဂန္ထဝင်မြောက်အဆင့်ထိ ရောက်ရကြောင်း ထင်ရှားပြီပြင်စွာ ဖွင့်ဆို ပြသည်။

ထို့နောက် အခန်းနိဂုံးတွင် ဖတ်သင့်သော ဝတ္ထုအပုဒ် ၉၀ နှင့် ဝတ္ထု သဘောတရားစာအုပ် နှစ်အုပ်ကို ညွှန်းပေးထားသည်။

နောက်အခန်းများတွင်လည်း အလားတူပင်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်းတို့၏ သဘော။ (အကောင်းအညံ့ ခွဲခြားတတ်အောင်။)

အတ္ထုပ္ပတ္တိသဘော သက်ဝင်သည့် ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုဟန် အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ဘဝမှတ်တမ်း (memoirs)၊ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (diary)၊ ဖြစ်ရပ်မှတ်တမ်း (journal)၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း ခေတ်ကာလအကြောင်းတို့ပါ ထင်ဟပ်သည့် စာပေအရာဝင် ပေးစာများ (letters) စသည်တို့၏ သဘော။

သမိုင်းကျမ်းကောင်းတို့၏ သဘော။

သိပ္ပံ၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးကျမ်းတို့၏ သဘော။

ပြဇာတ်တို့၏ သဘော။

ကဗျာလင်္ကာ အဟောင်းအသစ်တို့၏ သဘော။ စသဖြင့် ရှင်းလင်း ဖွင့်ဆိုကာ အခန်းအသီးသီး၏ နိဂုံး၌ ဖတ်သင့်ဖတ်ထိုက်သည့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ကမ္ဘာ့စာပေများကို ညွှန်းပေးထားသည်။

သို့ပင်စခန်းတွင် စာဖတ်ခွင့် ရသူများမှာ ကံထူးလှပါသည်။ အထူးသဖြင့် စာအုပ်စာပေ ကိစ္စတွင် နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦး၏ အမြင်ကျယ်ကျယ် အယူအစွဲ နည်းပါးစွာ နည်းပေးလမ်းညွှန်မှုအောက်၌ စာကို စနစ်တကျ ဖတ်ခွင့်ရကြခြင်းကား အထူးသဖြင့် ကံထူးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ဤဆောင်းပါး၌ ကျွန်တော် အဓိက ပြောလိုသည်မှာ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကုသိုလ်ကံအကြောင်း မဟုတ်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းတစ်လျှောက် အကြီးကျယ် အကြမ်းကြုတ်ဆုံး စစ်ကြီးအတွင်း သုံးပန်းဘဝ ကျရောက်နေချိန်၊ ရန်သူတွေ အရေးနိမ့်လာလျှင် မိမိတို့ကို အပြီးနှင့် စီမံနိုင်သည့် အန္တရာယ်၊ ရန်သူတွေ အနိုင်ရလျှင် ကျွန်ဘဝရောက်ရမည့် ကံကြမ္မာ စသဖြင့် အကောင်းဘက် မျှော်လင့်စရာလမ်း မရှိသည့် အချိန်မျိုးတွင် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များ စာဖတ်ကြခြင်း အကြောင်း ဖြစ်သည်။

စိတ်ပြေလက်ပျောက် ဖတ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်။ ဘဝအတွက် ရေရှည်အသုံးဝင် အကျိုးရှိအောင် စနစ်တကျ ဖတ်ရှုခြင်း။

၎င်းတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကား ချီးကျူးစရာ စိတ်ဓာတ်မျိုး ဖြစ်၏။ လူအများကြား ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပေါက်မြောက် အောင်မြင်သွားကြသူတို့၌ ရှိတတ်သည့် ဘယ်သော အခါမျှ အလျော့မပေးသော စိတ်ဓာတ်၊ ဘဝတိုးတက်မှုအတွက် အစဉ်မှန်းမျှော် အားထုတ် နေတတ်သည့် စိတ်ဓာတ်မျိုး ဖြစ်၏။

ထိုအထဲတွင် တစ်ခုပိုပါသေးသည်။

ယင်းကား စာအုပ်စာပေကို လေးစားတန်ဖိုးထားသည့် စိတ်။ စာကို ခင်တွယ်သည့် စိတ်။ တစ်နည်းဆိုသော် စာချစ်စိတ်။

စာချစ်သူအတွက် စာအုပ်သည် အသက်ရှင်စဉ်ကာလတစ်လျှောက် အထောက် အကူပြုရုံမက ဘဝနိဂုံးချုပ်ချိန်၌ပင် အဖော်အဖြစ် လိုက်ပါဦးမည်ဖြစ်သည်။

စာအုပ်ချစ်သမား တစ်ဦးဖြစ်သူ ဟယ်ရီဝိုက်ဒင်နာ (Harry Elkins Widener) ကို ကျွန်တော် မြင်ယောင်မိသည်။

၁၉၁၂ ခုနှစ် တိုင်တန်းနှစ်သဘောကြီး ရေခဲတောင်နှင့် တိုက်မိ၍ နစ်မြုပ်သည့် အခါ အသက်ကယ်လေ့ လုံလောက်စွာ မပါသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများကို ဦးစားပေးလိုက်ရပြီး အမျိုးသားကြီးများမှာမူ ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ အသက်သေ ခံသွားခဲ့ကြရသည်။

ဖြည်းဖြည်းချင်း နစ်မြုပ်နေသည့် သဘောကြီးနှင့်အတူ ရေအောက်ကမ္ဘာသို့ မပြန်တမ်း လိုက်ပါသွားခဲ့သူများထဲတွင် ရှားပါးစာအုပ် စုဆောင်းသူ ဟယ်ရီပိုဂျင်ဒင်နာ လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပိုဂျင်ဒင်နာသည် တမလွန်ခရီး ထွက်ခွာ ခါနီးတွင် သူ အနှစ်သက်ဆုံးပစ္စည်းတစ်ခုကို ကိုယ်နှင့်မကွာ ဆောင်ယူသွားခဲ့သည်။

ဂန္ထဝင်မှာ ထင်ရှားသည့် ဖရန်စစ်ဘောကွန်၏ အက်ဆေး စာအုပ်ကလေး။

ကျွန်တော်တို့မှာ လိုအပ်နေတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်

စာပေသမား အများစုတို့ နည်းတူပင် ကလေးဘဝက စ၍ ကျွန်တော် စာဖတ်ဝါသနာပါခဲ့ပါ၏။

စာဖတ်ခြင်း၌ အရသာတွေ့ကာ မိမိပတ်ဝန်းကျင်တွင် တွေ့မြင်ရသမျှ စာအုပ် စာတမ်းများ ထဲမှ မိမိအသက်အရွယ် အသိဉာဏ်နှင့် နီးစပ်အံဝင်သည့် စာအုပ် မှန်သမျှကို ဖတ်ရှုရင်း တဖြည်းဖြည်း စာပေမွေ့လျော်သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာ၏။ ထို့ပြင် စာပေသည် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကို ပေးသည့်အရာအဖြစ်လည်း တစ်နေ့တခြား ပို၍ ပို၍ တန်ဖိုးထားမိ လေးစားလာခဲ့မိပါ၏။

သည်ကာလလောက်မှာပင် ဖရန်စစ် ဘောကွန်၏ “အချို့စာအုပ်များသည် မြည်းစမ်းရန်အတွက် ဖြစ်၏။ အချို့မှာ ချို့ချရန်အတွက်ဖြစ်ပြီး မများလှသည့် အချို့သော စာအုပ်တို့ကား ညက်ညက်ဝါးကား အစာချေရန်အတွက် ဖြစ်ပေသည်” ဟူသော စကားမျိုးကို စတင် ကြားဖူးလာ၏။

“ကမ္ဘာပေါ်မှာ စာအုပ်ကောင်းတွေ အမြောက်အမြားရှိသည်ဖြစ်ရာ အကောင်းဆုံးတွေချည်း ရွေးဖတ်လျှင်ပင် တစ်သက်တာ ဖတ်၍ မကုန်နိုင်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ မများလှသော စာဖတ်ချိန်များကို အပေါစား အညံ့စားတွေ ဖတ်ခြင်းဖြင့် ဖြုန်းတီး မပစ်သင့်” ဟူသော အယူအဆမျိုးလည်း ခေါင်းထဲ စတင်ဝင်လာ၏။

စာအုပ်ကို ရွေးချယ်၍ ဖတ်ရမည်ဟု သိလာသည့်အခါ ဘယ်လိုရွေးမလဲဟူသော ပြဿနာ ပေါ်လာသည်။

ဘယ်စာအုပ်တွေသည် အကောင်းဆုံးစာအုပ်တွေလဲ၊ ဘယ်ဟာတွေကို မြည်းပြီး ဘယ်ဟာတွေကို ဝါးစားရမည်လဲ။

သည်လို စဉ်းစားသည့်အခါတွင်မှ ပို၍ အခြေခံကျလှသည့် ပြဿနာတစ်ရပ်က ထပ်ဆင့် ပေါ်လာပြန်သည်။

ယင်းကား ကျွန်တော်တို့တွင် ဘာစာအုပ်တွေ ရှိသလဲ ဆိုသည့်အချက်။

ကျွန်တော်တို့စာပေသည် ဘယ်လောက် ကျယ်ဝန်းပြည့်စုံသလဲ။

ကဗျာဖတ်ချင်သူ အတွက် ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာကဗျာတွေ ရှိသလဲ၊ ဝတ္ထုဖတ်ချင်သူ အတွက်ကော ဘာဝတ္ထုတွေ ရှိသလဲ၊ ဝတ္ထုကဗျာ စသည့် ရသစာပေ မဟုတ်ဘဲ စိတ်ပညာ၊ ဒဿန၊ သမိုင်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စသည့် ဘာသာရပ်တွေကို လေ့လာလိုက်စားလိုသူအတွက် ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာစာအုပ်စာတမ်းတွေ ရှိသလဲ။

ကျွန်တော်တို့ မသိကြပါ။ ကောင်းတာရွေးဖို့ ဝေးစွာ၊ ဘာတွေရှိမှန်းပင် သေသေချာချာ မသိကြပါ။

စာပေ ဝါသနာပါစ ကျွန်တော်တို့လူငယ်များ အချင်းချင်း ဆွေးနွေးကြ၊ တိုင်ပင်ကြ၊ ညှိနှိုင်းကြ၊ ငြင်းခုံကြသည်။ နားစွန်နားဖျား ဗဟုသုတနှင့် စူးစမ်းလေ့လာကြသည်။ သို့သော်

ကျွန်တော်တို့ အားကိုးလောက်သည့် စာအုပ်လမ်းညွှန်ကျမ်း တစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ မရှိသဖြင့် ခရီးမတွင်ခဲ့။

ဆရာဇေယျ အစရှိသော စာရေးဆရာကြီးများ၏ ဆောင်းပါးများတွင် အချို့သော စာအုပ်အမည်များ၊ စာအုပ်အကြောင်းများပါသည့်အခါ ၎င်းစာအုပ်များကို ကျွန်တော်တို့ စိတ်ဝင်စားမိကြသည်။ ကြည့်ချင် ဖတ်ချင်စိတ် ဖြစ်ကြသည်။ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် မြန်မာစာရေးဆရာတို့၏ အကြိုက်ဆုံး စာအုပ်များစာရင်းကို လစဉ်ပုံမှန် ဖော်ပြသည့်အခါ ၎င်းစာအုပ်များကို လက်လှမ်းမီသလောက် ရှာကြဖွေကြ ဖတ်ရှုကြည့်ကြသည်။ မိမိနှင့် သင့်လျော်သည်က နည်း၍ အလှမ်းမမီသည်တို့သာ များခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တောတစ်ခုထဲသို့ မြေပုံအညွှန်းမပါဘဲ သွားကြရသည့်ပမာ စမ်းတဝါးဝါး။ အချိန်ကုန် လူပန်းသလောက် ခရီးမတွင် အရာမရောက်။ ကျွန်တော်တို့ စာပေ၏ ယေဘုယျရှုခင်းကို ရိပ်စားမိဖို့ (ဝါ) မြန်မာစာပေ တောအုပ်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ခြုံငုံအကဲခတ်မိဖို့ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာအောင် လေ့လာစူးစမ်းခဲ့ရသည်။

သည်လို ပင်ပန်းခံရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ချည်း မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့အရင်က ရှိနှင့်သည့် ကျွန်တော်တို့၏ ဆရာများလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ထက် ဆယ်နှစ် အနှစ်နှစ်ဆယ် နောက်ကျပြီးမှ စာ စဖတ်ကြသူများလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ ရှိသမျှ ချောင်ကြိုချောင်ကြားကို စမ်းတဝါးဝါးသွားပြီးမှ မြန်မာစာပေ တောအုပ်ကို ပုံဖမ်းမိကြသည်။ သည်တောအုပ်ထဲတွင် သစ်ကောင်းဝါးကောင်း မည်မျှရှိသည်၊ သစ်ညှံဝါးညှံ မည်မျှ ရှိသည်၊ ဘယ်နေရာတွင် ကျွန်းပင်တွေ အပြိုင်အရိုင်း၊ ဘယ်အရပ် မှာတော့ ချုံစေးပျစ်တို့သာ ထူထပ်လျက်ဆိုသည်ကို သိကြမည်။

ဆယ်နှစ်ကြာမှ ရမည့်အသိကို တစ်နှစ်နှင့် ရအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးလား။ စမ်းတဝါးဝါး တစ်နှစ်သွားရမည့် ခရီးကို တစ်လနှင့် ရောက်အောင် မကူညီနိုင်ကြဘူးလား။

စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ခက်သည့်အလုပ်တွေ မဟုတ်။ တောကျွမ်းပြီး ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်များက သည်တောအုပ်အကြောင်း ပြည့်စုံသည့် အညွှန်းစာအုပ်တစ်အုပ် ပြုစုပေးရုံပဲ ဖြစ်သည်။

သည်လို အညွှန်းစာအုပ်တွေ ဖတ်ခွင့်ရလာလျှင် ကျွန်တော်တို့ နောက်ကလာမည့် လူတွေသည် အချိန်တိုအတွင်းမှာပင် အရှိန်အဟုန်နှင့် တက်လာနိုင်ကြလိမ့်မည်။ မြန်မာစာပေ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စရပ်များကို သူတို့ အရင်လူများထက် ပို၍ ထိထိ ရောက်ရောက် လုပ်ဆောင်နိုင်ခွင့် ရလာကြလိမ့်မည်။

ကံကောင်းသော အခြားလူမျိုးများမှာ သည်လိုအခွင့်အရေးတွေ ခံစားနေရတာ ကြာပြီဖြစ်သည်။ သာကေအနေဖြင့် ကျွန်တော် လက်လှမ်းတစ်မီမှာ တွေ့ရှိရသည့် စာအုပ်ကလေး သုံးအုပ်ကို ပြပါမည်။

ရှေးဦးစွာ

နယူးယောက်မြို့၊ ဝါရှင်တန် စက္ကယား ပုံနှိပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေသည့် Books For You အမည်ရှိ စာအုပ်ငယ်တစ်အုပ်။

ဤစာအုပ်မှာ အထက်တန်းကျောင်းသား (ကိုးတန်းမှ ဆယ့်နှစ်တန်း) အဆင့် လူငယ်များအတွက် စာပေ မွေ့လျော်မှုနှင့် စာပေမှ အသိဉာဏ် အမြော်အမြင် ရရှိစေမှုအတွက် အထောက်အကူပြုရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပြုစုထုတ်ဝေလိုက်သော စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းစာအုပ်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အင်္ဂလိပ်စာပြ ဆရာများ ကောင်စီမှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်သည့် စာပေပညာရှင်များ၊ ကျောင်းဆရာများ၊

စာကြည့်တိုက်မှူးများ ပါဝင်သော ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့က ပြုစု၍ ဟာဝိုင်အီတက္ကသိုလ်မှ ရစ်ချတ်အမ်းက တည်းဖြတ် သုတ်သင်ပေးထားသည်။

စာဖတ်စ လူငယ်များအား အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖတ်ရှု၍ ရနိုင်သည့် ကမ္ဘာ့သုတ ရသစာပေများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လမ်းညွှန်မိတ်ဆက်ပေးထားသည့် ၎င်းစာအုပ်၌ အသက်နှစ်ဆယ်အောက် လူငယ်များ ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်၊ အရသာတွေ့နိုင်၊ အသိပညာ ရစေနိုင်မည့် စာအုပ်စာတမ်းပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်ကို ကဏ္ဍပေါင်း ၄၅ ခု ခွဲလျက် တစ်အုပ်စီအတွက် အညွှန်းမှတ်ချက်တိုများနှင့်တကွ ဖော်ပြထားသည်။

စာအုပ်များကို အမျိုးအစား ကဏ္ဍများ ခွဲခြားရာ၌ သမားရိုးကျနည်းအတိုင်း ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ သမိုင်း၊ နိုင်ငံရေး စသဖြင့် မခွဲခြားဘဲ စာဖတ်စ လူငယ်များနှင့် ပို၍ ကိုက်ညီအောင် အကြောင်းအရာအလိုက် အထူးပြု စီစဉ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဥပမာ “စွန့်စားခန်းများ” ဟူ၍ ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသည့် ကဏ္ဍတစ်တွင် ဂျူးလစ်ဗန်း၏ ကမ္ဘာ့ပတ်လည် ရက်ရှစ်ဆယ်၊ ဒင်နီယယ်ဒီဖိုး၏ ရော်ဗင်ဆင်ကရူးဆိုး၊ အလက်ဇန္ဒားဇူးမား၏ သူရဲကောင်းသုံးယောက် စသည့် စွန့်စားခန်းဝတ္ထုများအပြင် ဇေရက်တောင်တက်သူ၊ အာဖရိက တောနက်ကြီးအတွင်း စွန့်စားရှာဖွေသူ စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်းများနှင့် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှား ခဲ့ကြသည့် လူစွမ်းကောင်းတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ညွှန်းပေးထားသည်။

၎င်းနောက် ဆက်၍လာသည့် ပင်လယ်ပြင်၊ မိုးကောင်းကင်၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အချစ်၊ မိသားစုဘဝ၊ အသက်နှစ်ဆယ်အောက်၊ အားကစား၊ ဟာသ၊ ဘာတွေ အရေးကြီးသလဲ၊ လူနှင့် လူအဖွဲ့အစည်း၊ စစ်၊ ဝတ္ထုတို၊ အမေရိက၊ အာရှ စသည့် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင်လည်း သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဝတ္ထုမျိုးစုံ၊ ကျမ်းမျိုးစုံကို သုတ ရသ မျှအောင် ထည့်သွင်းပေးထားသည်။

စာအုပ်ပြုစုသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စာဖတ်သူ လူငယ်တို့အား ပြည့်စုံမျှတသည့် စာပေအခြေခံ ရသွားစေရန်အတွက်ဖြစ်ရာ ထိုသို့ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုအောက်တွင် ဝတ္ထုရော ကျမ်းပါ ရောထည့်ပေးထားသည့်အခါ ဥပမာအားဖြင့် ပင်လယ်ပြင်အကြောင်း စိတ်ဝင်စားသူ လူငယ်သည် ဂျက်လန်ဒန်၏ The Sea-Wolf၊ ဂျိုးဇက်ကွန်းရက်၏ Typhoon၊ ဟာမင်မဲလဗီး၏ Moby Dick စသည့် ဝတ္ထုကြီးများ ဖတ်ရာက ပင်လယ်ပြင်အပေါ် ပို၍ စိတ်ဝင်စားလာကာ Thor Heyerdahl ၏ Kon-Tiki စူးစမ်းရှာဖွေရေး ခရီးစဉ်အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ Rachel Carson ၏ The Sea Around Us ခေါ် အဏ္ဏဝါဗေဒ သုတကျမ်းကိုလည်းကောင်း ဖတ်ရှုလိုစိတ် ထက်သန်လာပြီး စာအပျော်ဖတ်သူအဆင့်မှ လေ့လာလိုက်စားသူအဆင့်သို့ တက်လှမ်းလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စာဖတ်ရန် စိတ်ဝင်စားစ အထက်တန်းကျောင်းသား ဘဝလောက်တွင် ယင်းစာအုပ်မျိုး၏ လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့် ဘာသာရပ်မျိုးစုံကို စူးစမ်းမိခဲ့သည့် လူငယ် တစ်ယောက်သည် တက္ကသိုလ်ကောလိပ်မှ ဘွဲ့ရစ အသက်နှစ်ဆယ်ကျော် ကာလ လောက်တွင်ပင် အတော် ခိုင်မာသော စာပေအခြေခံ ရရှိပြီးဖြစ်မှာ သေချာပေသည်။

နောက်စာအုပ် နှစ်အုပ်မှာ Mentor Books စာစဉ်အတွက် The New American Library တိုက်မှ ထုတ်ဝေသည့် Good Reading အမည်ရှိ စာအုပ်နှင့် Penguin တိုက်ထုတ် The Reader's Guide အမည်ရှိ စာအုပ်တို့ ဖြစ်သည်။

ပြုစုထားပုံချင်း ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်ရာ ယင်းတို့အနက် ကျွန်တော့်စိတ်တွင် ပို၍ ကိုင်တွယ်ကြည့်ရှု အဆင်ပြေသည် ထင်မိသော Good Reading စာအုပ်ကိုသာ အကျယ် ပြောသွားပါမည်။

Good Reading ကို အမေရိကန်ပြည် တက္ကသိုလ် ကောလိပ်များမှ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စာကြည့်တိုက်မှူးများနှင့် ပြင်ပကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်သည့် The Committee on College Reading အဖွဲ့က ပြုစုသည်။ ယင်းကော်မတီကို အကြံပြုရန်အတွက် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိရာ ယင်းအကြံပြုအဖွဲ့တွင် အယ်လဒပ် ဟပ်စလီ၊ လင်ယုတန်၊ သောမတ်မန်း၊ ကားလ် ဆင်းဘတ် စသည့် ပညာရှိ စာရေးဆရာကြီးများ ပါဝင်သည်။

အကြံပြုအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ကားလ်ကာမာက စာဖတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်တွေ့ကလေး များနှင့် မိတ်ဆက်အမှာစကား ပြောကြားပေးထားသည်။

စာအုပ်ကို အပိုင်းသုံးပိုင်းခွဲ၍ စီစဉ်ထားရာ ပထမပိုင်း သို့မဟုတ် အဖွင့်ပိုင်းတွင် စာအုပ်ပြုစုရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ နယူးယောက်တက္ကသိုလ်မှ Atwood H. Townsend ၏ How to Use Good Reading အမည်ရှိ အညွှန်းဆောင်းပါး၊ Norman Lewis ၏ Reading Better and Faster အမည်ရှိ စာဖတ်နည်းလမ်းညွှန် ဆောင်းပါးတို့အပြင်၊ ပမာဏ စာအုပ်အညွှန်းအဖြစ် 100 Significant Books ခေါင်းစဉ်တပ်လျက် စာအုပ်အမည်စာရင်းတစ်ခုကို ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းစာအုပ် စာရင်းတွင် ရှေးဂရိခေတ်မှသည် ယနေ့နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ်အထိ ရှည်လျားသော ကမ္ဘာ့စာပေ သမိုင်း တစ်လျှောက် အထင်ရှားဆုံးနှင့် အရေးပါဆုံး စာအုပ် ၁၀၀ ကို ရွေးချယ် မှတ်တမ်းတင်ထားပေသည်။

အပိုင်း (၂) မှာ အဓိက စာအုပ်အညွှန်းပိုင်း ဖြစ်၏။

အပိုင်း (၂) ကို (က) သမိုင်းခေတ်များ၊ (ခ) စာပေ ပုံသဏ္ဌာန်များ၊ (ဂ) သိပ္ပံနှင့် လူသားဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များ (Humanities) ဟူ၍ ထပ်ဆင့် ခွဲခြားထားသည်။

အပိုင်းခွဲ (က) တွင် ဂရိ၊ ရောမ၊ အလယ်ခေတ်၊ ရီနေဆွန်းခေတ်၊ ကျူးဒါခေတ် အင်္ဂလန်၊ ၁၇ ရာစု၊ ၁၈ ရာစု စသဖြင့် ကဏ္ဍခွဲစနစ်ခွဲထားသည်။

အပိုင်းခွဲ (ခ) တွင် ၁၉ ရာစု အမေရိကန်ဝတ္ထု၊ ၁၉ ရာစု ဗြိတိသျှဝတ္ထု၊ ၁၉ ရာစု ဥရောပဝတ္ထု၊ ၂၀ ရာစု အမေရိကန်ဝတ္ထု၊ ၂၀ ရာစု ဗြိတိသျှဝတ္ထု၊ ၂၀ ရာစု ဥရောပဝတ္ထု၊ အရှေ့တိုင်းစာပေ၊ အမေရိကတိုက်လုံးဆိုင်ရာစာပေ၊ ဝတ္ထုတို၊ ပြဇာတ်၊ ကဗျာ၊ အက်ဆေးပေးစာနှင့် ဝေဖန်စာများ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စသည့် ခေါင်းစဉ်များ တပ်လျက် ကဏ္ဍ ၁၃ ခု ပါဝင်ပြီး။

အပိုင်းခွဲ (ဂ) တွင်မူ ဘာသာရေး၊ ဒဿန၊ ဟာသနှင့် သရော်စာ၊ အနုသုခုမ ပညာရပ်များ၊ လူမှုပထဝီဝင်၊ သမိုင်း၊ သိပ္ပံဝတ္ထု၊ ရုပ်ပိုင်းသိပ္ပံပညာရပ်များ (Physical Sciences)၊ ဇီဝသိပ္ပံပညာရပ်များ၊ စိတ်ပညာ၊ မနုဿဗေဒနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံ၊ ဘောဂဗေဒ၊ နိုင်ငံရေး၊ ရည်ညွှန်းစာအုပ်များနှင့် မကြာမီက ထွက်ရှိသည့် စာအုပ်များအမည်ရှိ ကဏ္ဍ ၁၅ ခု ပါဝင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

အပိုင်း (၂) တစ်ခုလုံး စီစဉ်ထားပုံမှာ သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအသီးသီး (စုစုပေါင်း ၃၅ ခု) တို့ကို သက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ အသီးသီးတို့က မိတ်ဆက်နိဒါန်းငယ်တစ်ပုဒ်စီ ရေးကာ ယင်းဘာသာရပ် နယ်ပယ်အသီးသီး၏ အကျယ်အဝန်း၊ အရေးပါမှု၊ ထူးခြားမှုများနှင့် ယင်းနယ်ပယ်ရှိ စာအုပ်စာတမ်းများအကြောင်းကို ယေဘုယျ ညွှန်းပြပေးသည်။

ထို့နောက်တွင် ယင်းသက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ် နယ်ပယ်ရှိ ဖတ်သင့် ဖတ်ထိုက်သော စာအုပ်များကို စာရေးသူအမည် အကွေ့ရာစဉ်လိုက် တန်းစီလျက် (တစ်ခါတစ်ရံ အခန်းငယ်များ ထပ်ခွဲလျက်) တစ်အုပ်ချင်းနှင့်ဆိုင်သော မှတ်ချက်တို့ ကလေးများနှင့် အတူ ဖော်ပြပေးထားသည်။

ဥပမာ ဒဿန (Philosophy) ကဏ္ဍကို ကြည့်လျှင်

ရှေးဦးစွာ ဟောင်းဝပ်တက္ကသိုလ်မှ Alain Locke က ဒဿနစာပေ၏ ယေဘုယျ သဘောသဘာဝများကို လည်းကောင်း၊ ဒဿနစာပေ လေ့လာသူများအနေနှင့် မည်သည့် စာအုပ်မျိုးများမှ စတင်သင့်သည့်အကြောင်း ထို့နောက် လေ့လာမှုကို မည်သို့ တိုးချဲ့

သွားသင့်သည့်အကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆောင်းပါးတိုကလေး ရေးကာ ဆောင်ရန် ရှောင်ရန်နှင့်တကွ ညွှန်ပြပေးထားပြီး ၎င်းနောက်တွင် စာအုပ်များကို အခန်းငယ် လေးခန်း ခွဲကာ ဖော်ပြသည်။

အခန်းငယ် (၁) စာစုများနှင့် သမိုင်းများ (Anthologies and Histories) အခန်း၌ ဥပမာ Thomas Smith ၏ Philosophers Speak for Themselves အမည်ရှိ လက်ရွေးစင် ဒဿနစာစု။ Will Durant ၏ The Story Of Philosophy နှင့် Bertrand Russell ၏ A History Of Western Philosophy စသည့် ဒဿနကျမ်းများအပါအဝင် ဒဿနစာပေ စတင်လေ့လာသူတို့ အခြေပြနိုင်မည့် ကျမ်းအချို့ကို ထည့်သွင်း ညွှန်းဆိုပေးထားသည်။

အခန်းငယ် (၂) ကို ရှေးခေတ်နှင့် အလယ်ခေတ် ဂန္ထဝင်မြောက် ဒဿနကျမ်းများ (Ancient and Medieval Classics) ဟု အမည်တပ်လျက် ပလေးတိုး၊ အရစ္စတိုတယ်၊ စိန့်ထရိုတံ၊ ကွန်ဖြူးရှပ်စ် အစရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ရေးသည့် မူရင်းကျမ်းကြီး များကို ညွှန်းထားသည်။

ထိုနည်းတူ အခန်းငယ် (၃) ခေတ်သစ် ဒဿန ဂန္ထဝင် (Modern Classics) အခန်း၌ ဟောဂယ်လ်၊ ကန့်၊ လိုက်ဘနစ်၊ ဒေးကတ်၊ ဟော့ပ်၊ လော့ခ်၊ နစ်ရှေး၊ သောရိုး၊ ဖော်လတဲယား၊ ရှိပင်ဟောဝါး၊ စပင်နိုဇာ စသည့် တွေးခေါ်ရှင်ကြီးများ၏ ကျမ်းများကို လည်းကောင်း၊

အခန်း (၄) မျက်မှောက်ခေတ် အတွေးအခေါ် (Contemporary Thought) အခန်းတွင် ဖရိုက်၊ ဝီလျံ ဂျိမ်းစ်၊ ဘာဂ်ဆန်၊ ဂျန်ဂျူဝီ၊ ဂျွန်ဟက်၊ ဘာထရန်ရပ်ဆယ် စသည်တို့၏ ကျမ်းများကိုလည်းကောင်း ညွှန်းပေးထားသည်။

အညွှန်းမှတ်ချက် ကလေးများကို စာတစ်ကြောင်း နှစ်ကြောင်းခန့်ဖြင့် ရေးသား ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဥပမာ Will Durant ၏ The Story Of Philosophy စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ “အနောက်တိုင်း တွေးခေါ်ရှင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်များအကြောင်း မိတ်ဆက် လမ်းညွှန်ပေးထားသည့် စာအုပ်။ ကျော်ကြားသလောက် တကယ်လည်း ထိုက်ထိုက်တန်တန် ကောင်းမွန်လှသည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

R. Mckeon တည်းဖြတ်သည့် The Basic Works of Aristotle စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ “ပုံသေယုတ္တိဗေဒပညာကို တီထွင်သူ၊ ဒဿနပညာကို ပထမဆုံး စနစ်တကျ လေ့လာပြုစုသူ တွေးခေါ်ရှင်ကြီး အရစ္စတိုတယ်၏ လက်ရာများ၊ ဂရိအတွေးအခေါ်ကို အစီပြင် အကျယ်ပြန့်ဆုံး တွေ့မြင်ရမည်” ဟူ၍လည်းကောင်း အညွှန်းမှတ်ချက်များ ပေးထားသည်။

အပိုင်း (၂) တစ်ခုလုံးတွင် ညွှန်းပေးထားသည့် စာအုပ်အရေအတွက်မှာ ၁၂၀၀ မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ (Reader's Guide စာအုပ်ကမူ စာအုပ် ၁၈၀၀ မျှကို ညွှန်းထားပါသည်။)

ညွှန်းထားသည့် စာအုပ်အရေအတွက်မှာ မများလှဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ဘာသာရပ်အသီးသီးအတွက် အခြေပြုလေ့လာရန် အသင့်တော်ဆုံး စာအုပ်များကို ရွေးချယ်စီစဉ် ပေးထားခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်းအခြေခံများ ရပြီးသည့်နောက်တွင်ကား ရှေ့ဆက် ကျက်စား ရမည့် နယ်ပယ်ကို သိတန်သလောက် သိရှိပြီး ဖြစ်ပေမည်။

နိဂုံးပိုင်းဖြစ်သည့် အပိုင်း (၃) ကို Some Personal Slants (သူတို့အမြင် သူတို့အကြိုက်) ဟု အမည်ပေးထားပြီး ၎င်းတွင် Irwin Edman ၏ (Unrequired Reading) (ဖတ်ရန် တာဝန်မရှိသည့်စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုခြင်း)၊ John Erskine ၏ The Good Reader; Dorothy Fisher ၏ To Keep Alive, One Must Read အမည်ရှိ စာဖတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးသုံးပုဒ်အပြင် Basic Books အမည်ရှိ ကဏ္ဍတစ်ရပ် ပါရှိသည်။

ယင်း Basic Books ကဏ္ဍတွင် Carl Sandburg, Thomas Mann, Aldous Huxley နှင့် Lin Yutang တို့ အပါအဝင် စာပေပညာရှင်ကြီး ကိုးဦးတို့က အကယ်၍ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်စာကြည့်တိုက်များ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားခဲ့လျှင် အမြန်ဆုံး ပြန်လည်ဝယ်ယူဖြည့်တင်းမည့် (မိမိတို့အတွက် မရှိမဖြစ်) စာအုပ်အမည်စာရင်း တစ်ခုစီ ပြုစုပေးထားသည်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့ရှိရသည်။

ဤသို့ သူတစ်ပါးတို့တွင် စာပေလေ့လာစ လူများ လွယ်ကူစေရန်နှင့် အတော်နဲ့စပ်ပြီးသူများ အတွက်လည်း အခါအားလျော်စွာ သုံးသပ်ဆန်းစစ်ရန် အထောက်အကူပြု စာအုပ်ကောင်းများ ရှိနေကြောင်း၊ ယင်းတို့ကြောင့် စာပေ လေ့လာမှုတွင် ကျွန်တော်တို့ထက် များစွာ တစ်ပန်းသာကြကြောင်းကို မသိသေးသည့် လူငယ်များ သိရှိကြရန်နှင့် သိထားကြသည့် လူကြီးများအားလည်း ယင်းကိစ္စကို အလေးအနက် စဉ်းစားကာ တတ်နိုင်ပါက ပြုစုပေးကြရန် တိုက်တွန်းလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဤစာအုပ်ကလေးများအကြောင်း ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တွင် ဆရာ မလိခ၏ မြန်မာဝတ္ထုအညွှန်း၊ မြန်မာစာပေ အဘိဓာန်စသော စာအုပ်အချို့ရှိရာ ၎င်းစာအုပ်များသည်လည်း စာပေလေ့လာရေးတွင် အလွန် အထောက်အကူပြုသည့် အဖိုးတန်စာအုပ်များ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မြန်မာစာပေ တစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံလမ်းညွှန်မှုပြုသည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကား လိုအပ်လျက် ရှိနေပါသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာပေကို ခေတ်ကာလအလိုက်လည်းကောင်း၊ စာပေ အမျိုးအစား အလိုက်လည်းကောင်း ကဏ္ဍများ ခွဲခြား၍ ယေဘုယျ အညွှန်းနိဒါန်းများ၊ တစ်အုပ်ချင်း အညွှန်းများဖြင့် ဖွင့်ပြပေးမည်ဆိုလျှင် စာပေကို ပြင်းပြင်းပြပြ လေ့လာ လိုက်စား နေကြသည့် ယနေ့ လူငယ်များနှင့် အလှမ်းမဝေးသင့်ဘဲ ဝေးနေကြသည့် မြန်မာ စာအုပ်ကောင်းများ ပြန်၍ ထင်ရှားပေါ်လွင်လာကြပါမည်။ လူငယ်များအနေနှင့်လည်း ပိုမိုကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသော စာပေအခြေခံကို အချိန်တိုအတွင်း ရနိုင်ကြလိမ့်မည် ဟူ၍ မျှော်လင့်မိပါသည်။

ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာဘာသာပြန် ဆရာကြီးများသည် နိုင်ငံတကာ စာကောင်းပေကောင်းများစွာကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ကြပြီးဖြစ်ရာ အညွှန်းစာအုပ်ထဲ၌ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖတ်ရှုနိုင်သော ရှုရှုစာပေ၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖတ်ရှုနိုင်သော အင်္ဂလိပ်စာပေ စသဖြင့် ကဏ္ဍငယ်များ ခွဲပြီး ဖော်ပြပေးမည်ဆိုက ၎င်းစာအုပ်ကလေးသည် မြန်မာစာပေကိုသာမက နိုင်ငံတကာစာပေများကိုပါ အတော် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ညွှန်းပေးနိုင်သည့် စာဖတ်သူလမ်းညွှန် စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် အလွန်တန်ဖိုးရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပေသည်။

ဇေမြင့်